

تفسير الكريم الرحمن
في تفسير كلام المنان

تفسير السعدي

TAFSĪR AS-SA'DĪ

EDIȚIE ROMÂNĂ

Juz' 10-12

Al-Anfāl 8:41 – Yūsuf 12:52

Vol. 4

Comentariu al Coranului de

‘ABD AR-RAHMĀN IBN NĀṢIR
AS-SA'DĪ

INSTITUTUL TAWHID

ABD AR RAHMAN IBN NASIR AS SADI

Tafseer As Sa'di

Explicarea sensurilor Coranului

Volumul 4

JUZURILE 10 LA 12

Al Anfal 8:41 pana la Yusuf 12:52

Traducere din limba araba in limba romana

Institutul Tawhid din Romania

Text coranic arab: Tanzil Quran Text, versiunea 1.1, Uthmani. Copyright © 2007–2026 Tanzil Project. Licenta Creative Commons Attribution 3.0. Reproducerea si distribuirea identica sunt permise; modificarea textului nu este permisa. Acest aviz si atribuirea Tanzil Project se pastreaza in copii si in lucrarile care contin parti substantiale ale textului.

<https://tanzil.net> · Actualizari: <https://tanzil.net/updates/>

Caractere arabe Amiri si Amiri Quran, Khaled Hosny si colaboratorii. Licenta SIL Open Font License.

Ghid de lectura

Cum este organizat volumul

Volumul cuprinde comentariul juzurilor 10–12: Sura al Anfal de la versetul 41 la 75, surele at Tawbah, Yunus si Hud in intregime si Sura Yusuf de la versetul 1 la 52. Juzul 11 incepe la at Tawbah 9:93, iar juzul 12 la Hud 11:6.

Textul arab si traducerea sensurilor

Pasajele Coranului sunt asezate pe mijlocul paginii, in limba araba. Traducerea sensurilor in limba romana este tiparita cu litere aldine, iar comentariul lui as Sadi cu litere obisnuite. Traducerea reda sensurile textului coranic si nu inlocuieste originalul arab.

Referintele si notele

O trimitere precum 9:93 indica Sura at Tawbah, versetul 93. Notele de subsol ofera referinte pentru relatari, lamuriri de sens sau variante de traducere utile intelegerii pasajului. Mențiunile „manuscrisul A”, „manuscrisul B” sau „cele două manuscrise” din unele note se referă la exemplarele manuscrise ale comentariului lui as-Sa’dī, comparate la pregătirea ediției arabe. Ele nu desemnează versiuni diferite ale Coranului. Un juz este una dintre cele treizeci de parti ale Coranului.

Orientarea in volum

Cuprinsul indica surele si impartirea pe juzuri. Repertoarul de la sfarsit permite gasirea fiecarui pasaj coranic comentat. Autorul grupeaza uneori mai multe versete inaintea comentariului; aceasta ordine este pastrata si semnalata prin titluri distincte. Limitele juzurilor sunt marcate chiar si atunci cand comentariul explica impreuna versete din doua parti succesive. Trimiterile sunt active in documentul electronic si indica paginile pentru exemplarul tiparit.

Cuprins

Ghid de lectura.....	ii
Juzul 10.....	1
Sura al Anfal 41–75.....	1
Sura at Tawbah 1–92.....	21
Juzul 11.....	77
Sura at Tawbah 93–129.....	77
Sura Yunus 1–109.....	105
Sura Hud 1–5.....	162
Juzul 12.....	165
Sura Hud 6–123.....	165
Sura Yusuf 1–52.....	215
Repertoarul pasajelor comentate.....	238

Juzul 10

Sura al Anfal

VERSETELE 41 LA 75

Versetele 41 la 44

* وَعَلِّمُوا أَنَّمَا غَنِمْتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَإِنَّ لِلَّهِ خُمُسَهُ وَلِلرَّسُولِ وَلِذِي الْقُرْبَىٰ
وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينِ وَابْنِ السَّبِيلِ إِنْ كُنْتُمْ ءَامَنْتُمْ بِاللَّهِ وَمَا أُنْزِلْنَا عَلَىٰ عَبْدِنَا
يَوْمَ الْفُرْقَانِ يَوْمَ التَّقَىٰ أَجْمَعَانِ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٤١﴾ إِذْ أَنْتُمْ
بِالْعُدُوِّ الدُّنْيَا وَهُمْ بِالْعُدُوِّ الْقُصْوَىٰ وَالرَّكْبُ أَسْفَلَ مِنْكُمْ وَلَوْ تَوَاعَدْتُمْ
لَاخْتَلَفْتُمْ فِي الْمِيعَادِ وَلَكِنْ لَيَقْضِيَ اللَّهُ أَمْرًا كَانَ مَفْعُولًا لِيَهْلِكَ مَنْ هَلَكَ
عَنْ بَيْنَةٍ وَيَحْيَىٰ مَنْ حَيَّ عَنْ بَيْنَةٍ وَإِنَّ اللَّهَ لَسَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٤٢﴾ إِذْ يُرِيكِهِم
اللَّهُ فِي مَنَازِلِكُمْ قَلِيلًا وَلَوْ أَرَأَيْتَهُمْ كَثِيرًا لَفَاشْتُمْ وَلَتَنْزَعْتُمْ فِي الْأَمْرِ وَلَكِنَّ
اللَّهَ سَلَّمَ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٤٣﴾ وَإِذْ يُرِيكُمُوهُمْ إِذِ الْتَقَيْتُمْ فِي
أَعْيُنِكُمْ قَلِيلًا وَيُقَلِّبُكُمْ فِي أَعْيُنِهِمْ لِيَقْضِيَ اللَّهُ أَمْرًا كَانَ مَفْعُولًا وَإِلَى اللَّهِ

تَرْجِعُ الْأُمُورُ ﴿٤٤﴾

41. Si sa stiti ca din orice prada ati dobandit, a cincea parte li revine lui Allah, Trimisului, rudelor apropiate, orfanilor, nevoiasilor si calatorului ramas fara mijloace, daca credeti in Allah si in ceea ce am coborat asupra robului Nostru in Ziua Deosebirii, ziua in care cele doua osti s-au intalnit. Allah are putere asupra tuturor lucrurilor. 42. Cand voi erati pe latura cea mai apropiata, iar ei pe latura cea mai indepartata, iar caravana se afla mai jos de voi. Daca v-ati fi dat intalnire, v-ati fi contrazis asupra timpului intalnirii, inasa Allah a implinit o hotarare ce trebuia infaptuita, pentru ca acela care pierdea sa piara avand o dovada limpede, iar acela care ramanea in viata sa ramana avand o dovada limpede. Allah este Cel care aude totul si stie totul. 43. Cand Allah ti i-a aratat in visul tau ca fiind putini; daca ti i-ar fi aratat multi, v-ati fi

descurajat si v-ati fi certat asupra hotararii, insa Allah v-a ferit. El cunoaste ceea ce se afla in piepturi. 44. Si cand v-a facut, atunci cand v-ati intalnit, sa-i vedeti putini in ochii vostri, iar pe voi v-a micsorat in ochii lor, pentru ca Allah sa implineasca o hotarare ce trebuia infaptuita. La Allah se intorc toate lucrurile.

„Si sa stiti ca din orice prada ati dobandit”, adica din averea necredinciosilor luata cu forta, pe drept, fie putina, fie multa, „a cincea parte Ii revine lui Allah”, iar restul va revine voua, celor care ati dobandit prada. Allah le-a atribuit prada celor care au dobandit-o, apoi a scos din ea o cincime. Aceasta arata ca restul de patru cincimi se impart intre ei potrivit impartirii facute de Trimisul lui Allah: luptatorului pe jos ii revine o parte, iar calaretului trei parti, una pentru el si doua pentru calul sau.

Cincimea se imparte in cinci parti. Partea lui Allah si a Trimisului Sau este folosita pentru interesele generale ale musulmanilor, fara a fi destinata unui interes anume. Allah a randuit-o pentru El si pentru Trimisul Sau, iar Allah si Trimisul Sau nu au nevoie de ea; s-a stiut astfel ca ea este pentru robii lui Allah. Daca El nu a numit o destinatie precisa, aceasta arata ca ea este cheltuita pentru interesele generale.

A doua parte este pentru rudele apropiate, adica rudele Profetului din Banu Hashim si Banu al-Muttalib. Allah a legat acordarea acestei parti de rudenie, ceea ce arata ca simpla rudenie este cauza acordarii ei. Bogatii si saracii lor, barbatii si femeile lor sunt egali in aceasta privinta. A treia parte este pentru orfanii care si-au pierdut tatii pe cand erau mici; Allah le-a randuit o cincime din cincime din mila fata de ei, fiindca nu se pot ingriji singuri si l-au pierdut pe cel care se ingrijea de ei. A patra este pentru nevoiasii lipsiti, barbati si femei, mici si mari. A cincea este pentru calatorul ramas fara mijloace, strainul a carui calatorie s-a intrerupt intr-o tara straina.

Unii exegeti au spus ca cincimea din prada se distribuie numai acestor categorii si ca nu este obligatoriu ca ele sa primeasca in mod egal; ea se cheltuiește potrivit interesului. Aceasta parere este mai apropiata de adevar.

Allah a facut plata cincimii o conditie a credintei si a spus: „daca credeti in Allah si in ceea ce am coborat asupra robului Nostru in Ziua Deosebirii”, adica ziua Badrului, in care Allah a deosebit adevarul de fals, a facut adevarul sa se arate si a nimicit falsul. „Ziua in care cele doua osti s-au intalnit”, ostirea musulmanilor si ostirea necredinciosilor. Daca credeti in Allah si in adevarul coborat asupra Trimisului Sau in Ziua Deosebirii, adevar adeverit de semne si dovezi care arata ca ceea ce a adus el este adevarul, impliniti aceasta indatorire. „Allah are putere asupra tuturor lucrurilor”; nimeni nu I se impotriveste fara sa fie biruit de El.

Voi erati pe latura vaii cea mai apropiata de Medina, ei erau pe latura cea mai indepartata de Medina; aceeași vale va adunase pe toti. Caravana in cautarea careia iesiserati, desi Allah voia pentru voi altceva, se afla mai jos de voi, spre tarmul marii. Daca voi si ei v-ati fi dat intalnire in acest fel, „v-ati fi contrazis asupra timpului intalnirii”: ar fi fost inevitabila o inaintare, o intarziere ori alegerea unui alt loc, lucru care v-ar fi facut sa ratati intalnirea. Allah v-a adunat in aceasta stare „pentru ca Allah sa implineasca o hotarare ce trebuia infaptuita”, hotarata din vesnicie si care trebuia sa se implineasca.

Aceasta s-a petrecut „pentru ca acela care pierdea sa piara avand o dovada limpede”, pentru ca impotriva celui indaratnic sa stea o dovada limpede, iar el sa aleaga necredinta in cunostinta de cauza, fiind convins de falsitatea ei, astfel incat sa nu-i ramana nicio scuza inaintea lui Allah; „iar acela care ramanea in viata sa ramana avand o dovada limpede”, pentru ca credinciosului sa-i sporeasca vederea limpede si certitudinea prin dovezile adevarului pe care Allah le-a aratat celor doua osti, ca invatatura pentru cei cu minte. „Allah este Cel care aude totul”, toate glasurile, in toate limbile si pentru toate nevoile, si „stie totul”, cele vazute, gandurile launtrice si tainele, nevazutul si cele de fata.

Allah ii aratase Trimisului Sau pe politeisti ca fiind putini, iar el le-a spus aceasta Inotitorilor sai. Inimile lor s-au linistit si s-au intarit. „Daca ti i-ar fi aratat multi”, iar tu le-ai fi spus aceasta, „v-ati fi descurajat si v-ati fi certat asupra hotararii”: unii ar fi dorit sa inainteze, iar altii nu; cearta si neintelegerile ar fi dus la esec. „Insa Allah v-a ferit” si a fost bland cu voi. „El cunoaste ceea ce se afla in piepturi”, fermitatea sau slabiciunea, sinceritatea sau minciuna. Allah a cunoscut in inimile voastre ceea ce a facut ca blandetea si bunatatea Sa sa va cuprinda si a adeverit visul Trimisului Sau.

Allah i-a facut pe dusmani sa para putini in ochii credinciosilor si i-a facut pe credinciosi sa para putini in ochii lor, pentru ca fiecare ostire sa inainteze asupra celeilalte. Astfel, Allah a implinit hotararea Sa: sprijinirea credinciosilor, parasirea necredinciosilor si uciderea conducatorilor si capeteniilor ratacirii dintre ei. Nu a mai ramas printre ei nicio capetenie cu renume; astfel le-a fost mai usor sa se supuna atunci cand au fost chemati la Islam. Aceasta a fost o dovada de bunatate si fata de cei ramasi, carora Allah le-a daruit harul Islamului. „La Allah se intorc toate lucrurile”: toate treburile fapturilor se intorc la Allah, iar El deosebeste raul de bine si judeca intre oameni cu hotararea Sa dreapta, in care nu este nedreptate.

Versetele 45 la 49

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا لَقِيتُمْ فِئَةً فَاثْبُتُوا وَاذْكُرُوا اللَّهَ كَثِيرًا لَّعَلَّكُمْ
تُفْلِحُونَ ﴿٤٥﴾ وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَا تَنَازَعُوا فَتَفْشَلُوا وَتَذْهَبَ رِيحُكُمْ
وَاصْبِرُوا إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ ﴿٤٦﴾ وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ خَرَجُوا مِنْ
دِيَارِهِمْ بِطَرَا وِرثَاءَ النَّاسِ وَيَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَاللَّهُ بِمَا يَعْمَلُونَ
مُحِيطٌ ﴿٤٧﴾ وَإِذْ زَيْنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَالَهُمْ وَقَالَ لَا غَالِبَ لَكُمْ الْيَوْمَ مِنَ
النَّاسِ وَإِنِّي جَارٌ لَكُمْ فَلَمَّا تَرَأَتِ الْفِئَتَانِ نَكَصَ عَلَى عَقَبَيْهِ وَقَالَ إِنِّي بَرِيءٌ
مِّنْكُمْ إِنِّي أَرَىٰ مَا لَا تَرَوْنَ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ وَاللَّهُ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٤٨﴾ إِذْ
يَقُولُ الْمُنَافِقُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ غَرَّ هَؤُلَاءِ دِينُهُمْ وَمَنْ يَتَوَكَّلْ
عَلَى اللَّهِ فَإِنَّ اللَّهَ غَرِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٤٩﴾

45. O, voi cei care credeti, atunci cand intalniti o ostire, ramaneti neclintiti si pomeniti-L mult pe Allah, ca poate veti izbandi. 46. Ascultati de Allah si de Trimisul Sau si nu va certati, caci veti slabi si puterea voastra va pieri. Si fiti rabdatori; Allah este cu cei rabdatori. 47. Si nu fiti asemenea celor care au iesit din casele lor cu ingamfare si ca sa fie vazuti de oameni si care impiedica de la calea lui Allah. Allah cuprinde ceea ce fac ei. 48. Si cand Satana le-a impodobit faptele si a spus: „Niciun om nu va va birui astazi, iar eu va sunt ocrotitor.” Dar cand cele doua osti s-au vazut, el s-a intors pe calcaie si a spus: „Eu nu am nicio legatura cu voi. Eu vad ceea ce voi nu vedeti. Eu ma tem de Allah, iar Allah este aspru la pedeapsa.” 49. Cand fatarnicii si cei in ale caror inimi este o boala spuneau: „Pe acestia i-a amagit religia lor.” Insa cine se increde in Allah, atunci Allah este Atotputernic, Preaintelept.

Allah spune: „O, voi cei care credeti, atunci cand intalniti o ostire”, adica un grup de necredinciosi cu care va luptati, „ramaneti neclintiti”. Inarmati-va cu rabdare si stapaniti-va sufletele, staruind in aceasta mare fapta de ascultare, a carei urmare este demnitatea si biruinta. Ajutati-va in aceasta prin pomenirea multa a lui Allah, „ca poate veti izbandi”, dobandind biruinta asupra dusmanilor. Rabdarea, statornicia si pomenirea multa a lui Allah sunt dintre cele mai mari cauze ale biruintei.

„Ascultati de Allah si de Trimisul Sau” in toate treburile voastre si urmati poruncile lor. „Si nu va certati”, caci cearta produce imprastiarea inimilor. „Caci veti slabi”, adica veti deveni lasi, „si puterea voastra va pieri”, iar fermitatea si taria voastra vor disparea, impreuna cu ajutorul care v-a fost fagaduit pentru ascultarea lui Allah si a Trimisului Sau. „Si fiti rabdatori”, tineti-va sufletele in ascultarea lui Allah. „Allah este cu cei rabdatori” prin ajutor, sprijin si intarire.

Smeriti-va inaintea Domnului vostru si nu fiti asemenea celor care au iesit din casele lor cu trufie si ca sa fie vazuti de oameni. Acesta era scopul pentru care iesisera, iar trufia lor ii scosese din case: doreau sa umble cu aroganta pe pamant, sa se mandreasca inaintea oamenilor si impiedicau de la calea lui Allah pe cei care voiau sa o urmeze. „Allah cuprinde ceea ce fac ei.” De aceea El v-a vestit scopurile lor si v-a avertizat sa nu le semanati; El ii va pedepsi cu cea mai aspra pedeapsa pentru acestea. Scopul vostru atunci cand iesiti trebuie sa fie cautarea Fetei lui Allah, ridicarea religiei Sale, oprirea drumurilor care duc la mania si pedeapsa Sa si atragerea oamenilor spre calea dreapta a lui Allah, care duce la Gradinile placerii.

„Si cand Satana le-a impodobit faptele”, facandu-le frumoase in inimile lor si inselandu-i, „si a spus: «Niciun om nu va va birui astazi»”, adica sunteti atat de numerosi, de bine inarmati si pregatiti, incat Muhammad si cei alaturi de el nu va pot tine piept. „Iar eu va sunt ocrotitor”, impotriva oricui ar veni asupra voastra dintre cei de al caror rau va temeti. Iblis li s-a aratat celor din Quraysh in chipul lui Suraqah ibn Malik ibn Ju'shum al-Mudlij. Ei se temeau de Banu Mudlij, din pricina dusmaniei dintre ei. Satana le-a spus: „Eu va sunt ocrotitor”, iar sufletele lor s-au linistit si au venit cu indrazneala.

Cand cele doua osti, musulmanii si necredinciosii, s-au intalnit, Satana l-a vazut pe Jibril asezand ingerii in randuri. Atunci s-a temut mult si „s-a intors pe calcaie”, fugind inapoi, „si a spus: «Eu nu am nicio legatura cu voi. Eu vad ceea ce voi nu vedeti»”, adica vad ingerii pe care nimeni nu-i poate infrunta. „Eu ma tem de Allah”, adica ma tem ca El sa ma pedepseasca grabnic in aceasta lume, „iar Allah este aspru la pedeapsa”.

Este posibil ca Satana sa le fi strecurat in doiele inimi si sa le fi soptit ca niciun om nu-i va birui in acea zi si ca el le este ocrotitor. Dupa ce i-a impins in primejdie, el a dat inapoi si s-a dezis de ei, asa cum a spus Preainaltul: „Asemenea Satanei, cand ii spune omului: «Nu crede!» Iar cand acesta nu crede, el spune: «Eu nu am nicio legatura cu tine; eu ma tem de Allah, Domnul lumilor.» Urmarea amandurora va fi ca vor ramane vesnic in Foc; aceasta este rasplata nedreptilor.”

„Cand fatarnicii si cei in ale caror inimi este o boala”, adica indoiala si o credinta slaba, i-au vazut pe credinciosi pornind la lupta impotriva politeistilor, desi erau mult mai putini, au spus cu dispret si batjocura: „Pe acestia i-a amagit religia lor”; religia aceasta i-a impins intr-o primejdie pe care nu o pot infrunta si asupra careia nu au putere. Ei erau insa, pe Allah, cei nepriceputi si nechibzuiti. Credinta il indeamna pe om sa porneasca spre lucruri inspaimantatoare la care ostiri mari nu indraznesc.

Credinciosul care se increde in Allah stie ca nimeni nu are forta, putere sau capacitate decat prin Allah. Daca toate fapturile s-ar aduna sa-i aduca unui om un folos cat greutatea unui graunte, nu i-ar putea aduce niciun folos decat cu ceea ce Allah a scris pentru el; iar daca s-ar aduna sa-i faca rau, nu i-ar putea face rau decat cu ceea ce Allah a hotarat asupra lui. El stie ca se afla pe adevar si ca Allah este Intept si Indurador in hotararea si decretul Sau; nu se teme de multimea si puterea dusmanului, ci se increde in Domnul sau, cu inima linistita, fara neliniste si lasitate. „Cine se increde in Allah, atunci Allah este Atotputernic”, puterea Lui nu poate fi biruita, si „Preaintept” in hotararea si randuirea Sa.

Versetele 50 la 54

وَلَوْ تَرَىٰ إِذْ يَتَوَفَّى الَّذِينَ كَفَرُوا الْمَلَائِكَةُ يَضْرِبُونَ وُجُوهَهُمْ وَأَدْبِرَهُمْ وَذُوقُوا
عَذَابَ الْحَرِيقِ ﴿٥٠﴾ ذَٰلِكَ بِمَا قَدَّمْت أَيْدِيكُمْ وَأَنَّ اللَّهَ لَيْسَ بِظَلَمٍ
لِّلْعَبِيدِ ﴿٥١﴾ كَذَّابٌ ءَالِ فِرْعَوْنَ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ
فَأَخَذَهُمُ اللَّهُ بِذُنُوبِهِمْ إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٥٢﴾

50. Daca i-ai vedea cand ingerii iau sufletele celor care nu cred, lovindu-le fetele si spinarile: „Gustati pedeapsa Focului! 51. Aceasta este pentru ceea ce mainile voastre au trimis inainte si fiindca Allah nu este nedrept cu robii.” 52. Asemenea purtarii neamului lui Faraon si a celor dinaintea lor: ei nu au crezut in semnele lui Allah, iar Allah i-a prins pentru pacatele lor. Allah este Puternic si aspru la pedeapsa.

Preainaltul spune: daca i-ai vedea pe cei care nu cred in semnele lui Allah in clipa in care ingerii insarcinati cu luarea sufletelor lor ii lovesc, iar nelinistea si chinul lor devin mari! Ingerii ii lovesc peste fete si spinari si le spun: „Scoateti-va sufletele!” Sufletele lor refuza iesirea, cunoscand pedeapsa dureroasa care le sta inainte. De aceea li se spune: „Gustati pedeapsa Focului”, adica pedeapsa arzatoare si aspra.

„Aceasta” pedeapsa v-a ajuns fara nedreptate din partea Domnului vostru, ci din pricina pacatelor pe care mainile voastre le-au savarsit. „Asemenea purtarii neamului lui Faraon si a celor dinaintea lor”: aceasta este randuiala lui Allah fata de cei dintai si cei de pe urma dintre tagaduitori, obiceiul lor si pedeapsa lui Allah cu care ii nimiceste pentru pacatele lor. „Ei nu au crezut in semnele lui Allah, iar Allah i-a prins pentru pacatele lor. Allah este Puternic si aspru la pedeapsa.” Nimeni pe care El voieste sa-l prinda nu-l poate scapa. „Nicio vietate nu se afla fara ca El sa o tina de motul fruntii.”

ذٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ لَمْ يَكُ مُغَيِّرًا نِّعْمَةً أَنْعَمَهَا عَلَىٰ قَوْمٍ حَتَّىٰ يُغَيِّرُوا مَا بِأَنْفُسِهِمْ
وَأَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٥٣﴾ كَذَّابٌ ءَالِ فِرْعَوْنَ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَذَّبُوا
بِآيَاتِ رَبِّهِمْ فَأَهْلَكْنَاهُمْ بِذُنُوبِهِمْ وَأَغْرَقْنَا ءَالَ فِرْعَوْنَ وَكُلٌّ كَانُوا
ظَالِمِينَ ﴿٥٤﴾

53. Aceasta pentru ca Allah nu schimba o binefacere pe care a daruit-o unui popor pana cand ei nu schimba ceea ce se afla in sufletele lor. Allah este Cel care aude totul si stie totul. **54.** Asemenea purtarii neamului lui Faraon si a celor dinaintea lor: ei au tagaduit semnele Domnului lor, iar Noi i-am nimicit pentru pacatele lor si am inecat neamul lui Faraon. Toti au fost nedrepti.

„Aceasta” inseamna pedeapsa pe care Allah a trimis-o asupra neamurilor tagaduitoare si inlaturarea binefacerilor de care se bucurau, din pricina pacatelor lor si a schimbarii pe care au facut-o in ei insisi. Allah nu schimba o binefacere religioasa ori lumeasca daruita unui popor, ci o pastreaza si le-o sporeste daca sporesc in multumire. El nu o schimba „pana cand ei nu schimba ceea ce se afla in sufletele lor”, trecand de la ascultare la neascultare. Ei se arata nerecunoscatori fata de binefacerea lui Allah si o schimba cu necredinta, iar El le-o inlatura si le schimba starea, asa cum si-au schimbat ei insisi starea.

Allah are intelegciune si dreptate in aceasta si face bine robilor Sai. El nu-i pedepseste decat pentru nedreptatea lor, si atrage inimile apropiatilor Sai catre El prin pedepsele pe care le da sa le guste robilor atunci cand se abat de la porunca Sa. „Allah este Cel care aude totul”: aude toate cuvintele rostite, fie ele spuse in taina sau cu glas tare. El cunoaste ceea ce ascund constiintele si ceea ce tainuiesc sufletele, apoi face sa se implineasca asupra robilor Sai hotararile cunoscute de El si randuite prin voia Sa.

„Asemenea purtarii neamului lui Faraon”, adica a lui Faraon si a poporului sau, „si a celor dinaintea lor: ei au tagaduit semnele Domnului lor” atunci cand le-au venit. „Iar Noi i-am nimicit pentru pacatele lor”: pe fiecare potrivit

faradelegii sale. „Si am inecat neamul lui Faraon. Toti au fost nedrepti” fata de ei insisi si au lucrat pentru propria nimicire. Allah nu i-a nedreptatit si nu i-a prins pentru o crima pe care nu au savarsit-o. Sa se fereasca cei carora li se adreseaza aceste cuvinte sa le semene in nedreptate, ca nu cumva sa li se intample ceea ce li s-a intamplat acelora.

Versetele 55 la 60

إِنَّ شَرَّ الدَّوَابِّ عِنْدَ اللَّهِ الَّذِينَ كَفَرُوا فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٥٥﴾ الَّذِينَ
عَاهَدَتْ مِنْهُمْ ثُمَّ يَنْقُضُونَ عَهْدَهُمْ فِي كُلِّ مِرَّةٍ وَهُمْ لَا يَتَّقُونَ ﴿٥٦﴾ فَمَا
تَتَّقِنَهُمْ فِي الْحَرْبِ فَشَرِّدْ بِهِمْ مَنْ خَلْفَهُمْ لَعَلَّهُمْ يَدْكُرُونَ ﴿٥٧﴾

55. Cu adevarat, cele mai rele vietati inaintea lui Allah sunt cei care nu cred si nu vor crede: 56. Aceia dintre ei cu care ai incheiat un legamant, dar care isi incalca legamantul de fiecare data si nu se tem de Allah. 57. Daca ii intalnesti in lupta, pedepseste-i in asa fel incat sa-i imprastii pe cei din urma lor, ca poate isi vor aduce aminte.

Acestia sunt cei care au adunat trei trasaturi: necredinta, lipsa credintei si tradarea, caci nu raman statornici in legamantul pe care l-au incheiat si nu tin seama de vorba lor. Ei sunt „cele mai rele vietati inaintea lui Allah”, mai rai decat magarii, cainii si celelalte animale, fiindca binele lipseste cu desavarsire din ei, iar raul este asteptat de la ei.

Prin urmare, indeparteaza-i si risipeste-i, ca boala lor sa nu se transmita altora. „Daca ii intalnesti in lupta”, adica daca ii gasesti in starea de razboi, fara sa mai aiba legamant ori intelegere, „pedepseste-i in asa fel incat sa-i imprastii pe cei din urma lor”, adica loveste-i cu o pedeapsa pe care cei ramasi in urma lor o vor vedea drept pilda, „ca poate isi vor aduce aminte”, ca nu cumva sa-i ajunga ceea ce i-a ajuns pe acestia.

Acesta este unul dintre folosurile pedepselor si sanctiunilor randuite pentru pacate: ele ii opresc pe cei care nu au savarsit pacatul si il descurajeaza pe faptuitor sa-l repete. Faptul ca aceasta pedeapsa este limitata la starea de razboi arata urmatorul lucru: chiar daca necredinciosul este cunoscut pentru tradare si incalcarea grabnica a legamantului, dupa ce i s-a acordat un legamant, nu este ingaduita tradarea sau pedepsirea lui.

ج
وَأَمَّا تَخَافَنَّ مِنْ قَوْمٍ خِيَانَةً فَانْبِذْ إِلَيْهِمْ عَلَى سَوَاءٍ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ
الْخَائِنِينَ ﴿٥٨﴾

58. Iar daca te temi de tradare din partea unui popor, arunca-le legamantul in mod deschis. Allah nu-i iubeste pe tradatori.

Daca intre tine si un popor exista un legamant si o intelegere pentru incetarea luptei, iar din imprejurarile lor se vad lucruri care arata tradare, fara ca ei sa o declare, „arunca-le legamantul”, adica inapoiaza-le legamantul si vesteste-i ca nu mai exista intelegere intre tine si ei, „in mod deschis”, astfel incat voi si ei sa cunoasteti deopotriva aceasta. Nu-ti este ingaduit sa-i tradezi sau sa faci ceva interzis de legamant inainte de a-i instiinta.

„Allah nu-i iubeste pe tradatori”; dimpotriva, ii uraste cu putere. Prin urmare, este necesar un act limpede care sa va fereasca de invinuirea de tradare. Versetul arata ca, daca tradarea lor este dovedita, nu mai este nevoie sa li se vesteasca desfacerea legamantului: nu mai este vorba despre teama de o posibila tradare, ci despre un fapt cunoscut, iar instiintarea nu ar mai avea niciun folos. Cerinta exprimata prin cuvintele „in mod deschis” este deja implinita, deoarece tradarea este cunoscuta tuturor. Versetul arata, de asemenea, ca, atunci cand nu exista teama de tradare, fiindca nu s-a gasit la ei niciun indiciu, nu este ingaduit sa le fie denuntat legamantul, ci trebuie respectat pana la termenul sau.

ج
وَلَا يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا سَبَقُوا إِنَّهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٥٩﴾

59. Cei care nu cred sa nu creada ca au scapat. Ei nu Ne pot zadarnici.

Necredinciosii care Il tagaduiesc pe Domnul lor si neaga semnele Lui sa nu creada ca au ajuns inaintea lui Allah si au scapat. Ei nu-L pot zadarnici, caci Allah ii pandeste. Intelepciunea Sa desavarsita se arata in faptul ca le da ragaz si nu Se grabeste sa-i pedepseasca. Prin aceasta ii incearca pe robii Sai credinciosi si le sporeste, prin ascultare, treptele inalte si insusirile pe care nu le-ar fi putut dobandi fara aceasta incercare. De aceea El le spune robilor Sai credinciosi:

وَأَعِدُّوا لَهُمْ مَا اسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ وَمِنْ رِبَاطِ الْخَيْلِ تُرْهَبُونَ بِهِ ۚ عَدُوُّ اللَّهِ
وَعَدُوُّكُمْ وَءَاخِرِينَ مِنْ دُونِهِمْ لَا تَعْلَمُونَهُمُ اللَّهُ يَعْلَمُهُمْ ۚ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ شَيْءٍ
فِي سَبِيلِ اللَّهِ يُوَفَّ إِلَيْكُمْ وَأَنْتُمْ لَا تُظْلَمُونَ ﴿٦٠﴾

60. Pregatiti impotriva lor tot ceea ce puteti din forta si din cai tinuti gata, ca sa-i inspaimantati prin aceasta pe dusmanul lui Allah si pe dusmanul vostru, precum si pe altii in afara de ei, pe care voi nu-i cunoasteti, dar Allah ii cunoaste. Orice cheltuiti pe calea lui Allah va va fi rasplatit pe deplin si nu veti fi nedreptatiti.

„Pregatiti impotriva lor”, adica impotriva dusmanilor vostri necredinciosi care se straduiesc sa va nimiceasca si sa va zadarniceasca religia, „tot ceea ce puteti din forta”, adica toata puterea mintala si trupeasca pe care o puteti dobandi, precum si toate felurile de arme si celelalte lucruri care ajuta in lupta. Aici intra toate mestesugurile prin care se produc diferitele arme si unelte: tunuri, mitraliere, pusti, avioane, vehicule terestre si maritime, fortarete, cetati, transee, mijloace de aparare, judecata si conducerea chibzuita prin care musulmanii inainteaza si indeparteaza raul dusmanilor, invatarea tragerii, curajul si buna conducere.

De aceea Profetul a spus: „Cu adevarat, forta este tragerea.”¹ In aceasta intra si pregatirea mijloacelor de transport de care este nevoie in lupta. Preainaltul a spus: „si din cai tinuti gata, ca sa-i inspaimantati prin aceasta pe dusmanul lui Allah si pe dusmanul vostru”. In vremea aceea, caii indeplineau acest scop: inspaimantarea dusmanilor. Hotararea juridica urmeaza ratiunea pe care se intemeiaza. Daca exista ceva care ii inspaimanta mai mult decat caii, precum vehiculele terestre si aeriene pregatite pentru lupta, prin care vatamarea produsa dusmanului este mai mare, atunci sunt poruncite atat pregatirea pentru lupta cu acestea, cat si stradanii de a le dobandi. Chiar daca ele nu se gasesc decat prin invatarea mestesugului fabricarii lor, aceasta devine obligatorie, deoarece ceea ce este indispensabil pentru implinirea unei obligatii este, la randul sau, obligatoriu.

Cuvintele Sale „ca sa-i inspaimantati prin aceasta pe dusmanul lui Allah si pe dusmanul vostru” se refera la dusmanii pe care ii cunoasteti. Iar „pe altii in afara de ei, pe care voi nu-i cunoasteti, dar Allah ii cunoaste” se refera la cei care aveau sa lupte impotriva voastra dupa vremea in care le-au fost adresate

¹ Hadithul „Cu adevarat, forta este tragerea” este relatat de Muslim, nr. 1917, de la 'Uqbah ibn 'Amir.

aceste cuvinte. Allah ii cunoaste si, din acest motiv, le-a poruncit credinciosilor sa se pregateasca impotriva lor.

Printre cele mai mari mijloace care ajuta la lupta impotriva lor se numara cheltuirea averilor pentru jihad impotriva necredinciosilor. De aceea Preainaltul a incurajat la aceasta, spunand: „Orice cheltuiti pe calea lui Allah”, fie putin, fie mult, „va va fi rasplatit pe deplin”. Rasplata sa in Ziua Invierii va fi inmultita de multe ori, pana acolo incat cheltuiala facuta pe calea lui Allah va fi rasplatita de sapte sute de ori si chiar de mult mai multe ori. „Si nu veti fi nedreptatiti”, adica nu vi se va scadea nimic din rasplata si plata ei.

Versetele 61 la 64

ج
 * وَإِنْ جَنَحُوا لِلسَّلَامِ فَاجْنَحْ لَهَا وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ
 الْعَلِيمُ ﴿٦١﴾ وَإِنْ يَرِيدُوا أَنْ يَخْدَعُوكَ فَإِنَّ حَسْبَكَ اللَّهُ هُوَ الَّذِي آتَاكَ
 بِنَصْرِهِ وَبِالْمُؤْمِنِينَ ﴿٦٢﴾ وَالْفَ بَيْنَ قُلُوبِهِمْ ۚ لَوْ أَنْفَقْتَ مَا فِي الْأَرْضِ
 جَمِيعًا مَا أَلْفَ بَيْنَ قُلُوبِهِمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ أَلْفَ بَيْنَهُمْ إِنَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٦٣﴾
 يَأَيُّهَا النَّبِيُّ حَسْبُكَ اللَّهُ وَمَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٦٤﴾

61. Daca ei se inclina spre pace, inclina-te si tu spre ea si increde-te in Allah. El este Cel care aude totul, Atotstiutorul. 62. Iar daca voiesc sa te insele, Allah iti este de ajuns. El este Cel care te-a intarit prin ajutorul Sau si prin credinciosi. 63. Si a unit inimile lor. Daca ai fi cheltuit tot ceea ce se afla pe pamant, nu le-ai fi putut uni inimile, insa Allah le-a unit. El este Atotputernic, Preaintelept. 64. O, Profetule! Allah iti este de ajuns tie si credinciosilor care te urmeaza.

„Daca ei”, adica necredinciosii care se lupta cu tine, „se inclina spre pace”, adica se inclina spre impacare si spre incetarea luptei, „inclina-te si tu spre ea si increde-te in Allah”: raspunde cererii lor si increde-te in Domnul tau. In aceasta se afla multe foloase.

Printre ele se numara faptul ca urmarirea pacii si a linistii este ceruta in orice vreme; iar daca ei sunt cei care incep aceasta, raspunsul dat lor este cu atat mai potrivit. Un alt folos este ca pacea va ingaduie sa va adunati puterile si sa va pregatiti din nou pentru lupta cu ei intr-o alta vreme, daca va fi nevoie de aceasta.

De asemenea, atunci când se încheie pacea și cele două părți se află în siguranță una față de cealaltă și ajung să se cunoască, chemarea la Islam devine mai ușoară. Islamul se înalță și nimic nu se înalță deasupra lui. Orice om înzestrat cu rațiune și înțelegere, dacă judecă drept, îl va prefera celorlalte religii, datorită frumuseții poruncilor și interdicțiilor sale, frumuseții purtării față de oameni și dreptății pe care o arată între ei, fără nedreptate și asuprire. Astfel se înmulțesc cei care îl doresc și îl urmează. În felul acesta, pacea ajunge să fie un sprijin pentru musulmani împotriva necredincioșilor.

Nu există în pace ceva de care să se teamă, în afara unei singure primejdii: ca intenția necredincioșilor să fie înșelarea musulmanilor și folosirea prilejului pentru a le face rău. De aceea Allah le-a spus că El le este de ajuns și că îi va ocroti de uneltirea lor, iar paguba uneltirii se va întoarce asupra celor care au urzit-o.

„Iar dacă voiesc să te înșel, Allah îți este de ajuns”, adică El te va feri de ceea ce îți face rău și Se va îngriji de treburile și folosul tău. El ti-a fost deja de ajuns și te-a sprijinit prin lucruri care îți linistesc inima: „El este Cel care te-a întărit prin ajutorul Sau și prin credincioși”. El te-a ajutat cu sprijinul Sau dumnezeiesc, căruia nimic nu i se poate împotrivi, și cu credincioșii, cărora le-a insuflat să te sprijine.

„Și a unit inimile lor”, astfel încât s-au adunat și s-au întărit prin unirea lor. Aceasta nu s-a datorat stradaniei sau puterii cuiva, ci numai puterii lui Allah. Dacă ai fi cheltuit tot aurul, argintul și celelalte averi de pe pământ pentru a uni inimile lor după dezbinarea și dușmania cea mare dintre ele, „nu le-ai fi putut uni inimile”, fiindcă nimeni nu stăpânește inimile robilor în afara de Allah. „Însă Allah le-a unit. El este Atotputernic, Preaintelept”: prin puterea Sa le-a unit inimile și le-a adunat după ce fuseseră despartite.

Preainaltul spune în alt loc: „Aduceți-vă aminte de binefacerea lui Allah asupra voastră: ați fost dușmani, iar El v-a unit inimile și, prin harul Sau, ați devenit frați. Ați fost pe marginea unei gropi de foc, iar El v-a izbăvit din ea.”

Apoi Allah spune: „O, Profetule! Allah îți este de ajuns tie și credincioșilor care te urmează”, adică El îți este de ajuns tie și celor dintre credincioși care te urmează. Aceasta este o făgăduință din partea lui Allah către robii Sai credincioși care îl urmează pe Trimisul Sau: El le va fi de ajuns și îi va sprijini împotriva dușmanilor lor. Dacă ei împlinesc mijlocul rânduit, și anume credința și urmarea Trimisului, Allah le va fi negresit de ajuns în toate treburile lor religioase și lumesti. Sprijinul nu întârzie decât atunci când nu sunt împlinite condițiile lui.

Versetele 65 la 66

ج

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ جَرِّصِ الْمُؤْمِنِينَ عَلَى الْقِتَالِ إِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ عَشْرُونَ صَابِرُونَ
يَغْلِبُوا مِائَتَيْنِ وَإِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ مِائَةٌ يَغْلِبُوا أَلْفًا مِّنَ الَّذِينَ كَفَرُوا بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا
يَفْقَهُونَ ﴿٦٥﴾ أَلَسَنَّا خَفَّفْنَا اللَّهُ عَنْكُمْ وَعَلِمَ أَنَّ فِيكُمْ ضَعْفًا فَإِنْ يَكُنْ
مِنْكُمْ مِائَةٌ صَابِرَةٌ يَغْلِبُوا مِائَتَيْنِ وَإِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ أَلْفٌ يَغْلِبُوا أَلْفَيْنِ بِإِذْنِ اللَّهِ
وَاللَّهُ مَعَ الصَّابِرِينَ ﴿٦٦﴾

65. O, Profetule! Indeamna-i pe credinciosi la lupta. Daca printre voi sunt douazeci de oameni statornici, ei vor birui doua sute; iar daca printre voi sunt o suta, vor birui o mie dintre cei care nu cred, fiindca acestia sunt oameni care nu inteleg. 66. Acum Allah v-a usurat povara, caci stie ca in voi este slabiciune. Daca printre voi sunt o suta de oameni statornici, ei vor birui doua sute; iar daca printre voi sunt o mie, ei vor birui doua mii, cu ingaduinta lui Allah. Allah este cu cei statornici.

Allah ii spune Profetului Sau: „O, Profetule! Indeamna-i pe credinciosi la lupta”, adica incurajeaza-i si insuflteste-i prin tot ceea ce le intareste hotararea si le trezeste ravna. Indeamna-i la jihad si la lupta impotriva dusmanilor lor si avertizeaza-i sa nu faca opusul. Arata-le virtutea curajului si a statornicieii si binele care se naste din ele in aceasta lume si in Viata de Apoi. Aminteste-le vatamarea lasitatii, faptul ca ea este o insusire josnica, potrivnica religiei si barbatiei, si ca vitejia se cuvine credinciosilor mai mult decat oricui altcuiva.

Preainaltul spune: „Daca voi suferiti, si ei sufera asa cum suferiti voi, insa voi nadajduiti de la Allah ceea ce ei nu nadajduiesc.”

„Daca printre voi sunt douazeci de oameni statornici”, o, credinciosilor, „ei vor birui doua sute; iar daca printre voi sunt o suta, vor birui o mie dintre cei care nu cred.” Astfel, un credincios se afla in fata a zece necredinciosi. Aceasta pentru ca „ei sunt oameni care nu inteleg”: nu au cunostinta despre ceea ce Allah a pregatit pentru cei care lupta pe calea Sa. Ei lupta numai pentru inaltare pe pamant si pentru raspandirea stricaciunii, pe cand voi intelegeti scopul luptei: inaltarea Cuvantului lui Allah, facerea vadita a religiei Sale, apararea Cartii lui Allah si dobandirea izbandei celei mari la Allah. Toate acestea cheama la vitejie, statornicie si inaintare in lupta.

Apoi Allah a usurat aceasta hotarare pentru robii Sai si a micorat proportia: „Acum Allah v-a usurat povara, caci stie ca in voi este slabiciune.” Mila si

intelepțiunea Sa au cerut aceasta usurare. „Dacă printre voi sunt o sută de oameni statornici, ei vor birui două sute; iar dacă printre voi sunt o mie, ei vor birui două mii, cu îngăduința lui Allah. Allah este cu cei statornici”, prin ajutorul și sprijinul Său.

Aceste versete au forma unei vestiri despre credincioși: dacă ajung la numărul precizat, vor birui numărul corespunzător de necredincioși, deoarece Allah le-a daruit curajul credinței. În realitate, sensul lor este cel al unei porunci. La început Allah le-a poruncit credincioșilor ca unul să nu fugă din fața a zece, nici zece din fața unei sute, nici o sută din fața unei mii. Apoi El a usurat porunca, astfel încât musulmanilor nu le este îngăduit să fugă din fața unui număr de două ori mai mare; dacă dușmanii sunt mai mult decât dublul lor, le este îngăduită retragerea.

S-ar putea ridica două obiecții împotriva acestei înțelegeri. Prima este ca versetele sunt formulate ca o vestire, iar regula de bază este ca o vestire să înțeleagă potrivit sensului ei aparent, ca amintire a unei binefaceri și descriere a unei realități. A doua este ca numărul amintit este condiționat de statornicie, adică de faptul ca ei să fie deprinși cu răbdarea. De aici s-ar putea înțelege ca, dacă nu sunt deprinși cu statornicia și răbdarea, le este îngăduit să se retragă chiar dacă dușmanul nu este de două ori mai numeros, atunci când socotesc ca vătămarea îi va ajunge, așa cum cere înțelepciunea dumnezeiască.

Răspunsul la prima obiecție este ca spusele Sale „Acum Allah v-a usurat povara...” dovedesc ca această hotărâre este obligatorie și ca este o porunca hotărâtă. Apoi Allah a micșorat numărul, ceea ce arată limpede ca este o porunca, chiar dacă forma ei este aceea a unei vestiri.

Se poate spune ca folosirea formei de vestire poartă un sens frumos care nu s-ar afla în forma directă a poruncii: întărirea inimilor credincioșilor și vestirea cea bună ca ei îi vor birui pe necredincioși. Cât despre condiționarea prin statornicie, scopul ei este indemnul la răbdare și statornicie și porunca de a folosi mijloacele prin care acestea se dobândesc. Când fac aceasta, ei unesc mijloacele credinței cu pregătirile materiale, iar aceasta le întărește nădejdea în biruința făgăduită de Allah acestui număr mic.

Versetele 67 la 71

ج
 مَا كَانَ لَنَبِيٍّ أَنْ يَكُونَ لَهُ أَسْرَى حَتَّى يُثْخِنَ فِي الْأَرْضِ تُرِيدُونَ عَرَضَ
 الدُّنْيَا وَاللَّهُ يُرِيدُ الْآخِرَةَ وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٦٧﴾ لَوْلَا كَتَبَ مِنَ اللَّهِ سَبَقَ
 لَمَسَّكُمْ فِيمَا أَخَذْتُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿٦٨﴾ فَكُلُوا مِمَّا غَنِمْتُمْ حَلَالًا طَيِّبًا
 وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٦٩﴾

67. Nu se cuvine unui Profet sa aiba prizonieri pana cand nu a zdrobit puterea dusmanului pe pamant. Voi doriti bunurile trecatoare ale acestei lumi, iar Allah voieste pentru voi Viata de Apoi. Allah este Atotputernic, Preaintelept. **68.** Daca nu ar fi fost o hotarare de mai inainte de la Allah, v-ar fi atins o pedeapsa mare pentru ceea ce ati luat. **69.** Mancati din prada pe care ati dobandit-o, fiind ingaduita si buna, si temeti-va de Allah. Allah este Atoateiertator, Indurator.

Aceasta este o mustrare din partea lui Allah pentru Trimisul Sau si pentru credinciosi in ziua de la Badr, cand i-au luat prizonieri pe politeisti si i-au lasat in viata pentru rascumparare. Parerea Conducatorului credinciosilor, 'Umar ibn al-Khattab, in aceasta imprejurare, era ca ei sa fie ucisi si nimiciti.

De aceea Allah a spus: „Nu se cuvine unui Profet sa aiba prizonieri pana cand nu a zdrobit puterea dusmanului pe pamant.” Nu era potrivit ca, atunci cand lupta impotriva necredinciosilor care voiau sa stinga lumina lui Allah si se straduiau sa nimiceasca religia Sa, astfel incat sa nu mai ramana pe pamant nimeni care sa I se inchine lui Allah, el sa se grabeasca sa-i ia prizonieri si sa-i pastreze in viata pentru rascumparare. Castigul obtinut astfel era mic in comparatie cu folosul uciderii lor si al inlaturarii raului lor. Cat timp raul lor se raspandea si ei aveau putere, era mai potrivit sa nu fie luati prizonieri. Dupa ce sunt infranti pe deplin, raul lor este oprit si puterea le este slabita, nu mai este nicio vatamare in a lua prizonieri dintre ei si a-i lasa in viata.

„Voi doriti”, prin luarea rascumpararii si lasarea lor in viata, „bunurile trecatoare ale acestei lumi”, fara ca prin aceasta sa se dobandeasca folosul sprijinirii religiei. „Iar Allah voieste pentru voi Viata de Apoi”, prin sprijinirea religiei Sale, ajutorarea apropiatilor Sai si inaltarea cuvantului lor deasupra celorlalti. De aceea El va porunceste ceea ce va duce la aceasta. „Allah este Atotputernic, Preaintelept”: puterea Lui este desavarsita; daca ar fi voit sa-i biruiasca pe necredinciosi fara lupta, ar fi facut-o. Insa El este Preaintelept si ii incearca pe unii dintre voi prin altii.

„Daca nu ar fi fost o hotarare de mai inainte de la Allah”, adica hotararea si decretul Sau prin care v-a facut prada ingaduita si a indepartat pedeapsa de aceasta comunitate, „v-ar fi atins o pedeapsa mare pentru ceea ce ati luat.” In hadith se spune: „Daca pedeapsa ar fi coborat in ziua de la Badr, nimeni nu ar fi scapat de ea in afara de 'Umar.”²

„Mancati din prada pe care ati dobandit-o, fiind ingaduita si buna.” Aceasta tine de blandetea lui Allah fata de aceasta comunitate: El i-a facut prada ingaduita, desi nu o facuse ingaduita niciunei comunitati dinaintea ei.

„Si temeti-va de Allah” in toate treburile voastre si staruiti in aceasta, ca multumire pentru binefacerile pe care Allah vi le-a daruit. „Allah este Atoateiertator”: il iarta pe cel care se caieste fata de El de toate pacatele lui si iarta pacatele celui care nu-I asociaza nimic. El este „Indurator” cu voi, caci v-a ingaduit prada si a facut-o buna.

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِمَنْ فِي أَيْدِيكُمْ مِنَ الْأَسْرَىٰ إِن يَعْلَمِ اللَّهُ فِي قُلُوبِكُمْ خَيْرًا يُؤْتِكُمْ خَيْرًا مِّمَّا أَخَذَ مِنْكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ۚ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٧٠﴾ وَإِنْ يُرِيدُوا خِيَانَتَكَ فَقَدْ خَانُوا اللَّهَ مِنْ قَبْلُ فَأَمْكَنَ مِنْهُمْ ۚ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٧١﴾

70. O, Profetule! Spune-le prizonierilor aflati in mainile voastre: „Daca Allah stie ca in inimile voastre este vreun bine, va va darui ceva mai bun decat ceea ce vi s-a luat si va va ierta. Allah este Atoateiertator, Indurator.” 71. Iar daca ei voiesc sa te tradeze, L-au tradat pe Allah si mai inainte, iar El v-a dat putere asupra lor. Allah este Atotstiutor, Preaintelept.

Aceste cuvinte au fost revelate cu privire la prizonierii din ziua de la Badr. Printre ei se afla al-'Abbas, unchiul Trimisului lui Allah. Cand i s-a cerut rascumpararea, el a sustinut ca devenise musulman inainte de aceasta, dar rascumpararea nu i-a fost inlaturata. Allah a revelat acest verset pentru a-l mangaia pe el si pe cei aflati in aceeasi stare.³

„O, Profetule! Spune-le prizonierilor aflati in mainile voastre: «Daca Allah stie ca in inimile voastre este vreun bine, va va darui ceva mai bun decat ceea ce vi s-a luat»”, adica dintre averi. Prin harul Sau, El va va inlesni un bine mult mai mare decat ceea ce vi s-a luat. „Si va va ierta” pacatele si va va face sa intrati in Paradis. „Allah este Atoateiertator, Indurator.”

² As-Suyuti, in ad-Durr al-Manthur, 3/366, atribuie relatarea lui Ibn al-Mundhir, Abu ash-Shaykh si Ibn Mardawayh. Editia engleza considera aceasta formulare slaba (daif). Editia araba mentioneaza o relatare de sustinere cu sens asemanator la Muslim, nr. 1763.

³ Relatarea despre al-'Abbas este consemnata de Muslim, nr. 1763, de la Ibn 'Abbas.

Allah Si-a implinit fagaduinta fata de al-'Abbas si fata de altii. Dupa aceea, el a dobandit multa avere. Odata, cand Profetului i-a fost adusa o avere mare, al-'Abbas a venit la el, iar Profetul i-a poruncit sa ia din ea, in vesmantul sau, cat putea duce. El a luat atat de mult, incat aproape ca nu a mai putut purta povara.⁴

„Iar daca ei voiesc sa te tradeze”, straduindu-se sa lupte si sa se impotriveasca tie, „L-au tradat pe Allah si mai inainte, iar El v-a dat putere asupra lor”. Sa se fereasca, asadar, sa te tradeze, caci Allah are putere asupra lor, iar ei se afla sub stapanirea Sa.

„Allah este Atotstiutor, Preaintelept”: El cunoaste toate lucrurile si pune fiecare lucru la locul potrivit. Din stiinta si intelegiunea Sa v-a randuit aceste hotarari insemnate si frumoase si a luat asupra Sa sa va fie de ajuns in privinta prizonierilor si a raului lor, daca dupa eliberare ar voi sa va tradeze.

Versetele 72 la 73

إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ ءَاوَوْا وَنَصَرُوا أُولَٰئِكَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَلَمْ يَهَاجَرُوا مَا لَكُمْ مِّنْ وَلِيَّتِهِم مِّن شَيْءٍ حَتَّىٰ يَهَاجَرُوا ۚ وَإِنِ اسْتَنْصَرُوكُمْ فِي الدِّينِ فَعَلَيْكُمْ النَّصْرُ إِلَّا عَلَىٰ قَوْمٍ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُم مِّيثَاقٌ ۚ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٧٢﴾

72. Cu adevarat, cei care au crezut, au emigrat si s-au straduit pe calea lui Allah cu averile si vietile lor, precum si cei care le-au dat adapost si i-au ajutat, acestia sunt ocrotitori unii pentru altii. Cat despre cei care au crezut, dar nu au emigrat, nu aveti nicio datorie de ocrotire fata de ei pana cand nu vor emigra. Iar daca va cer ajutor pentru religie, atunci trebuie sa-i ajutati, in afara luptei impotriva unui popor intre care si voi exista un legamant. Allah vede tot ceea ce faceti.

Acesta este legamantul de ocrotire si iubire pe care Allah l-a incheiat intre Muhajirun, cei care au crezut si au emigrat pe calea lui Allah, parasindu-si patria de dragul Lui si pentru jihad pe calea Sa, si Ansar, cei care le-au dat adapost Trimisului lui Allah si Inotitorilor sai si i-au ajutat, impartind cu ei locuintele, averile si vietile lor. Ei au devenit ocrotitori unii pentru altii datorita desavarsirii credintei si a legaturii depline dintre ei.

⁴ Relatarea este consemnata de al-Bukhari, nr. 421, in forma suspendata, dar cu formulare categorica.

„Cat despre cei care au crezut, dar nu au emigrat, nu aveti nicio datorie de ocrotire fata de ei pana cand nu vor emigra.” Prin despartirea de voi intr-o vreme in care nevoia de oameni era mare, ei au taiat legatura ocrotirii. Fiindca nu au emigrat, credinciosii nu aveau fata de ei nimic din aceasta ocrotire.

Insa, „daca va cer ajutor pentru religie”, adica impotriva celor care lupta cu ei din pricina religiei lor, „atunci trebuie sa-i ajutati” si sa luptati alaturi de ei. Daca insa altii lupta cu ei pentru alte scopuri, nu sunteti obligati sa-i sprijiniti.

„In afara luptei impotriva unui popor intre care si voi exista un legamant”, adica un legamant de neagresiune. Daca acei credinciosi, despartiti de voi si care nu au emigrat, voiesc sa lupte cu un asemenea popor, nu trebuie sa-i ajutati impotriva lui, din pricina legamantului care exista intre voi si acel popor. „Allah vede tot ceea ce faceti”: El va cunoaste starile si va legiuiește hotararile care vi se potrivesc.

ج
وَالَّذِينَ كَفَرُوا بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ إِلَّا تَفْعَلُوهُ تَكُنْ فِتْنَةً فِي الْأَرْضِ وَفَسَادٌ
كَبِيرٌ ﴿٧٣﴾

73. Cei care nu cred sunt ocrotitori unii pentru altii. Daca nu faceti astfel, va fi ispita pe pamant si mare stricaciune.

Dupa ce Allah a statornicit ocrotirea dintre credinciosi, le-a vestit ca necredinciosii sunt uniti prin necredinta lor, astfel incat sunt ocrotitori unii pentru altii. Nimeni nu-i ia ca ocrotitori decat acela care este necredincios asemenea lor.

„Daca nu faceti astfel”, adica daca nu-i luati pe credinciosi drept ocrotitori si nu va impotriviti necredinciosilor, ci ii luati pe toti oamenii drept ocrotitori sau ii socotiti pe toti dusmani, ori ii luati pe necredinciosi drept ocrotitori si pe credinciosi drept dusmani, „va fi ispita pe pamant si mare stricaciune”. Din aceasta se va naste un rau nemarginit, prin amestecarea adevarului cu minciuna si a credinciosilor cu necredinciosii, precum si prin parasirea unor mari acte de adorare, cum sunt jihadul, Hijrah si alte scopuri ale Legii, care se pierd daca credinciosii nu se iau unii pe altii drept ocrotitori.

Versetele 74 la 75

وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ ءَاوُوا وَنَصَرُوا أُولَئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ ﴿٧٤﴾ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا مِنْ بَعْدِ وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا مَعَكُمْ فَأُولَئِكَ مِنْكُمْ وَأُولُوا الْأَرْحَامِ بَعْضُهُمْ أَوْلَىٰ بِبَعْضٍ فِي كِتَابِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٧٥﴾

74. Cei care au crezut, au emigrat si s-au straduit pe calea lui Allah, precum si cei care le-au dat adapost si i-au ajutat, acestia sunt cu adevarat credinciosii. Ei vor avea iertare si inzestrare aleasa. 75. Iar cei care au crezut dupa aceea, au emigrat si s-au straduit impreuna cu voi, acestia sunt dintre voi. Insa rudele de sange sunt mai apropiate unele de altele, potrivit Cartii lui Allah. Allah este Atotstiutor al tuturor lucrurilor.

Versetele dinainte au amintit legatura de fratie si ocrotire dintre credinciosi, Muhajirun si Ansar. Aceste versete ii lauda si arata rasplata lor: „Cei care au crezut, au emigrat si s-au straduit pe calea lui Allah, precum si cei care le-au dat adapost si i-au ajutat” - adica Muhajirun si Ansar - „acestia sunt cu adevarat credinciosii”. Ei si-au adeverit credinta prin faptele savarsite: emigrarea, ajutorul reciproc, ocrotirea reciproca si jihadul impotriva dusmanilor lor, necredinciosii si fatarnicii.

„Ei vor avea iertare” de la Allah, prin care faptele lor rele sunt sterse, „si inzestrare aleasa”, adica bine mult de la Domnul Cel Generos, in Gradinile placerii. Poate ca vor primi si in aceasta lume o rasplata care ii bucura si le linisteste inimile.

Acelasi lucru li se aplica celor care au venit dupa Muhajirun si Ansar, i-au urmat in cel mai bun chip, au crezut, au emigrat si s-au straduit pe calea lui Allah. „Acestia sunt dintre voi”: au aceleasi drepturi si indatoriri ca voi.

Aceasta fratie a credintei, care s-a aratat la inceputul Islamului, a avut o urmare mare si o insemnatate deosebita. Profetul a legat o fratie aparte intre Muhajirun si Ansar, mai presus de fratia obisnuita, pana acolo incat se mosteneau unii pe altii prin aceasta legatura. Apoi Allah a revelat: „Insa rudele de sange sunt mai apropiate unele de altele, potrivit Cartii lui Allah.” Astfel, nimeni nu mosteneste de la un om in afara de rudele sale de pe linie paterna si de cei carora le sunt randuite cote de mostenire. Daca acestia nu exista, mostenesc celelalte rude, in ordinea apropierii, asa cum arata sensul general al versetului.

Cuvintele „potrivit Cartii lui Allah” insemna: potrivit hotararii si Legii pe care El le-a randuit. „Allah este Atotstiutor al tuturor lucrurilor”; in aceasta intra stiinta Sa despre starile voastre, din pricina careia va randuieste legi si hotarari potrivite cu ele.

Aici se incheie tafsirul Surei al-Anfal. Toata lauda si recunostinta Ii apartin lui Allah.

Sura at Tawbah

VERSETELE 1 LA 92

Revelata la Medina; numita si Sura Bara'ah.

Versetele 1 la 4

بَرَاءَةٌ مِّنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ إِلَى الَّذِينَ عَاهَدْتُمْ مِّنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١﴾ فَسِيحُوا فِي
الْأَرْضِ أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ وَاعْلَمُوا أَنَّكُمْ غَيْرُ مُعْجِزِي اللَّهِ وَأَنَّ اللَّهَ مُحْزِي
الْكَافِرِينَ ﴿٢﴾

1. Dezlegare din partea lui Allah si a Trimisului Sau fata de politeistii cu care ati incheiat legaminte. 2. Umblati, asadar, prin tara timp de patru luni, dar sa stiti ca nu-L puteti zadarnici pe Allah si ca Allah ii va umili pe necredinciosi.

Aceasta este o dezlegare din partea lui Allah si a Trimisului Sau fata de toti politeistii cu care fusesera incheiate legaminte. Lor li s-au dat patru luni in care puteau umbla prin tara dupa voie, aflandu-se in siguranta fata de credinciosi; dupa trecerea celor patru luni, nu mai ramanea pentru ei nici legamant, nici intelegere.

Aceasta se aplica celui care avea un legamant fara termen sau unul de cel mult patru luni. Cat despre cel al carui legamant avea un termen mai lung de patru luni, el trebuia implinit pana la sfarsitul termenului, atata timp cat nu exista teama de tradare din partea lui si el nu incalcase primul legamantul.

Apoi Allah i-a avertizat pe cei cu care existau legaminte ca, desi se aflau in siguranta pe durata lor, nu-L puteau zadarnici pe Allah. Pe oricare dintre ei care staruia in asocierea de parteneri, Allah avea sa-l umileasca negresit. Aceasta i-a indemnat sa intre in Islam, in afara celor care au staruit cu incapatanare si nu au tinut seama de avertismentul lui Allah.

وَأَذِّنْ مِنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ إِلَى النَّاسِ يَوْمَ الْحَجِّ الْأَكْبَرِ أَنَّ اللَّهَ بَرِيءٌ مِنَ
 الْمُشْرِكِينَ وَرَسُولُهُ فَإِنْ تُبْتُمْ فَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ وَإِنْ تَوَلَّيْتُمْ فَأَعْلَمُوا أَنَّكُمْ غَيْرُ
 مُعْجِزِي اللَّهِ وَبَشِّرِ الَّذِينَ كَفَرُوا بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٣﴾

3. Si o vestire din partea lui Allah si a Trimisului Sau catre oameni, in ziua cea mare a Hajjului: Allah si Trimisul Sau sunt dezlegati de politeisti. Daca va caiti, este mai bine pentru voi; iar daca va intoarceti, sa stiti ca nu-L puteti zadarnici pe Allah. Vesteste-le celor care nu cred o pedeapsa dureroasa.

Aceasta este ceea ce Allah le-a fagaduit credinciosilor: sprijinirea religiei Sale, inaltarea Cuvantului Sau si umilirea dusmanilor lor dintre politeisti, cei care il izgonisera pe Trimis si pe Insoitorii lui din Mecca si de la Casa Sfanta a lui Allah si ii alungasera din tinuturile Hijazului asupra carora politeistii aveau stapanire.

Allah i-a daruit intr-adevar biruinta Trimisului Sau si credinciosilor. Le-a ingaduit cucerirea Makkai si i-a umilit pe politeisti, iar credinciosii au dobandit putere asupra aceluia tinut. Profetul i-a poruncit crainicului sau sa vesteasca in ziua cea mare a Hajjului, Ziua Jertfei, cand musulmanii si necredinciosii se adunaseră din toate partile Peninsulei Arabe, ca Allah si Trimisul Sau sunt dezlegati de politeisti, iar acestia nu mai au nici legamant, nici intelegere. Oriunde aveau sa fie gasiti, urmau sa fie ucisi, si li s-a spus sa nu se mai apropie de Moscheea Sacra dupa acel an. Aceasta s-a petrecut in anul al noualea dupa Hijrah.

Abu Bakr as-Siddiq i-a condus pe oameni la Hajj, iar varul Trimisului lui Allah, 'Ali ibn Abi Talib, a vestit dezlegarea de legaminte in Ziua Jertfei. Apoi Allah i-a indemnat pe politeisti sa se caiasca si i-a avertizat sa nu staruie in asocierea de parteneri: „Daca va caiti, este mai bine pentru voi; iar daca va intoarceti, sa stiti ca nu-L puteti zadarnici pe Allah.” Nu puteti scapa de El, caci va aflati sub stapanirea Sa, iar El poate sa le dea robilor Sai credinciosi putere asupra voastra.

„Vesteste-le celor care nu cred o pedeapsa dureroasa”, adica o pedeapsa care provoaca durere si teama: in aceasta lume, prin ucidere, luare in captivitate si alungare; iar in Viata de Apoi, prin Focul Iadului, cea mai rea destinatie.

إِلَّا الَّذِينَ عَاهَدْتُمْ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ثُمَّ لَمْ يَنْقُصُوكُمْ شَيْئًا وَلَمْ يُظَاهِرُوا عَلَيْكُمْ
أَحَدًا فَأَتِمُّوا إِلَيْهِمْ عَهْدَهُمْ إِلَىٰ مُدَّتِهِمْ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ ﴿٤﴾

4. In afara politeistilor cu care ati incheiat un legamant si care apoi nu v-au lipsit de nimic si nu au sprijinit pe nimeni impotriva voastra. Impliniti fata de ei legamantul pana la termenul sau. Allah ii iubeste pe cei cu teama de El.

Aceasta dezlegare deplina si generala ii cuprinde pe toti politeistii, „in afara politeistilor cu care ati incheiat un legamant” si care au ramas statornici in legamant, fara ca vreunul dintre ei sa faca ceva care sa-i vatame implinirea: nu au incalcat nicio conditie si nu au ajutat pe nimeni impotriva voastra. Fata de acestia trebuie sa impliniti legamantul pana la sfarsitul termenului, fie el scurt sau lung, deoarece Islamul nu porunceste tradarea, ci porunceste implinirea legamintelor.

„Allah ii iubeste pe cei cu teama de El”: pe cei care implinesc ceea ce li s-a poruncit si se feresc de asocierea de parteneri, de tradare si de celelalte pacate.

Versetele 5 la 7

فَإِذَا أَسْلَخَ الْأَشْهُرَ الْحُرُمَ فَاقْتُلُوا الْمُشْرِكِينَ حَيْثُ وَجَدْتُمُوهُمْ وَخُذُوهُمْ
وَاحْصُرُوهُمْ وَأَقْلِبُوا لَهُمْ كُلَّ مَرْصِدٍ إِن تَابُوا وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوْا
الزَّكَاةَ فَخَلُّوا سَبِيلَهُمْ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٥﴾ وَإِنْ أَحَدٌ مِنَ الْمُشْرِكِينَ
اسْتَجَارَكَ فَأَجِرْهُ حَتَّىٰ يَسْمَعَ كَلِمَ اللَّهِ ثُمَّ ابْلِغْهُ مَا مَنَعَهُ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا
يَعْلَمُونَ ﴿٦﴾

5. Iar cand lunile sacre s-au scurs, ucideti-i pe politeisti oriunde ii gasiti, prindeti-i, asediati-i si panditi-i pe orice drum. Insa daca se caiesc, implinesc Rugaciunea si dau Zakah, atunci lasati-le calea libera. Allah este Atoateiertator, Indurador. 6. Iar daca unul dintre politeisti iti cere ocrotire, acorda-i ocrotire pana cand va auzi Cuvantul lui Allah, apoi condu-l la locul sau de siguranta. Aceasta pentru ca ei sunt oameni care nu stiu.

Preainaltul spune: „Iar cand lunile sacre s-au scurs”, adica lunile in care lupta cu politeistii aflati sub legamant era oprita - cele patru luni de ragaz pentru legamintele fara termen si restul termenului stabilit pentru legamintele

mai lungi - atunci musulmanii sunt dezlegati de orice indatorire fata de necredinciosi, dupa expirarea legamantului.

„Ucideti-i pe politeisti oriunde ii gasiti”, in orice loc si in orice vreme. „Prindeti-i”, adica luati-i prizonieri. „Asediati-i”, adica puneti-i in stramtorare si nu-i lasati sa se raspandeasca in pamantul lui Allah, pe care El l-a randuit ca loc de adorare pentru robii Sai. Acestia nu sunt vrednici sa locuiasca acolo si nu merita nici macar o palma din acel pamant, fiindca este pamantul lui Allah, iar ei sunt dusmanii Sai, care I se impotrivesc Lui si Trimisului Sau. Ei se afla in stare de razboi si voiesc sa goleasca pamantul de religia Sa, insa Allah voieste sa-Si desavarseasca lumina, chiar daca necredinciosii urasc aceasta.

„Si panditi-i pe orice drum”, adica la orice trecatoare si in orice loc pe unde trec. Stati de straja impotriva lor, straduiti-va impotriva lor si depuneti cea mai mare stradanie, continuand astfel pana cand se caiesc de asocierea lor.

„Insa daca se caiesc” de asocierea de parteneri, „implinesc Rugaciunea”, adica o savarsesc cu drepturile ei, „si dau Zakah” celor indreptatiti la ea, „atunci lasati-le calea libera”, adica lasati-i si faceti-i asemenea voua, avand aceleasi drepturi si indatoriri. „Allah este Atoateiertator, Indurator”: El iarta asocierea de parteneri si pacatele mai mici celui care se caieste si are mila de el, inlesnindu-i cainta si apoi primind-o.

Acest verset dovedeste ca cel care refuza Rugaciunea sau Zakah trebuie combatut pana cand le implineste. Abu Bakr as-Siddiq a adus acest verset drept dovada pentru aceasta.

Deoarece Allah spusese mai inainte: „Iar cand lunile sacre s-au scurs, ucideti-i pe politeisti oriunde ii gasiti, prindeti-i, asediati-i si panditi-i pe orice drum”, formulare generala care ii cuprindea pe politeisti in toate starile si pe fiecare dintre ei, El a aratat aici ca, atunci cand primirea unuia dintre ei in apropierea voastra aduce un folos, aceasta este ingaduita, ba chiar obligatorie.

„Iar daca unul dintre politeisti iti cere ocrotire”, adica iti cere sa-l feresti de vatamare ca sa poata auzi Cuvantul lui Allah si sa cerceteze Islamul, „acorda-i ocrotire pana cand va auzi Cuvantul lui Allah”. Daca primeste Islamul, acesta este binele; iar daca nu, condu-l la un loc in care se afla in siguranta.

Motivul este ca necredinciosii sunt „oameni care nu stiu”. Poate ca staruinta lor in necredinta se datoreaza nestiintei; daca aceasta este indepartata, ei ar putea alege Islamul. De aceea Allah i-a poruncit Trimisului Sau si comunitatii sale, care ii urmeaza pilda in hotarari, sa-i acorde ocrotire oricui cere sa auda Cuvantul lui Allah.

Acest verset este o dovada limpede pentru credinta Ahl as-Sunnah wal-Jama'ah, potrivit careia Coranul este Cuvantul necreat al lui Allah, fiindca El l-a rostit si l-a atribuit Siesi, asa cum o insusire este atribuita Celui care o are. El

arata falsitatea spuselor Mu'tazilah si ale celor care i-au urmat, potrivit carora Coranul este creat. Dovezile care arata falsitatea acestei afirmatii sunt multe, insa aici nu este locul pentru prezentarea lor.

كَيْفَ يَكُونُ لِلْمُشْرِكِينَ عَهْدٌ عِنْدَ اللَّهِ وَعِنْدَ رَسُولِهِ إِلَّا الَّذِينَ عَاهَدْتُمْ عِنْدَ
الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ فَمَا اسْتَقِيمُوا لَكُمْ فَاسْتَقِيمُوا لَهُمْ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ
الْمُتَّقِينَ ﴿٧﴾

7. Cum sa aiba politeistii un legamant la Allah si la Trimisul Sau, in afara celor cu care ati incheiat un legamant langa Moscheea Sacra? Cat timp ei raman drepti fata de voi, ramaneti si voi drepti fata de ei. Allah ii iubeste pe cei cu teama de El.

Aceasta este explicatia intelepciunii pentru care Allah si Trimisul Sau s-au dezlegat de politeisti: „Cum sa aiba politeistii un legamant la Allah si la Trimisul Sau?” Si-au implinit ei indatorirea de a crede? S-au oprit de la vatamarea Trimisului lui Allah si a credinciosilor? Oare nu au luptat impotriva adevarului, nu au sprijinit minciuna si nu s-au straduit sa raspandeasca stricaciunea pe pamant? Ei merita, asadar, ca Allah sa Se dezica de ei si sa nu aiba niciun legamant la El si la Trimisul Sau.

„In afara celor cu care ati incheiat un legamant langa Moscheea Sacra.” Legamantul acestora, datorita locului sfant in care a fost incheiat, este cu atat mai vrednic sa fie pazit. „Cat timp ei raman drepti fata de voi, ramaneti si voi drepti fata de ei. Allah ii iubeste pe cei cu teama de El.”

Versetele 8 la 11

كَيْفَ وَإِنْ يَظْهَرُوا عَلَيْكُمْ لَا يَرْقُبُوا فِيكُمْ إِلَّا وَلَا ذِمَّةً يُرْضُونَكُمْ بِأَفْوَاهِهِمْ
وَتَأْبَىٰ قُلُوبُهُمْ وَأَكْثَرُهُمْ فَاسِقُونَ ﴿٨﴾ أَشْتَرَوْا بِآيَاتِ اللَّهِ ثَمَنًا قَلِيلًا فَصَدَّوْا
عَنْ سَبِيلِهِ إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٩﴾ لَا يَرْقُبُونَ فِي مُؤْمِنٍ إِلَّا وَلَا
ذِمَّةً وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُعْتَدُونَ ﴿١٠﴾ فَإِنْ تَابُوا وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوْا
الزَّكَاةَ فَإِخْوَانُكُمْ فِي الدِّينِ وَنَفَصُ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿١١﴾

8. Cum, cand, daca dobandesc putere asupra voastra, nu pazesc fata de voi nici legatura de rudenie, nici legamantul? Va multumesc prin gurile lor, insa

inimile lor refuza, iar cei mai multi dintre ei sunt nelegiuiti. 9. Ei au vandut semnele lui Allah pe un pret mic si au impiedicat de la calea Sa. Cat de rau este ceea ce fac! 10. Ei nu pazesc fata de niciun credincios nici legatura de rudenie, nici legamantul. Acestia sunt cei care incalca hotarele. 11. Insa daca se caiesc, implinesc Rugaciunea si dau Zakah, atunci sunt fratii vostri in religie. Noi talcuim semnele pentru oameni care stiu.

„Cum” sa aiba politeistii un legamant si o intelegere la Allah, cand starea lor este aceea ca, „daca dobandesc putere asupra voastra”, ajungand sa va stapaneasca, nu se milostivesc de voi si „nu pazesc fata de voi nici legatura de rudenie, nici legamantul”? Nu respecta nici intelegerea, nici rudenia si nu se tem de Allah in privinta voastra, ci va supun celei mai grele pedepse. Aceasta ar fi starea voastra daca ar dobandi putere asupra voastra.

Nu va lasati inselati de purtarea lor fata de voi atunci cand se tem de voi. „Va multumesc prin gurile lor”, prin vorbe dulci si lingusire, „insa inimile lor refuza”: in realitate nu va iubesc, ci va sunt dusmani si va urasc. „Iar cei mai multi dintre ei sunt nelegiuiti”: nu au teama de Allah, nici demnitate si nici buna purtare.

„Ei au vandut semnele lui Allah pe un pret mic”, adica au ales castigul josnic si grabnic al acestei lumi in locul credintei in Allah si in Trimisul Sau si al supunerii fata de semnele lui Allah. „Si au impiedicat” atat sufletele lor, cat si pe altii, „de la calea Sa. Cat de rau este ceea ce fac!”

„Ei nu pazesc fata de niciun credincios nici legatura de rudenie, nici legamantul”, din pricina dusmaniei lor fata de credinta si fata de oamenii ei. Trasatura care ii face sa va urasca este credinta. De aceea, aparati-va religia si sprijiniti-o. Luati-l drept dusman pe cel care ii este dusman si drept ocrotitor pe cel care o sprijina. Faceti ca hotararea privitoare la apropiere si dusmanie sa urmeze existenta sau lipsa credintei; nu intemeiati ocrotirea si dusmania pe simple inclinatii firesti, schimbandu-le dupa patimi si urmand in aceasta sufletul care indeamna la rau.

„Insa daca se caiesc” de asocierea de parteneri si se intorc la credinta, „implinesc Rugaciunea si dau Zakah, atunci sunt fratii vostri in religie”. Uitati dusmania care a existat cat timp erau politeisti, ca toti sa fiti robi sinceri ai lui Allah. Astfel robul ajunge sa implineasca robia adevarata fata de El.

Dupa ce a aratat aceste hotarari mari si le-a lamurit atat continutul, cat si intelegerea, Allah spune: „Noi talcuim semnele”, adica le lamurim si le deosebim, „pentru oameni care stiu”. Lor li se adreseaza vorbirea, iar prin ei sunt cunoscute semnele, hotararile si legiuirile religiei Islamului. O, Allah, fa-ne dintre oamenii care stiu si care lucreaza potrivit stiintei lor, prin mila, darnicia, generozitatea si binefacerea Ta, o, Domn al lumilor!

Versetele 12 la 15

لا

وَأَن نَّكَثُوا أَيْمَانَهُمْ مِّن بَعْدِ عَهْدِهِمْ وَطَعْنُوا فِي دِينِكُمْ فَقَتَلُوا أَئِمَّةَ الْكُفْرِ
 إِنَّهُمْ لَا أَيْمَانَ لَهُمْ لَعَلَّهُمْ يَنْتَهُونَ ﴿١٢﴾ إِلَّا تَقْتُلُونَ قَوْمًا نَّكَثُوا أَيْمَانَهُمْ وَهَمُّوا
 بِإِخْرَاجِ الرَّسُولِ وَهُمْ بَدَءُوكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ أَتَخْشَوْنَ اللَّهَ أَحَقَّ أَن تَخْشَوْهُ
 إِن كُنْتُمْ مُّؤْمِنِينَ ﴿١٣﴾ قَتَلُوهُمْ يَعَذِّبُهُمُ اللَّهُ بِأَيْدِيكُمْ وَيُخْزِيهِمْ وَيُنْصِرُكُمْ
 عَلَيْهِمْ وَيُشْفِ صُدُورَ قَوْمٍ مُّؤْمِنِينَ ﴿١٤﴾ وَيَذْهَبُ غِيظُ قُلُوبِهِمْ وَيَتُوبُ اللَّهُ
 عَلَىٰ مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿١٥﴾

12. Iar daca isi incalca juramintele dupa legamant si va batjocoresc religia, atunci luptati impotriva capetenilor necredintei, caci pentru ei nu exista juramente, ca poate vor inceta. 13. Oare nu veti lupta impotriva unui popor care si-a incalcat juramintele, a voit sa-l izgoneasca pe Trimis si a inceput atacul impotriva voastra? Va temeti de ei? Allah este mai vrednic sa va temeti de El, daca sunteti credinciosi. 14. Luptati impotriva lor! Allah ii va pedepsi prin mainile voastre, ii va umili, va va da biruinta asupra lor si va vindeca piepturile unor oameni credinciosi. 15. El va indeparta mania din inimile lor. Allah primeste cainta cui voieste. Allah este Atotstiutor, Preaintelept.

Dupa ce i-a amintit pe politeistii aflati sub legamant si a spus ca, daca raman statornici in legamant, si musulmanii trebuie sa-l implineasca fata de ei, Allah spune: „Iar daca isi incalca juramintele dupa legamant”, adica rup intelegerea, lupta impotriva voastra, ajuta pe altcineva sa lupte impotriva voastra sau fac un lucru care incalca termenii legamantului, „si va batjocoresc religia”, adica o critica si o iau in ras. Aici intra orice defaimare indreptata impotriva religiei sau a Coranului.

„Atunci luptati impotriva capetenilor necredintei”, adica a conducatorilor care defaimeaza religia Celui Milostiv si sprijina calea Satanei. Ei au fost numiti in mod deosebit din pricina gravitatii faradelegii lor si pentru ca ceilalti ii urmeaza. Aceasta arata si ca acela care defaimeaza religia si se ridica sa i se impotriveasca se numara printre capetenile necredintei.

„Caci pentru ei nu exista juramente”: nu exista legamant, intelegere sau jurament pe care sa-l implineasca, ci tradeaza mereu si isi incalca legamintele; de aceea nu se poate avea incredere in ei. „Ca poate vor inceta”, in urma luptei voastre cu ei, oprindu-se din defaimarea religiei voastre si poate intrand in ea.

Apoi Allah ii indeamna pe credinciosi sa lupte impotriva lor, amintind faptele dusmanilor care ii caracterizau si care cereau combaterea lor: „Oare nu veti lupta impotriva unui popor care si-a incalcat juramintele, a voit sa-l izgoneasca pe Trimis”, pe care ar fi trebuit sa-l respecte, sa-l cinsteasca si sa-l mareasca? Ei au voit sa-l izgoneasca si s-au straduit cat au putut pentru aceasta.

„Si a inceput atacul impotriva voastra”, incalcand legamantul si ajutand pe altii impotriva voastra. Aceasta s-a petrecut cand Quraysh, desi avea un legamant cu Profetul, si-a ajutat aliatii din Banu Bakr impotriva Banu Khuza'ah, aliatii Trimisului lui Allah, si a luptat alaturi de ei, asa cum este descris pe larg in Sirah.

„Va temeti de ei?”, astfel incat sa parasiti lupta impotriva lor? „Allah este mai vrednic sa va temeti de El, daca sunteti credinciosi.” El v-a poruncit sa luptati si a intarit aceasta porunca. Daca sunteti cu adevarat credinciosi, impliniti porunca lui Allah si nu va temeti de ei pana acolo incat sa parasiti ascultarea poruncii Sale.

Apoi Allah le porunceste sa lupte si aminteste foloasele care se nasc din aceasta lupta. Toate acestea ii indeamna si ii insuflatesc pe credinciosi. „Luptati impotriva lor! Allah ii va pedepsi prin mainile voastre”, prin uciderea lor, „ii va umili” atunci cand va va darui biruinta asupra lor, caci ei sunt dusmanii a caror umilire trebuie cautata.

„Va va da biruinta asupra lor”: aceasta este o fagaduinta de la Allah si o veste buna pe care El a implinit-o. „Si va vindeca piepturile unor oameni credinciosi. El va indeparta mania din inimile lor.” In inimile credinciosilor se afla furie si manie fata de acesti dusmani, pe care ii vad purtand razboi impotriva lui Allah si a Trimisului Sau si straduindu-se sa stinga lumina lui Allah. De aceea, lupta impotriva lor si uciderea lor vindeca mahnirea si nelinistea din inimile credinciosilor si indeparteaza mania din inimile voastre.

Aceasta arata iubirea si grija lui Allah pentru credinciosi, caci El a facut ca vindecarea piepturilor lor si indepartarea maniei sa fie printre scopurile frumoase ale Legii.

Apoi spune: „Allah primeste cainta cui voieste” dintre cei care I se impotrivesc. El ii calauzeste sa intre in Islam, il impodobeste in inimile lor si face necredinta, nelegiuirea si neascultarea urate pentru ei. „Allah este Atotstiutor, Preaintelept”: El asaza lucrurile la locurile lor. Il cunoaste pe cel vrednic de credinta si il calauzeste, iar pe cel care nu este vrednic il lasa in ratacirea si razvratirea sa.

Versetele 16 la 18

أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تُتْرَكُوا وَلَمَّا يَعْلَمِ اللَّهُ الَّذِينَ جَاهَدُوا مِنْكُمْ وَلَمْ يَتَّخِذُوا مِنْ دُونِ
 اللَّهِ وَلَا رَسُولِهِ وَلَا الْمُؤْمِنِينَ وَلِجَّةً وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٦﴾

16. Oare credeti ca veti fi lasati fara incercare, inainte ca Allah sa-i faca vaditi pe aceia dintre voi care se straduiesc si care nu iau drept apropiat de incredere pe nimeni in afara de Allah, de Trimisul Sau si de credinciosi? Allah este bine instiintat de ceea ce faceti.

Allah le spune robilor Sai credinciosi, dupa ce le-a poruncit jihadul: „Oare credeti ca veti fi lasati”, fara incercare si fara porunca prin care cel sincer sa fie deosebit de cel mincinos?

„Inainte ca Allah sa-i faca vaditi pe aceia dintre voi care se straduiesc”, adica printr-o cunoastere a faptelor lor trecute din starea de posibilitate in realitate, pentru ca rasplata si pedeapsa sa se intemeieze pe faptele lor. Astfel devine vadit cine se straduiesc pe calea Sa pentru inaltarea Cuvantului Sau si cine „nu ia drept apropiat de incredere pe nimeni in afara de Allah, de Trimisul Sau si de credinciosi”, adica nu-si ia aliati dintre necredinciosi, ci ii ia drept ocrotitori pe Allah, Trimisul Sau si pe credinciosi.

Allah a randuit jihadul pentru acest scop mare: sa fie deosebit cel sincer, care nu se alatura nimanui decat pentru religia lui Allah, de cel mincinos, care pretinde credinta, dar isi ia apropiati de incredere in afara de Allah, de Trimisul Sau si de credinciosi. „Allah este bine instiintat de ceea ce faceti”, adica stie ce va iesi la iveala din faptele voastre. De aceea va incerca prin ceea ce va arata adevarata stare si va va rasplati pentru faptele voastre, bune sau rele.

مَا كَانَ لِلْمُشْرِكِينَ أَنْ يَعْمُرُوا مَسْجِدَ اللَّهِ شَاهِدِينَ عَلَى أَنْفُسِهِم بِالْكَفْرِ
 أُولَئِكَ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فِي النَّارِ هُمْ خَالِدُونَ ﴿١٧﴾ إِنَّمَا يَعْمُرُ مَسْجِدَ
 اللَّهِ مَنْ ءَامَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَأَقَامَ الصَّلَاةَ وَءَاتَى الزَّكَاةَ وَلَمْ يَخْشَ إِلَّا
 اللَّهَ فَعَسَىٰ أُولَئِكَ أَنْ يَكُونُوا مِنَ الْمُهْتَدِينَ ﴿١٨﴾

17. Nu se cuvine politeistilor sa ingrijeasca moscheile lui Allah in vreme ce marturisesc impotriva lor insisi necredinta. Faptele acestora au devenit zadarnice, iar in Foc vor ramane vesnic. 18. Moscheile lui Allah sunt ingrijite

numai de cei care cred in Allah si in Ziua de Apoi, implinesc Rugaciunea, dau Zakah si nu se tem decat de Allah. Poate ca acestia vor fi dintre cei calauziti.

„Nu se cuvine”, adica nu este potrivit, „politeistilor sa ingrijeasca moscheile lui Allah” prin adorare, Rugaciune si celelalte acte de supunere, in timp ce marturisesc si recunosc impotriva lor insisi necredinta, prin marturia starii si a firii lor. Multi dintre ei stiu ca se afla in necredinta si minciuna.

Daca ei „marturisesc impotriva lor insisi necredinta” si isi recunosc lipsa credintei, care este conditia primirii faptelor, cum pot pretinde ca ingrijesc moscheile lui Allah, cand temelia lipseste si faptele lor sunt zadarnice? De aceea Allah spune: „Faptele acestora au devenit zadarnice”, adica au fost anulate si nu le folosesc cu nimic, „iar in Foc vor ramane vesnic”.

Apoi El arata cine sunt cei indreptatiti sa ingrijeasca moscheile: „Moscheile lui Allah sunt ingrijite numai de cei care cred in Allah si in Ziua de Apoi, implinesc Rugaciunea”, atat cea obligatorie, cat si cea voluntara, savarsind-o cum se cuvine, la exterior si inlauntru, „dau Zakah” celor indreptatiti la ea „si nu se tem decat de Allah”. Teama lor este indreptata catre Domnul lor, asa ca se opresc de la ceea ce Allah a interzis si nu neglijeaza indatoririle lor fata de El.

Allah ii descrie prin credinta folositoare, faptele drepte - dintre care cele mai insemnate sunt Rugaciunea si Zakah - si teama de El, care este temelia oricarui bine. Acestia sunt adevaratii ingrijitori ai moscheilor si oamenii lor.

„Poate ca acestia vor fi dintre cei calauziti.” Cuvantul „poate”, atunci cand este folosit cu privire la Allah, arata ceva hotarat si sigur. Cat despre cel care nu crede in Allah si in Ziua de Apoi si nu are teama de El, acesta nu se numara printre ingrijitorii moscheilor lui Allah si nici printre oamenii lor, chiar daca pretinde aceasta.

Versetele 19 la 22

* أَجَعَلْتُمْ سِقَايَةَ الْحَاجِّ وَعِمَارَةَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ كَمَنْ ءَامَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ
 وَجَاهَدَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ لَا يَسْتَوُونَ عِنْدَ اللَّهِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ
 الظَّالِمِينَ ﴿١٩﴾ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِهِمْ
 وَأَنْفُسِهِمْ أَعْظَمُ دَرَجَةً عِنْدَ اللَّهِ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْفَائِزُونَ ﴿٢٠﴾ يُبَشِّرُهُمْ
 رَبُّهُمْ بِرَحْمَةٍ مِنْهُ وَرِضْوَانٍ وَجَنَّتٍ لَهُمْ فِيهَا نَعِيمٌ مُّقِيمٌ ﴿٢١﴾ خَالِدِينَ فِيهَا
 أَبَدًا إِنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿٢٢﴾

19. Oare socotiti adaparea pelerinilor si ingrijirea Moscheii Sacre asemenea faptelor celui care crede in Allah si in Ziua de Apoi si se straduiește pe calea lui Allah? Ei nu sunt egali inaintea lui Allah. Allah nu calauzește oamenii nedrepti. 20. Cei care au crezut, au emigrat si s-au straduit pe calea lui Allah cu averile si vietile lor au o treapta mai inalta inaintea lui Allah. Acestia sunt cei biruitori. 21. Domnul lor le vestește mila din partea Sa, buna Sa placere si Gradini in care vor avea placere statornica. 22. Ramanand in ele vesnic. Cu adevarat, la Allah se afla o rasplata mare.

Cand unii dintre musulmani, sau unii musulmani si unii politeisti, s-au contrazis cu privire la intaietatea ingrijirii Moscheii Sacre - prin zidire, Rugaciune si adorare in ea si prin adaparea pelerinilor - fata de credinta in Allah si jihadul pe calea Sa, Allah a aratat deosebirea dintre ele.

El spune: „Oare socotiti adaparea pelerinilor”, adica oferirea apei Zamzam, fiindca atunci cand adaparea este amintita fara alta precizare la aceasta se refera, „si ingrijirea Moscheii Sacre asemenea faptelor celui care crede in Allah si in Ziua de Apoi si se straduiește pe calea lui Allah? Ei nu sunt egali inaintea lui Allah.”

Jihadul si credinta in Allah sunt mai presus cu multe trepte decat adaparea pelerinilor si ingrijirea Moscheii Sacre. Credinta este temelia religiei, prin ea sunt primite faptele si sunt curatite sufletele. Jihadul pe calea lui Allah este culmea religiei; prin el religia Islamului este pazita si se raspandeste, adevarul este sprijinit, iar minciuna este nimicita.

Cat despre ingrijirea Moscheii Sacre si adaparea pelerinilor, chiar daca sunt fapte drepte, primirea lor depinde de credinta, iar ele nu aduc foloasele dobandite prin credinta si jihad. De aceea Allah spune: „Ei nu sunt egali

inaintea lui Allah. Allah nu calauzeste oamenii nedrepti”, adica pe cei a caror insusire statornica este nedreptatea, care nu sunt potriviti sa primeasca vreun bine, ci numai raul li se potriveste.

Apoi Allah arata limpede superioritatea credintei si a jihadului: „Cei care au crezut, au emigrat si s-au straduit pe calea lui Allah cu averile” lor, cheltuindu-le pentru jihad si pentru pregatirea luptatorilor, „si vietile lor”, iesind ei insisi la lupta, „au o treapta mai inalta inaintea lui Allah. Acestia sunt cei biruitori.” Nimeni nu dobandeste ceea ce cauta si nu scapa de ceea ce se teme decat acela care se impodobeste cu aceste insusiri si traieste potrivit lor.

„Domnul lor le vesteste”, din mila si generozitate fata de ei, din bunatate, grija si iubire pentru ei, „mila din partea Sa”, prin care indeparteaza de la ei toate relele si le daruieste tot binele, „si buna Sa placere” fata de ei, iar aceasta este cea mai mare si mai inalta binecuvantare a Paradisului. El Isi va aseza buna placere asupra lor si nu Se va mai mania niciodata pe ei. „Si Gradini in care vor avea placere statornica”, din tot ceea ce isi doresc sufletele si desfata privirile, lucruri a caror descriere si masura nu le cunoaste decat Allah Preainaltul. Printre acestea se afla faptul ca Allah a pregatit pentru cei care se straduiesc pe calea Sa o suta de trepte, iar intre fiecare doua trepte este o distanta asemenea celei dintre cer si pamant. Chiar daca intreaga creatie s-ar aduna intr-o singura treapta, aceasta i-ar cuprinde.

„Vor ramane in ele vesnic”: nu se vor muta din ele si nu vor dori sa fie mutati. „Cu adevarat, la Allah se afla o rasplata mare.” Multimea rasplatii Sale nu este de mirare, avand in vedere harul lui Allah, iar maretia si frumusetea ei nu sunt de mirare din partea Celui care, cand voieste un lucru, ii spune numai: „Fii!”, si el este.

Versetele 23 la 24

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَتَّخِذُوا ءَابَاءَكُمْ وَءِخْوَانَكُمْ ءَوْلِيَآءَ إِنِ اسْتَحَبُّوا الْكُفْرَ
 عَلَى الْإِيمَانِ وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ مِّنْكُمْ فَاُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٢٣﴾ قُلْ إِن كَانَ
 ءَابَاؤُكُمْ وَءِبْنَاؤُكُمْ وَءِخْوَانُكُمْ وَأَزْوَاجُكُمْ وَعَشِيرَتُكُمْ وَأَمْوَالٌ اقْتَرَفْتُمُوهَا وَتِجَارَةٌ
 تَخْشَوْنَ كَسَادَهَا وَمَسْكَنٌ تَرْضَوْنَهَا أَحَبُّ إِلَيْكُمْ مِّنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ وَجِهَادٍ فِي
 سَبِيلِهِ فَتَرَبَّصُوا حَتَّى يَأْتِيَ اللَّهُ بِأَمْرِهِ ۗ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ
 الْفَاسِقِينَ ﴿٢٤﴾

23. O, voi cei care credeti! Nu-i luati drept aliati pe parintii si fratii vostri daca ei prefera necredinta credintei. Aceia dintre voi care ii iau drept aliati sunt cei nedrepti. 24. Spune: „Daca parintii vostri, fiii vostri, fratii vostri, sotile voastre, clanul vostru, averile pe care le-ati dobandit, negotul de a carui stagnare va temeti si locuintele care va plac va sunt mai dragi decat Allah, Trimisul Sau si stradanii pe calea Sa, atunci asteptati pana cand Allah Isi va aduce hotararea. Allah nu-i calauzeste pe oamenii nelegiuiti.”

„O, voi cei care credeti”, lucrati potrivit cerintelor credintei: luati-i drept aliati pe cei care o implinesc si luati-i drept dusmani pe cei care nu o fac. „Nu-i luati drept aliati pe parintii si fratii vostri”, desi ei sunt oamenii cei mai apropiati de voi; prin urmare, cu atat mai mult nu trebuie sa-i luati drept aliati pe altii, „daca ei prefera necredinta credintei”, adica daca aleg de bunavoie necredinta in locul credintei.

„Aceia dintre voi care ii iau drept aliati sunt cei nedrepti”, deoarece au indraznit sa-L nesocoteasca pe Allah si si-au luat drept aliati dusmanii Sai. Temelia aliantei este iubirea si sprijinul. A-i lua drept aliati inseamna a da intaietate ascultarii lor fata de ascultarea lui Allah si iubirii lor fata de iubirea lui Allah si a Trimisului Sau.

Din acest motiv sunt ei nedrepti: iubirea lui Allah si a Trimisului Sau trebuie sa aiba intaietate fata de iubirea pentru oricine altcineva, iar toate celelalte iubiri trebuie sa-i urmeze. De aceea Allah spune: „Spune: Daca parintii vostri” - iar mamele intra in acelasi sens - „fratii vostri”, prin rudenie si apropiere, „sotile voastre si clanul vostru”, adica rudele voastre in general...

„Averile pe care le-ati dobandit”, adica le-ati castigat si ati depus efort pentru a le obtine. Acestea sunt amintite in mod deosebit fiindca oamenii tin

mai mult la ele si sunt mai grijulii cu ele decat cu averea care le vine fara osteneala. „Negotul de a carui stagnare va temeti”, adica va temeti de scaderea pretului sau de pierderea lui. Aici intra toate felurile de negot si castig: marfuri, bani, vase, arme, bunuri, cereale, ogoare, animale si altele asemenea. „Si locuintele care va plac”, datorita frumusetii, podoabei si potrivirii lor cu dorintele voastre.

Daca toate acestea „va sunt mai dragi decat Allah, Trimisul Sau si strдания pe calea Sa”, atunci sunteti nelegiuiti si nedrepti. „Atunci asteptati” pedeapsa care va veni asupra voastra, „pana cand Allah Isi va aduce hotararea”, care nu poate fi respinsa. „Allah nu-i calauzeste pe oamenii nelegiuiti”, adica pe cei care ies din ascultarea Sa si dau intaietate unuia dintre lucrurile amintite fata de iubirea lui Allah.

Acest verset este una dintre cele mai puternice dovezi ale obligatiei de a-L iubi pe Allah si de a-l iubi pe Trimisul Sau, precum si ale obligatiei de a da acestei iubiri intaietate fata de orice altceva. El cuprinde si o amenintare aspra si o respingere categorica pentru cel caruia unul dintre lucrurile amintite ii este mai drag decat Allah, Trimisul Sau si strдания pe calea Sa.

Semnul acestui lucru se vede atunci cand omului i se infatiseaza doua lucruri: unul este iubit de Allah si de Trimisul Sau, dar sufletul lui nu il doreste; celalalt este dorit si iubit de el, insa il face sa piarda ceea ce iubesc Allah si Trimisul Sau ori il micsoreaza. Daca da intaietate dorintei sale fata de ceea ce iubeste Allah, aceasta arata ca este nedrept si ca a parasit ceea ce era dator sa implineasca.

Versetele 25 la 27

لَقَدْ نَصَرَكُمُ اللَّهُ فِي مَوَاطِنَ كَثِيرَةٍ وَيَوْمَ حُنَيْنٍ إِذْ أَعْجَبَتْكُمْ كَثْرَتُكُمْ فَلَمْ تُغْنِ عَنْكُمْ شَيْئًا وَضَاقَتْ عَلَيْكُمْ الْأَرْضُ بِمَا رَحُبَتْ ثُمَّ وَلَّيْتُم مَّدْيَنَ ﴿٢٥﴾ ثُمَّ أَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَى رَسُولِهِ وَعَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَأَنْزَلَ جُنُودًا لَمْ تَرَوْهَا وَعَذَّبَ الَّذِينَ كَفَرُوا وَذَلِكَ جَزَاءُ الْكَافِرِينَ ﴿٢٦﴾ ثُمَّ يَتُوبُ اللَّهُ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ عَلَى مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٢٧﴾

25. Allah v-a ajutat in multe locuri, precum si in ziua de la Hunayn, cand numarul vostru mare v-a incantat, insa nu v-a folosit la nimic. Pamantul, cu toata largimea lui, vi s-a parut stramt, apoi ati intors spatele fugind. 26. Dupa aceea Allah a coborat linistea Sa asupra Trimisului si asupra credinciosilor, a

coborat ostiri pe care nu le-ati vazut si i-a pedepsit pe cei care nu au crezut. Aceasta este rasplata necredinciosilor. 27. Apoi, dupa aceea, Allah primeste cainta cui voieste. Allah este Atoateiertator, Indurator.

Allah le aminteste robilor Sai credinciosi ajutorul pe care li l-a daruit in multe locuri si batalii, inclusiv in ziua de la Hunayn, cand situatia a devenit grea, unii au fugit, iar pamantul, cu toata largimea lui, li s-a parut stramt.

Prilejul acestor versete a fost urmatorul: dupa cucerirea Makkai, Profetul a auzit ca Hawazin se adunasera pentru a lupta impotriva lui. A pornit catre ei impreuna cu Companionii care cucerisera Mecca si cu locuitorii Makkai care imbratisasera Islamul. Musulmanii erau doisprezece mii, iar politeistii patru mii. Numarul mare i-a facut pe unii dintre musulmani sa se increada in ei insisi, iar unii au spus: „Astazi nu vom fi invinsi din pricina numarului nostru mic.”

Cand cele doua tabere s-au intalnit, politeistii i-au atacat pe musulmani intr-un singur avant. Musulmanii au fugit si nimeni nu s-a mai uitat la altul. Langa Trimisul lui Allah au ramas aproximativ o suta de oameni, care au stat neclintiti si au luptat impreuna cu el. Profetul isi indemna catirul spre politeisti si spunea: „Eu sunt Profetul, fara minciuna; eu sunt fiul lui 'Abd al-Muttalib.”⁵

Cand a vazut ceea ce se intamplase cu musulmanii, Profetul i-a poruncit lui al-'Abbas ibn 'Abd al-Muttalib, care avea o voce puternica, sa-i cheme pe Ansar si pe ceilalti musulmani: „O, oameni ai copacului! O, oameni ai Surei al-Baqarah!” Cand i-au auzit glasul, s-au intors cu totii si au luptat impotriva politeistilor. Allah le-a dat politeistilor o infrangere grea, iar musulmanii au luat tabara, femeile si averile lor.

Acesta este sensul cuvintelor: „Allah v-a ajutat in multe locuri, precum si in ziua de la Hunayn”. Hunayn este numele locului dintre Mecca si Ta'if unde s-a purtat batalia. „Cand numarul vostru mare v-a incantat, insa nu v-a folosit la nimic”, nici putin si nici mult. „Pamantul, cu toata largimea lui, vi s-a parut stramt”, din pricina nelinistii si mahnirii care v-au cuprins cand ati fugit, „apoi ati intors spatele fugind”.

„Dupa aceea Allah a coborat linistea Sa asupra Trimisului si asupra credinciosilor.” Linistea este ceea ce Allah aseaza in inimi in vreme de tulburare, cutremur si nenorocire, facandu-le statornice si impacate. Ea este una dintre marile binecuvantari ale lui Allah asupra robilor Sai. „A coborat ostiri pe care nu le-ati vazut”, adica ingerii, pe care Allah i-a trimis in ajutorul musulmanilor la Hunayn, ca sa-i intareasca si sa le vesteasca biruinta.

„Si i-a pedepsit pe cei care nu au crezut” prin infrangere si ucidere, precum si prin faptul ca musulmanii le-au luat femeile, copiii si averile. „Aceasta este

⁵ Relatarea este consemnata de Muslim, nr. 1775 si 1776.

rasplata necredinciosilor”: Allah ii pedepseste in aceasta lume, apoi ii intoarce in Viata de Apoi la o pedeapsa grea.

„Apoi, dupa aceea, Allah primește cainta cui voieste.” Allah a primit cainta multora dintre cei infranti, care au venit la Profet vestindu-si Islamul si cainta, iar el le-a inapoiat femeile si copiii. „Allah este Atoateiertator, Indurator”, adica iarta mult si are mila nesfarsita. El iarta pacatele mari celui care se caieste, il calauzeste si il ajuta sa se caiasca si sa I se supuna, apoi ii trece cu vederea greselile si ii primește cainta. Nimeni sa nu deznadajduiasca de iertarea si mila Sa, oricat de mari ar fi pacatele sale.

Versetul 28

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِنَّمَا الْمُشْرِكُونَ نَجَسٌ فَلَا يَقْرَبُوا الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ بَعْدَ عَامِهِمْ
هَذَا وَإِنْ خِفْتُمْ عِيلَةً فَسَوْفَ يُغْنِيكُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ إِن شَاءَ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ
حَكِيمٌ ﴿٢٨﴾

28. O, voi cei care credeti! Politeistii sunt necurati. Sa nu se mai apropie de Moscheea Sacra dupa acest an al lor. Daca va temeti de saracie, Allah va va imbogati din harul Sau, daca va voi. Allah este Atotstiutor, Preaintelept.

„O, voi cei care credeti! Politeistii”, cei care li asociaza lui Allah si adora pe altcineva impreuna cu El, „sunt necurati”, adica sunt murdari in credintele si faptele lor. Ce necuratie poate fi mai mare decat aceea a omului care adora, alaturi de Allah, dumnezei care nu ii aduc nici folos, nici vatamare si nu ii sunt de niciun ajutor? Faptele lor se afla intre lupta impotriva lui Allah, impiedicarea de la calea Sa, sprijinirea minciunii, respingerea adevarului si raspandirea stricaciunii pe pamant, fara vreo stradanie de indreptare.

Curatiti, asadar, de prezenta lor cea mai nobila si mai curata dintre Case. „Sa nu se mai apropie de Moscheea Sacra dupa acest an al lor.” Era anul al noualea dupa Hijrah, cand Abu Bakr as-Siddiq i-a condus pe oameni la Hajj, iar Profetul l-a trimis pe varul sau 'Ali sa vesteasca, in ziua cea mare a Hajjului, dezlegarea de politeisti. El a anuntat ca, dupa acel an, niciun politeist nu va mai face Hajj si nimeni nu va mai inconjura Casa dezbracat.

Aici nu este avuta in vedere necuratia trupeasca. Necredinciosul este curat la trup, ca si ceilalti oameni. Dovada este ca Allah a ingaduit relatiile conjugale si atingerea femeii dintre Oamenii Cartii si nu i-a poruncit musulmanului sa spele ceea ce a venit in atingere cu ea.

Musulmanii au continuat sa atinga trupurile necredinciosilor si nu s-a transmis ca s-ar fi ferit de aceasta. Sensul este necuratia lor launtrica, prin asocierea de parteneri lui Allah. Dupa cum Tawhidul si credinta sunt curatie, tot astfel asocierea de parteneri este necuratie.

„Daca va temeti de saracie”, o, musulmanilor, din pricina opririi politeistilor de a se apropia de Moscheea Sacra, prin care s-ar intrerupe unele castiguri lumesti si negotul dintre voi si ei, „Allah va va imbogati din harul Sau”. Inzestrarea nu este marginita la o singura usa sau la un singur loc. Cand o usa se inchide, se deschid multe altele. Harul lui Allah este larg, iar darnicia Sa este mare, indeosebi pentru cel care renunta la ceva cautand Fata Sa cea nobila; Allah este Cel mai Generos dintre cei generosi.

Allah Si-a implinit fagaduinta: i-a imbogatit pe musulmani din harul Sau si a coborat asupra lor inzestrari atat de mari, incat au ajuns printre cei mai bogati oameni si cei mai puternici conducatori.

„Daca va voi”: imbogatirea este legata de voia Sa, fiindca bogatia lumeasca nu este o consecinta obligatorie a credintei si nu dovedeste iubirea lui Allah. Allah ii da bunuri lumesti atat celui pe care il iubeste, cat si celui pe care nu il iubeste, insa credinta si religia le daruieste numai celui pe care il iubeste. „Allah este Atotstiutor, Preaintelept”: cunoasterea Sa este cuprinzatoare; cunoaste cui i se potriveste bogatia si cui nu i se potriveste si pune fiecare lucru la locul lui.

Cuvintele „sa nu se mai apropie de Moscheea Sacra dupa acest an al lor” arata ca, dupa cucerirea Makkai, cand stapanirea asupra Casei si orasului a trecut la Trimisul lui Allah si la credinciosi, politeistii au mai ramas o vreme langa Casa Sacra si in Mecca. Apoi a coborat acest verset. Inainte de moarte, Profetul a poruncit ca politeistii sa fie scosi din Hijaz, ca sa nu ramana acolo doua religii. Toate acestea intra in sensul poruncii de a-i indeparta pe necredinciosi de Moscheea Sacra.

Versetul 29

قَتَلُوا الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَلَا بِالْيَوْمِ الْآخِرِ وَلَا يُحَرِّمُونَ مَا حَرَّمَ اللَّهُ
وَرَسُولُهُ وَلَا يَدِينُونَ دِينَ الْحَقِّ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ حَتَّى يُعْطُوا الْجِزْيَةَ
عَنْ يَدٍ وَهُمْ صَاغِرُونَ ﴿٢٩﴾

29. Luptati impotriva celor dintre Oamenii Cartii care nu cred in Allah si in Ziua de Apoi, nu socotesc oprit ceea ce Allah si Trimisul Sau au oprit si nu urmeaza religia adevarului, pana cand platesc Jizyah din mana, fiind supusi.

Acest verset cuprinde porunca de a lupta impotriva necredinciosilor dintre iudei si crestini, „care nu cred in Allah si in Ziua de Apoi” cu o credinta corecta, confirmata prin fapte; „nu socotesc oprit ceea ce Allah si Trimisul Sau au oprit”, adica nu urmeaza Legea Sa in privinta celor interzise; „si nu urmeaza religia adevarului”, adica religia dreapta.

Chiar daca pretind ca urmeaza o religie, aceea nu este religia cea dreapta. Ori este o religie schimbata, pe care Allah nu a legiuit-o de la inceput, ori este o religie pe care Allah a legiuit-o, dar a abrogat-o prin religia lui Muhammad; dupa abrogare, ramanerea in ea nu mai este ingaduita. Allah a poruncit lupta impotriva lor si a indemnata la aceasta fiindca ei cheama la religia lor, iar oamenii pot fi inselati de ei pentru ca sunt Oamenii Cartii, ceea ce aduce un rau mare.

Apoi Allah arata scopul luptei: „pana cand platesc Jizyah”, adica averea data in schimbul opririi luptei impotriva lor si al ingaduintei de a locui printre musulmani, cu siguranta pentru vietile si averile lor. Jizyah se ia in fiecare an, de la fiecare dupa starea sa, de la bogat, sarac si cel aflat intre ei, asa cum a facut Conducatorul credinciosilor 'Umar ibn al-Khattab si cum au facut alti conducatori ai credinciosilor.

„Din mana”, adica o dau in starea lor de supunere, fara putere de impotrivire, si o aduc ei insisi, fara sa o trimita printr-un slujitor sau prin altcineva; ea nu este primita decat din mainile lor. „Fiind supusi.” Daca cer sa dea Jizyah si sa ramana sub hotararea si stapanirea musulmanilor, nu exista temere de raul sau ispita lor, iar ei primesc conditiile stabilite de musulmani, care le inlatura puterea si trufia si le impun umilinta si supunerea, conducatorul musulman sau imputernicitul sau trebuie sa incheie cu ei intelegerea. Daca insa nu le respecta si nu platesc Jizyah din mana, fiind supusi, nu este ingaduit sa li se recunoasca sederea in schimbul ei, ci se lupta impotriva lor pana cand primesc Islamul.

Majoritatea invatatilor au folosit acest verset drept dovada ca Jizyah se primește numai de la Oamenii Cartii, deoarece Allah nu a amintit luarea ei decat de la ei; in privinta celorlalti a amintit numai lupta pana cand primesc Islamul. Magienii sunt alipiti Oamenilor Cartii in aceasta hotarare: Profetul a luat Jizyah de la magienii din Hajar⁶, iar apoi Conducatorul credinciosilor 'Umar a luat-o de la magienii persani.

S-a spus si ca Jizyah se poate lua de la toti necredinciosii, fie dintre Oamenii Cartii, fie dintre altii. Acest verset a coborat dupa incheierea luptei impotriva politeistilor arabi si la inceputul luptei impotriva Oamenilor Cartii si a celor asemenea lor; astfel, descrierea corespunde situatiei existente si nu urmareste sa

⁶ Relatarea despre Jizyah luata de la magienii din Hajar este consemnata de al-Bukhari, nr. 3157.

limiteze Jizyah numai la Oamenii Cartii. Aceasta intelegere este sprijinita de luarea ei de la magieni, care nu sunt dintre Oamenii Cartii, si de transmierele numeroase de la Companioni si de la cei de dupa ei, potrivit carora celor impotriva carora urmau sa lupte li se ofereau trei alegeri: Islamul, Jizyah sau lupta, fara deosebire intre Oamenii Cartii si ceilalti.

Versetele 30 la 33

وَقَالَتِ الْيَهُودُ عُزَيْرٌ ابْنُ اللَّهِ وَقَالَتِ النَّصَارَى الْمَسِيحُ ابْنُ اللَّهِ ذَلِكَ قَوْلُهُمْ بِأَفْوَاهِهِمْ يُضَاهِئُونَ قَوْلَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَبْلُ قَتَلْتَهُمُ اللَّهُ أَنَّى يُؤْفَكُونَ ﴿٣٠﴾ اتَّخَذُوا أَحْبَارَهُمْ وَرُهْبَانَهُمْ أَرْبَابًا مِنْ دُونِ اللَّهِ وَالْمَسِيحَ ابْنَ مَرْيَمَ وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا إِلَهًا وَاحِدًا لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ سُبْحَانَهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٣١﴾ يُرِيدُونَ أَنْ يُطْفِئُوا نُورَ اللَّهِ بِأَفْوَاهِهِمْ وَيَأْبَى اللَّهُ إِلَّا أَنْ يُتِمَّ نُورَهُ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ ﴿٣٢﴾ هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَى وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ ﴿٣٣﴾

30. Iudeii spun: „Uzayr este fiul lui Allah”, iar crestinii spun: „Mesia este fiul lui Allah.” Acestea sunt cuvintele gurilor lor, prin care se aseamana celor care nu au crezut mai inainte. Allah sa-i nimiceasca! Cum de sunt ei abatuti? 31. Ei i-au luat pe rabinii si calugarii lor drept domni in afara de Allah, precum si pe Mesia, fiul Maryamei, desi nu li s-a poruncit decat sa adore un singur Dumnezeu. Nu exista alta divinitate vrednica de adorare in afara de El. Marire Lui, mai presus de ceea ce li asociaza! 32. Ei voiesc sa stinga lumina lui Allah cu gurile lor, inasa Allah nu volestea decat sa-Si desavarseasca lumina, chiar daca necredinciosii urasc aceasta. 33. El este Cel care l-a trimis pe Trimisul Sau cu indrumarea si religia adevarului, ca sa o faca biruitoare asupra tuturor religiilor, chiar daca politeistii urasc aceasta.

Cand Allah a poruncit lupta impotriva Oamenilor Cartii, a amintit unele dintre cuvintele lor josnice, pentru a-i insuflati pe credinciosii care au ravna pentru Domnul si religia lor sa lupte impotriva lor si sa-si depuna intreaga stradanie.

„Iudeii spun: 'Uzayr este fiul lui Allah.’” Chiar daca nu toti au sustinut aceasta, a spus-o o parte dintre ei. Aceasta arata ca intre ei se afla un rau care i-a facut sa indrazneasca o asemenea afirmatie despre Allah, micsorandu-I

maretia si slava. S-a spus ca pricina afirmatiei lor a fost ca, dupa ce regii au dobandit putere asupra Fiilor lui Isra'il, i-au imprastiat cu totul si i-au ucis pe purtatorii Torei, ei l-au gasit pe 'Uzayr cunoscand pe de rost Tora sau cea mai mare parte a ei. El le-a dictat-o, iar ei au scris-o, dupa care au rostit despre el aceasta afirmatie respingatoare.

„Iar crestinii spun: Mesia este fiul lui Allah”, adica 'Isa, fiul Maryamei. „Acestea sunt cuvintele gurilor lor”: nu au pentru ele nicio dovada si niciun argument. Cel care nu ia seama la ceea ce rosteste poate spune orice, fiindca nu are religie si nici minte care sa-l opreasca.

„Prin care se aseamana celor care nu au crezut mai inainte”: afirmatia lor seamana cu vorba politeistilor care spuneau ca ingerii sunt fiecele lui Allah. Inimile lor se aseamana in minciuna, iar vorbele lor se aseamana. „Allah sa-i nimiceasca! Cum de sunt ei abatuti?” Cum se intorc de la adevarul limpede si vadit catre minciuna cea mai clara?

Oricat de uimitor ar parea ca o comunitate mare si numeroasa se poate intelege asupra unei afirmatii a carei falsitate se vede prin putina gandire, exista o pricina pentru aceasta: „Ei i-au luat pe rabinii si calugarii lor drept domni in afara de Allah.” Rabinii sunt invatatii lor, iar calugarii sunt cei devotati adorarii. Acestia le ingaduiau ceea ce Allah oprise, iar ei socoteau ingaduit; le opreau ceea ce Allah ingaduisese, iar ei socoteau oprit. Le asezau legi si credinte potrivnice religiei Trimisilor, iar ei ii urmau.

Ei exagerau si in privinta invatatilor si a adoratorilor lor: ii venerau peste masura, le luau mormintele drept idoli adorati in afara de Allah, le aduceau jertfe si ii chemau, cerandu-le ajutor. „Precum si pe Mesia, fiul Maryamei”: l-au luat drept dumnezeu in afara de Allah, impotrivindu-se poruncii aduse de Trimisi.

„Desi nu li s-a poruncit decat sa adore un singur Dumnezeu. Nu exista alta divinitate vrednica de adorare in afara de El.” Trebuiau sa-I consacre numai Lui adorarea si ascultarea si sa-I indrepte numai Lui iubirea si chemarea. Ei au parasit insa porunca lui Allah si l-au asociat lucruri pentru care El nu a coborat nicio dovada. „Marire Lui, mai presus de ceea ce l-i asociază!”: El este prea inalt, prea sfant si prea mare pentru asociatii pe care ei l-i atribuie. Ei l-au descris prin ceea ce nu se potrivește maretiei Sale, pe cand Allah este Preainalt in insusirile si faptele Sale, mai presus de orice lucru care contrazice desavarsirea Sa.

Dupa ce a aratat ca nu au nicio dovada pentru spusele si credintele lor, ci doar nascociri, Allah spune: „Ei voiesc sa stinga lumina lui Allah cu gurile lor.” Lumina lui Allah este religia Sa, cu care Si-a trimis Trimisii si pentru care Si-a coborat Cartile. El a numit-o lumina fiindca prin ea lumineaza intunericul

nestiintei si al religiilor false. Ea inseamna cunoasterea adevarului si lucrarea potrivit lui, iar tot ceea ce i se impotriveste este intuneric.

Iudeii, crestinii si cei asemenea lor dintre politeisti voiesc sa stinga lumina lui Allah prin cuvinte lipsite de orice dovada. „Insa Allah nu vointe decat sa-Si desavarseasca lumina.” Aceasta este o lumina vadita; chiar daca intreaga creatie s-ar aduna ca sa o stinga, nu ar putea. Cel care a coborat-o stapaneste toate sufletele si S-a angajat sa o pazeasca de oricine ii vointe rau. De aceea El spune: „chiar daca necredinciosii urasc aceasta”. Oricat s-ar stradui sa o respinga si sa o nimiceasca, stradania lor nu va vatama adevarul cu nimic.

Apoi Allah descrie lumina pe care S-a angajat sa o desavarseasca si sa o pazeasca: „El este Cel care l-a trimis pe Trimisul Sau cu indrumarea”, adica stiinta folositoare, „si religia adevarului”, adica fapta dreapta. Mesajul cu care Allah l-a trimis pe Muhammad cuprinde deosebirea adevarului de minciuna in privinta Numelor, Insusirilor si faptelor lui Allah, a hotararilor Sale si a vestilor pe care le da. El cuprinde tot ceea ce foloseste inimilor, sufletelor si trupurilor: consacrarea sincera a religiei numai lui Allah, iubirea si adorarea Lui, purtarile nobile, faptele drepte si bunele maniere; si opreste tot ceea ce li se impotriveste, precum purtarile si faptele rele care vatama inimile si trupurile, viata lumeasca si Viata de Apoi.

Allah l-a trimis cu indrumarea si religia adevarului „ca sa o faca biruitoare asupra tuturor religiilor”, prin dovada si argument, prin sabie si lance, „chiar daca politeistii urasc aceasta” si uneltesc. Uneltirea rea nu cade decat asupra celui care o face. Fagaduinta lui Allah se va implini neaparat.

Versetele 34 la 35

* يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِن كَثِيرًا مِّنَ الْأَخْبَارِ وَالرُّهْبَانِ لِيَأْكُلُوا أَمْوَالَ النَّاسِ بِالْبَاطِلِ وَيَصُدُّونَ عَن سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ يَكْنِزُونَ الذَّهَبَ وَالْفِضَّةَ وَلَا يَنْفِقُونَهَا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَبَشِّرْهُم بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٣٤﴾ يَوْمَ يُحْمَىٰ عَلَيْهَا فِي نَارِ جَهَنَّمَ فُتْكُوىٰ بِهَا جِبَاهُهُمْ وَجُنُوبُهُمْ وَظُهُورُهُمْ هَٰذَا مَا كُنْتُمْ لَأَنفُسِكُمْ فَذُوقُوا مَا كُنْتُمْ تَكْنِزُونَ ﴿٣٥﴾

34. O, voi cei care credeti! Multi dintre rabini si calugari mananca averile oamenilor pe nedrept si ii impiedica de la calea lui Allah. Celor care strang aurul si argintul si nu le cheltuiesc pe calea lui Allah vesteste-le o pedeapsa dureroasa. 35. In Ziua in care acestea vor fi incinse in Focul Iadului si cu ele le

vor fi infierate fruntile, coastele si spinarea, li se va spune: „Aceasta este ceea ce ati strans pentru voi. Gustati, asadar, ceea ce strangeati!”

Aceasta este o avertizare din partea lui Allah catre robii Sai credinciosi cu privire la multi dintre rabini si calugari, adica invatatii si adoratorii care mananca averile oamenilor pe nedrept si ii impiedica de la calea lui Allah. Daca primesc venituri sau daruri de la oameni pentru stiinta si adorarea lor, ca sa-i indrume pe calea dreapta, iar apoi ii opresc de la calea lui Allah, luarea acelor averi este nedreapta. Oamenii le-au dat numai pentru ca ei sa le arate drumul drept.

Tot din mancarea averilor pe nedrept face parte ca oamenii sa le dea bani pentru a primi o hotarare religioasa potrivita dorintei lor sau pentru a castiga o judecata intemeiata pe altceva decat ceea ce a coborat Allah. In ambele situatii, rabinii si calugarii savarsesc doua rele: iau averile oamenilor fara drept si ii impiedica de la calea lui Allah.

„Celor care strang aurul si argintul”, adica le tin, „si nu le cheltuiesc pe calea lui Allah”, in caile binelui care apropie de El. Aici este avuta in vedere strangerea interzisa: omul isi tine averea si nu o cheltuiește pentru indatoririle sale, precum Zakah, intretinerea obligatorie a sotiilor sau rudelor ori cheltuirea pe calea lui Allah atunci cand aceasta devine obligatorie. „Vesteste-le o pedeapsa dureroasa.”

Allah o explica astfel: „In Ziua in care acestea vor fi incinse in Focul Iadului”, fiecare dinar si dirham fiind incins singur, „si cu ele le vor fi infierate fruntile, coastele si spinarea”. De fiecare data cand se racesc, vor fi incinse din nou, intr-o Zi a carei masura este de cincizeci de mii de ani. Li se va spune ca muștrare: „Aceasta este ceea ce ati strans pentru voi. Gustati, asadar, ceea ce strangeati!” Allah nu i-a nedreptatit; ei insisi s-au nedreptatit si si-au adus aceasta pedeapsa.

Allah aminteste in aceste doua versete cele doua cai prin care omul se abate in folosirea averii: fie o cheltuiește pentru lucruri zadarnice, care nu-i aduc folos, ci numai vatamare, cum sunt pacatele, poftetele care nu ajuta la ascultarea lui Allah si cheltuielile prin care oamenii sunt opriti de la calea Lui; fie o retine de la indatoririle in care trebuia cheltuita. Interzicerea unui lucru cuprinde porunca implinirii opusului sau.

Versetul 36

إِنَّ عِدَّةَ الشُّهُورِ عِنْدَ اللَّهِ اثْنَلْعَشَرَ شَهْرًا فِي كِتَابِ اللَّهِ يَوْمَ خَلَقَ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضَ مِنْهَا أَرْبَعَةٌ حُرْمٌ ذَلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ فَلَا تَظْلِمُوا فِيهِ أَنْفُسَكُمْ
وَقَتِلُوا الْمُشْرِكِينَ كَافَّةً كَمَا يَقْتُلُونَكُمْ كَافَّةً وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ
الْمُتَّقِينَ ﴿٣٦﴾

36. Numarul lunilor la Allah este de douasprezece luni, in Cartea lui Allah, din ziua in care a creat cerurile si pamantul. Patru dintre ele sunt sacre. Aceasta este religia dreapta. Nu va nedreptatiti in ele si luptati cu totii impotriva politeistilor, asa cum si ei lupta cu totii impotriva voastra. Si sa stiti ca Allah este cu cei cu teama de El.

„Numarul lunilor la Allah”, in hotararea si decretul Sau, „este de douasprezece luni”. Acestea sunt lunile cunoscute, randuite „in Cartea lui Allah”, adica in hotararea Sa, „din ziua in care a creat cerurile si pamantul”. El a pus in miscare noaptea si ziua, le-a hotarat timpurile si a impartit anul in aceste douasprezece luni.

„Patru dintre ele sunt sacre”: Rajab, de una singura, si cele trei luni legate una de alta: Dhu al-Qa'dah, Dhu al-Hijjah si Muharram. Au fost numite sacre datorita vredniciei si sfinteniei lor deosebite si pentru interzicerea luptei in ele. „Nu va nedreptatiti in ele.” Pronumele se poate intoarce la toate cele douasprezece luni. Allah le-a facut masuri ale timpului pentru robii Sai; ele trebuie umplute cu ascultare, iar Lui trebuie sa I se multumeasca pentru aceasta binefacere si pentru faptul ca le-a randuit spre folosul robilor. Feriti-va, asadar, sa va nedreptatiti in ele.

Pronumele se poate intoarce si numai la cele patru luni sacre, ceea ce inseamna o interzicere deosebita a nedreptatii in ele, desi nedreptatea este interzisa in orice vreme. Sfintenia lor este mai mare, iar nedreptatea savarsita in ele este mai grea decat in alte luni.

Aici intra interzicerea luptei in lunile sacre, dupa parerea celor care spun ca aceasta nu a fost abrogata, intemeindu-se pe textele generale care interzic lupta in aceste luni. Alti invatati spun ca interzicerea a fost abrogata prin textele generale, intre care cuvintele: „Luptati cu totii impotriva politeistilor, asa cum si ei lupta cu totii impotriva voastra.” Sensul este: luptati impotriva tuturor categoriilor de politeisti si necredinciosi in Domnul lumilor; nu alegeti o categorie lasandu-le pe celelalte, ci socotiti-i pe toti dusmani, asa cum si ei ii

socotesc pe toti credinciosii dusmani si nu cruta niciun efort pentru a le face rau.

Este posibil si ca expresia „cu totii” sa se refere la musulmani, iar sensul sa fie: luptati toti impreuna impotriva politeistilor. Aceasta ar insemna obligatia mobilizarii tuturor credinciosilor. In aceasta intelegere, hotararea a fost abrogata prin versetul: „Nu se cuvine ca toti credinciosii sa porneasca impreuna” [at-Tawbah 9:122]. „Si sa stiti ca Allah este cu cei cu teama de El”, prin ajutorul, sprijinul si intarirea Sa. Straduiti-va sa aveti teama de Allah in ascuns si la vedere si sa-I dati ascultare, indeosebi in lupta impotriva necredinciosilor, cand credinciosul poate parasi teama de Allah in purtarea fata de dusmanii combatanti.

Versetul 37

إِنَّمَا النَّسِيءُ زِيَادَةٌ فِي الْكُفْرِ يُضِلُّ بِهِ الَّذِينَ كَفَرُوا يَحْلُونَهُ عَامًا وَيَحْرِمُونَهُ
عَامًا لِّيُؤَاطُوا عِدَّةَ مَا حَرَّمَ اللَّهُ فَيَحِلُّوا مَا حَرَّمَ اللَّهُ زَيْنَ لَهُمْ سُوءَ أَعْمَالِهِمْ
وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ﴿٣٧﴾

37. Amanarea unei luni sacre nu este decat o sporire in necredinta, prin care cei care nu cred sunt rataciti. Ei o socotesc ingaduita intr-un an si sacra intr-altul, ca sa potriveasca numarul lunilor pe care Allah le-a facut sacre si astfel sa ingaduie ceea ce Allah a oprit. Raul faptelor lor le-a fost impodobit. Allah nu-i calauzeste pe oamenii necredinciosi.

Amanarea lunilor sacre era una dintre inovatiile false ale oamenilor din Jahiliyyah. Cand aveau nevoie sa lupte intr-o luna sacra, ei socoteau, prin judecata lor stricata, ca trebuie doar sa pastreze numarul lunilor in care lupta era oprita. Amanau ori mutau o luna sacra si puneau in locul ei orice luna nesacra doreau. Dupa aceasta schimbare, ingaduiau lupta in luna sacra si declarau o alta luna drept sacra.

Allah arata ca aceasta fapta le-a sporit necredinta si ratacirea din mai multe pricini. Au nascocit-o singuri si au asezat-o pe treapta Legii si religiei lui Allah, desi Allah si Trimisul Sau se dezic de ea. Au schimbat religia, facand oprit ceea ce era ingaduit si ingaduit ceea ce era oprit. Au indraznit sa incerce sa-L insele pe Allah si sa-i insele pe robii Sai, tulburandu-le intelegerea religiei si folosind viclenia in religia lui Allah. Iar obiceiurile potrivnice Legii, cand continua, isi pierd uratenia din suflete; poate chiar ajung sa fie socotite frumoase, ceea ce duce la greseala si ratacire.

De aceea Allah spune ca ei „o socotesc ingaduita intr-un an si sacra intr-altul, ca sa potriveasca numarul lunilor pe care Allah le-a facut sacre”. Ei potrivesc numai numarul, dar ingaduie ceea ce Allah a facut sacru. „Raul faptelor lor le-a fost impodobit”: Satanii le-au impodobit faptele rele, iar ei le-au socotit bune din pricina credintei care le fusese infatisata drept frumoasa in inimile lor. „Allah nu-i calauzeste pe oamenii necredinciosi”, ale caror inimi s-au cufundat in necredinta si minciuna; chiar daca le-ar veni fiecare semn, tot nu ar crede.

Versetele 38 la 39

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا مَا لَكُمْ إِذَا قِيلَ لَكُمْ أَنْفِرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَتَأْتَلْتُمْ إِلَى
الْأَرْضِ أَرْضَيْتُمْ بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا مِنَ الْآخِرَةِ فَمَا مَتَّعَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا فِي الْآخِرَةِ
إِلَّا قَلِيلٌ ﴿٣٨﴾ إِلَّا تَنْفِرُوا يُعَذِّبْكُمْ عَذَابًا أَلِيمًا وَيَسْتَبْدِلَ قَوْمًا غَيْرَكُمْ وَلَا
تَضُرُّهُ شَيْئًا وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٣٩﴾

38. O, voi cei care credeti! Ce este cu voi ca, atunci cand vi se spune sa porniti pe calea lui Allah, va lipiti greu de pamant? Sunteti multumiti cu viata lumeasca in locul Vietii de Apoi? Placerea vietii lumesti, fata de Viata de Apoi, este foarte mica. 39. Daca nu porniti, El va va pedepsi cu o pedeapsa dureroasa, va va inlocui cu un alt popor si nu-I veti face niciun rau. Allah este cu putere peste toate.

Sa se stie ca o mare parte din aceasta Sura a coborat cu privire la expeditia de la Tabuk⁷. Profetul i-a chemat pe musulmani sa porneasca impotriva bizantinilor. Era foarte cald, proviziile erau putine si traiul greu. Unii musulmani au dat inapoi, iar Allah i-a muștrat si i-a indemnat sa porneasca.

„O, voi cei care credeti!” De ce nu lucrati potrivit cerintelor credintei si indemnurilor certitudinii: sa va grabiti la porunca lui Allah, sa cautati buna Sa placere, sa va straduiti impotriva dusmanilor Sai si sa sprijiniti religia voastra? „Ce este cu voi ca, atunci cand vi se spune sa porniti pe calea lui Allah, va lipiti greu de pamant?”, adica va leneviti, va agatati de pamant, de odihna si de tihna.

„Sunteti multumiti cu viata lumeasca in locul Vietii de Apoi?” Purtarea voastra seamana cu a celui care se multumeste cu aceasta lume, isi indreapta intreaga stradanie spre ea si nu ia seama la Viata de Apoi, ca si cum nu ar crede in ea. „Placerea vietii lumesti”, care v-a oprit si careia i-ati dat intaietate, „fata

⁷ A se vedea Tafsir at-Tabari, 14/284.

de Viata de Apoi, este foarte mica”. Oare nu v-a dat Allah minti cu care sa cantariti lucrurile si sa vedeti care este mai vrednic sa aiba intaietate?

Aceasta lume intreaga, de la inceput pana la sfarsit, nu se poate compara cu Viata de Apoi. Cat inseamna viata atat de scurta a omului fata de aceasta lume, ca sa faca din ea scopul dincolo de care nu mai urmareste nimic si sa-si margineasca stradanii, osteneala, grija si vointa la viata lumeasca, atat de scurta, plina de tulburari si primejdii? Cu ce judecata ii da intaietate fata de Casa de Apoi, care aduna toate desfatările, tot ceea ce isi doresc sufletele si desfata privirile, unde oamenii vor ramane vesnic? Pe Allah, nu da acestei lumi intaietate fata de Viata de Apoi cel in a carui inima s-a statornicit credinta, nici cel cu judecata matura si nici cel socotit printre oamenii cu minte.

Apoi Allah ii ameninta pentru nemobilizare: „Daca nu porniti, El va va pedepsi cu o pedeapsa dureroasa” in aceasta lume si in Viata de Apoi. A ramane in urma cand vine porunca mobilizării este un pacat mare, care merita o pedeapsa grea, din pricina raului pe care il aduce. Cel care ramane in urma il nesocoteste pe Allah, nu sprijina religia Sa si nu apara Cartea si Legea Sa. Nu-i ajuta pe fratii sai musulmani impotriva dusmanului care vrea sa-i dezradacineze si sa le nimiceasca religia. Cei slabi in credinta il pot urma, iar el poate slabi hotararea celor care au pornit la lupta impotriva dusmanilor lui Allah.

De aceea Allah spune: „Daca nu porniti, El va va pedepsi cu o pedeapsa dureroasa, va va inlocui cu un alt popor”, care nu va fi asemenea voua, „si nu-I veti face niciun rau”. Allah S-a angajat sa-Si sprijine religia si sa-Si inalte Cuvantul, fie ca impliniti porunca, fie ca o aruncati in urma voastra. „Allah este cu putere peste toate”: nimic din ceea ce voieste nu-I este cu neputinta si nimeni nu-L poate birui.

Versetul 40

إِلَّا تَنْصُرُوهُ فَقَدْ نَصَرَهُ اللَّهُ إِذْ أَخْرَجَهُ الَّذِينَ كَفَرُوا ثَانِيَ اثْنَيْنِ إِذْ هُمَا فِي الْغَارِ إِذْ يَقُولُ لِصَاحِبِهِ لَا تَحْزَنْ إِنَّ اللَّهَ مَعَنَا فَأَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَيْهِ وَأَيَّدُوهُ بِجُنُودٍ لَّمْ تَرَوْهَا وَجَعَلَ كَلِمَةَ الَّذِينَ كَفَرُوا السُّفْلَى وَكَلِمَةُ اللَّهِ هِيَ الْعُلْيَا وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٤٠﴾

40. Daca voi nu-l ajutati pe Profet, Allah l-a ajutat cand cei care nu credeau l-au izgonit, cand era unul dintre cei doi si ei se aflau in peatera, iar el ii spunea insotitorului sau: „Nu te mahni! Allah este cu noi.” Atunci Allah a coborat linistea Sa asupra lui, l-a sprijinit cu ostiri pe care voi nu le-ati vazut si a facut

cuvantul celor care nu credeau cel mai de jos, iar Cuvantul lui Allah este cel mai inalt. Allah este Atotputernic, Preaintelept.

Daca nu-l sprijiniti pe Trimisul Sau Muhammad, Allah nu are nevoie de voi, iar voi nu-I puteti face niciun rau. El Si-a ajutat Profetul atunci cand numarul celor aflati cu el era cel mai mic, iar starea lui cea mai lipsita de putere: „cand cei care nu credeau l-au izgonit” din Mecca. Ei hotarasera sa-l ucida si s-au straduit din rasputeri, silindu-l sa iasa.

„Cand era unul dintre cei doi”, adica el si Abu Bakr as-Siddiq, „si ei se aflau in pestera”. Fugind din Mecca, s-au adapostit in pestera Thawr, mai jos de Mecca, si au ramas acolo pana cand cautarea s-a potolit. In starea aceea foarte grea, dusmanii se raspandisera pretutindeni si ii cautau ca sa-i ucida. Allah a coborat asupra lor un ajutor care nu le-ar fi trecut prin minte.

„Iar el ii spunea insotitorului sau”, Abu Bakr, cand acesta s-a intristat si nelinistea lui s-a intarit: „Nu te mahni! Allah este cu noi”, prin ajutorul, sprijinul si intarirea Sa. „Atunci Allah a coborat linistea Sa asupra lui”, adica statornicie, impacare si liniste care fixeaza inimile. Profetul si-a linistit insotitorul spunandu-i ca Allah este cu ei. „L-a sprijinit cu ostiri pe care voi nu le-ati vazut”, ingerii nobili, pe care Allah i-a facut pazitori pentru el.

„Si a facut cuvantul celor care nu credeau cel mai de jos”, adica umilit si infrant. Necredinciosii erau hotarati si se socoteau in stare sa-si implineasca scopul: sa-l prinda si sa-l ucida pe Trimis. Au depus intreaga stradanie, dar Allah le-a zadarnicit uneltirea. Nu au ajuns la ceea ce urmareau si nu i-au putut face nici cel mai mic rau.

Allah Si-a ajutat Trimisul aparandu-l. Ajutorul dumnezeiesc este de doua feluri. Primul este ajutorul musulmanilor care isi cauta dusmanul: Allah ii face sa ajunga la ceea ce urmaresc, sa capete stapanire asupra lui si sa-l invinga. Al doilea este ajutorul celui slab si asuprit, urmarit de un dusman puternic: Allah il apara si indeparteaza dusmanul de la el. Acest al doilea fel poate fi chiar mai folositor. Ajutorul dat Trimisului cand necredinciosii l-au izgonit a fost de acest fel.

„Iar Cuvantul lui Allah este cel mai inalt”, adica toate cuvintele Sale prin care randuieste lumea si cele prin care randuieste religia sunt deasupra oricarui alt cuvant. Aici intra: „Era o datorie asupra Noastra sa-i ajutam pe credinciosi” [ar-Rum 30:47], „Noi ii vom ajuta neaparat pe Trimisii Nostri si pe cei care cred, in viata lumeasca si in Ziua in care se vor ridica martorii” [Ghafir 40:51] si „Ostirile Noastre vor fi, cu adevarat, biruitoare” [as-Saffat 37:173]. Religia lui Allah este biruitoare asupra celorlalte religii prin dovezile limpezi, semnele stralucite si puterea care aduce biruinta.

„Allah este Atotputernic”: nimeni nu-L poate birui si nici nu-I poate scapa. El este „Preaintelept”: pune fiecare lucru la locul lui si poate amana biruinta taberei Sale pana la vremea ceruta de intelepciunea Sa dumnezeiasca.

Acest verset arata virtutea lui Abu Bakr as-Siddiq printr-o insusire pe care nimeni altul din aceasta Ummah nu a avut-o: aceasta treapta inalta si insotirea aleasa. Musulmanii au fost de acord ca el este insotitorul avut in vedere de verset. Din acest motiv, ei l-au socotit necredincios pe cel care neaga ca Abu Bakr a fost Companion al Profetului, fiindca acela tagaduieste afirmatia limpede a Coranului.

Versetul arata si virtutea linistii coborate de Allah. Ea este o binecuvantare daruita robului in vremuri de incercari si temeri care clatina inimile. Masura in care robul o primeste depinde de cunoasterea Domnului sau, increderea in fagaduinta Lui, credinta si curajul sau. El arata si ca mahnirea il poate atinge pe robul sincer; cand vine, este mai potrivit ca el sa se straduiasca sa o indeparteze, fiindca slabeste inima si vointa.

Versetele 41 la 42

ج
 أَنْفِرُوا خِفَافًا وَثِقَالًا وَجَاهِدُوا بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ذَلِكُمْ خَيْرٌ
 لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٤١﴾ لَوْ كَانَ عَرَضًا قَرِيبًا وَسَفَرًا قَاصِدًا لَا تَبُعُوا
 وَلَكِنْ بَعَدَتْ عَلَيْهِمُ الشُّقَّةُ وَسَيَحْلِفُونَ بِاللَّهِ لَوْ اسْتَطَعْنَا لَخَرَجْنَا مَعَكُمْ
 يُهْلِكُونَ أَنْفُسَهُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿٤٢﴾

41. Porniti, fie usori, fie ingreunati, si straduiti-va pe calea lui Allah cu averile si vietile voastre. Aceasta este mai bine pentru voi, daca ati sti. 42. Daca ar fi fost un castig apropiat si o calatorie usoara, te-ar fi urmat, insa distanta li s-a parut prea lunga. Ei vor jura pe Allah: „Daca am fi putut, am fi pornit impreuna cu voi.” Ei se nimicesc pe ei insisi, iar Allah stie ca sunt mincinosi.

Allah ii indeamna pe robii Sai credinciosi sa porneasca pe calea Sa: „Porniti, fie usori, fie ingreunati”, in greutate si usurinta, cu insufletire sau cu neplacere, pe caldura sau pe frig, in toate starile. „Si straduiti-va pe calea lui Allah cu averile si vietile voastre”, adica depuneti-va intreaga putere si cheltuiti-va averile si puneti-va vietile la dispozitie. Aceasta arata ca, dupa cum stradanii cu propria persoana este obligatorie cand nevoia o cere, tot astfel este obligatorie si stradanii cu averea.

„Aceasta este mai bine pentru voi, daca ati sti.” Stradania cu viata si averea este mai buna decat ramanerea in urma, fiindca in ea se afla buna placere a lui Allah, treptele inalte la El, sprijinirea religiei Sale si intrarea in randurile ostirii si taberei Sale.

„Daca ar fi fost un castig apropiat”, o prada lumeasca usor de dobandit, „si o calatorie usoara”, intr-un loc apropiat si simplu de ajuns, „te-ar fi urmat”, pentru ca greutatile ar fi fost putine. „Insa distanta li s-a parut prea lunga”: locul era departe si calatoria grea, astfel ca au ramas in urma. Aceasta nu este adevarata robie. Robul adevarat urmeaza porunca Domnului sau in orice stare si implineste adorarea fie ca este usoara, fie ca este grea.

„Ei vor jura pe Allah: Daca am fi putut, am fi pornit impreuna cu voi”, adica vor sustine prin juramant ca au avut o scuza si nu au fost in stare sa iasa. „Ei se nimicesc pe ei insisi” prin ramanerea in urma, minciuna si vestirea unui lucru neadevarat. „Iar Allah stie ca sunt mincinosi.”

Aceasta mustrare ii priveste pe ipocritii care au ramas in urma Profetului in expeditia de la Tabuk. Ei au adus scuze mincinoase, iar Profetul i-a iertat doar pe temeiul scuzelor lor, fara sa-i cerceteze ca sa se deosebeasca cel sincer de mincinos. De aceea Allah l-a mustrat pentru graba de a le primi scuzele.

Versetele 43 la 45

عَفَا اللَّهُ عَنْكَ لِمَ أَذْنَتْ لَهُمْ حَتَّى يَتَبَيَّنَ لَكَ الَّذِينَ صَدَقُوا وَتَعْلَمَ
الْكَاذِبِينَ ﴿٤٣﴾ لَا يَسْتَزِنُكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ أَنْ يُجَاهِدُوا
بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالْمُتَّقِينَ ﴿٤٤﴾ إِنَّمَا يَسْتَزِنُكَ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ
بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَارْتَابَتْ قُلُوبُهُمْ فَهُمْ فِي رَيْبِهِمْ يَتَرَدَّدُونَ ﴿٤٥﴾

43. Allah sa te ierte! De ce le-ai dat voie sa ramana in urma inainte sa-ti fie vaditi cei care au spus adevarul si sa-i cunosti pe mincinosi? 44. Cei care cred in Allah si in Ziua de Apoi nu-ti cer ingaduinta sa fie scutiti de stradania cu averile si vietile lor. Allah ii cunoaste pe cei cu teama de El. 45. Iti cer ingaduinta numai cei care nu cred in Allah si in Ziua de Apoi si ale caror inimi se indoiesc; ei sovaie in indoiala lor.

Allah ii spune Trimisului Sau: „Allah sa te ierte!”, adica sa-ti treaca cu vederea ceea ce ai facut. „De ce le-ai dat voie sa ramana in urma inainte sa-ti fie vaditi cei care au spus adevarul si sa-i cunosti pe mincinosi?”, adica inainte de

a-i cerceta, ca sa-l scuza pe cel vrednic de scuza si sa nu-l scuza pe cel care nu o merita.

Apoi Allah arata ca cei care cred in El si in Ziua de Apoi nu cer voie sa ramana in urma stradaniei cu averile si vietile lor. Dorinta lor de bine si credinta ii indeamna sa se straduiasca fara ca altcineva sa-i impinga, cu atat mai putin sa ceara sa ramana in urma fara scuza. „Allah ii cunoaste pe cei cu teama de El” si ii rasplateste pentru teama lor. El arata ca unul dintre semnele lor este ca nu cer ingaduinta sa lase stradanii.

„Iti cer ingaduinta numai cei care nu cred in Allah si in Ziua de Apoi si ale caror inimi se indoiesc.” Ei nu au credinta deplina si nici certitudine adevarata. Din acest motiv, dorinta lor de bine este slaba, sunt lasi in fata luptei si au nevoie sa ceara voie sa o paraseasca. „Ei sovaie in indoiala lor”, adica raman nedumeriti si tulburati.

Versetele 46 la 48

* وَلَوْ أَرَادُوا الْخُرُوجَ لَأَعَدُّوا لَهُ عُدَّةً وَلَكِنْ كَرِهَ اللَّهُ انْبِعَاثَهُمْ فَثَبَّطَهُمْ وَقِيلَ
 أَقْعُدُوا مَعَ الْقَاعِدِينَ ﴿٤٦﴾ لَوْ خَرَجُوا فِيكُمْ مَا زَادُوكُمْ إِلَّا خَبَالًا
 وَلَأَوْضَعُوا خِلَالَكُمْ يَبْغُونَكُمُ الْفِتْنَةَ وَفِيكُمْ سَمَّاعُونَ لَهُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ
 بِالظَّالِمِينَ ﴿٤٧﴾ لَقَدْ ابْتَغُوا الْفِتْنَةَ مِنْ قَبْلُ وَقَلَّبُوا لَكَ الْأُمُورَ حَتَّى جَاءَ
 الْحَقُّ وَظَهَرَ أَمْرُ اللَّهِ وَهُمْ كَرِهُونَهُ ﴿٤٨﴾

46. Daca ar fi voit cu adevarat sa porneasca, ar fi pregatit cele necesare, inasa Allah a urat pornirea lor, i-a oprit si li s-a spus: „Ramaneti impreuna cu cei care raman!” **47.** Daca ar fi iesit impreuna cu voi, nu v-ar fi sporit decat tulburarea si s-ar fi grabit printre voi, cautand sa raspandeasca ispita intre voi; iar printre voi sunt unii care ii asculta. Allah ii cunoaste pe cei nedrepti. **48.** Ei au cautat ispita si mai inainte si au rasturnat pentru tine treburile, pana cand adevarul a venit si porunca lui Allah a biruit, desi ei urau aceasta.

Allah Preainaltul spune, aratand ca aceia dintre ipocriti care au ramas in urma au aratat prin purtarea lor ca nu au intentionat nicidecum sa porneasca: scuzele pe care le-au adus sunt neintemeiate, deoarece scuza adevarata este piedica ce-l opreste pe rob dupa ce acesta s-a straduit si a folosit toate mijloacele posibile, dar a fost impiedicat de un obstacol recunoscut de Legea revelata. Acesta este cel care are scuza.

În schimb, ipocritii, „daca ar fi voit cu adevarat sa porneasca, ar fi pregatit cele necesare”, adica ar fi facut pregatirile pe care le puteau face. Pentru ca nu s-au pregatit, s-a cunoscut ca nu au voit sa iasa. „Insa Allah a urât pornirea lor” impreuna cu voi la lupta, „asa ca i-a oprit” prin hotararea si decretul Sau, chiar daca le poruncise sa porneasca, ii facuse in stare de aceasta si ii indemnase. Intelepciunea Sa a voit sa nu-i ajute, ci sa-i paraseasca si sa-i descurajeze. „Si li s-a spus: Ramaneti impreuna cu cei care raman!”, adica impreuna cu femeile si cu cei care au o scuza.

Apoi Allah aminteste intelepciunea acestui lucru: „Daca ar fi iesit impreuna cu voi, nu v-ar fi sporit decat tulburarea”, adica v-ar fi slabit. „Si s-ar fi grabit printre voi”, umbland iute in mijlocul vostru, „cautand sa raspandeasca ispita intre voi”, adica straduindu-se sa raspandeasca raul si dezbinarea in randurile voastre si sa arunce vrajmasie intre voi. „Iar printre voi sunt unii care ii asculta”, adica oameni cu minti slabe, gata sa raspunda chemarii lor si sa fie amagiti de ei.

Daca ei ar fi fost foarte dornici sa va lase fara sprijin, sa arunce raul intre voi si sa va descurajeze in lupta impotriva dusmanilor si, totodata, ar fi existat printre voi oameni care le-ar fi primit vorbele si le-ar fi cerut sfatul, ce mare stricaciune ar fi rezultat din iesirea lor impreuna cu credinciosii si ce pierdere insemnata ar fi pricinuit! Intelepciunea deplina a lui Allah a fost aceea ca i-a oprit, i-a impiedicat sa iasa impreuna cu robii Sai credinciosi, din mila fata de ei si din bunatatea Sa, ca sa nu se amestece printre ei oameni care nu le-ar fi fost de folos, ci le-ar fi facut rau. „Allah ii cunoaste pe cei nedrepti”, asa ca ii invata pe robii Sai cum sa se pazeasca de ei si le arata stricaciunile care apar prin amestecarea cu ei.

Apoi Allah arata ca ei au mai avut asemenea fapte rele: „Ei au cautat ispita si mai inainte”, adica atunci cand ai facut Hijrah la Medina, „si au rasturnat pentru tine treburile”: au chibzuit indelung si au intors lucrurile pe toate partile, au nascocit uneltiri pentru a-ti zadarnici chemarea si pentru a vatama religia ta si nu au precupetit nimic in aceasta. „Pana cand adevarul a venit si porunca lui Allah a biruit, desi ei urau aceasta.” Uneltirea lor s-a zadarnicit si minciuna lor s-a risipit. Cei asemenea lor merita ca Allah sa-i avertizeze pe robii Sai credinciosi impotriva lor si ca ramanerea lor in urma sa nu-i intristeze pe credinciosi.

Versetul 49

وَمِنْهُمْ مَّنْ يَقُولُ أَئِذْنَ لِّي وَلَا تَفْتِنِّي ۚ أَلَا فِي الْفِتْنَةِ سَقَطُوا ۖ وَإِنَّ جَهَنَّمَ لَمُحِيطَةٌ
بِالْكَافِرِينَ ﴿٤٩﴾

49. Printre ei este si cel care spune: „Da-mi voie sa raman si nu ma pune la incercare!” Oare nu au cazut ei chiar in ispita? Cu adevarat, Iadul ii cuprinde pe necredinciosi.

Printre acesti ipocriti sunt unii care cer ingaduinta sa ramana in urma si aduc o alta scuza uimitoare. Unul spune: „Da-mi voie sa raman”, iar prin cuvintele „nu ma pune la incercare” vrea sa spuna: nu ma ispiti prin iesirea la lupta, fiindca, daca voi porni si voi vedea femeile bizantinilor, nu voi putea rabda.

Aceste cuvinte au fost rostite de al-Jadd ibn Qays, iar intentia sa - Allah sa-l urateasca - era fatarnicia si prefacatoria. Era ca si cum ar fi spus: intentia mea este buna si urmaresc un scop frumos; iesirea mea m-ar expune ispitei si raului, pe cand ramanerea in urma m-ar feri de rau. Allah Preainaltul a aratat minciuna acestei afirmatii si a spus: „Oare nu au cazut ei chiar in ispita?”

Chiar daca am presupune ca cel care a spus aceasta a avut o intentie sincera, ramanerea in urma aduce o stricaciune mai mare si o ispita certa: neascultarea de Allah si de Trimisul Sau, indrazneala de a savarsi un pacat mare si o vina grea. In schimb, stricaciunea presupusa a iesirii este mica fata de aceea a ramanerii in urma si nici macar nu este sigura. In plus, singurul scop al celui care a rostit aceste cuvinte era sa ramana in urma. De aceea Allah l-a amenintat: „Cu adevarat, Iadul ii cuprinde pe necredinciosi”; ei nu au scapare, loc de fuga sau izbavire din el.

Versetele 50 la 51

إِنْ تُصِيبَكَ حَسَنَةٌ تَسُوءُهُمْ ۖ وَإِنْ تُصِيبَكَ مُصِيبَةٌ يَقُولُوا قَدْ أَخَذْنَا أَمْرًا مِنْ قَبْلُ
وَيَتَوَلَّوْا وَهُمْ فَرِحُونَ ﴿٥٠﴾ قُلْ لَنْ يُصِيبَنَا إِلَّا مَا كَتَبَ اللَّهُ لَنَا هُوَ مَوْلَانَا
وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿٥١﴾

50. Daca ti se intampla un bine, aceasta ii intristeaza; iar daca te loveste o nenorocire, ei spun: „Ne-am luat masurile de precautie mai inainte”, apoi se intorc bucurosi. 51. Spune: „Nu ne va lovi nimic in afara de ceea ce Allah a

scris pentru noi. El este Ocrotitorul nostru, iar in Allah sa-si puna credinciosii increderea.”

Allah Preainaltul arata ca ipocritii sunt cu adevarat dusmani, plini de ura fata de religie: „Daca ti se intampla un bine”, precum victoria si biruinta asupra dusmanului, „aceasta ii intristeaza”, adica ii mahneste si ii supara. „Iar daca te loveste o nenorocire”, precum biruinta dusmanului asupra ta, „ei spun”, bucurandu-se ca au ramas nevatamati fiindca nu au iesit impreuna cu tine: „Ne-am luat masurile de precautie mai inainte”, adica am procedat astfel incat sa fim feriti de o asemenea nenorocire. „Apoi se intorc bucurosi” pentru nenorocirea ta si pentru ca nu au fost partasi la ea.

Allah le raspunde: „Spune: Nu ne va lovi nimic in afara de ceea ce Allah a scris pentru noi”, adica ceea ce a hotarat si a insemnat in al-Lawh al-Mahfuz. „El este Ocrotitorul nostru”, Cel care ne carmuieste treburile religioase si lumesti. Ni se cuvine sa fim multumiti cu hotararea Sa, fiindca hotararea nu se afla in puterea noastra.

„Iar in Allah sa-si puna credinciosii increderea”, adica numai pe El sa se bizuie pentru dobandirea folosului si indepartarea vatamarii si numai in El sa se increada pentru implinirea telurilor lor. Cel care isi pune increderea in El nu va fi dezamagit. In schimb, cel care se bizuie pe altcineva va fi parasit si nu va dobandi ceea ce nadajduieste.

Versetul 52

قُلْ هَلْ تَرَبَّصُونَ بِنَا إِلَّا إِحْدَى الْحُسَيْنَيْنِ ۖ وَنَحْنُ نَتَرَبَّصُ بِكُمْ أَنْ يُصِيبَكُمْ اللَّهُ بِعَذَابٍ مِّنْ عِنْدِهِ ۚ أَوْ بِأَيْدِينَا فَتَرَبَّصُوا إِنَّا مَعَكُمْ مُتَرَبِّصُونَ ﴿٥٢﴾

52. Spune: „Asteptati sa ni se intample altceva decat unul dintre cele doua lucruri bune? Noi asteptam ca Allah sa va loveasca fie cu o pedeapsa de la El, fie prin mainile noastre. Asteptati, asadar; si noi asteptam impreuna cu voi.”

Spune-le ipocritilor care pandesc sa vi se intample o nenorocire: ce asteptati sa ni se intample? Ceea ce asteptati pentru noi nu poate fi decat ceva care ne aduce un folos foarte mare, unul dintre cele doua lucruri bune: fie biruinta asupra dusmanilor, infrangerea lor si dobandirea rasplatii din aceasta lume si din Viata de Apoi, fie martiriul, care este una dintre cele mai inalte trepte la care ajung fapturile si dintre cele mai alese pozitii la Allah.

In ceea ce va priveste pe voi, o, ipocritilor, noi asteptam ca Allah sa va loveasca printr-o pedeapsa venita direct de la El, fara interventia noastra, sau prin mainile noastre, dandu-ne putere asupra voastra si ingaduindu-ne sa va

ucidem. Voi asteptati pentru noi un bine, iar noi asteptam impreuna cu voi ca raul sa va ajunga.

Versetele 53 la 54

قُلْ أَنْفِقُوا طَوْعًا أَوْ كَرْهًا لَنْ يُتَقَبَلَ مِنْكُمْ إِلَّا أَنْتُمْ كُنْتُمْ قَوْمًا فَاسِقِينَ ﴿٥٣﴾
وَمَا مِنْهُمْ أَنْ تَقْبَلَ مِنْهُمْ نَفَقَتُهُمْ إِلَّا أَنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ ۚ وَلَا يَأْتُونَ
الصَّلَاةَ إِلَّا وَهُمْ كُسَالَىٰ وَلَا يُنْفِقُونَ إِلَّا وَهُمْ كَارِهُونَ ﴿٥٤﴾

53. Spune: „Cheltuiti de bunavoie sau fara voie, nu vi se va primi, caci sunteti un popor nelegiuit.” **54.** Nimic nu impiedica primirea cheltuielilor lor decat faptul ca nu au crezut in Allah si in Trimisul Sau, nu vin la Rugaciune decat cu lene si nu cheltuiesc decat fara voie.

Allah Preainaltul arata zadarnicia cheltuielilor ipocritilor si explica pricina: „Spune” lor: „Cheltuiti de bunavoie”, adica din proprie alegere, „sau fara voie”, fara sa alegeti aceasta, „nu vi se va primi” nimic din faptele voastre, „caci sunteti un popor nelegiuit”, iesit din ascultarea lui Allah.

Apoi Allah le descrie nelegiuirea si faptele: „Nimic nu impiedica primirea cheltuielilor lor decat faptul ca nu au crezut in Allah si in Trimisul Sau.” Credinta este conditia primirii faptelor. Acestia nu au credinta si nicio fapta dreapta nu le este primita, nici macar Rugaciunea, cea mai aleasa dintre faptele trupului, fiindca o implinesc cu lene. „Nu vin la Rugaciune decat cu lene”: o fac impovarati si aproape ca nu o implinesc din pricina greutatii pe care o simt. „Si nu cheltuiesc decat fara voie”, adica impotriva vointei lor si cu sila.

Aceasta este cea mai puternica mustrare pentru cel care face asemenea lor. Totodata, ea arata ca robul trebuie sa vina la Rugaciune cu trupul si inima pline de insufletire si sa cheltuiasca cu inima deschisa, bucuros si nadajduind rasplata numai de la Allah, ca sa nu se asemane ipocritilor.

Versetele 55 la 57

ج
 فَلَا تُعْجِبْكَ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُعَذِّبَهُمْ بِهَا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
 وَتَزْهَقَ أَنْفُسُهُمْ وَهُمْ كَافِرُونَ ﴿٥٥﴾ وَيَخْلَفُونَ بِاللَّهِ إِنَّهُمْ لَمِنْكُمْ وَمَا هُمْ
 مِنْكُمْ وَلَكِنَّهُمْ قَوْمٌ يَفْرُقُونَ ﴿٥٦﴾ لَوْ يَجِدُونَ مَلْجَأً أَوْ مَغْرَبًا أَوْ مَدْخَلًا
 لَوَلَّوْا إِلَيْهِ وَهُمْ يَجْمَحُونَ ﴿٥٧﴾

55. Sa nu te incante averile si copiii lor. Allah voieste numai sa-i pedepseasca prin ele in viata lumeasca, iar sufletele lor sa iasa in vreme ce sunt necredinciosi. **56.** Ei jura pe Allah ca sunt dintre voi, dar nu sunt dintre voi; ei sunt un popor cuprins de frica. **57.** Daca ar gasi un adapost, pesteri sau un loc de intrare, s-ar intoarce spre el alergand nestapanit.

Allah Preainaltul spune: sa nu te incante averile si copiii acestor ipocriti, fiindca nu este nimic de invidiat in ele. Prima nenorocire pe care le-au adus-o este ca le-au dat intaietate fata de buna placere a Domnului lor si L-au nesocotit pe Allah de dragul lor.

„Allah voieste numai sa-i pedepseasca prin ele in viata lumeasca.” Pedepsa pomenita aici este osteneala dobandirii lor, stradania grea depusa pentru ele, grija inimii si oboseala trupului. Daca placerea obtinuta prin ele ar fi cantarita cu greutatile indurate, nu le-ar putea contrabalansa. Pentru ca i-au indepartat de Allah si de pomenirea Sa, averile si copiii au devenit pentru ei o pedeapsa chiar in aceasta lume.

Printre cele mai primejdioase urmasi se afla faptul ca inimile lor se leaga de ele, iar nazuintele lor nu trec dincolo de ele. Averile si copiii devin limita nazuintelor si singura tinta urmarita, iar in inimile lor nu mai ramane nicio parte pentru Viata de Apoi. Aceasta face ca sufletele lor sa paraseasca lumea in vreme ce sunt necredinciosi. Ce pedeapsa poate fi mai mare decat aceea care duce la nefericire vesnica si regret necurmat?

„Ei jura pe Allah ca sunt dintre voi, dar nu sunt dintre voi.” Ceea ce ii impinge la acest juramant este ca „ei sunt un popor cuprins de frica”, adica se tem de nenorociri si nu au in inimi curajul care sa-i faca sa-si arate adevarata stare. Le este frica sa vi se arate asa cum sunt si se tem ca voi va veti lepada de ei, iar dusmanii ii vor rapune din toate partile.

Omul cu inima puternica si statornica isi arata starea, fie ea buna sau rea. Ipocritii insa sunt imbracati in haina lasitatii si impodobiti cu minciuna. Apoi Allah descrie cat de puternica este frica lor: „Daca ar gasi un adapost” la care sa

fuga atunci cand ii ajunge necazul, „pesteri” in care sa intre si sa ramana sau „un loc de intrare” in care sa se ascunda si sa se puna la adapost, „s-ar intoarce spre el alergand nestapanit”, adica s-ar grabi in fuga, fiindca nu au puterea prin care sa ramana statornici.

Versetele 58 la 59

وَمِنْهُمْ مَّنْ يَلْمِزُكَ فِي الصَّدَقَاتِ فَإِنْ أُعْطُوا مِنْهَا رَضُوا وَإِنْ لَمْ يُعْطُوا مِنْهَا إِذَا هُمْ يَسْخَطُونَ ﴿٥٨﴾ وَلَوْ أَنَّهُمْ رَضُوا مَا آتَاهُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَقَالُوا حَسْبُنَا اللَّهُ سَيُؤْتِينَا اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَرَسُولُهُ إِنَّا إِلَى اللَّهِ رَاغِبُونَ ﴿٥٩﴾

58. Printre ei sunt unii care te defaima in privinta impartirii milosteniilor. Daca li se da din ele, sunt multumiti, iar daca nu li se da din ele, iata-i maniosi.
59. Daca ar fi fost multumiti cu ceea ce le-au dat Allah si Trimisul Sau si ar fi spus: „Allah ne este de ajuns. Allah ne va da din harul Sau, si Trimisul Sau. Numai spre Allah ne indreptam dorinta.”

Printre acesti ipocriti sunt unii care te defaima in privinta impartirii milosteniilor. Critica lor nu urmareste un scop drept si nu se intemeiaza pe o opinie corecta; singurul lor scop este sa primeasca si ei din ele. „Daca li se da din ele, sunt multumiti, iar daca nu li se da din ele, iata-i maniosi.”

Nu i se cuvine robului ca multumirea si mania sa sa urmeze pofta sufletului si un scop lumesc stricat. Dorinta lui trebuie sa urmeze buna placere a Domnului sau, asa cum a spus Profetul: „Niciunul dintre voi nu crede pana cand dorinta sa nu urmeaza ceea ce am adus eu⁸.”

„Daca ar fi fost multumiti cu ceea ce le-au dat Allah si Trimisul Sau”, fie putin, fie mult, „si ar fi spus: Allah ne este de ajuns”, adica Allah ne este de ajuns si suntem multumiti cu ceea ce ne-a impartit, iar apoi ar fi nadajduit in bunatatea si harul Sau, spunand: „Allah ne va da din harul Sau, si Trimisul Sau. Numai spre Allah ne indreptam dorinta”, adica Il rugam sa ne aduca folosul si sa indeparteze de la noi vatamarea, atunci ar fi fost izbaviti de ipocrizie si ar fi fost calauziti la credinta si la starile inalte.

Apoi Allah Preainaltul arata cum trebuie impartite milosteniile obligatorii.

⁸ Hadithul este consemnat de Ibn Abi 'Asim in as-Sunnah, 1/12-13; al-Albani l-a socotit slab. A se vedea si Jami' al-'Ulum wa al-Hikam de Ibn Rajab, explicatia hadithului al patruzeci si unulea.

Versetul 60

﴿ إِنَّمَا الصَّدَقَتُ لِلْفُقَرَاءِ وَالْمَسْكِينِ وَالْعَمَلِينَ عَلَيْهَا وَالْمُؤَلَّفَةُ قُلُوبُهُمْ وَفِي
الرِّقَابِ وَالْغَرَمِينَ وَفِي سَبِيلِ اللَّهِ وَأَبْنِ السَّبِيلِ فَرِيضَةً مِّنَ اللَّهِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ
حَكِيمٌ ﴾ ٦٠

60. Milosteniile sunt numai pentru saraci, nevoiasi, cei care lucreaza la strangerea lor, cei ale caror inimi sunt apropiate, pentru eliberarea robilor, pentru cei indatorati, pe calea lui Allah si pentru calatorul ramas fara mijloace. Aceasta este o obligatie de la Allah. Allah este Atotstiutor, Preaintelept.

„Milosteniile” inseamna aici Zakah obligatorie. Dovada este ca milostenia voluntara poate fi data oricui si nu este rezervata unei categorii in defavoarea alteia. Sensul este ca Zakah este numai pentru categoriile amintite, nu pentru altele, fiindca Allah a limitat-o la ele. Aceste categorii sunt opt.

Prima si a doua categorie sunt saracii si nevoiasii. In acest loc, cele doua cuvinte desemneaza doua categorii diferite. Saracul are o nevoie mai mare decat nevoiasul, fiindca Allah l-a amintit primul si El incepe numai cu ceea ce este mai important, apoi cu urmatorul lucru in importanta. Saracul este cel care nu gaseste nimic sau gaseste mai putin de jumatate din ceea ce ii este de ajuns. Nevoiasul este cel care gaseste jumatate sau mai mult, dar nu gaseste tot ceea ce ii este de ajuns; daca ar gasi totul, ar fi instarit. Lor li se da din Zakah atat cat sa le inlature saracia si nevoia.

A treia categorie ii cuprinde pe „cei care lucreaza la strangerea lor”. Aici intra toti cei care indeplinesc o munca legata de Zakah: paznicul ei, cel care o strange de la oameni, pastorul, cel care o transporta, scribul si altii asemenea. Ei primesc din Zakah pentru munca lor, ca plata pentru ceea ce fac.

A patra categorie ii cuprinde pe „cei ale caror inimi sunt apropiate”. Este vorba despre un conducator ascultat in poporul sau, despre care se nadajduieste ca va imbratisa Islamul, de al carui rau se tem musulmanii, despre care se nadajduieste ca, prin dar, i se va intari credinta sau ca un altul de acelasi rang va imbratisa Islamul ori ca, prin mijlocirea lui, se va strange Zakah de la cei care nu o dau. I se da atat cat sa se implineasca folosul apropiarii inimii sale.

A cincea categorie este „pentru eliberarea robilor”. Aici intra sclavii mukatab, care au incheiat cu stapanii lor un contract de rascumparare si se straduiesc sa adune suma prin care sa se rascumpere; ei sunt ajutati din Zakah. Tot aici intra rascumpararea prizonierilor musulmani aflati la necredinciosi, iar

aceasta este cu atat mai vrednica. Este ingaduita chiar eliberarea directa a robilor, fiindca aceasta intra in cuvintele „pentru eliberarea robilor”.

A sasea categorie este a celor indatorati, iar ei sunt de doua feluri. Primul este cel care se indatoreaza pentru impacarea oamenilor. Daca intre doua grupuri izbucneste o neintelegere sau o tulburare, iar un om mijloceste impacarea oferind avere uneia dintre parti sau amandurora, lui i se da o parte din Zakah, pentru a fi incurajat si ajutat sa-si duca la capat stradania. I se da chiar daca este bogat. Al doilea este cel care s-a indatorat pentru sine si apoi a ajuns in greutati financiare; lui i se da atat cat sa-si plateasca datoria.

A saptea categorie este luptatorul „pe calea lui Allah”. Este vorba despre luptatorii voluntari care nu primesc solda din vistierie. Lor li se da din Zakah ceea ce le este de ajuns pentru expeditie: pretul armelor, al animalului de calarie ori cheltuielile pentru ei si pentru familiile lor, ca sa se poata dedica Jihadului cu inima linistita. Multi juristi au spus ca omul in stare sa castige, dar care se dedica invatarii stiintei, poate primi din Zakah, fiindca invatarea stiintei intra in Jihadul pe calea lui Allah. Ei au mai spus ca i se poate da saracului pentru Hajjul obligatoriu, dar aceasta opinie necesita cercetare.

A opta categorie este „calatorul ramas fara mijloace”, adica strainul ramas fara cele necesare intr-o alta tara decat a sa. Lui i se da din Zakah atat cat sa ajunga in tara lui. Acestia sunt cei opt carora li se poate da Zakah, numai lor. „Aceasta este o obligatie de la Allah”, pe care El a hotarat-o si a impus-o potrivit stiintei si intelepciunii Sale. „Allah este Atotstiutor, Preaintelept.”

Sa se stie ca aceste opt categorii se impart in doua grupe: cei carora li se da pentru nevoia si folosul lor, precum saracul, nevoiasul si cei asemenea lor; si cei carora li se da fiindca exista nevoie de ei si aduc folos Islamului. Allah a impus aceasta parte din averile celor bogati pentru a implini nevoile particulare si generale ale Islamului si ale musulmanilor.

Daca bogatii ar da Zakah averilor lor in felul prescris de Lege, nu ar mai ramane niciun sarac printre musulmani. S-ar aduna destule averi pentru a intari punctele de granita, pentru a lupta impotriva necredinciosilor si pentru a implini toate interesele religiei.

Versetele 61 la 63

وَمِنْهُمْ الَّذِينَ يُؤْذُونَ النَّبِيَّ وَيَقُولُونَ هُوَ أَذِنٌ ^ج قُلْ أَذِنَ خَيْرٌ لَّكُمْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ
 وَيُؤْمِنُ لِلْمُؤْمِنِينَ وَرَحْمَةٌ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا مِنْكُمْ وَالَّذِينَ يُؤْذُونَ رَسُولَ اللَّهِ لَهُمْ
 عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٦١﴾ يَخْلِفُونَ بِاللَّهِ لَكُمْ لِيَرْضَوْكُمْ وَاللَّهُ وَرَسُولُهُ أَحَقُّ أَنْ
 يُرْضَوْهُ إِنْ كَانُوا مُؤْمِنِينَ ﴿٦٢﴾ أَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّهُ مَنْ يُحَادِدِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَأَنَّ
 لَهُ نَارَ جَهَنَّمَ خَلِيدًا فِيهَا ذَلِكَ الْخِزْيُ الْعَظِيمُ ﴿٦٣﴾

61. Printre ei sunt cei care îl jignesc pe Profet și spun: „El asculta orice.” Spune: „Ascultarea lui este un bine pentru voi. El crede în Allah, îi crede pe credincioși și este o mila pentru aceia dintre voi care cred.” Cei care îl jignesc pe Trimisul lui Allah vor avea o pedeapsă dureroasă. **62.** Ei va jura pe Allah ca să va multumească, dar Allah și Trimisul Sau sunt mai îndreptățiți să fie multumiți, dacă ei sunt credincioși. **63.** Oare nu știu că acela care I se împotrivesc lui Allah și Trimisului Sau va avea Focul Iadului, în care va rămâne vesnic? Aceasta este rusinea cea mare.

Printre acești ipocriti sunt cei care îl jignesc pe Profet prin vorbe rele și prin defaimarea lui și a religiei sale. Ei spun: „El asculta orice”, adică nu le pasa de cuvintele prin care îl jignesc pe Profet. Ei spun: dacă va ajunge la el ceva din ceea ce am spus, vom veni să ne cerem iertare și el ne va primi, fiindcă este numai ureche; primește tot ceea ce i se spune și nu deosebeste între cel sincer și cel mincinos.

Intentia lor - Allah să-i uratească - era ca, între ei, să nu dea nicio importanță acestor vorbe și să nu se neliniștească din pricina lor. Dacă Profetul nu afla, aceasta era ceea ce doreau; iar dacă afla, socoteau că este de ajuns o scuza mincinoasă. Prin aceasta au adunat multe feluri de purtare rea.

Cea mai mare dintre ele este jignirea Profetului lor, care venise să-i calauzească și să-i scoată din nefericire și pierzare către calauzire și fericire. Alta este nepăsarea lor față de aceasta, care sporește gravitatea jignirii. Alta este că au defaimat ratiunea Profetului, pretinzând că nu pricepe și nu deosebeste între cel sincer și cel mincinos, deși, dintre toate creaturile, el are ratiunea cea mai desăvârșită, înțelegerea cea mai deplină și judecata cea mai pătrunzătoare și mai limpede.

De aceea Allah a spus: „Spune: Ascultarea lui este un bine pentru voi”, adică el primește de la cel care îi spune un lucru bun și adevărat. Faptul că se

indeparteaza si nu-i mostra pe multi dintre ipocritii care aduc scuze mincinoase se datoreaza marimiei sale, faptului ca nu se preocupa de treburile lor si ascultarii poruncii lui Allah: „Ei va vor jura pe Allah, cand va veti intoarce la ei, ca sa-i lasati in pace. Lasati-i in pace, caci sunt o necuratie” [at-Tawbah 9:95].

In privinta adevarului aflat in inima si in judecata sa, Allah spune despre el: „El crede in Allah si ii crede pe credinciosi”, pe cei sinceri si vrednici de crezare. El il cunoaste pe cel sincer si il cunoaste pe cel mincinos, chiar daca se indeparteaza adesea de cel despre care stie ca minte si nu spune adevarul. „Si este o mila pentru aceia dintre voi care cred”: prin el sunt calauziti, iar in caracter si purtare ii urmeaza pilda.

Cei care nu cred nu primesc aceasta mila, ci o resping si pierd astfel atat aceasta lume, cat si Viata de Apoi. „Cei care il jignesc pe Trimisul lui Allah”, prin vorba sau fapta, „vor avea o pedeapsa dureroasa” in aceasta lume si in Viata de Apoi. Din aceasta pedeapsa face parte obligatia uciderii celui care il vatama ori il insulta.

„Ei va jura pe Allah ca sa va multumeasca”, ca sa se dezvinovateasca de jignirea lor si de alte purtari si ca voi sa fiti multumiti de ei. „Dar Allah si Trimisul Sau sunt mai indreptatiti sa fie multumiti, daca ei sunt credinciosi”, fiindca omul credincios nu pune nimic inaintea multumirii Domnului si a Trimisului Sau. Faptul ca dau intaietate multumirii altora fata de multumirea lui Allah si a Trimisului Sau dovedeste ca nu sunt credinciosi.

Aceasta este impotrivire fata de Allah, iar El il ameninta pe cel care I se impotriveste: „Oare nu stiu ca acela care I se impotriveste lui Allah si Trimisului Sau”, stand intr-o parte potrivnica si indepartata de Allah si de Trimis, nesocotind poruncile lui Allah si indraznind sa-I incalce limitele sacre, „va avea Focul Iadului, in care va ramane vesnic? Aceasta este rusinea cea mare”, fata de care nu exista o rusine mai cumplita. Ei pierd desfatarea vesnica si dobandesc pedeapsa Iadului. Cautam adapost la Allah de starea lor.

Versetele 64 la 66

يَحْذَرُ الْمُنَافِقُونَ أَنْ تَنْزَلَ عَلَيْهِمْ سُورَةٌ تُنَبِّئُهُمْ بِمَا فِي قُلُوبِهِمْ ۚ قُلِ اسْتَزِرُوا إِنِّي
 اللَّهُ مَخْرِجٌ مَا يُخْفُونَ ﴿٦٤﴾ وَلَئِنْ سَأَلْتَهُمْ لَيَقُولُنَّ إِنَّمَا كُنَّا نَخُوضُ وَنَلْعَبُ
 قُلْ أَبِاللَّهِ وَآيَاتِهِ وَرَسُولِهِ كُنْتُمْ تَسْتَهْزِئُونَ ﴿٦٥﴾ لَا تَعْتَذَرُوا قَدْ كَفَرْتُمْ
 بَعْدَ إِيمَانِكُمْ ۚ إِنَّ نَعْفَ عَنْ طَائِفَةٍ مِّنْكُمْ يُغَدِّبُ طَائِفَةٌ بَأْسَهُمْ كَانُوا
 مُجْرِمِينَ ﴿٦٦﴾

64. Ipocritii se tem sa nu fie coborata despre ei o Sura care sa le vesteasca ceea ce se afla in inimile lor. Spune: „Batjocoriti! Allah va scoate la iveala ceea ce va temeti.” **65.** Daca ii intrebi, ei vor spune negresit: „Noi doar vorbeam in desert si glumeam.” Spune: „De Allah, de versetele Sale si de Trimisul Sau va bateati joc?” **66.** Nu aduceti scuze! Ati devenit necredinciosi dupa ce ati avut credinta. Daca iertam o parte dintre voi, vom pedepsi o alta parte, fiindca au fost nelegiuiti.

Aceasta Sura nobila se numeste al-Fadiah, Cea care demasca, fiindca a scos la iveala tainele ipocritilor si le-a dezvaluit ascunzisurile. Allah spune mereu: „Printre ei...”, „Printre ei...”, si le aminteste insusirile, dar nu a numit persoanele lor, din doua motive.

Primul este ca Allah acopera greselile robilor Sai si iubeste acoperirea lor. Al doilea este ca mustrea ii cuprinde pe toti cei care au aceste insusiri ale ipocritilor, atat pe cei carora li se adresa atunci, cat si pe cei de dupa ei pana in Ziua Invierii. De aceea, pomenirea insusirilor lor in mod general este mai cuprinzatoare si mai potrivita; astfel, ei au ajuns sa se teama foarte mult.

Allah Preainaltul spune: „Daca ipocritii, cei in ale caror inimi este boala si cei care raspandesc zvonuri in Medina nu inceteaza, te vom indemnna impotriva lor; apoi nu vor mai ramane vecini cu tine decat putin. Blestemati fiind, oriunde vor fi gasiti, vor fi prinsi si ucisi fara crutare” [al-Ahzab 33:60-61].

Aici El spune: „Ipocritii se tem sa nu fie coborata despre ei o Sura care sa le vesteasca ceea ce se afla in inimile lor”, adica sa-i informeze, sa-i demaste si sa le descopere tainele, astfel incat acestea sa devina cunoscute robilor Sai, iar ei sa fie o invatatura pentru cei care trag invataminte. „Spune: Batjocoriti!”, adica staruiti in batjocura si ironia voastra. „Allah va scoate la iveala ceea ce va temeti.” Allah Si-a implinit fagaduinta si a coborat aceasta Sura care i-a demascat si le-a descoperit tainele.

„Daca ii intrebi” despre vorbele prin care i-au defaimat pe musulmani si religia lor, ei vor spune: „Noi doar vorbeam in desert si glumeam.” Un grup dintre ei spusese in timpul expeditiei de la Tabuk: „Nu am vazut oameni mai lacomi, mai mincinosi si mai lasi la intalnirea cu dusmanul decat acesti recitatori ai nostri”, avandu-i in vedere pe Profet si pe Companionii sai. Rostisera si alte vorbe asemanatoare. Cand au aflat ca Profetul auzise ce spusese, au venit sa se dezvinovateasca: pretindeau ca rostisera doar vorbe fara intentia de a defaima sau de a critica⁹.

Allah a aratat ca scuza lor nu este primita si ca mint: „Spune: De Allah, de versetele Sale si de Trimisul Sau va bateati joc? Nu aduceti scuze! Ati devenit necredinciosi dupa ce ati avut credinta.” Batjocorirea lui Allah si a Trimisului Sau este necredinta care il scoate pe om din religie. Temelia religiei este cladita pe preamarirea lui Allah, pe cinstirea religiei Sale si a Trimisului Sau, iar batjocorirea oricaruia dintre acestea contrazice temelia si i se impotriveste in chipul cel mai puternic.

De aceea, cand au venit la Trimisul lui Allah aducand aceste scuze, el nu le-a spus nimic mai mult decat: „De Allah, de versetele Sale si de Trimisul Sau va bateati joc? Nu aduceti scuze! Ati devenit necredinciosi dupa ce ati avut credinta.” „Daca iertam o parte dintre voi”, pentru ca se caiesc, cer iertare si regreta, „vom pedepsi o alta parte” dintre voi, „fiindca au fost nelegiuiti”, staruind in necredinta si ipocrizia lor.

Aceste versete arata ca acela care ascunde ceva, mai ales uneltirea impotriva religiei lui Allah, batjocorirea ei, a versetelor Sale ori a Trimisului Sau, va fi dat in vileag de Allah, demascat si pedepsit aspru. Cel care batjocoreste ori injoseste ceva din Cartea lui Allah sau din Sunnah autentica a Trimisului Sau, ori il batjocoreste sau il injoseste pe Trimis, este necredincios in Allah Cel Maret. Ele arata si ca cainta este primita pentru orice pacat, oricat ar fi de mare.

⁹ Relatarea este consemnata de Ibn Jarir, 14/334, si are un lant de sustinere bun la Ibn Abi Hatim; a se vedea as-Sahih al-Musnad min Asbab an-Nuzul, p. 78.

Versetele 67 la 68

ج
 الْمُنْفِقُونَ وَالْمُنْفِقَاتُ بَعْضُهُمْ مِنْ بَعْضٍ يَأْمُرُونَ بِالْمُنْكَرِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ
 الْمَعْرُوفِ وَيَقْبِضُونَ أَيْدِيَهُمْ نَسُوا اللَّهَ فَنَسِيَهُمْ إِنَّ الْمُنْفِقِينَ هُمُ
 الْفَاسِقُونَ ﴿٦٧﴾ وَعَدَ اللَّهُ الْمُنْفِقِينَ وَالْمُنْفِقَاتِ وَالْكُفَّارَ نَارَ جَهَنَّمَ
 خَالِدِينَ فِيهَا هِيَ حَسْبُهُمْ وَلَعْنَهُمُ اللَّهُ وَلَهُمْ عَذَابٌ مُقِيمٌ ﴿٦٨﴾

67. Ipocritii si ipocritele sunt unii din altii: ei poruncesc raul, opresc binele si isi tin mainile inchise. L-au uitat pe Allah, iar El i-a uitat. Cu adevarat, ipocritii sunt cei nelegiuiti. 68. Allah le-a fagaduit ipocritilor, ipocritelor si necredinciosilor Focul Iadului, in care vor ramane vesnic. El le este de ajuns. Allah i-a blestemat si vor avea o pedeapsa statornica.

„Ipocritii si ipocritele sunt unii din altii”, fiindca au in comun ipocrizia si se aliaza unii cu altii din aceasta pricina. Aceste cuvinte rup legatura de alianta dintre credinciosi si ei. Apoi Allah aminteste descrierea generala a tuturor ipocritilor, mici si mari: „ei poruncesc raul”, adica necredinta, nelegiuirea si neascultarea, „opresc binele”, adica credinta, caracterele alese, faptele drepte si purtarile frumoase, „si isi tin mainile inchise” de la milostenie si de la caile facerii de bine. Avaritia este trasatura lor.

„L-au uitat pe Allah”, asa ca Il pomenesc doar putin, „iar El i-a uitat”, adica i-a indepartat de mila Sa, nu-i ajuta sa implineasca binele, nu-i face sa intre in Paradis, ci ii lasa in cea mai de jos treapta a Focului, unde vor ramane vesnic. „Cu adevarat, ipocritii sunt cei nelegiuiti.” Nelegiuirea le este atribuita aici in mod deosebit fiindca este mai mare decat nelegiuirea altora. Dovada este ca pedeapsa lor este mai aspra decat a celorlalti si ca Allah i-a incercat pe credinciosi prin ei, deoarece traiesc printre credinciosi, iar acestora le este greu sa se pazeasca de ei.

„Allah le-a fagaduit ipocritilor, ipocritelor si necredinciosilor Focul Iadului, in care vor ramane vesnic. El le este de ajuns. Allah i-a blestemat si vor avea o pedeapsa statornica.” Ipocritii si necredinciosii se vor aduna in Focul Iadului, sub blestem si in vesnicia pedepsei, fiindca in aceasta lume s-au unit in necredinta, dusmanie fata de Allah si Trimisul Sau si tagaduirea versetelor Lui.

Versetele 69 la 70

كَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ كَانُوا أَشَدَّ مِنْكُمْ قُوَّةً وَأَكْثَرَ أَمْوَالًا وَأَوْلَادًا فَاسْتَمْتَعُوا
 بِخَلْقِهِمْ فَاسْتَمْتَعْتُمْ بِخَلْقِكُمْ كَمَا اسْتَمْتَعَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ بِخَلْقِهِمْ وَخُضْتُمْ
 كَالَّذِي خَاضُوا أُولَئِكَ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَأُولَئِكَ هُمُ
 الْخَاسِرُونَ ﴿٦٩﴾ أَلَمْ يَأْتِهِمْ نَبَأُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ قَوْمُ نُوحٍ وَعَادُ وَثَمُودَ وَقَوْمُ
 إِبْرَاهِيمَ وَأَصْحَابُ مَدْيَنَ وَالْمُؤْتَفِكَاتِ أَتَتْهُمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانَ اللَّهُ
 لِيَظْلِمَهُمْ وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٧٠﴾

69. Sunteti asemenea celor de dinaintea voastra: ei erau mai puternici decat voi si aveau mai multe averi si copii. Ei s-au bucurat de partea lor, iar voi v-ati bucurat de partea voastra asa cum cei de dinaintea voastra s-au bucurat de partea lor si v-ati cufundat in vorbe desarte asa cum s-au cufundat si ei. Acestora le sunt zadarnicite faptele in aceasta lume si in Viata de Apoi; acestia sunt cei pierduti. 70. Oare nu le-a ajuns vestea celor de dinaintea lor: poporul lui Nuh, 'Ad si Thamud, poporul lui Ibrahim, locuitorii din Madyan si cetatile rasturnate? Trimisii lor au venit la ei cu dovezi limpezi. Allah nu i-a nedreptatit, ci ei insisi s-au nedreptatit.

Allah ii avertizeaza pe ipocriti sa nu-i ajunga ceea ce le-a venit popoarelor de dinainte care i-au socotit mincinosi pe trimisi: poporul lui Nuh, 'Ad, Thamud, poporul lui Ibrahim, locuitorii din Madyan si cetatile rasturnate, adica asezarile poporului lui Lut. La toate aceste popoare, Trimisii lor au venit cu dovezi limpezi, cu adevarul clar care lamureste realitatea lucrurilor. Ei au tagaduit, iar asupra lor a venit ceea ce Allah ne-a istorisit.

Faptele voastre seamana cu ale lor. „V-ati bucurat de partea voastra”, adica de partea primita din aceasta lume. Ati folosit-o pentru placeri si poftes, v-ati indepartat de scopul pentru care va fusese data si ati intrebuinat-o in nesupunerea fata de Allah. Nazuintele si dorintele voastre nu au trecut dincolo de bunurile primite, asa cum s-a intamplat cu cei de dinaintea voastra. „Si v-ati cufundat in vorbe desarte asa cum s-au cufundat si ei”, adica v-ati cufundat in falsitate si minciuna si ati adus argumente mincinoase ca sa inlaturati adevarul. Iata la ce se rezumau faptele si cunostintele lor: desfatarea cu partea primita din aceasta lume si cufundarea in falsitate. De aceea au meritat pedeapsa si pieirea, asa cum le-au meritat cei de dinaintea lor care savarsisera aceleasi fapte.

Credinciosii, chiar daca se bucura de partea lor si de ceea ce li se daruieste in aceasta lume, o folosesc pentru ascultarea lui Allah. Cunoasterea lor este cea adusa de trimisi: dobandirea certitudinii in toate chestiunile inalte si folosirea argumentelor adevarate pentru a respinge falsitatea.

„Allah nu i-a nedreptatit” cand a trimis asupra lor pedeapsa, „ci ei insisi s-au nedreptatit”, fiindca au indraznit sa savarseasca pacate, nu au ascultat de Trimisii lor si au urmat porunca fiecarui tiran indaratnic.

Versetele 71 la 72

ج
وَالْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ يَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَيُطِيعُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ أُولَئِكَ سَيَرْحَمُهُمُ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٧١﴾ وَعَدَ اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَمَسْكَنٌ طَيِّبٌ فِي جَنَّاتٍ عَدْنٍ وَرِضْوَانٌ مِّنَ اللَّهِ أَكْبَرُ ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٧٢﴾

71. Credinciosii si credincioasele sunt aliati unii altora: ei poruncesc binele, opresc raul, implinesc Rugaciunea, dau Zakah si asculta de Allah si de Trimisul Sau. Acestia sunt cei de care Allah va avea mila. Allah este Atotputernic, Preaintelept. 72. Allah le-a fagaduit credinciosilor si credincioaselor Gradini pe sub care curg rauri, in care vor ramane vesnic, si locuinte bune in Gradinile salasluirii. Insa buna placere a lui Allah este mai mare. Aceasta este izbanda cea mare.

Dupa ce a spus ca ipocritii sunt unii din altii, Allah arata ca credinciosii sunt aliati unii altora si ii descrie prin opusul trasaturilor ipocritilor: „Credinciosii si credincioasele”, barbati si femei, „sunt aliati unii altora” prin iubire, loialitate, apartenenta si sprijin. „Ei poruncesc binele”, un nume care cuprinde tot ceea ce este cunoscut ca bun: credintele corecte, faptele drepte si caracterele alese; ei incep cu ei insisi. „Opresc raul”, tot ceea ce se opune binelui si il contrazice: credintele false, faptele rele si caracterele josnice.

„Si asculta de Allah si de Trimisul Sau”, adica staruie neincetat in ascultarea lui Allah si a Trimisului Sau. „Acestia sunt cei de care Allah va avea mila”: ii va cuprinde in mila Sa si ii va acoperi cu bunatatea Sa. „Allah este Atotputernic, Preaintelept”: are putere si tarie desavarsita si, impreuna cu puterea Sa, are inteplepciune. Pune fiecare lucru la locul lui si este laudat pentru tot ceea ce creeaza si porunceste.

Apoi Allah aminteste rasplata pregatita pentru ei: „Allah le-a fagaduit credinciosilor si credincioaselor Gradini pe sub care curg rauri”, care cuprind toate felurile de desfatare si bucurie si sunt ferite de orice suparare si tulburare. Printre palatele, locuintele si copacii lor curg rauri imbelsugate, care uda gradini minunate, cu bunatati si binecuvantari pe care numai Allah Preainaltul le cunoaste. „In care vor ramane vesnic”: nu vor voi niciodata sa plece din ele.

„Si locuinte bune in Gradinile salasuirii”, impodobite, infrumusetate si pregatite pentru robii cu teama de Allah. Privirea se bucura de ele, iar sederea in ele aduce desfatare. Ele cuprind locuinte inalte atat de frumoase, incat cei care le privesc nu-si doresc ceva mai presus. Allah a pregatit pentru ei incaperi de o asemenea limpezime si frumusetate, incat partea dinauntru se vede din afara si partea dinafara se vede dinauntru. Nu este de mirare ca sufletele tind spre ele, inimile se leaga de ele si duhurile tanjesc dupa ele, fiindca se afla in Gradinile salasuirii, pe care nu vor voi sa le paraseasca si din care nu se vor muta.

„Insa buna placere a lui Allah” fata de oamenii Paradisului „este mai mare” decat toate desfatarile in care se afla. Desfatarea lor nu devine deplina decat prin vederea Domnului si prin buna Sa placere fata de ei. Aceasta este tinta pe care adoratorii o urmaresc si telul ultim al celor care Il iubesc. Buna placere a Domnului pamantului si al cerurilor este mai mare decat desfatarea Gradinilor. „Aceasta este izbanda cea mare”: dobandesc tot ceea ce cautau, sunt feriti de tot ceea ce se temeau, iar toata starea lor ajunge la desavarsire. Il rugam pe Allah, prin harul Sau, sa ne faca dintre ei.

Versetele 73 la 74

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ جَاهِدِ الْكُفَّارَ وَالْمُنَافِقِينَ وَاغْلُظْ عَلَيْهِمْ وَمَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ﴿٧٣﴾ يَخْلِفُونَ بِاللَّهِ مَا قَالُوا وَلَقَدْ قَالُوا كَلِمَةَ الْكُفْرِ وَكَفَرُوا بَعْدَ إِسْلَامِهِمْ وَهُمْ بِمَا لَمْ يَنَالُوا وَمَا نَقَمُوا إِلَّا أَنْ أَغْنَاهُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ مِنْ فَضْلِهِ فَإِنْ يَتُوبُوا يَكُ خَيْرًا لَهُمْ وَإِنْ يَتَوَلَّوْا يُعَذِّبُهُمُ اللَّهُ عَذَابًا أَلِيمًا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمَا لَهُمْ فِي الْأَرْضِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ﴿٧٤﴾

73. O, Profetule! Straduieste-te impotriva necredinciosilor si ipocritilor si fii aspru cu ei. Salasul lor este Iadul. Ce rea destinatie! 74. Ei jura pe Allah ca nu au spus nimic, insa au rostit cuvantul necredintei si au devenit necredinciosi dupa ce imbratisasera Islamul. Ei au uneltit ceea ce nu au izbutit. Nu au avut alt motiv de razbunare decat faptul ca Allah si Trimisul Sau i-au imbogatit

din harul Lui. Daca se caiesc, va fi mai bine pentru ei; iar daca se intorc, Allah ii va pedepsi cu o pedeapsa dureroasa in aceasta lume si in Viata de Apoi. Ei nu vor avea pe pamant nici ocrotitor, nici ajutor.

Allah Preainaltul ii spune Profetului Sau: „O, Profetule! Straduieste-te impotriva necredinciosilor si ipocritilor”, adica depune cea mai mare stradanie impotriva lor si fii aspru cu ei atunci cand situatia cere asprime. Aceasta stradanie cuprinde stradania prin mana si prin dovada, precum si prin limba. Cel dintre ei care se ridica la lupta impotriva musulmanilor este infruntat cu mana si cu limba, cu sabia si cu sulita.

Cel care se supune Islamului, traind sub ocrotirea musulmanilor sau sub un legamant, este infruntat prin argument si dovada, explicandu-i-se frumusetile Islamului si raul asocierii si al necredintei. Astfel sunt tratati in aceasta lume. In Viata de Apoi, „salasul lor este Iadul”, locul spre care se vor intoarce si din care nu vor iesi. „Ce rea destinatie!”

„Ei jura pe Allah ca nu au spus nimic, insa au rostit cuvantul necredintei.” Aici intra spusele unora dintre ei: „Daca ne intoarcem la Medina, cel mai puternic il va izgoni de acolo pe cel mai umil” [al-Munafiqun 63:8], precum si cuvintele de batjocura rostite pe rand de ei, prin care luau in ras religia si pe Trimisul. Ori de cate ori aflau ca Profetul fusese instiintat, veneau la el si jurau pe Allah ca nu spusera acele vorbe.

Allah le-a aratat minciuna: „insa au rostit cuvantul necredintei si au devenit necredinciosi dupa ce imbratisasera Islamul”. Islamul lor exterior de mai inainte ii scosese, in aparenta, din cercul necredintei, dar cuvantul rostit dupa aceea le-a anulat Islamul si i-a readus la necredinta. „Ei au uneltit ceea ce nu au izbutit.” Aceasta s-a intamplat cand au intentionat sa-l uida pe Trimisul lui Allah in expeditia de la Tabuk. Allah l-a instiintat, iar el a poruncit unor oameni sa-i opreasca de la scopul lor.

„Nu au avut alt motiv de razbunare decat faptul ca Allah si Trimisul Sau i-au imbogatit din harul Lui”, dupa ce fusesera saraci si nevoiasi. Este deosebit de uimitor ca il defaimau pe cel care fusese pricina iesirii lor din intuneric la lumina si a imbogatirii lor dupa saracie. Nu ar fi meritat el ca ei sa-l cinsteasca, sa creada in el si sa-l preamareasca, atat din motive religioase, cat si din omenie?

Apoi Allah le infatiseaza cainta: „Daca se caiesc, va fi mai bine pentru ei”, fiindca cainta este temelia fericirii in aceasta lume si in Viata de Apoi. „Iar daca se intorc” de la cainta, „Allah ii va pedepsi cu o pedeapsa dureroasa in aceasta lume si in Viata de Apoi.” In aceasta lume vor avea grija, mahnire si intristare cand Allah Isi va sprijini religia, il va face biruitor pe Profetul Sau, iar ei nu vor atinge ceea ce urmaresc. In Viata de Apoi vor avea pedeapsa Focului.

„Ei nu vor avea pe pamant nici ocrotitor” care sa le carmuiasca treburile si sa le implineasca scopurile, „nici ajutor” care sa indeparteze de la ei ceea ce urasc. Cand sunt lipsiti de ocrotirea lui Allah, au parte de toate felurile de rau, pierdere, nefericire si privatiune.

Versetele 75 la 78

* وَمِنْهُمْ مَّنْ عٰهَدَ اللّٰهَ لَئِنْ ءَاتَيْنَا مِنْ فَضْلِهٖ لَنَصَّدَّقَنَّ وَلَنَكُوْنَنَّ مِنَ الصّٰلِحِيْنَ ﴿٧٥﴾ فَلَمَّا ءَاتٰهُمْ مِّنْ فَضْلِهٖ بَخِلُوْا بِهٖ وَتَوَلَّوْا وَهُمْ مُّعْرِضُوْنَ ﴿٧٦﴾ فَاَعْقَبَهُمْ نِفَاقًا فِىْ قُلُوْبِهِمْ اِلٰى يَوْمٍ يَلْقَوْنَهٗۤ بِمَا اٰخَلَفُوْا اللّٰهَ مَا وَعَدُوْهُ وَبِمَا كَانُوْا يَكْذِبُوْنَ ﴿٧٧﴾ اَلَمْ يَعْلَمُوْا اَنَّ اللّٰهَ يَعْلَمُ سِرَّهُمْ وَنَجْوَاهُمْ وَاَنَّ اللّٰهَ عَلٰمُ الْغُيُوْبِ ﴿٧٨﴾

75. Printre ei sunt unii care au facut legamant cu Allah: „Daca ne da din harul Sau, vom da negresit milostenie si vom fi dintre cei drepti.” **76. Dar cand El le-a dat din harul Sau, s-au zgarcit cu el, s-au intors si s-au indepartat.** **77. Atunci El a facut ca ipocrizia sa le ramana in inimi pana in Ziua in care Il vor intalni, pentru ca nu au implinit ceea ce I-au fagaduit lui Allah si pentru ca obisnuiau sa minta.** **78. Oare nu stiu ei ca Allah cunoaste taina lor si sfatul lor ascuns si ca Allah este Cunosculatorul deplin al celor nevazute?**

Printre acesti ipocriti sunt unii care I-au dat lui Allah un legamant si o fagaduinta: „Daca ne da din harul Sau”, largind pentru noi bunurile acestei lumi, „vom da negresit milostenie si vom fi dintre cei drepti”: vom intretine legaturile de rudenie, vom cinsti oaspetele, il vom ajuta pe cel lovit de nenorocire si vom implini fapte bune si drepte.

„Dar cand El le-a dat din harul Sau”, nu au implinit ceea ce spusese, ci „s-au zgarcit cu el, s-au intors” de la ascultare si supunere „si s-au indepartat”, fara sa se intoarca spre bine. Pentru ca nu au implinit fagaduinta facuta lui Allah, El i-a pedepsit: „Atunci El a facut ca ipocrizia sa le ramana in inimi pana in Ziua in care Il vor intalni, pentru ca nu au implinit ceea ce I-au fagaduit lui Allah si pentru ca obisnuiau sa minta.”

Credinciosul sa se pazeasca de aceasta insusire urata: sa-I fagaduiasca Domnului ca, daca dobandeste ceea ce doreste, va face cutare si cutare, iar apoi sa nu-si implineasca fagaduinta. Poate ca Allah il va pedepsi cu ipocrizia, asa cum i-a pedepsit pe acestia.

Profetul a spus in hadithul autentic consemnat in cele doua Sahihuri: „Semnele ipocritului sunt trei: cand vorbeste, minte; cand face un legamant, il tradeaza; iar cand promite, isi incalca promisiunea.” Acest ipocrit, care l-a fagaduit lui Allah ca, daca ii va da din harul Sau, va da negresit milostenie si va fi dintre cei drepti, a vorbit si a mintit, a facut legamant si l-a tradat, a promis si si-a incalcat promisiunea¹⁰.

De aceea Allah ii ameninta pe cei care fac aceasta: „Oare nu stii ei ca Allah cunoaste taina lor si sfatul lor ascuns si ca Allah este Cunosculatorul deplin al celor nevazute?” El ii va rasplati pentru toate faptele lor, pe care Allah Preainaltul le cunoaste.

Aceste versete au coborat cu privire la un barbat dintre ipocriti numit Tha'labah. El a venit la Profet si i-a cerut sa-L roage pe Allah sa-i dea din harul Sau. A spus ca, daca Allah ii va da, va da milostenie, va intretine legaturile de rudenie si il va ajuta pe cel lovit de nenorocire. Profetul s-a rugat pentru el, iar oile lui s-au inmultit neincetat, pana cand le-a dus in afara Madinei. Dupa aceea nu mai venea decat la unele dintre cele cinci Rugaciuni. Apoi s-a indepartat si mai mult si nu mai venea decat la Rugaciunea de vineri. Oile lui s-au inmultit din nou, iar el s-a indepartat si mai mult, pana cand nu mai venea nici la Rugaciunea de vineri si nici la Rugaciunea in congregatie.

Profetul i-a observat lipsa si a fost instiintat despre starea lui. El a trimis oameni sa stranga milosteniile de la cei carora le reveneau. Cand au ajuns la Tha'labah, acesta a spus: „Aceasta nu este decat Jizyah; este sora Jizyah.” Cand nu le-a dat nimic, ei s-au intors si l-au instiintat pe Profet. El a spus de trei ori: „Vai de Tha'labah! Vai de Tha'labah!”

Cand acest verset a coborat cu privire la el si la cei asemenea lui, o ruda de-a lui a mers si l-a instiintat. Tha'labah si-a adus Zakah, dar Profetul nu a primit-o. Dupa moartea Profetului, a adus-o lui Abu Bakr, dar acesta nu a primit-o. Dupa moartea lui Abu Bakr, a adus-o lui 'Umar, dar nici el nu a primit-o. Se spune ca Tha'labah a murit in vremea lui 'Uthman¹¹.

¹⁰ Al-Bukhari (2682) si Muslim (59). Formularea „cand face un legamant, il tradeaza” apartine celorlalte relatari, care incepe: „Patru insusiri, daca se afla intr-un om, il fac ipocrit deplin...”

¹¹ Povestirea despre Tha'labah ibn Hatib este consemnata de Ibn Jarir (14/270). Al-Albani a spus: „Acesta este un hadith respins, in ciuda raspandirii sale.” A se vedea as-Silsilah ad-Da'ifah (1607).

Versetele 79 la 80

الَّذِينَ يَلْمُزُونَ الْمُطَّوِّعِينَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ فِي الصَّدَقَاتِ وَالَّذِينَ لَا يَجِدُونَ إِلَّا
 جُهْدَهُمْ فَيَسْخَرُونَ مِنْهُمْ سَخِرَ اللَّهُ مِنْهُمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٧٩﴾ اِسْتَغْفِرْ
 لَهُمْ أَوْ لَا تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ إِنْ تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ سَبْعِينَ مَرَّةً فَلَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ ذَلِكَ
 بِأَنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللَّهِ وَرُسُولِهِ ۚ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ﴿٨٠﴾

79. Aceia care ii defaima pe credinciosii care dau de bunavoie milostenii si pe cei care nu gasesc decat rodul stradaniei lor si isi bat joc de ei - Allah Isi bate joc de ei si vor avea o pedeapsa dureroasa. **80.** Cere iertare pentru ei sau nu cere iertare pentru ei; chiar daca ai cere iertare pentru ei de saptezeci de ori, Allah nu-i va ierta. Aceasta fiindca nu au crezut in Allah si in Trimisul Sau. Allah nu calauzeste poporul nelegiuit.

Aceasta este inca una dintre faptele rusinoase ale ipocritilor. Allah sa-i urateasca! Ei nu lasau nicio chestiune dintre treburile Islamului si ale musulmanilor in care sa poata gasi un subiect de critica fara sa rosteasca vorbe rele si sa defaimeze, din nedreptate si dusmanie. Cand Allah si Trimisul Sau au indemnat la milostenie, musulmanii s-au grabit si au cheltuit din averile lor, fiecare dupa puterea sa: unii mult, iar altii putin. Ipocritii il defaimau pe cel care cheltuia mult, pretinzand ca urmareste numai sa fie vazut si sa-si dobandeasca renume. Celui sarac, care dadea putin, ii spuneau: „Allah nu are nevoie de milostenia acestuia.”

Allah Preainaltul a coborat: „Aceia care ii defaima”, adica ii ponegresc si ii critica, „pe credinciosii care dau de bunavoie milostenii”. Ei spun: acestia voiesc sa fie vazuti, urmaresc mandria si renumele. Ii defaima si „pe cei care nu gasesc decat rodul stradaniei lor”, care dau atat cat pot, spunand: Allah nu are nevoie de milostenia lor. „Si isi bat joc de ei. Allah Isi bate joc de ei si vor avea o pedeapsa dureroasa.”

Prin aceste vorbe ei au adunat mai multe lucruri oprite. Printre ele se afla urmarirea starilor credinciosilor, din dorinta de a gasi ceva prin care sa-i ponegreasca, desi Allah spune: „Cei carora le place ca rusinea sa se raspandeasca printre credinciosi vor avea o pedeapsa dureroasa” [an-Nur 24:19].

Printre ele se afla defaimarea credinciosilor din pricina credintei lor, ceea ce inseamna necredinta in Allah Preainaltul si ura fata de religie.

Printre ele se afla faptul ca defaimarea este oprita si este unul dintre pacatele mari atunci cand priveste lucrurile lumesti; cand priveste o fapta de adorare, este cu atat mai condamnabila.

Printre ele se afla faptul ca omul care Il asculta pe Allah si savarseste de bunavoie o fapta aleasa trebuie ajutat si incurajat sa o implineasca. Acestia au urmarit sa-i impiedice prin ceea ce spuneau despre ei, i-au ponegrit si i-au invinuit.

Printre ele se afla judecata lor asupra celui care cheltuia multa avere, socotindu-l fatarnic si doritor sa fie vazut. Aceasta este o greseala urata si o judecata asupra intentiilor ascunse si o banuiala rea. Ce rau poate fi mai mare decat acesta?

Printre ele se afla cuvintele spuse celui care dadea o milostenie mica: „Allah nu are nevoie de milostenia acestuia!” Intentia acestor cuvinte este falsa. Allah nu are nevoie nici de milostenia celui care da putin, nici de a celui care da mult; El nu are nevoie de locuitorii cerurilor si ai pamantului. Insa Allah Preainaltul le-a poruncit robilor ceea ce le este lor necesar. Chiar daca El nu are nevoie de ei, ei au nevoie de El: „Cine face bine cat greutatea unui atom il va vedea” [az-Zalzalah 99:7]. Aceste vorbe batjocoritoare ii descurajeaza in chip vadit pe oameni sa faca bine. De aceea, rasplata lor a fost potrivita faptei: Allah Isi bate joc de ei, iar ei vor avea o pedeapsa dureroasa.

„Cere iertare pentru ei sau nu cere iertare pentru ei; chiar daca ai cere iertare pentru ei de saptezeci de ori” este o formulare care accentueaza repetarea cererii, fara a stabili o limita numerica. „Allah nu-i va ierta”, asa cum spune in alt loc: „Este totuna pentru ei daca ceri iertare pentru ei sau nu ceri iertare pentru ei; Allah nu-i va ierta” [al-Munafiqun 63:6].

Apoi Allah arata cauza care impiedica iertarea: „Aceasta fiindca nu au crezut in Allah si in Trimisul Sau.” Cererea de iertare si nicio fapta nu-i folosesc necredinciosului cat timp ramane in necredinta. „Allah nu calauzeste poporul nelegiuit”, adica pe aceia pentru care nelegiuirea a devenit o insusire statornica: nu aleg nimic in locul ei si nu doresc nicio schimbare. Adevarul limpede le vine, dar ei il resping; drept pedeapsa, Allah nu-i mai calauzeste dupa aceea.

Versetele 81 la 83

فَرِحَ الْمُخَلَّفُونَ بِمَقْعَدِهِمْ خَلْفَ رَسُولِ اللَّهِ وَكَرِهُوا أَنْ يُجَاهِدُوا بِأَمْوَالِهِمْ
وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَقَالُوا لَا تَنْفِرُوا فِي الْحَرِّ قُلْ نَارُ جَهَنَّمَ أَشَدُّ حَرًّا لَوْ
كَانُوا يَفْقَهُونَ ﴿٨١﴾ فَلْيَضْحَكُوا قَلِيلًا وَلْيَبْكُوا كَثِيرًا جَزَاءً بِمَا كَانُوا
يَكْسِبُونَ ﴿٨٢﴾ فَإِنْ رَجَعَكَ اللَّهُ إِلَى طَائِفَةٍ مِنْهُمْ فَاسْتَأْذَنُوكَ لِلْخُرُوجِ فَقُلْ
لَنْ أَخْرُجُوا مَعِيَ أَبَدًا وَلَنْ تُقَاتِلُوا مَعِيَ عَدُوًّا إِنَّكُمْ رَضِيتُمْ بِالْقُعُودِ أَوَّلَ مَرَّةٍ
فَأَقْعُدُوا مَعَ الْخَالِفِينَ ﴿٨٣﴾

81. Cei ramasi in urma s-au bucurat ca au ramas acasa, impotriva Trimisului lui Allah, si le-a displacut sa se stradiiasca pe calea lui Allah cu averile si cu vietile lor. Ei au spus: „Nu porniti pe arsita!” Spune: „Focul Iadului este cu mult mai fierbinte”, daca ar intelege! **82.** Sa rada putin si sa planga mult, drept rasplata pentru ceea ce agoniseau. **83.** Daca Allah te intoarce la o parte dintre ei si iti cer voie sa porneasca, spune: „Nu veti mai porni niciodata impreuna cu mine si nu veti mai lupta alaturi de mine impotriva niciunui dusman. V-a placut sa ramaneti in urma prima data; ramaneti, asadar, impreuna cu cei ramasi in urma!”

Allah Preainaltul arata cum se faleau ipocritii ca ramasesera in urma si cum nu se intristau din aceasta pricina, ceea ce dovedea lipsa credintei si alegerea necredintei in locul credintei. „Cei ramasi in urma s-au bucurat ca au ramas acasa, impotriva Trimisului lui Allah.” Aceasta este mai grava decat simpla ramanere in urma: ramanerea in urma era oprita, iar peste ea s-au adaugat multumirea pentru neascultare si bucuria pricinuita de ea.

„Le-a displacut sa se stradiiasca pe calea lui Allah cu averile si cu vietile lor.” Aceasta este opusul starii credinciosilor. Cand credinciosii ramaneau in urma, chiar si avand o scuza, se intristau si erau cuprinsi de mare parere de rau. Ei iubeau sa lupte pe calea lui Allah cu averile si cu vietile lor, datorita credintei din inimile lor si fiindca nadajduiau in harul, binefacerea, bunatatea si binecuvantarea lui Allah.

Ipocritii „au spus: Nu porniti pe arsita!”, adica au pretins ca pornirea pe caldura le este prea grea. Ei au pus o odihna scurta si trecatoare mai presus de odihna desavarsita si vesnica. S-au ferit de o caldura de care omul se poate apara prin umbra si care slabeste dimineata si seara, dar nu s-au ferit de caldura naprasnica a Focului, a carei tarie nu poate fi masurata. De aceea Allah a spus:

„Focul Iadului este cu mult mai fierbinte”, daca ar intelege. Au ales ceea ce trece in locul vesniciei si, fugind de o osteneala usoara si vremelnica, au ajuns la o osteneala grea si fara sfarsit.

„Sa rada putin si sa planga mult”, adica sa se bucure putin in aceasta lume trecatoare, sa se desfete cu placerile si joaca ei, caci vor plange mult atunci cand vor intalni pedeapsa dureroasa, „drept rasplata pentru ceea ce agonisau” din necredinta, ipocrizie si nesupunere fata de poruncile Domnului lor.

„Daca Allah te intoarce la o parte dintre ei”, adica la cei care au ramas in urma fara scuza si nu au regretat, „si iti cer voie sa porneasca” intr-o alta expeditie, atunci cand o socotesc usoara, spune-le, drept pedeapsa: „Nu veti mai porni niciodata impreuna cu mine si nu veti mai lupta alaturi de mine impotriva niciunui dusman.” Allah il va face sa nu mai aiba nevoie de ei. „V-a placut sa ramaneti in urma prima data; ramaneti, asadar, impreuna cu cei ramasi in urma!”

Aceasta seamana cu spusele lui Allah: „Le vom intoarce inimile si privirile, fiindca nu au crezut in el prima data” [al-An'am 6:110]. Celui care, atunci cand i se ivate prilejul, se arata sovaitor si nu implineste porunca nu i se mai da apoi ajutor sa o implineasca, ci intre el si implinirea ei se aseaza o piedica. Tot aici se afla o umilire a lor: cand musulmanii au stiut ca acesti oameni au fost opriti de la Jihad din pricina neascultarii lor, aceasta a devenit mustrare si rusine pentru ei si un mijloc de a-i opri pe altii sa faca asemenea lor.

Versetul 84

وَلَا تُصَلِّ عَلَى أَحَدٍ مِّنْهُمْ مَّتَّ أَبَدًا وَلَا تُقُمْ عَلَى قَبْرِهِ ۚ إِنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللَّهِ
وَرَسُولِهِ ۚ وَمَاتُوا وَهُمْ فَسِقُونَ ﴿٨٤﴾

84. Sa nu implinesti niciodata Rugaciunea funerara pentru vreunul dintre ei care a murit si sa nu stai la mormantul lui. Ei nu au crezut in Allah si in Trimisul Sau si au murit nelegiuiti.

Allah spune: „Sa nu implinesti niciodata Rugaciunea funerara pentru vreunul dintre ei care a murit”, adica dintre ipocriti, „si sa nu stai la mormantul lui” dupa ingropare, ca sa te rogi pentru el. Rugaciunea Profetului pentru ei si statul la mormintele lor ar fi fost o mijlocire, insa mijlocirea nu le foloseste.

„Ei nu au crezut in Allah si in Trimisul Sau si au murit nelegiuiti.” Celui care moare necredincios nicio mijlocire nu-i foloseste. In aceasta se afla o invatatura si o mustrare pentru ceilalti. Tot astfel, pentru oricine este cunoscut ca necredincios si ipocrit nu se implineste Rugaciunea funerara.

Versetul dovedeste ca Rugaciunea funerara pentru credinciosi si statul la mormintele lor pentru a face invocatii sunt randuite, asa cum Profetul obisnuia sa faca pentru credinciosi. Faptul ca interdictia a fost limitata la ipocriti arata ca aceste fapte sunt statornicite in privinta credinciosilor¹².

Versetul 85

وَلَا تُعْجِبْكَ أَمْوَالُهُمْ وَأَوْلَادُهُمْ ۖ إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ أَنْ يُعَذِّبَهُمْ بِهَا فِي الدُّنْيَا وَتَزْهَقَ أَنْفُسُهُمْ وَهُمْ كَافِرُونَ ﴿٨٥﴾

85. Sa nu te incante averile si copiii lor. Allah voieste numai sa-i pedepseasca prin ele in aceasta lume si ca sufletele lor sa iasa in timp ce sunt necredinciosi.

Nu te lasa inselat de averile si copiii pe care Allah li le-a dat in aceasta lume, caci ele nu dovedesc ca ei sunt cinstiti de El, ci sunt un mijloc de umilire. „Allah voieste numai sa-i pedepseasca prin ele in aceasta lume”: ei trudesec din greu ca sa le dobandeasca si sunt mereu ingrijorati sa nu le piarda. Astfel, nu se bucura cu adevarat de ele, ci indura necontenit osteneala si greutatea dobandirii si pastrarii lor.

Aceste lucruri ii abat de la Allah si de la Viata de Apoi, pana cand parasesc lumea si „sufletele lor ies in timp ce sunt necredinciosi”. Iubirea pentru aceste bunuri pune stapanire pe ei cu totul, iar ei mor cu inimile legate de ele, indragostiti de ele si mahniti din pricina lor.

Versetele 86 la 87

وَإِذَا أَنْزَلْتُ سُورَةً أَنْ ءَامِنُوا بِاللَّهِ وَجَاهِدُوا مَعَ رَسُولِهِ اسْتَأْذَنَكَ أُولُوا الطَّوْلِ مِنْهُمْ وَقَالُوا ذَرْنَا نَكُنْ مَعَ الْقَاعِدِينَ ﴿٨٦﴾ رَضُوا بِأَنْ يَكُونُوا مَعَ الْخَوَالِفِ وَطُبِعَ عَلَى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَفْقَهُونَ ﴿٨٧﴾

86. Cand este coborata o Sura care spune: „Credeti in Allah si straduiti-va impreuna cu Trimisul Sau”, cei instariti dintre ei iti cer ingaduinta si spun: „Lasa-ne sa ramanem impreuna cu cei care stau.” 87. Ei s-au multumit sa fie impreuna cu cele ramase in urma, iar inimile lor au fost pecetluite, asa ca ei nu inteleg.

¹² Sunan Abi Dawud (3221); al-Mustadrak (1/370); al-Albani, Ahkam al-Jana'iz, p. 156.

Allah arata staruinta ipocritilor in lene si in ramanerea in urma de la faptele de ascultare. Surele si versetele nu au niciun efect asupra lor. Cand este coborata o Sura care le porunceste credinta in Allah si Jihadul impreuna cu Trimisul Sau, „cei instariti dintre ei iti cer ingaduinta”. Acestia sunt cei bogati, fara nicio scuza, carora Allah le-a daruit avere si copii. De ce nu-I multumesc si nu-L lauda pe Allah, implinind ceea ce El le-a poruncit si le-a usurat? Ei staruie insa in lene si cer voie sa ramana.

Ei spun: „Lasa-ne sa ramanem impreuna cu cei care stau.” „S-au multumit sa fie impreuna cu cele ramase in urma”, adica alaturi de femeile care raman de la Jihad. Oare aceasta purtare se sprijina pe vreo interpretare sau dovada rationala? Nu. Allah le-a pecetluit inimile, astfel incat nu mai cunosc binele si nu mai au vointa de a urma calea binelui si a izbanzii. Ei nu inteleg ceea ce le foloseste; daca ar intelege, nu ar primi pentru ei o stare care ii coboara mai jos decat barbatii.

Versetele 88 la 89

لَكِنَ الرَّسُولُ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا مَعَهُ جَاهِدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ وَأُولَئِكَ لَهُمُ
الْخَيْرَاتُ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٨٨﴾ أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ
تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٨٩﴾

88. Insa Trimisul si cei care cred impreuna cu el se straduiesc cu averile si cu vietile lor. Acestia vor avea toate bunatatile si acestia sunt cei care izbutesc.
89. Allah le-a pregatit Gradini pe sub care curg rauri, in care vor ramane vesnic. Aceasta este marea izbanda.

Dupa ce ipocritii au ramas in urma de la Jihad, Allah nu are nevoie de ei. El are robi alesi dintre creaturile Sale, pe care i-a ales pentru harul Sau si care implinesc aceasta datorie: „Trimisul si cei care cred impreuna cu el se straduiesc cu averile si cu vietile lor.” Ei nu sunt lenesi si nici impovarati, ci sunt bucurosi si multumiti.

„Acestia vor avea toate bunatatile” acestei lumi si ale Vietii de Apoi, „si acestia sunt cei care izbutesc”, atingand cele mai inalte tinte si cele mai mari dorinte. „Allah le-a pregatit Gradini pe sub care curg rauri, in care vor ramane vesnic. Aceasta este marea izbanda.” Sa piara cel care nu nazuieste la ceea ce nazuiesc acestia, caci el pierde religia, lumea aceasta si Viata de Apoi.

Aceasta seamana cu spusese lui Allah: „Spune: Credeti in el sau nu credeti. Aceia carora li s-a dat stiinta inaintea lui, cand li se recita, cad cu fetele la

pamant in prosternare” [al-Isra' 17:107] si: „Daca acestia nu cred in ea, atunci am incredintat-o unui popor care nu o tagaduiește” [al-An'am 6:89].

Versetele 90 la 92

ج
وَجَاءَ الْمُعَذِّرُونَ مِنَ الْأَعْرَابِ لِيُؤْذَنَ لَهُمْ وَقَعَدَ الَّذِينَ كَذَبُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ سَيُصِيبُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٩٠﴾ لَيْسَ عَلَى الضُّعَفَاءِ وَلَا عَلَى الْمَرْضَى وَلَا عَلَى الَّذِينَ لَا يَجِدُونَ مَا يَنْفِقُونَ حَرَجٌ إِذَا نَصَحُوا لِلَّهِ وَرَسُولَهُ مَا عَلَى الْمُحْسِنِينَ مِنْ سَبِيلٍ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٩١﴾ وَلَا عَلَى الَّذِينَ إِذَا مَا أَتَوْكَ لِتَحْمِلَهُمْ قُلْتَ لَا أَجِدُ مَا أَحْمِلُكُمْ عَلَيْهِ تَوَلَّوْا وَأَعْيَنَهُمْ تَقِضُ مِنَ الدَّمْعِ حَزَنًا أَلَّا يَجِدُوا مَا يَنْفِقُونَ ﴿٩٢﴾

90. Au venit cei dintre beduini care aduceau scuze, ca sa li se ingaduie, iar cei care i-au mintit pe Allah si pe Trimisul Sau au ramas acasa. Pe cei necredinciosi dintre ei ii va lovi o pedeapsa dureroasa. 91. Nu este vina asupra celor slabi, nici asupra bolnavilor si nici asupra celor care nu gasesc ce sa cheltuiasca, daca sunt sinceri fata de Allah si de Trimisul Sau. Nu este nicio cale de invinuire impotriva celor care fac bine, iar Allah este Atoateiertator, Indurador. 92. Si nici asupra celor care, atunci cand au venit la tine ca sa le gasesti animale de calarit, le-ai spus: „Nu gasesc pe ce sa va urc”, iar ei s-au intors cu ochii revarsand lacrimi de tristete, pentru ca nu gaseau ce sa cheltuiasca.

Juzul 11

Sura at Tawbah

VERSETELE 93 LA 129

﴿إِنَّمَا السَّبِيلُ عَلَى الَّذِينَ يَسْتَأْذِنُونَكَ وَهُمْ أَغْنِيَاءُ رَضُوا بِأَنْ يَكُونُوا مَعَ
الْخَوَالِفِ وَطَبَعَ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ﴾ ﴿٩٣﴾

93. Calea de invinuire este numai impotriva celor care iti cer ingaduinta desi sunt bogati. Ei s-au multumit sa fie impreuna cu cele ramase in urma, iar Allah le-a pecetluit inimile, asa ca ei nu stiu.

COMENTARIUL VERSETELOR 90 LA 93

„Au venit cei dintre beduini care aduceau scuze, ca sa li se ingaduie” sa nu participe la Jihad, adica aceia care fusesera nepasatori si neglijenti in privinta pornirii. Din pricina firii lor aspre, a putinei rusini si a credintei slabe, ei nu s-au sfiit sa ceara ingaduinta. Cat despre cei dintre ei care i-au mintit pe Allah si pe Trimisul Sau, acestia au ramas acasa fara sa aduca vreo scuza. Este posibil si ca expresia „cei care aduceau scuze” sa-i desemneze pe cei cu o scuza adevarata, care au venit la Trimis ca sa li se ingaduie, caci obiceiul lui era sa accepte scuza celui care avea o scuza.

Cei care i-au mintit pe Allah si pe Trimisul Sau au mintit atunci cand au pretins credinta. Credinta le-ar fi cerut sa porneasca, dar ei nu au implinit ceea ce ea presupunea si au ramas acasa. De aceea Allah ii ameninta: „Pe cei necredinciosi dintre ei ii va lovi o pedeapsa dureroasa” in aceasta lume si in Viata de Apoi.

Allah ii aminteste apoi pe cei care au scuze adevarate: „Nu este vina asupra celor slabi”, adica asupra celor slabi la trup si asupra celor fara vedere, care nu au puterea sa porneasca la lupta; „nici asupra bolnavilor”. Aceasta cuprinde toate bolile care il impiedica pe om sa porneasca la Jihad, precum schiopatul, orbirea, febra, pleurizia, paralizia si altele asemenea. „Nici asupra celor care nu gasesc ce sa cheltuiasca”, adica nu gasesc provizii si nici animale de calarit cu care sa ajunga la tinta.

Nu este vina asupra lor, cu conditia sa fie sinceri fata de Allah si fata de Trimisul Sau: sa fie adevarati in credinta, sa aiba intentia sincera si hotararea

ca, daca ar fi putut, ar fi pornit la Jihad, si sa faca tot ceea ce pot pentru a-i indemna si a-i incuraja pe altii la el.

„Nu este nicio cale de invinuire impotriva celor care fac bine”, adica impotriva celui care implineste drepturile lui Allah si drepturile robilor Sai. Daca robul face bine in ceea ce poate, este scutit de ceea ce nu poate implini. Din acest verset se deduce principiul ca acela care face bine altuia, persoanei sau averii lui, iar din binefacerea sa rezulta o lipsa sau o paguba, nu este raspunzator, fiindca este un binefacator, iar impotriva binefacatorilor nu exista cale de invinuire. In schimb, cel care nu face bine sau lucreaza necorespunzator, precum cel neglijent, este raspunzator.

„Allah este Atoateiertator, Indurator.” Prin iertarea si mila Sa, El ii iarta pe cei neputinciosi si, pentru intentia lor hotarata, le da rasplata celor care pot si implinesc fapta.

„Si nici asupra celor care, atunci cand au venit la tine ca sa le gasesti animale de calarit”, dar la tine nu se gasea nimic pe care sa-i urci, iar tu le-ai spus, cerandu-ti scuza: „Nu gasesc pe ce sa va urc”, „ei s-au intors cu ochii revarsand lacrimi de tristete, pentru ca nu gaseau ce sa cheltuiasca”. Nu aveau putinta, desi erau dornici sa participe, si au aratat tristetea si suferinta pe care Allah le-a descris. Nu este vina asupra lor.

Odata ce sunt scutiti de vina, se aplica principiul de baza: acela care intentioneaza binele, are hotararea neclintita si se straduieste sa faca ceea ce poate, dar nu izbuteste, are rangul celui care a implinit fapta in intregime.

„Calea de invinuire este numai impotriva celor care iti cer ingaduinta desi sunt bogati”, adica au puterea de a porni si nu au nicio scuza. Ei „s-au multumit sa fie impreuna cu cele ramase in urma”, precum femeile, copiii si cei asemenea lor. S-au multumit cu aceasta stare numai fiindca Allah „le-a pecetluit inimile”: binele nu mai patrunde in ele, iar ei nu mai vad ceea ce le foloseste in religie si in lume. „Asa ca ei nu stiu”, drept pedeapsa pentru ceea ce au savarsit.

Versetele 94 la 96

يَعْتَذِرُونَ إِلَيْكُمْ إِذَا رَجَعْتُمْ إِلَيْهِمْ قُلْ لَا تَعْتَذِرُوا لَنْ تُؤْمِنَ لَكُمْ قَدْ نَبَأْنَا اللَّهَ
 مِنْ أَخْبَارِكُمْ وَسَيَرَى اللَّهُ عَمَلَكُمْ وَرَسُولُهُ ثُمَّ تُرَدُّونَ إِلَىٰ عِلْمِ الْغَيْبِ
 وَاللَّهِدَةِ فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٩٤﴾ سَيَحْلِفُونَ بِاللَّهِ لَكُمْ إِذَا انْقَلَبْتُمْ
 إِلَيْهِمْ لِتُعْرِضُوا عَنْهُمْ فَأَعْرِضُوا عَنْهُمْ إِنَّهُمْ رَجِسٌ وَمَا وَلَهُمْ جَهَنَّمَ جَزَاءً بِمَا
 كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٩٥﴾ يَحْلِفُونَ لَكُمْ لِتَرْضَوْا عَنْهُمْ فَإِنْ تَرْضَوْا عَنْهُمْ فَإِنَّ اللَّهَ
 لَا يَرْضَىٰ عَنِ الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ ﴿٩٦﴾

94. Ei va vor aduce scuze cand va veti intoarce la ei. Spune: „Nu va aduceti scuze! Nu va vom crede. Allah ne-a vestit deja despre voi. Allah si Trimisul Sau vor vedea faptele voastre, apoi veti fi intorsi la Cunoscatorul celor nevazute si al celor vazute, iar El va va vesti ceea ce obisnuiati sa faceti.” 95. Ei va vor jura pe Allah, cand va veti intoarce la ei, ca sa-i lasati in pace. Lasati-i in pace, caci sunt o murdarie, iar adapostul lor va fi Iadul, drept rasplata pentru ceea ce agoniseau. 96. Ei va jura ca sa fiti multumiti de ei. Chiar daca voi sunteti multumiti de ei, Allah nu este multumit de poporul nelegiuit.

Dupa ce a aratat ca ipocritii bogati au ramas in urma fara scuza, Allah vesteste ca ei isi vor aduce scuze cand credinciosii se vor intoarce din expeditie. „Spune: Nu va aduceti scuze! Nu va vom crede”, adica nu vom primi scuzele voastre mincinoase. „Allah ne-a vestit deja despre voi”, iar El spune adevarul. Scuzele lor nu mai folosesc, fiindca se impotrivesc celor pe care Allah i le-a vestit Trimisului Sau, iar cuvantul lui Allah este adevarul cel mai inalt.

„Allah si Trimisul Sau vor vedea faptele voastre” in aceasta lume. Fapta este cumpana care deosebeste adevarul de minciuna, pe cand simpla vorba nu dovedeste nimic. „Apoi veti fi intorsi la Cunoscatorul celor nevazute si al celor vazute”, Caruia nimic nu-I este ascuns, „iar El va va vesti ceea ce obisnuiati sa faceti” din bine si din rau si va va rasplati prin dreptatea sau harul Sau, fara sa va nedreptateasca nici cat greutatea unui atom.

Sa se stie ca pacatosul se poate afla in trei situatii. Cuvintele si scuza lui pot fi primite atat in aparenta, cat si in realitate, iar el poate fi iertat, ca si cum n-ar fi pacatuit. Sau poate fi pedepsit pentru pacatul sau, inclusiv printr-o sanctiune disciplinara efectiva. Sau poate fi lasat in pace, fara a fi pedepsit efectiv pentru ceea ce a facut. Aceasta este situatia pomenita aici in privinta ipocritilor: scuza

lor nu este primita, iar purtarea lor ticaloasa si faptele lor rele au fost dovedite. Aceasta a treia situatie este cea pe care Allah a poruncit-o in privinta ipocritilor: „Ei va vor jura pe Allah, cand va veti intoarce la ei, ca sa-i lasati in pace. Lasati-i in pace”, adica nu-i mustrati, nu-i biciuiti si nu-i ucideti.

„Caci sunt o murdarie”, adica sunt ticalosi si prea neinsemnati pentru ca pedeapsa sau mustrarea lor sa aduca vreun folos. Pedeapsa Vietii de Apoi le este de ajuns: „adapostul lor va fi Iadul, drept rasplata pentru ceea ce agonisau”.

„Ei va jura ca sa fiti multumiti de ei.” Scopul lor nu este numai sa-i lasati in pace, ci vor si sa fiti multumiti de ei, ca si cum n-ar fi facut nimic rau. „Chiar daca voi sunteti multumiti de ei, Allah nu este multumit de poporul nelegiuit.” Credinciosii nu trebuie sa fie multumiti de cei fata de care Allah nu este multumit, ci sa urmeze multumirea si mania Domnului lor.

Cugetati la faptul ca Allah spune „nu este multumit de poporul nelegiuit”, nu „nu este multumit de ei”. Prin aceasta se arata ca usa caintei ramane deschisa: daca ei sau altii se caiesc, Allah le primeste cainta si este multumit de ei. Daca staruie in nelegiuire, Allah nu este multumit de ei, fiindca au ales asocierea de parteneri lui Allah, ipocrizia si pacatul, care Il manie, in locul credintei si ascultarii pe care El le vointe pentru ei.

Pe scurt, ipocritii care au ramas in urma fara scuza isi aduceau scuze ca musulmanii sa-i lase in pace, sa fie multumiti de ei si sa le primeasca pretextele. Primirea scuzelor si multumirea fata de ei nu sunt cu putinta. Cat despre indepartarea de ei, credinciosii trebuie sa se indeparteze de ei asa cum se indeparteaza de orice lucru murdar si respingator.

Aceste versete afirma ca Allah vorbeste, deoarece El spune: „Allah ne-a vestit deja despre voi.” Ele afirma si faptele Sale voite, legate de Vointa si Puterea Sa. Prin cuvintele „Allah si Trimisul Sau vor vedea faptele voastre”, El vesteste ca le va vedea dupa ce se vor petrece. Ele afirma, de asemenea, ca Allah este multumit de binefacatori si ca este maniat pe poporul nelegiuit.

Versetele 97 la 99

الْأَعْرَابُ أَشَدُّ كُفْرًا وَنِفَاقًا وَأَجْدَرُ أَلَّا يَعْلَمُوا حُدُودَ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ عَلَىٰ
 رَسُولِهِ ۚ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٩٧﴾ وَمِنَ الْأَعْرَابِ مَن يَتَّخِذُ مَا يُنْفِقُ مَغْرَمًا
 وَيَتَرَبَّصُ بِكُمُ الدَّوَائِرَ عَلَيْهِمْ دَائِرَةُ السَّوْءِ ۚ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٩٨﴾ وَمِنَ
 الْأَعْرَابِ مَن يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَيَتَّخِذُ مَا يُنْفِقُ قُرْبًا عِنْدَ اللَّهِ
 وَصَلَوَاتُ الرَّسُولِ أَلَا إِنَّهَا قُرْبَةٌ لَهُمْ سِidخلهم اللَّهُ فِي رَحْمَتِهِ ۚ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ
 رَّحِيمٌ ﴿٩٩﴾

97. Beduinii sunt mai inversunati in necredinta si ipocrizie si mai predispusi la necunoasterea hotarelor celor pe care Allah le-a coborat Trimisului Sau. Allah este Atotstiutor, Preaintelept. 98. Printre beduini sunt unii care socotesc ceea ce cheltuiesc drept o pierdere si asteapta sa se abata asupra voastra nenorocirile. Asupra lor sa se abata nenorocirea! Allah este Atoateazutitor, Atotstiutor. 99. Printre beduini sunt si unii care cred in Allah si in Ziua de Apoi si socotesc ceea ce cheltuiesc drept mijloace de apropiere de Allah si de dobandire a rugaciunilor Trimisului. Cu adevarat, aceasta este o apropiere pentru ei. Allah ii va face sa intre in mila Sa. Allah este Atoateiertator, Indurator.

„Beduinii”, adica locuitorii desertului si ai pustiului, „sunt mai inversunati in necredinta si ipocrizie” decat locuitorii oraselor, intre care se gasesc, de asemenea, necredinta si ipocrizie. Aceasta se explica prin mai multe lucruri. Ei cunosc mai putin invataturile religiei, faptele si hotararile Legii, de aceea sunt „mai predispusi la necunoasterea hotarelor celor pe care Allah le-a coborat Trimisului Sau”: temeliile credintei si hotararile poruncilor si interdictiilor.

Locuitorii oraselor au mai multe prilejuri sa cunoasca aceste hotare. Din aceasta cunoastere dobandesc conceptii corecte si o dorinta mai puternica de a savarsi faptele bune pe care le cunosc. In desert acestea lipsesc. Locuitorii oraselor sunt mai blanzi si mai dispusi sa raspunda celui care cheama la bine; ei petrec mai mult timp in preajma credinciosilor si au mai multe legaturi cu ei. De aceea sunt, in general, mai apropiati de bine. In ambele medii se gasesc credinciosi, necredinciosi si ipocriti, dar asprimea si duritatea sunt mai puternice la beduini.

Beduinii sunt si mai legati de averi si mai zgarciti cu ele. Unii „socotesc ceea ce cheltuiesc” ca Zakah sau pentru calea lui Allah „drept o pierdere”, adica o

paguba care le micsoreaza averea. Ei nu urmaresc rasplata, nu urmaresc prin ea Fata lui Allah si cheltuiesc numai cu mare neplacere.

„Si asteapta sa se abata asupra voastra nenorocirile.” Din dusmanie si ura fata de credinciosi, ei asteapta ca schimbarile vremurilor si calamitatile sa-i loveasca. Insa raul asteptat de ei se va intoarce asupra lor: „Asupra lor sa se abata nenorocirea!” Credinciosii vor vedea infrangerea dusmanilor si vor avea sfarsitul cel bun. „Allah este Atoateazitor, Atotstiutor”: El cunoaste intentiile si faptele lor, fie sincere, fie altfel.

Nu toti beduinii sunt vrednici de mustrare. Printre ei sunt unii care „cred in Allah si in Ziua de Apoi”, fiind astfel feriti de necredinta si ipocrizie, si lucreaza potrivit credintei. Ei „socotesc ceea ce cheltuiesc drept mijloace de apropiere de Allah”, cautand rasplata si voind Fata lui Allah, „si de dobandire a rugaciunilor Trimisului”, adica invocatiile si rugaciunile sale de binecuvantare pentru ei.

Allah arata folosul rugaciunii Trimisului: „Cu adevarat, aceasta este o apropiere pentru ei.” Ea ii apropie de Allah, le sporeste averile si le aduce binecuvantare. „Allah ii va face sa intre in mila Sa” impreuna cu robii Sai drepti. „Allah este Atoateiertator, Indurator”: El iarta pacatele mari ale celor care se caiesc si ii cuprinde pe robi in mila Sa atotcuprinzatoare, iar pe credinciosi ii deosebeste cu mila care ii ajuta sa implineasca binele, ii fereste de pacat si le daruieste felurite rasplati imbelsugate.

Versetul arata ca printre beduini, asemenea locuitorilor oraselor, se gasesc oameni laudati si oameni mustrati. Allah nu-i mustra pentru simplul fapt ca traiesc in desert, ci pentru parasirea poruncilor Sale. El arata si ca necredinta si ipocrizia cresc sau scad, slabesc ori se intaresc, dupa imprejurari.

Tot de aici se vede meritul stiintei. Cel lipsit de stiinta este mai aproape de rau decat cel cunoscator. Allah i-a mustrat pe beduini ca fiind mai inversunati in necredinta si ipocrizie si a aratat drept cauza faptul ca sunt mai predispusi la necunoasterea hotarelor revelate Trimisului.

Cea mai folositoare stiinta este cunoasterea hotarelor celor coborate de Allah Trimisului Sau, atat in temeliile religiei, cat si in ramurile ei: hotarele credintei, Islamului, ihsanului, evlaviei, izbavirii, ascultarii, dreptatii, mentinerii legaturilor de rudenie, binefacerii, necredintei, ipocriziei, nelegiuirii, neascultarii, adulterului, bauturilor ametitoare, cametei si ale altora asemenea. Prin cunoasterea lor, omul poate implini ceea ce este poruncit si poate parasi ceea ce este oprit; totodata, poate indemna la cele dintai si le poate opri pe cele din urma.

Credinciosul trebuie sa implineasca drepturile care ii revin cu inima deschisa si sufletul linistit, privind cheltuirea drept un castig, nu drept o pierdere.

Versetul 100

وَالسَّابِقُونَ الْأَوَّلُونَ مِنَ الْمُهَاجِرِينَ وَالْأَنْصَارِ وَالَّذِينَ اتَّبَعُوهُمْ بِإِحْسَانٍ رَضِيَ
 اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ وَأَعَدَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي تَحْتَهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا
 ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿١٠٠﴾

100. Cei dintai si cei de frunte dintre Muhajirun si Ansar si cei care i-au urmat cu binefacere - Allah este multumit de ei, iar ei sunt multumiti de El. El le-a pregatit Gradini pe sub care curg rauri, in care vor ramane vesnic, pentru totdeauna. Aceasta este marea izbanda.

Cei dintai sunt aceia din aceasta Ummah care i-au precedat pe ceilalti in credinta, Hijrah, Jihad si statornicirea religiei lui Allah. Dintre ei sunt Muhajirun: „cei care au fost scosi din casele si averile lor, cautand har de la Allah si buna Sa placere, sprijinind cauza lui Allah si pe Trimisul Sau. Acestia sunt cei sinceri” [al-Hashr 59:8].

Dintre ei sunt Ansar: „cei care, inaintea lor, se statornicisera in camin si in credinta; ei ii iubesc pe cei care au facut Hijrah la ei si nu simt in inimile lor nicio invidie pentru ceea ce li s-a dat acestora, ci ii pun mai presus de ei insisi chiar daca ei insisi se afla in nevoie” [al-Hashr 59:9].

„Si cei care i-au urmat cu binefacere”, in credinte, vorbe si fapte. Acestia sunt cei feriti de mustrare, care au dobandit lauda cea mai inalta si cea mai aleasa cinste de la Allah. „Allah este multumit de ei”, iar multumirea Lui este mai mare decat desfatările Paradisului, „iar ei sunt multumiti de El”.

„El le-a pregatit Gradini pe sub care curg rauri”, care uda gradinile bogate si livezile stralucitoare, „in care vor ramane vesnic, pentru totdeauna”. Ei nu doresc sa plece si nu cauta vreo schimbare, fiindca primesc tot ceea ce doresc si gasesc tot ceea ce cer. „Aceasta este marea izbanda”: dobandesc orice lucru dorit si placut sufletelor, orice desfatare a duhurilor si inimilor si orice placere a trupurilor, iar orice rau este indepartat de la ei.

Versetul 101

وَمِنْ حَوْلِكُمْ مِنَ الْأَعْرَابِ مُنَافِقُونَ وَمِنْ أَهْلِ الْمَدِينَةِ مَرَدُوا عَلَى النَّفَاقِ
لَا تَعْلَهُمْ نَحْنُ نَعْلَهُمْ سَنُعَذِّبُهُمْ مَرَّتَيْنِ ثُمَّ يَرَدُّونَ إِلَىٰ عَذَابٍ
عَظِيمٍ ﴿١٠١﴾

101. Printre beduinii din jurul vostru sunt ipocriti, iar dintre locuitorii Madinei sunt unii care au staruit cu indarjire in ipocrizie. Tu nu-i cunosti; Noi ii cunoastem. Ii vom pedepsi de doua ori, apoi vor fi intorsi la o pedeapsa cumplita.

Printre beduinii din jurul Medinei sunt ipocriti, iar dintre oamenii Medinei sunt altii asemenea lor. „Au staruit cu indarjire in ipocrizie”, adica au continuat in ea, au deprins-o si au sporit in razvratare. „Tu nu-i cunosti”, nu le cunosti persoanele ca sa-i pedepsesti sau sa-i tratezi potrivit ipocriziei lor, din marea intelegiune pe care Allah a asezat-o in aceasta.

„Noi ii cunoastem. Ii vom pedepsi de doua ori.” Este posibil ca expresia sa pastreze sensul ei direct: o pedeapsa in aceasta lume si alta in Viata de Apoi. In lume, ei au parte de griji, tristete si amaraciune cand credinciosii primesc biruinta si izbanda; in Viata de Apoi ii asteapta pedeapsa Focului - ce rau salas! Este posibil si ca sensul sa fie intensificarea pedepsei, adica inmultirea si repetarea ei. „Apoi vor fi intorsi la o pedeapsa cumplita.”

Versele 102 la 103

وَأَخْرَوْا أَعْتَرَفُوا بِذُنُوبِهِمْ خَلَطُوا عَمَلًا صَالِحًا وَآخَرَ سَيِّئًا عَسَىٰ اللَّهُ أَن يَتُوبَ عَلَيْهِمْ إِنْ اللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٠٢﴾ خَلَفَ مِنْ أَمْوَالِهِمْ صَدَقَةٌ تُطَهِّرُهُمْ وَتُزَكِّيهِمْ بِهَا وَصَلَّىٰ عَلَيْهِمْ إِنْ صَلَّوْتَكَ سَكَنَ لَهُمُ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿١٠٣﴾

102. Si sunt altii care si-au recunoscut pacatele. Ei au amestecat o fapta dreapta cu alta rea. Poate ca Allah Se va intoarce spre ei cu iertare. Allah este Atoateiertator, Indurador. **103.** Ia din averile lor o milostenie prin care sa-i cureti si sa-i purifici si roaga-te pentru ei. Rugaciunea ta este o liniste pentru ei. Allah este Atoateazitor, Atotstiutor.

„Si sunt altii”, dintre locuitorii Medinei si ai imprejurimilor ei, precum si din celelalte tinuturi musulmane, „care si-au recunoscut pacatele”: le-au marturisit,

au regretat si s-au straduit sa se caiasca de ele si sa se curete de urmele lor. „Ei au amestecat o fapta dreapta cu alta rea.”

Fapta nu poate fi dreapta decat atunci cand robul are temelia Tawhidului si credinta care il scoate din necredinta si Shirk, caci aceasta este conditia primirii oricarei fapte drepte. Acestia au amestecat faptele drepte cu fapte rele: au savarsit unele fapte oprite si au neglijat unele obligatii, dar si-au recunoscut starea si au nadajduit ca Allah ii va ierta.

„Poate ca Allah Se va intoarce spre ei cu iertare.” Tawbah lui Allah fata de rob are doua intelesuri: mai intai, El ii da robului ajutorul de a se cai; apoi ii primeste cainta dupa ce acesta se caieste. „Allah este Atoateiertator, Indurador”, avand Iertarea si Mila de care nicio faptura nu este lipsita si fara de care nici lumea de sus, nici lumea de jos nu pot dainui. Daca Allah i-ar lua pe oameni la socoteala pentru nedreptatea lor, n-ar mai lasa pe pamant nicio vietate.

Allah spune: „Allah tine cerurile si pamantul sa nu se abata, iar daca s-ar abate, nimeni dupa El nu le-ar putea tine. El este Bland, Atoateiertator” [Fatir 35:41]. Prin iertarea Sa, pacatosii care s-au nedreptatit si si-au petrecut viata in fapte rele, daca se intorc si se caiesc chiar si cu putin inainte de moarte, sunt iertati, iar faptele lor rele sunt sterse.

Versetul arata ca omul care amesteca faptele, isi recunoaste pacatul si regreta, dar nu implineste o cainta desavarsita, se afla intre teama si speranta, fiind insa mai aproape de izbavire. Cel care isi amesteca faptele, dar nu recunoaste si nu regreta ceea ce a facut, ci staruie in pacate, da cele mai mari motive de teama ca pedeapsa il va ajunge.

Allah ii spune Trimisului Sau si oricarui conducator care vine dupa el, poruncindu-i ceea ce ii curata pe credinciosi si le desavarseste credinta: „Ia din averile lor o milostenie”, adica Zakah obligatorie, „prin care sa-i cureti” de pacate si de insusirile josnice „si sa-i purifici”, adica sa-i faci sa creasca in bine si sa le sporesti insusirile bune, faptele drepte si rasplata din aceasta lume si din Viata de Apoi, facandu-le totodata averile sa creasca.

„Si roaga-te pentru ei”, adica fa invocatii pentru credinciosi in general si mai ales atunci cand iti incredinteaza Zakah averilor lor. „Rugaciunea ta este o liniste pentru ei”, adica aduce inimilor lor tihna si veste buna. „Allah este Atoateauzitor”: aude invocatia ta si ii raspunde; „Atotstiutor”: cunoaste starile si intentiile robilor si il rasplateste pe fiecare potrivit faptei si intentiei sale.

Profetul a implinit porunca lui Allah: le porunceea sa dea Zakah si trimitea colectorii sai sa o stranga. Cand cineva ii aducea milostenia, Profetul facea invocatie pentru el si cerea binecuvantare¹³.

¹³ Al-Bukhari (1497) si Muslim (1078), de la 'Abdullah ibn Abi Awfa.

Versetul dovedeste obligativitatea Zakah pentru toate averile. Aceasta este limpede in cazul bunurilor destinate comertului, fiindca ele sunt averi care cresc si prin care se dobandeste castig; este drept ca o parte din ele sa-i ajute pe saraci, prin ceea ce Allah a poruncit drept Zakah.

In afara marfurilor comerciale, daca averea este dintre cele care cresc, precum cerealele, roadele ori animalele crescute pentru sporirea turmei, lapte si prasila, Zakah este obligatorie. Daca nu este astfel, Zakah nu este obligatorie, fiindca bunul pastrat pentru folosinta personala nu are statutul averii pe care oamenii o dobandesc ca sa creasca si din care urmaresc castig financiar; el a iesit din sfera averilor destinate inmultirii prin aceea ca este folosit ca obiect personal.

Tot din verset se deduce ca robul nu se poate curata si purifica pana cand nu scoate Zakah averii sale si ca nimic nu o poate inlocui, fiindca purificarea depinde de plata ei.

Este recomandat ca imamul sau reprezentantul sau sa faca invocatii de binecuvantare pentru cel care isi plateste Zakah. Invocatia trebuie facuta cu glas auzit, astfel incat cel care da sa o auda si inima lui sa gaseasca liniste.

Din sensul acesta se intelege ca se cuvine sa aducem bucurie credinciosului prin vorbe blande, prin invocatii si prin tot ceea ce ii aduce inimii liniste si tihna. De asemenea, cel care cheltuiește ori implineste o fapta dreapta trebuie incurajat prin invocatii pentru el, prin lauda si prin alte mijloace asemanatoare.

Versetul 104

أَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ هُوَ يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِ وَيَأْخُذُ الصَّدَقَاتِ وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ
التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ﴿١٠٤﴾

104. Oare nu stiu ei ca Allah este Cel care primeste cainta robilor Sai si primeste milosteniile si ca Allah este Primitorul caintei, Induratorul?

Oare nu cunosc ei largimea milei lui Allah si darnicia Sa atotcuprinzatoare? El „primeste cainta robilor Sai”, indiferent care le-a fost pacatul, iar cand robul se caieste, Allah Se bucura nespus de cainta lui.

Allah „primeste milosteniile” de la ei, le ia cu Mana Sa dreapta si le face sa creasca pentru unul dintre ei asa cum omul isi creste manzul, pana cand o singura curmala data milostenie ajunge cat un munte urias. Cum va fi atunci cu milostenia mai mare?

„Allah este Primitorul caintei”, adica primeste din belsug cainta celor care se caiesc. Oricine se intoarce spre El este primit, chiar daca pacatul i se repeta. Allah nu inceteaza sa le primeasca cainta pana cand ei insisi obolesc, staruie in a fugi si a se indeparta de la usa Lui si se aliaza cu dusmanul lor. El este „Induratorul”, a Carui mila cuprinde toate lucrurile si care a scris-o pentru cei care se tem de El, dau Zakah, cred in versetele Sale si il urmeaza pe Trimisul Sau.

Versetul 105

وَقُلْ أَعْمَلُوا فَسَيَرَى اللَّهُ عَمَلَكُمْ وَرَسُولُهُ وَالْمُؤْمِنُونَ وَسَتُرَدُّونَ إِلَىٰ عِلْمِ
الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٠٥﴾

105. Spune: „Lucrati! Allah va vedea fapta voastra, precum si Trimisul Sau si credinciosii. Apoi veti fi intorsi la Cunoscatorul celor nevazute si al celor vazute si El va va vesti ceea ce obisnuiti sa faceti.”

Allah spune acestor ipocriti: „Lucrati” si staruiti in ratacirea voastra; sa nu credeti ca aceasta li va ramane ascunsa. „Allah va vedea fapta voastra, precum si Trimisul Sau si credinciosii”, adica faptele voastre vor iesi neaparat la iveala si se vor limpezi. „Apoi veti fi intorsi la Cunoscatorul celor nevazute si al celor vazute si El va va vesti ceea ce obisnuiti sa faceti” din bine si din rau. Aceasta este o amenintare aspra pentru cel care staruie in falsitate, tiranie, ratacire si neascultare.

Este posibil ca sensul sa fie general: orice bine sau rau ati savarsit, Allah vegheaza asupra voastra si le va arata Trimisului Sau si robilor Sai credinciosi faptele voastre, chiar daca au fost ascunse.

Versetul 106

وَالْآخَرُونَ مُّرْجُونَ لِلَّهِ إِمَّا يُعَذِّبُهُمْ وَإِمَّا يَتُوبُ عَلَيْهِمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ
حَكِيمٌ ﴿١٠٦﴾

106. Si sunt altii lasati sa astepte porunca lui Allah: fie ii va pedepsi, fie Se va intoarce spre ei cu iertare. Allah este Atotstiutor, Preaintelept.

„Si sunt altii” dintre cei ramasi in urma, asupra carora hotararea a fost amanata, „lasati sa astepte porunca lui Allah: fie ii va pedepsi, fie Se va intoarce

spre ei cu iertare”. Aici se afla o amenintare puternica pentru cei ramasi in urma si un indemn la cainta si regret.

„Allah este Atotstiutor” in privinta starilor si intentiilor robilor, „Preaintept”: El asaza fiecare lucru la locul si la rangul potrivit. Daca intelegiunea Sa cere sa-i ierte si sa le primeasca cainta, ii iarta si Se intoarce spre ei; iar daca intelegiunea Sa cere sa-i paraseasca si sa nu le dea ajutorul de a se cai, face aceasta.

Versetele 107 la 110

وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مَسْجِدًا ضِرَارًا وَكُفْرًا وَتَفْرِيقًا بَيْنَ الْمُؤْمِنِينَ وَإِرْصَادًا لِّمَنْ
حَارَبَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ مِنْ قَبْلُ وَلَيَحْلِفْنَ إِنْ أَرَدْنَا إِلَّا الْحَسَنَىٰ وَاللَّهُ يَشْهَدُ
إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿١٠٧﴾ لَا يَتَّقِمُ فِيهِ أَبَدًا لِّمَسْجِدٍ أُسِّسَ عَلَى التَّقْوَىٰ مِنْ
أَوَّلِ يَوْمٍ أَحَقُّ أَنْ تَقُومَ فِيهِ فِيهِ رِجَالٌ يُحِبُّونَ أَنْ يَتَّطَهَّرُوا وَاللَّهُ يُحِبُّ
الْمُطَهَّرِينَ ﴿١٠٨﴾ أَفَمَنْ أُسِّسَ بُنْيَنُهُ عَلَى تَقْوَىٰ مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانٍ خَيْرٌ أَمْ
مَنْ أُسِّسَ بُنْيَنُهُ عَلَىٰ شَفَا جُرُفٍ هَارٍ فَانْهَارَ بِهِ فِي نَارِ جَهَنَّمَ وَاللَّهُ لَا
يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿١٠٩﴾ لَا يَزَالُ بُنْيَنُهُمُ الَّذِي بَنَوْا رِيبَةً فِي قُلُوبِهِمْ إِلَّا
أَنْ تَقَطَّعَ قُلُوبُهُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿١١٠﴾

107. Si sunt cei care au ridicat o moschee pentru vatamare, necredinta si dezbinare intre credinciosi si ca loc de panda pentru cel care mai inainte a purtat razboi impotriva lui Allah si a Trimisului Sau. Ei vor jura: „Noi nu am voit decat binele.” Insa Allah marturisește ca sunt mincinosi. 108. Sa nu te ridici niciodata in ea. O moschee intemeiata din prima zi pe evlavie este mai vrednica sa te ridici in ea. In ea sunt barbati care iubesc sa se curateasca, iar Allah ii iubeste pe cei care se curata. 109. Cine este mai bun: cel care si-a intemeiat zidirea pe evlavie fata de Allah si pe buna Sa placere sau cel care si-a intemeiat zidirea pe marginea unei rape gata sa se surpe, iar aceasta s-a prabusit cu el in Focul Iadului? Allah nu calauzeste poporul nedrept. 110. Zidirea pe care au ridicat-o nu va inceta sa fie indoiala in inimile lor pana cand inimile lor se vor sfasia. Allah este Atotstiutor, Preaintept.

Cativa ipocriti dintre oamenii din Quba' au ridicat o moschee langa Moscheea Quba'. Prin ea urmareau vatamarea si dezbinarea credinciosilor si o

pregateau pentru cel despre care nadajduiau ca va lupta impotriva lui Allah si a Trimisului Sau, ca sa le fie o fortareata la nevoie. Allah le-a facut cunoscuta rusinea si le-a aratat taina.

„Cei care au ridicat o moschee pentru vatamare”, adica pentru a-i vatama pe credinciosi si moscheea in care acestia se adunau; „pentru necredinta”, caci scopul lor in ea era necredinta, pe cand scopul celorlalti era credinta; „si dezbinare intre credinciosi”, ca acestia sa se imprastie, sa se desparta si sa ajunga in dezacord.

Ei au ridicat-o „ca loc de panda pentru cel care mai inainte a purtat razboi impotriva lui Allah si a Trimisului Sau”, pregatind astfel ajutor pentru cei care aveau un trecut in lupta impotriva lui Allah si a Trimisului Sau si a caror dusmanie se intarise.

Printre ei era Abu 'Amir ar-Rahib, unul dintre locuitorii Medinei. Cand Profetul a venit si a facut Hijrah la Medina, Abu 'Amir nu a crezut in el, desi in perioada Jahiliyyah fusese un om devotat adorarii. A mers la politeisti ca sa le ceara ajutor impotriva Trimisului lui Allah. Cand nu a dobandit ceea ce voia, a pornit spre Cezar, nadajduind ca acesta il va sprijini, dar blestematul a murit pe drum.

Abu 'Amir facuse promisiuni si legaminte cu ipocritii, iar ei i-au pregatit moscheea vatamarii. Atunci a coborat Revelatia, iar Profetul a trimis oameni sa o darama si sa o arda. Ei au facut aceasta, iar locul a ajuns dupa aceea o groapa de gunoi¹⁴.

Dupa ce Allah a aratat scopurile lor stricate, spune: „Ei vor jura: Noi nu am voit decat binele”, pretinzand ca au ridicat-o pentru a le face bine celor slabi, neputinciosi si nevazatori. „Insa Allah marturiseste ca sunt mincinosi”, iar marturia Lui este mai adevarata decat juramintele lor.

„Sa nu te ridici niciodata in ea”, adica sa nu te rogi niciodata in moscheea zidita pentru vatamare, fiindca Allah te-a facut sa nu mai ai nevoie de ea. „O moschee intemeiata din prima zi pe evlavie”, din ziua in care Islamul s-a aratat in Quba' - aceasta este Moscheea Quba', ridicata pe sinceritate fata de Allah, pe pomenirea Sa si pe statornicirea simbolurilor religiei Sale. Ea avea de mult aceasta temelie.

Aceasta moschee aleasa „este mai vrednica sa te ridici in ea” pentru adorare si pomenirea lui Allah, fiindca ea este aleasa si oamenii ei sunt alesi. De aceea Allah ii lauda: „In ea sunt barbati care iubesc sa se curateasca” de pacate, murdarie, necuratii si stari de impuritate rituala.

¹⁴ Tafsir at-Tabari (14/107) si ad-Durr al-Manthur (3/494).

Este cunoscut ca cel care iubeste un lucru se straduiește pentru el. Ei erau foarte staruitori in curatarea de pacate, murdarii si stari de impuritate rituala. De aceea se numarau printre cei care au intrat devreme in Islam, statorniceau Rugaciunea, staruiau in Jihad impreuna cu Trimisul lui Allah, implineau Legile religiei si se pazeau sa se impotriveasca lui Allah si Trimisului Sau.

Dupa ce a coborat versetul care ii lauda pentru curatenia lor, Profetul i-a intrebat despre ea. Ei i-au spus ca, dupa folosirea pietrelor pentru curatare, foloseau si apa, iar el i-a laudat pentru ceea ce faceau¹⁵.

„Allah ii iubeste pe cei care se curata.” Aceasta cuprinde curatenia launtrica de Shirk si de insusirile josnice, precum si curatenia exterioara prin inlaturarea murdariei, necuratiilor si starilor de impuritate rituala.

Apoi Allah arata deosebirea dintre cele doua moschei, potrivit scopurilor oamenilor lor si potrivirii acestor scopuri cu multumirea Sa: „Cine este mai bun: cel care si-a intemeiat zidirea pe evlavie fata de Allah”, adica pe intentie buna si sinceritate, „si pe buna Sa placere”, prin lucrarea potrivita poruncii Lui? Acesta a unit sinceritatea cu urmareea poruncii lui Allah.

Sau este mai bun „cel care si-a intemeiat zidirea pe marginea unei rape gata sa se surpe”, adica pe buza unei prapastii care se farama si este pe punctul de a cadea, „iar aceasta s-a prabusit cu el in Focul Iadului”? „Allah nu calauzeste poporul nedrept” spre ceea ce le foloseste in religia si in viata lor lumeasca.

„Zidirea pe care au ridicat-o nu va inceta sa fie indoiala in inimile lor”, adica suspiciune si indoiala bine inradacinata, „pana cand inimile lor se vor sfasia”: pana cand vor regreta pe deplin, se vor cai catre Domnul lor si se vor teme de El cu tarie; atunci Allah le va ierta. Altfel, zidirea lor nu le va spori decat indoiala peste indoiala si ipocrizie peste ipocrizie.

„Allah este Atotstiutor” al tuturor lucrurilor, vazute si ascunse, tainuite si aratate, si al tuturor celor pe care robii le ascund ori le descopera; El este „Preaintelept”: nu face, nu creeaza, nu porunceste si nu opreste decat ceea ce intelegiunea Sa cere. A Lui este toata lauda.

Din aceste versete se desprind mai multe foloase. Este interzisa ridicarea unei moschei prin care se urmareste vatamarea unei moschei apropiate. O asemenea moschee trebuie daramata daca intentia intemeietorilor ei devine cunoscuta.

O fapta, chiar daca in forma ei este aleasa, poate fi schimbata de intentie si poate deveni oprita, asa cum intentia celor care au ridicat Moscheea Vatamarii le-a schimbat fapta.

¹⁵ Ahmad (3/422); Ibn Majah (355); al-Hakim (1/155 si 2/334). Al-Hakim l-a declarat autentic, iar adh-Dhahabi a fost de acord.

Orice situatie care duce la dezbinarea credinciosilor face parte dintre pacatele care trebuie parasite si inlaturate. Tot astfel, orice imprejurare care ii aduna pe credinciosi si aduce intelegere intre ei trebuie urmata, poruncita si incurajata. Allah i-a muștrăat pentru Moscheea Vatamariei, iar prin scopul lor ea a devenit oprita; necredinta si lupta impotriva lui Allah si a Trimisului Sau au fost si ele cuprinse in acel scop.

Este interzisa Rugaciunea in locurile neascultarii; credinciosul trebuie sa stea departe de ele si sa nu se apropie.

Neascultarea isi lasa urmele asupra locurilor: pacatul ipocritilor a influentat Moscheea Vatamariei, astfel incat Rugaciunea in ea a fost oprita. Tot astfel, ascultarea isi lasa urmele asupra locurilor, asa cum s-a intamplat cu Moscheea Quba', despre care Allah a spus: „O moschee intemeiata din prima zi pe evlavie este mai vrednica sa te ridici in ea.”

Din aceasta pricina, Moscheea Quba' are un merit care nu apartine altor moschei. Profetul venea la Quba' in fiecare sambata pentru a se ruga in ea si ii indemna pe musulmani la Rugaciune acolo¹⁶.

Din cauzele mentionate in verset pentru interzicere se deduc patru principii importante: orice fapta care cuprinde vatamarea unui musulman, neascultarea lui Allah - fiindca pacatele sunt ramuri ale necredintei -, dezbinarea credinciosilor sau ajutorarea celui care Ii este dusman lui Allah si Trimisului Sau este interzisa si oprita. Faptelor opuse li se aplica o judecata opusa.

Dintre invataturile acestor versete este si faptul ca lucrarile materiale care iau nastere din neascultarea lui Allah continua sa-l indeparteze pe faptuitor de Allah, asemenea staruintei in pacat, pana cand le inlatura si se caieste de ele cu o cainta desavarsita, astfel incat inima i se sfasie de parere de rau si regret.

Daca Moscheea Quba' a fost o moschee intemeiata pe evlavie, atunci Moscheea Profetului, pe care el a intemeiat-o cu binecuvantatele sale maini, la a carei zidire a lucrat si pe care Allah a ales-o pentru el, este cu atat mai vrednica de aceasta descriere.

Fapta cladita pe sinceritate si pe urmare poruncii este o fapta intemeiata pe evlavie si il duce pe cel care o savarseste spre Gradinile placerii. Fapta cladita pe intentie rea, inovatie si ratacire este intemeiata pe marginea unei rape gata sa se surpe, iar aceasta se prabuseste cu el in Focul Iadului. Allah nu calauzeste poporul nedrept.

¹⁶ Al-Bukhari (1193) si Muslim (1399), de la Ibn 'Umar; a se vedea si Ahmad (3/487), Ibn Majah (1412) si at-Tirmidhi (324).

Versetul 111

ج
 * إِنَّ اللَّهَ اشْتَرَىٰ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ أَنفُسَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ بِأَنْ لَهُمُ الْجَنَّةَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَيَقْتُلُونَ وَيُقْتَلُونَ وَعَدًا عَلَيْهِ حَقًّا فِي التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ وَالْقُرْآنِ وَمَنْ أَوْفَىٰ بِعَهْدِهِ مِنَ اللَّهِ فَاسْتَبْشِرُوا بِبَيْعِكُمُ الَّذِي بَايَعْتُمْ بِهِ ۚ وَذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿١١١﴾

111. Allah a cumparat de la credinciosi vietile si averile lor, in schimbul Gradinii. Ei lupta pe calea lui Allah, ucid si sunt ucisi. Aceasta este o fagaduinta adevarata, care li revine in Tawrah, Injil si Qur'an. Si cine isi implineste legamantul mai bine decat Allah? Bucurati-va, asadar, de targul pe care l-ati incheiat cu El. Aceasta este marea izbanda.

Allah Preainaltul vesteste un adevar si face o fagaduinta adevarata cu privire la un targ maret si la un schimb insemnat: El Insusi „a cumparat de la credinciosi vietile si averile lor”, acestea sunt bunurile oferite in acest targ, iar in schimbul lor credinciosilor le revine Gradina.

„In schimbul Gradinii”, in care se afla tot ceea ce sufletele doresc si ochii gasesc placut: felurite placeri si bucurii, fericire, hurii frumoase si locuinte alese.

Natura legamantului si a targului este ca ei isi daruiesc lui Allah vietile si averile, luptand impotriva dusmanilor Sai, pentru inaltarea Cuvantului Sau si biruinta religiei Sale: „Ei lupta pe calea lui Allah, ucid si sunt ucisi.” Acest legamant si acest targ au venit de la Allah intarite prin toate confirmarile: „Aceasta este o fagaduinta adevarata, care li revine in Tawrah, Injil si Qur'an.” Acestea sunt cele mai nobile, mai inalte si mai desavarsite Carti coborate lumii; cu ele au venit cei mai desavarsiti dintre Trimisi, cei cu hotarare neclintita, iar toate sunt de acord in privinta adevarului acestei fagaduinte.

„Si cine isi implineste legamantul mai bine decat Allah? Bucurati-va, asadar”, voi, credinciosilor care ati raspuns fagaduintei lui Allah, „de targul pe care l-ati incheiat cu El”: veseliti-va pentru el, dati-va vestea buna unii altora si indemnati-va unii pe altii. „Aceasta este marea izbanda”, mai presus de care nu exista izbanda mai mare, fiindca ea cuprinde fericirea vesnica, placerea statornica si buna placere a lui Allah, care este mai mare decat toate desfatarile Gradinilor.

Daca vrei sa cunosti maretia acestui targ, priveste cine este Cumparatorul: Allah, Slavit fie El. Priveste ceea ce se da in schimb: cea mai mare rasplata,

Gradinile placerii. Priveste pretul oferit: vietile si averile, cele mai iubite lucruri pentru om. Priveste prin mijlocirea cui s-a incheiat acest targ: a celui mai nobil dintre Trimisi. Si priveste in ce zapis a fost scris: in marile Carti ale lui Allah, coborate celor mai alese fapturi.

Versetul 112

التَّائِبُونَ الْعَبِدُونَ الْحَمْدُونَ السَّائِحُونَ الرُّكْعُونَ السَّاجِدُونَ الَّامْرُونَ
بِالْمَعْرُوفِ وَالنَّاهُونَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَالْحَافِظُونَ لِحُدُودِ اللَّهِ وَبَشِّرِ
الْمُؤْمِنِينَ ﴿١١٢﴾

112. Cei care se caiesc, cei care adora, cei care aduc lauda, cei care calatoresc, cei care se pleaca, cei care se prosterneaza, cei care poruncesc binele si opresc raul si cei care pazesc hotarele lui Allah. Da-le vestea buna credinciosilor.

Este ca si cum s-ar intreba: Cine sunt credinciosii carora Allah le-a dat vestea buna a intrarii in Gradini si a dobandirii onorurilor? El spune: „Cei care se caiesc”, adica cei care staruie in Tawbah in orice vreme, caindu-se de toate pacatele.

„Cei care adora”: insusirea lor este robia fata de Allah si staruinta in ascultarea Lui, prin implinirea obligatiilor si a faptelor recomandate in orice vreme; astfel, robul ajunge dintre adoratori. „Cei care aduc lauda” lui Allah in bunastare si in necaz, recunoscand binecuvantarile vazute si ascunse pe care El li le-a daruit. Ei Il lauda pomenindu-I binefacerile si Il pomenesc noaptea si ziua.

„Cei care calatoresc.” Termenul a fost talcuit prin cei care postesc, prin cei care calatoresc pentru cautarea stiintei si prin calatoria inimii in cunoasterea si iubirea lui Allah si intoarcerea necontenita catre El. Insa sensul corect este calatoria in fapte de ascultare, precum Hajj, 'Umrah, Jihad, cautarea stiintei, pastrarea legaturilor de rudenie si altele asemenea.

„Cei care se pleaca, cei care se prosterneaza”, adica cei care implinesc multa Rugaciune, deoarece ea cuprinde plecarea si prosternarea. „Cei care poruncesc binele”, in care intra toate obligatiile si faptele recomandate, „si opresc raul”, adica tot ceea ce Allah si Trimisul Sau au oprit.

„Cei care pazesc hotarele lui Allah”: invata hotarele a ceea ce Allah i-a coborat Trimisului Sau, cu poruncile, interdictiile si judecatile cuprinse in ele si cu ceea ce nu intra in ele, apoi le pazesc prin fapta si prin parasirea a ceea ce este oprit. „Da-le vestea buna credinciosilor.” Obiectul vestii bune nu este

limitat, astfel incat ea cuprinde orice rasplata a credintei, atat in aceasta lume si in religie, cat si in Viata de Apoi. Fiecare credincios primeste din aceasta veste dupa masura si insusirea credintei sale, dupa puterea sau slabiciunea ei si dupa lucrarea ceruta de ea.

Versetele 113 la 114

مَا كَانَ لِلنَّبِيِّ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا أَنْ يَسْتَغْفِرُوا لِلْمُشْرِكِينَ وَلَوْ كَانُوا أُولَىٰ قُرْبَىٰ مِنْ
بَعْدَ مَا تَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُمْ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ ﴿١١٣﴾ وَمَا كَانَ أَسْتَغْفَارُ إِبْرَاهِيمَ لِأَبِيهِ
إِلَّا عَنْ مَّوْعِدَةٍ وَعَدَهَا إِيَّاهُ فَلَمَّا تَبَيَّنَ لَهُ أَنَّهُ عَدُوٌّ لِلَّهِ تَبَرَّأَ مِنْهُ إِنَّ إِبْرَاهِيمَ لَأَوَّه
حَلِيمٌ ﴿١١٤﴾

113. Nu se cuvine Profetului si celor care cred sa ceara iertare pentru politeisti, chiar daca le sunt rude apropiate, dupa ce li s-a lamurit ca acestia sunt locuitorii Focului. 114. Cererea lui Ibrahim de iertare pentru tatal sau nu a fost decat din pricina unei fagaduinte pe care i-o facuse. Dar cand i s-a lamurit ca acesta era un dusman al lui Allah, s-a dezis de el. Ibrahim era, cu adevarat, smerit in invocatie si bland.

Nu se potriveste si nu este bine pentru Profet si pentru cei care cred in el „sa ceara iertare pentru politeisti”, adica pentru cei care nu cred in Allah si adora alaturi de El pe altcineva, „chiar daca le sunt rude apropiate, dupa ce li s-a lamurit ca acestia sunt locuitorii Focului”. Cererea de iertare pentru ei in aceasta stare este gresita si lipsita de folos; de aceea nu se cuvine Profetului si credinciosilor.

Daca ei mor in Shirk sau se stie ca vor muri astfel, hotararea pedepsei se implineste asupra lor si ramanerea lor vesnica in Foc devine inevitabila. Mijlocirea mijlocitorilor si cererea de iertare a celor care cer iertare nu le folosesc.

Profetului si celor care cred impreuna cu el li se cere sa fie in acord cu Domnul lor in multumirea si mania Lui, sa-i ia aliati pe cei pe care Allah ii ia aliati si sa-i socoteasca dusmani pe cei pe care Allah ii socoteste dusmani. A cere iertare pentru cineva despre care s-a lamurit ca este dintre locuitorii Focului contrazice aceasta.

Daca cererea de iertare pentru tatal sau a venit chiar de la Khalil ar-Rahman, Ibrahim, pacea fie asupra lui, aceasta a fost „din pricina unei fagaduinte pe care i-o facuse”, prin cuvintele sale: „Voi cere iertare pentru tine de la Domnul meu.

El este, cu adevarat, binevoitor fata de mine” [Maryam 19:47]. Aceasta a fost inainte sa cunoasca sfarsitul tatalui sau. Cand i s-a lamurit ca tatal sau era un dusman al lui Allah si va muri in necredinta, iar indemnul si reamintirea nu-i vor folosi, „s-a dezis de el”, fiind in acord cu Domnul sau si din respect fata de El.

„Ibrahim era, cu adevarat, smerit in invocatie”, adica se intorcea necontentit la Allah in toate treburile, Il pomenea mult, facea multe invocatii, cerea iertare si se intorcea la Domnul sau. El era „bland”: milostiv cu fapturile, trecea cu vederea greselile savarsite fata de el, nu se lasa provocat de nesabuinta celor nesabuiti si nu rasplatea rau cu rau. Tatal sau i-a spus: „Te voi lovi cu pietre”, iar el i-a raspuns: „Pace tie! Voi cere iertare pentru tine de la Domnul meu” [Maryam 19:46-47].

Urmati-l, asadar, si urmati calea lui Ibrahim in toate, in afara cuvintelor spuse tatalui sau: „Voi cere negresit iertare pentru tine”, asa cum Allah v-a atras atentia asupra acestei exceptii si asupra altor lucruri.

Versetele 115 la 116

ج
وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُضِلَّ قَوْمًا بَعْدَ إِذْ هَدَاهُمْ حَتَّىٰ يُبَيِّنَ لَهُمَ مَا يَتَّقُونَ إِنَّ اللَّهَ
بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿١١٥﴾ إِنَّ اللَّهَ لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يُحْيِي
وَيُمِيتُ وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ﴿١١٦﴾

115. Allah nu ar rataci un popor dupa ce l-a calauzit, pana cand nu ii lamureste de ce trebuie sa se fereasca. Allah este Atotstiutor. 116. A lui Allah este stapanirea cerurilor si a pamantului. El da viata si da moartea. In afara lui Allah nu aveti niciun ocrotitor si niciun ajutor.

Cand Allah binecuvanteaza un popor cu calauzirea si ii porunceste sa urmeze Calea Dreapta, El Isi desavarseste binefacerea fata de el si ii lamureste toate lucrurile de care are nevoie. Nu il lasa ratacit si necunoscator al treburilor religiei sale. Aceasta dovedeste desavarsirea milei Sale si faptul ca Legea Sa cuprinde toate lucrurile de care robii au nevoie in temeliile religiei si in ramurile ei.

Este posibil ca sensul sa fie: Allah nu ratacesta un popor dupa ce l-a calauzit pana cand nu ii lamureste lucrurile de care trebuie sa se fereasca; iar daca, dupa ce acestea i-au fost lamurite, nu se supune, El il pedepseste prin ratacire, drept rasplata pentru respingerea adevarului limpede. Primul sens este insa mai potrivit.

„Allah este Atotstiutor.” Din desavarsirea si cuprinderea stiintei Sale face parte faptul ca v-a invatat ceea ce nu stiati si v-a lamurit ceea ce va este de folos.

„A lui Allah este stapanirea cerurilor si a pamantului. El da viata si da moartea.” El este Stapanul lor si randuieste pentru robii Sai viata, moartea si toate celelalte hotarari ale Domniei Sale. Daca El nu neglijeaza randuirea universala, cum ar putea neglija randuirea religioasa legata de Dumnezeuirea Sa si sa-i lase pe robii Sai nebagati in seama, pierduti in nestiinta lor, desi El ii ocroteste cu cea mai mare grija?

De aceea spune: „In afara lui Allah nu aveti niciun ocrotitor” care sa va poarte de grija, aducandu-va ceea ce va foloseste, „si niciun ajutorator” care sa indeparteze de la voi ceea ce va vatama.

Versetele 117 la 118

لَقَدْ تَابَ اللَّهُ عَلَى النَّبِيِّ وَالْمُهَاجِرِينَ وَالْأَنْصَارِ الَّذِينَ اتَّبَعُوهُ فِي سَاعَةِ الْعُسْرَةِ
 مِنْ بَعْدِ مَا كَادَ يَزِيغُ قُلُوبُ فَرِيقٍ مِنْهُمْ ثُمَّ تَابَ عَلَيْهِمْ إِنَّهُ بِهِمْ رَءُوفٌ
 رَحِيمٌ ﴿١١٧﴾ وَعَلَى الثَّلَاثَةِ الَّذِينَ خَلَفُوا حَتَّىٰ إِذَا ضَاقَتْ عَلَيْهِمُ الْأَرْضُ بِمَا
 رَحَبَتْ وَضَاقَتْ عَلَيْهِمْ أَنْفُسُهُمْ وَظَنُّوا أَنَّهُ لَا مَلْجَأَ مِنَ اللَّهِ إِلَّا إِلَيْهِ ثُمَّ تَابَ
 عَلَيْهِمْ لِيَتُوبُوا إِنَّ اللَّهَ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ﴿١١٨﴾

117. Allah S-a intors cu iertare spre Profet, spre Muhajirun si Ansar, cei care l-au urmat in ceasul greutatii, dupa ce inimile unei parti dintre ei aproape ca s-au abatut. Apoi S-a intors spre ei cu iertare. El este Cel Plin de bunatate si Indurator cu ei. **118.** Si spre cei trei care au fost lasati in urma, pana cand pamantul, cu toata intinderea lui, a devenit stramt pentru ei, iar sufletele lor au devenit stramte pentru ei si au stiut ca nu exista adapost de Allah decat la El. Apoi S-a intors spre ei cu iertare, pentru ca ei sa se caiasca. Allah este Primitorul caintei, Induratorul.

Allah Preainaltul vesteste, din Blandetea si binefacerea Sa, ca „S-a intors cu iertare spre Profet”, Muhammad, „spre Muhajirun si Ansar”. Le-a iertat alunecarile, le-a pastrat faptele bune si i-a ridicat la cele mai inalte trepte, fiindca au implinit fapte grele si anevoioase.

De aceea spune: „cei care l-au urmat in ceasul greutatii”, adica au pornit impreuna cu el sa lupte impotriva dusmanilor in expeditia de la Tabuk. Era o

arsita cumplita, proviziile si animalele de calarit erau putine, iar dusmanii erau multi, imprejurari care ii indemnau sa ramana in urma.

Ei I-au cerut ajutor lui Allah si au pornit, „dupa ce inimile unei parti dintre ei aproape ca s-au abatut”, adica inimile lor aproape ca s-au inclinat spre tihna si odihna. Allah i-a intarit, i-a sprijinit si le-a dat putere.

Abaterea inimii este indepartarea ei de Calea Dreapta. Daca abaterea priveste temelia religiei, ea este necredinta; daca priveste legile si ramurile ei, judecata urmeaza acelui lucru de la care omul s-a abatut: fie a neglijat implinirea unei porunci, fie a implinit-o intr-un chip neconform Legii revelate.

„Apoi S-a intors spre ei cu iertare”, adica le-a primit cainta. „El este Cel Plin de bunatate si Indurator cu ei.” Din Bunatatea si Mila Sa fata de ei face parte faptul ca le-a daruit ajutorul de a se cai, le-a primit cainta si i-a statornicit in ea.

„Si spre cei trei care au fost lasati in urma”, adica de la iesirea impreuna cu musulmanii in acea expeditie. Ei erau Ka'b ibn Malik si cei doi tovarasi ai sai, iar istorisirea lor este cunoscuta in Sahih-uri si Sunan-uri¹⁷.

Ei au fost cuprinsi de o mahnire uriasa, „pana cand pamantul, cu toata intinderea lui, a devenit stramt pentru ei”, in pofida largimii si vastitatii lui, „iar sufletele lor au devenit stramte pentru ei”. Sufletele lor, cele mai iubite dintre toate lucrurile pentru ei, si spatiul larg, care de obicei nu devin stramte, s-au ingustat asupra lor. Aceasta nu se petrece decat din pricina unei tulburari ajunse la o intensitate si greutate ce nu pot fi exprimate, ca urmare a faptului ca au pus multumirea lui Allah si a Trimisului Sau mai presus de orice.

„Si au stiut ca nu exista adapost de Allah decat la El”, adica au fost siguri si au cunoscut starea lor: nimeni nu-i putea salva de greutate si nu exista scapare decat la Allah Singur, fara partener. Legaturile lor cu fapturile s-au rupt, s-au legat de Domnul lor, au fugit de la El catre El si au ramas in acea greutate aproape cincizeci de nopti.

„Apoi S-a intors spre ei cu iertare”, adica le-a ingaduit Tawbah si le-a dat ajutor pentru ea, „pentru ca ei sa se caiasca”; apoi Allah le-a primit cainta. „Allah este Primitorul caintei”, Cel care primește neincetat cainta, iarta si trece peste alunecari si neajunsuri; El este „Induratorul”, a Carui mila mare coboara neconținut asupra robilor in toate timpurile si clipele, indreptandu-le treburile religiei si ale lumii.

Aceste versete arata ca Tawbah lui Allah asupra robului este una dintre cele mai inalte tinte si cele mai de seama finalitati. Allah a facut-o culmea la care ajung robii Sai alesi si le-a daruit-o atunci cand au savarsit faptele pe care El le iubeste si de care este multumit.

¹⁷ Al-Bukhari (4418) si Muslim (2769), relatarea lui Ka'b ibn Malik.

Din aceste versete se mai invata Blandetea lui Allah fata de ei si statornicirea lor in credinta in vremea greutatilor si a tulburarilor.

Adorarea grea pentru suflet are o virtute si un merit pe care alta adorare nu le are; cu cat greutatea este mai mare, cu atat rasplata este mai mare.

Tawbah lui Allah asupra robului este dupa masura regretului si a parerii lui de rau. Cel caruia nu-i pasa de pacat si nu se rusineaza atunci cand il savarseste are o cainta indoielnica, chiar daca pretinde ca este primita.

Semnul venirii binelui si al indepartarii greutatii este ca inima sa se lege cu desavarsire de Allah Preainaltul si sa se desprinda de fapturi.

Din Blandetea lui Allah fata de cei trei face parte ca i-a numit printr-un cuvânt care nu-i face de rusine: „cei care au fost lasati in urma”. Acesta poate arata ca credinciosii i-au lasat in urma, ori ca hotararea asupra primirii sau respingerii scuzei lor a fost amanata. Nu a spus ca ei au ramas in urma din lipsa dorintei pentru bine.

Allah le-a daruit sinceritatea si a poruncit sa fie urmati in aceasta, spunand:

Versetul 119

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَكُونُوا مَعَ الصَّادِقِينَ ﴿١١٩﴾

119. O, voi cei care credeti! Temeti-va de Allah si fiti impreuna cu cei sinceri.

„O, voi cei care credeti” in Allah si in ceea ce El v-a poruncit sa credeti, impliniti cerintele credintei: temeti-va de Allah Preainaltul, parasind si indepartandu-va de ceea ce El a oprit.

„Si fiti impreuna cu cei sinceri” in cuvintele, faptele si starile lor. Cuvintele lor sunt adevarate, iar faptele si purtarea lor sunt pe deplin sincere, lipsite de lene si delasare, ferite de intentiile rele si cuprinzand sinceritate si intentie buna. Adevarul calauzeste spre evlavie, iar evlavia calauzeste spre Gradina. Allah spune: „Aceasta este Ziua in care celor sinceri le va folosi sinceritatea lor” [al-Ma'idah 5:119].

Versetele 120 la 121

مَا كَانَ لِأَهْلِ الْمَدِينَةِ وَمَنْ حَوْلَهُمْ مِنَ الْأَعْرَابِ أَنْ يَتَخَفُوا عَنْ رَسُولِ اللَّهِ وَلَا يَرْغَبُوا بِأَنْفُسِهِمْ عَنْ نَفْسِهِ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ لَا يُصِيبُهُمْ ظَمَأٌ وَلَا نَصَبٌ وَلَا مَخْمَصَةٌ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا يَطْئُونَ مَوْطِئًا يَغِيظُ الْكُفَّارَ وَلَا يَنَالُونَ مِنْ عَدُوِّ نِيْلًا إِلَّا كُتِبَ لَهُمْ بِهِ عَمَلٌ صَالِحٌ إِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ ﴿١٢٠﴾ وَلَا يَنْفِقُونَ نَفَقَةً صَغِيرَةً وَلَا كَبِيرَةً وَلَا يَقْطَعُونَ وَادِيًا إِلَّا كُتِبَ لَهُمْ لِيَجْزِيَهُمُ اللَّهُ أَحْسَنَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٢١﴾

120. Nu se cuvenea locuitorilor Medinei si beduinilor din jurul lor sa ramana in urma Trimisului lui Allah si nici sa-si puna propriile vietii mai presus de viata lui. Aceasta pentru ca nicio sete, osteneala sau foame nu-i loveste pe calea lui Allah, nu pasesc intr-un loc care ii manie pe necredinciosi si nu dobandesc nimic de la vreun dusman fara sa li se scrie prin aceasta o fapta dreapta. Allah nu lasa sa se piarda rasplata celor care fac bine. 121. Ei nu cheltuiesc nimic, mic sau mare, si nu strabat nicio vale fara ca aceasta sa le fie scrisa, pentru ca Allah sa-i rasplateasca dupa cele mai bune fapte pe care le savarseau.

Allah Preainaltul ii indeamna pe locuitorii Medinei luminate, dintre Muhajirun si Ansar, si pe beduinii din jurul ei care au intrat in Islam si s-au dovedit buni musulmani: „Nu se cuvenea locuitorilor Medinei si beduinilor din jurul lor sa ramana in urma Trimisului lui Allah.” Aceasta nu li se potrivea si nu se cuvenea starii lor.

„Si nici sa-si puna propriile vietii mai presus de viata lui”, prin odihna si liniste. Profetul este mai apropiat de credinciosi decat ei insisi, iar fiecare musulman trebuie sa fie gata sa-l apere cu propria viata si sa-l puna mai presus de propriul suflet. Semnul pretuirii si iubirii Trimisului, precum si al credintei depline in el, este ca omul sa nu ramana in urma atunci cand el porneste.

Apoi Allah pomeneste rasplata care ii indeamna sa porneasca: nici „setea”, nici „osteneala”, adica truda si greutatea, nici „foamea pe calea lui Allah” nu-i lovesc pe cei care lupta; ei nu „pasesc intr-un loc care ii manie pe necredinciosi”, prin patrunderea in tinuturile lor si stapanirea pamantului lor, si nu „dobandesc nimic de la vreun dusman”, precum infrangerea unei ostiri ori cete sau luarea prazii, „fara sa li se scrie prin aceasta o fapta dreapta”, fiindca acestea sunt urmele faptelor lor.

„Allah nu lasa sa se piarda rasplata celor care fac bine”, adica a celor care se grabesc sa implineasca porunca lui Allah si drepturile care le revin fata de El si fata de fapturi.

Apoi spune: „Ei nu cheltuiesc nimic, mic sau mare, si nu strabat nicio vale” in drumul lor spre dusman, „fara ca aceasta sa le fie scrisa, pentru ca Allah sa-i rasplateasca dupa cele mai bune fapte pe care le savarseau”. Aceste fapte intra in rasplata daca ei le savarsesc cu sinceritate fata de Allah si cu intentie buna.

In aceste versete se afla cel mai puternic indemn pentru suflete de a porni la Jihad pe calea lui Allah si de a nadajdui rasplata pentru greutatile care le lovesc. Prin acestea dobandesc trepte inalte, iar urmarile faptelor robului ii aduc o rasplata mare.

Versetul 122

ج
* وَمَا كَانَ الْمُؤْمِنُونَ لِيَنْفِرُوا كَافَّةً فَلَوْلَا نَفَرَ مِنْ كُلِّ فِرْقَةٍ مِنْهُمْ طَائِفَةٌ لِيَتَفَقَّهُوا فِي الدِّينِ وَلِيُنذِرُوا قَوْمَهُمْ إِذَا رَجَعُوا إِلَيْهِمْ لَعَلَّهُمْ يَحْذَرُونَ ﴿١٢٢﴾

122. Nu se cuvine credinciosilor sa porneasca toti deodata. De ce nu porneste din fiecare grup al lor cate o ceata, pentru ca cei ramasi sa dobandeasca intelegere adanca a religiei si sa-si previna poporul cand acesta se intoarce la ei, poate ca ei se vor pazi?

Allah Preainaltul le atrage atentia robilor Sai credinciosi la ceea ce li se cuvine sa faca: „Nu se cuvine credinciosilor sa porneasca toti deodata”, adica toti sa plece la lupta impotriva dusmanului, fiindca aceasta le-ar aduce greutate si ar impiedica implinirea multor altor nevoi.

„De ce nu porneste din fiecare grup al lor cate o ceata”, adica din fiecare tinut, trib si neam sa porneasca un numar prin care se implineste scopul? Aceasta ar fi mai potrivit.

Apoi atrage atentia ca ramanerea unei parti dintre ei are foloase care s-ar pierde daca ar porni. Cei ramasi trebuie „sa dobandeasca intelegere adanca a religiei si sa-si previna poporul cand acesta se intoarce la ei”, adica sa invete stiinta religioasa, sa-i cunoasca intelesurile si tainele si apoi sa-i invete pe altii si sa-si previna poporul cand acesta se intoarce la ei.

Aceasta arata virtutea stiintei, mai ales a intelegerii religiei, si faptul ca ea se numara printre cele mai insemnate lucruri. Celui care invata o stiinta i se cere sa o raspandeasca intre robi si sa-i sfatuiasca prin ea. Raspandirea stiintei de catre invatat este una dintre binecuvantarile si rasplatile sale care continua sa creasca.

În schimb, faptul că învățatul își păstrează cunoașterea numai pentru sine, lipsa chemării către calea lui Allah cu înțelepciune și indemn frumos și faptul că nu-i învață pe cei neștiutori nu aduc musulmanilor niciun folos. Ce rod da știința lui? Sfârșitul sau va fi moartea, iar știința și rodul ei vor muri împreună cu el. Aceasta este cea mai mare pierdere pentru acela caruia Allah i-a daruit știința și înțelegere.

Versetul cuprinde și o dovadă, o îndrumare și un indiciu subtil al unui folos însemnat: musulmanii trebuie să pregătească pentru fiecare dintre interesele lor publice oameni care să le poarte de grijă, să-și dedice timpul acelor interese și să se străduiască pentru ele, fără să se abată spre alte sarcini. Astfel, interesele lor sunt împlinite și foleasele lor se desăvâresc, iar tinta tuturor rămâne una: statornicirea binelui religiei și al lumii lor. Chiar dacă drumurile și indeletnicirile sunt felurite, tinta este una. Aceasta este înțelepciunea generală folositoare în toate treburile.

Versetul 123

ج
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا قَاتِلُوا الَّذِينَ يَلُونَكُمْ مِنَ الْكُفَّارِ وَلِيَجِدُوا فِيكُمْ غِلْظَةً
وَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ ﴿١٢٣﴾

123. O, voi cei care credeți! Luptați împotriva necredincioșilor aflați cel mai aproape de voi și ei să găsească asprime în voi. Să știți că Allah este cu cei evlavioși.

Aceasta este o altă îndrumare. După ce le-a arătat cine trebuie să poarte lupta, Allah le-a poruncit să înceapă cu necredincioșii aflați cel mai aproape de ei și apoi cu următorii, în ordinea apropierii. Ei trebuie să arate tarie și asprime în lupta, împreună cu barbatie și statornicie.

„Să știți că Allah este cu cei evlavioși.” Ajutorul lui Allah coboară după măsura evlaviei. Staruțiți, asadar, în evlavia față de Allah, iar El va vă ajuta și va va sprijini împotriva dușmanilor.

Sensul general al poruncii „Luptați împotriva necredincioșilor aflați cel mai aproape de voi” poate fi restrâns atunci când există un folos mai mare în lupta cu cei care nu se afla lângă noi; felurile unor asemenea folease sunt foarte numeroase.

Versetele 124 la 126

وَإِذَا مَا أُنْزِلَتْ سُورَةٌ فَمِنْهُمْ مَّن يَقُولُ أَيُّكُمْ زَادَتْهُ هَذِهِ إِيمَانًا فَأَمَّا الَّذِينَ
 ءَامَنُوا فَزَادَتْهُمْ إِيمَانًا وَهُمْ يَسْتَبْشِرُونَ ﴿١٢٤﴾ وَأَمَّا الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ
 فَزَادَتْهُمْ رِجْسًا إِلَىٰ رِجْسِهِمْ وَمَاتُوا وَهُمْ كَافِرُونَ ﴿١٢٥﴾ أَوَلَا يَرَوْنَ أَنَّهُمْ
 يُفْتَنُونَ فِي كُلِّ عَامٍ مَّرَّةً أَوْ مَرَّتَيْنِ ثُمَّ لَا يَتُوبُونَ وَلَا هُمْ يَذَّكَّرُونَ ﴿١٢٦﴾

124. Cand este coborata o Sura, unii dintre ei spun: „Caruia dintre voi i-a sporit aceasta credinta?” Cat despre cei care cred, ea le sporeste credinta si ei se bucura. **125.** Cat despre cei in ale caror inimi este boala, ea le adauga necuratie peste necuratia lor si ei mor necredinciosi. **126.** Oare nu vad ca in fiecare an sunt pusi la incercare o data sau de doua ori? Totusi, ei nu se caiesc si nici nu iau aminte.

Allah Preainaltul arata starea ipocritilor si a credinciosilor la coborarea Qur'anului si deosebirea dintre cele doua grupuri. „Cand este coborata o Sura” in care se afla porunci si interdictii, vesti despre El Insusi si despre lucrurile nevazute ori indemn la Jihad, „unii dintre ei spun: Caruia dintre voi i-a sporit aceasta credinta?” Intrebarea lor priveste care dintre cele doua grupuri a dobandit credinta prin ea.

Allah lamureste apoi starea adevarata: „Cat despre cei care cred, ea le sporeste credinta”, prin cunoasterea ei, intelegerea, credinta in ea si lucrarea dupa ea, prin dorinta de a face binele si parasirea raului. „Si ei se bucura”, adica isi dau unii altora vestea buna pentru ceea ce Allah le-a daruit din versetele Sale si pentru ajutorul de a le intelege si de a lucra dupa ele. Aceasta arata deschiderea inimilor lor fata de versetele lui Allah, linistea lor si graba de a implini ceea ce ele le cer.

„Cat despre cei in ale caror inimi este boala”, adica indoiala si ipocrizie, „ea le adauga necuratie peste necuratia lor”: boala peste boala si indoiala peste indoiala. Ei nu cred in ea, i se impotrivesc cu incapatanare si se intorc de la ea. Boala inimilor lor creste, ii duce la pieire, iar Allah le pecetluiește inimile pana cand „mor necredinciosi”.

Aceasta este pedeapsa lor pentru ca nu au crezut in versetele lui Allah si nu s-au supus Trimisului Sau. Allah i-a pedepsit asezand ipocrizia in inimile lor pana in Ziua in care Il vor intalni [cf. at-Tawbah 9:77].

Apoi ii mostra pentru staruinta lor in necredinta si ipocrizie: „Oare nu vad ca in fiecare an sunt pusi la incercare o data sau de doua ori?” Ii lovesc nenorociri

si boli si sunt incercati prin porunci dumnezeiesti menite sa-i incerce. „Totusi, ei nu se caiesc” de raul lor „si nici nu iau aminte” la ceea ce le foloseste, ca sa-l implineasca, ori la ceea ce ii vatama, ca sa-l paraseasca.

Allah ii incearca, asa cum este randuiala Sa cu toate comunitatile, prin bine si rau, prin porunci si interdictii, ca sa se intoarca la El, insa ei nu se caiesc si nu iau aminte.

Aceste versete dovedesc ca Imanul sporeste si scade si ca unui credincios i se cuvine sa-si cerceteze credinta, sa-i poarte de grija, sa o innoiasca si sa o faca sa creasca, pentru ca ea sa sporeasca neincetat.

Versetul 127

ج
وَإِذَا مَا أُنزِلَتْ سُورَةٌ نَّظَرَ بَعْضُهُمْ إِلَىٰ بَعْضٍ هَلْ يَرِيكُمْ مِّنْ أَحَدٍ ثُمَّ انْصَرَفُوا
صَرَفَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَفْقَهُونَ ﴿١٢٧﴾

127. Cand este coborata o Sura, ei se privesc unii pe altii: „Va vede cineva?” Apoi se indeparteaza. Allah le-a indepartat inimile, fiindca sunt un popor care nu intelege.

Ipocritii se tem ca asupra lor va fi coborata o Sura care sa vesteasca ceea ce se afla in inimile lor. Cand o Sura coboara pentru ca ei sa creada in ea si sa lucreze dupa continutul ei, „ei se privesc unii pe altii”, hotarati sa nu lucreze dupa ea. Ei asteapta prilejul de a se ascunde de ochii credinciosilor si spun: „Va vede cineva?”

„Apoi se indeparteaza”, strecurandu-se si plecand, intorsi de la ea. Allah le-a dat o pedeapsa de acelasi fel cu fapta lor: asa cum ei s-au indepartat de punerea in practica a revelatiei, „Allah le-a indepartat inimile”, adica le-a intors de la adevar si i-a parasit.

„Fiindca sunt un popor care nu intelege” o intelegere care sa le foloseasca. Daca ar fi inteles, atunci cand cobora o Sura ar fi crezut in ea si s-ar fi supus poruncilor ei.

Scopul este sa se arate marea lor fuga de Jihad si de celelalte legi ale credintei, asa cum Allah spune despre ei: „Cand este coborata o Sura hotaratoare si in ea este pomenita lupta, ii vezi pe cei in ale caror inimi este boala privind spre tine asemenea celui invaluit de moarte” [Muhammad 47:20].

Versetele 128 la 129

لَقَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِّنْ أَنفُسِكُمْ عَزِيزٌ عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ حَرِيصٌ عَلَيْكُمْ بِالْمُؤْمِنِينَ
رَءُوفٌ رَّحِيمٌ ﴿١٢٨﴾ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقُلْ حَسْبِيَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَلَيْهِ
تَوَكَّلْتُ وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ ﴿١٢٩﴾

128. A venit la voi un Trimis dintre voi. Greutatea voastra ii este apasatoare; este plin de grija pentru voi, iar cu credinciosii este plin de bunatate si indurator. 129. Daca ei se intorc, spune: „Allah imi este de ajuns. Nu exista nicio divinitate demna de adorare in afara de El. In El mi-am pus increderea si El este Domnul Tronului mare.”

Allah Preainaltul le aminteste robilor Sai credinciosi binefacerea trimiterii Profetului dintre ei, care nu stia sa citeasca si sa scrie. Ei ii cunosteau starea, puteau invata de la el si nu socoteau supunerea fata de el mai prejos de demnitatea lor. El ii sfatua cu desavarsire si se straduia pentru binele lor.

„Greutatea voastra ii este apasatoare”, adica orice lucru care va ingreuneaza si va face sa suferiti ii este greu. „Este plin de grija pentru voi”: iubeste binele pentru voi, se straduiește din toate puterile sa vi-l aduca si ravnește la calauzirea voastra spre Iman; uraste raul pentru voi si se straduiește din toate puterile sa va indeparteze de el.

„Iar cu credinciosii este plin de bunatate si indurator”, adica are fata de ei cea mai mare bunatate si mila; este mai milostiv cu ei decat parintii lor. Din aceasta pricina, dreptul sau se afla inaintea tuturor drepturilor fapturilor, iar comunitatii ii revine obligatia de a crede in el, de a-l cinsti, de a-l respecta si de a-l sprijini.

Daca ei cred, aceasta este spre binele lor si datorita ajutorului daruit lor de Allah; „iar daca se intorc” de la Iman si de la fapta, mergi mai departe pe calea ta si nu inceta chemarea. Spune: „Allah imi este de ajuns”, adica imi ajunge in toate lucrurile care ma preocupa.

„Nu exista nicio divinitate demna de adorare in afara de El. In El mi-am pus increderea”, adica m-am sprijinit si m-am bizuit pe El pentru aducerea folosului si indepartarea vatamarii. „El este Domnul Tronului mare”, care este cea mai mare dintre fapturi. Daca El este Domnul Tronului mare, care cuprinde toate fapturile, atunci cu atat mai mult este Domnul tuturor celor aflate sub Tron.

S-a incheiat Tafsirul Surei at-Tawbah, cu ajutorul si binecuvantarea lui Allah. A Lui este toata lauda, la inceput si la sfarsit, in cele vazute si in cele ascunse.

Sura Yunus

VERSETELE 1 LA 109

Revelata la Mecca

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In Numele lui Allah, Cel Milostiv, Indurator.

Versetele 1 la 2

الرَّ تِلْكَ ءَايَاتُ الْكِتَابِ الْحَكِيمِ ﴿١﴾ أَكَانَ لِلنَّاسِ عَجَبًا أَنْ أَوْحَيْنَا إِلَىٰ رَجُلٍ مِّنْهُمْ أَنْ أَنذِرِ النَّاسَ وَبَشِّرِ الَّذِينَ ءَامَنُوا أَنَّ لَهُمْ قَدَمَ صِدْقٍ عِندَ رَبِّهِمْ قَالَ الْكَافِرُونَ إِنَّ هَذَا لَسِحْرٌ مُّبِينٌ ﴿٢﴾

1. Alif. Lam. Ra. Acestea sunt versetele Cartii pline de intelepciune. 2. Este oare de mirare pentru oameni ca Noi i-am revelat unui barbat dintre ei: „Previne-i pe oameni si da-le vestea buna celor care cred ca vor avea la Domnul lor o rasplata de cinste pentru sinceritatea lor”? Necredinciosii spun: „Acesta este, cu adevarat, un vrajitor vadit.”

Allah Preainaltul spune: „Alif. Lam. Ra. Acestea sunt versetele Cartii pline de intelepciune.” Acesta este Qur'anul, care cuprinde intelepciunea si judecatile; versetele sale arata adevarurile Imanului, poruncile si interdictiile Legii, pe care tuturor oamenilor le revine sa le accepte si sa li se supuna cu multumire si ascultare.

Cu toate acestea, cei mai multi se intorc si nu cunosc. Ei se mira „ca Noi i-am revelat unui barbat dintre ei: Previne-i pe oameni” de pedeapsa lui Allah si aminteste-le Semnele Sale; „si da-le vestea buna celor care cred” cu credinta sincera „ca vor avea la Domnul lor o rasplata de cinste pentru sinceritatea lor”, adica o rasplata bogata, stransa pentru ei la Domnul lor datorita faptelor drepte si sincere pe care le-au trimis inainte.

Necredinciosii s-au mirat de acest barbat maret, iar mirarea i-a impins la necredinta. „Necredinciosii spun” despre el: „Acesta este, cu adevarat, un vrajitor vadit”, adica vrajitoria lui este limpede pentru oricine, dupa pretentia lor.

Aceasta dovedeste nechibzuinta si incapatanarea lor. Ei s-au mirat de un lucru in care nu era nimic de mirare; mirarea adevarata este nestiinta lor si necunoasterea propriului folos. Cum sa nu creada in nobilul Trimis pe care Allah l-a trimis dintre ei, iar ei il cunosteau pe deplin? Au respins chemarea lui si s-au straduit sa-i nimiceasca religia, insa Allah Isi desavarseste Lumina, chiar daca necredinciosii urasc aceasta.

Versetele 3 la 4

إِنَّ رَبَّكُمُ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ يُدِيرُ الْأَمْرَ مَا مِنْ شَفِيعٍ إِلَّا مِنْ بَعْدِ إِذْنِهِ ذَلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿٣﴾ إِلَيْهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا وَعَدَ اللَّهُ حَقًّا إِنَّهُ يَبْدُوهُ أَنْ خُلِقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ لِيَجْزِيَ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ بِالْقِسْطِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ شَرَابٌ مِنْ حَمِيمٍ وَعَذَابٌ أَلِيمٌ بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ ﴿٤﴾

3. Domnul vostru este Allah, Cel care a creat cerurile si pamantul in sase zile, apoi S-a inaltat deasupra Tronului, randuind toate lucrurile. Nu exista niciun mijlocitor decat dupa ingaduinta Lui. Acesta este Allah, Domnul vostru, asadar adorati-L! Oare nu luati aminte? 4. La El este intoarcerea voastra, a tuturor. Fagaduinta lui Allah este adevarata. El incepe creatia, apoi o repeta, pentru a-i rasplati cu dreptate pe cei care cred si savarsesc fapte drepte. Cei care nu cred vor avea o bautura din apa clocotita si o pedeapsa dureroasa, pentru ca nu credeau.

Allah Preainaltul Isi lamureste Domnia, Dumnezeirea si maretia: „Domnul vostru este Allah, Cel care a creat cerurile si pamantul in sase zile”, desi putea sa le creeze intr-o singura clipa. In aceasta se afla Intelepciunea dumnezeiasca, fiindca El este bland in faptele Sale.

Din Intelepciunea Sa face parte ca le-a creat cu adevar si pentru adevar, ca sa fie cunoscut prin Numele si Insusirile Sale si sa I se dedice numai Lui adorarea.

„Apoi”, dupa crearea cerurilor si a pamantului, „S-a inaltat deasupra Tronului” cu o inaltare potrivita maretiei Sale. El „randuieste toate lucrurile” in lumea de sus si in cea de jos: da moartea si viata, coboara inzestrarile, face ca zilele de izbanda si de incercare sa se suceada intre oameni, indeparteaza vatamarea de cei loviti si raspunde cererii celor care Il cheama. Toate randuirile coboara de la El si urca spre El; toate fapturile sunt supuse puterii Sale si se pleaca maretiei si stapanirii Lui.

„Nu exista niciun mijlocitor decat dupa ingaduinta Lui.” Nimeni, chiar daca ar fi cea mai aleasa faptura, nu poate veni sa mijloceasca pana cand Allah nu ii ingaduie. El nu ingaduie decat celui de care este multumit, iar El nu este multumit decat de oamenii Ikhlasului si Tawhidului.

„Acesta”, Cel cu asemenea Insusiri, „este Allah, Domnul vostru”: Cel a Carui Dumnezeuire cuprinde toate Insusirile desavarsirii si a Carui Domnie cuprinde toate Insusirile faptelor Sale. „Asadar adorati-L”, dedicandu-I toate felurile de adorare pe care le puteti implini. „Oare nu luati aminte?” Dovezile arata ca numai El merita adorarea si lauda, Stapanul maretiei si al cinstirii.

Dupa ce a pomenit hotararea Sa universală, adica randuirea tuturor lucrurilor, si hotararea Sa religioasa, adica Legea care cuprinde o singura tinta — adorarea numai a Lui, fara partener —, Allah pomeneste hotararea rasplatirii, adica rasplatirea faptelor dupa moarte.

„La El este intoarcerea voastra, a tuturor”, adica va va aduna dupa moartea voastra la vremea hotarata, intr-o zi cunoscuta. „El incepe creatia, apoi o repeta.” Cel care poate incepe creatia poate si sa o refaca. Cel care vede inceputul creatiei, apoi tagaduiește repetarea ei, are o judecata stricata: tagaduiește unul dintre doua lucruri asemanatoare, desi il afirma pe cel care dovedeste aceasta cu atat mai mult. Aceasta este dovada rationala clara a Invierii.

Apoi El pomeneste dovada transmisa: „Fagaduinta lui Allah este adevarata”, adica fagaduinta Lui trebuie sa se implineasca. „Pentru a-i rasplati cu dreptate pe cei care cred” in inimile lor in tot ceea ce Allah le-a poruncit sa creada „si savarsesc fapte drepte” cu madularele lor, implinind obligatiile si faptele recomandate. Ii rasplateste pentru Iman si fapte cu o rasplata pe care a lamurit-o robilor si despre care i-a vestit ca niciun suflet nu stie ce bucurii le sunt ascunse.

„Cei care nu cred” in versetele lui Allah si tagaduiesc Trimisii Sai „vor avea o bautura din apa clocotita”, atat de fierbinte incat le frige fetele si le taie maruntaiele, „si o pedeapsa dureroasa” din toate felurile de chin, „pentru ca nu credeau”, adica din pricina necredintei si nedreptatii lor. Allah nu i-a nedreptatit, ci ei insisi s-au nedreptatit.

Versetele 5 la 6

هُوَ الَّذِي جَعَلَ الشَّمْسُ ضِيَاءً وَالْقَمَرَ نُورًا وَقَدَرَهُ مَنَازِلَ لِتَعْلَمُوا عَدَدَ السِّنِينَ
وَالْحِسَابَ مَا خَلَقَ اللَّهُ ذَلِكَ إِلَّا بِالْحَقِّ يُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٥﴾
إِنَّ فِي اخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَمَا خَلَقَ اللَّهُ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لَآيَاتٍ
لِّقَوْمٍ يَتَّقُونَ ﴿٦﴾

5. El este Cel care a facut soarele o stralucire si luna o lumina si i-a randuit faze, ca sa cunoasteti numarul anilor si socotirea. Allah nu a creat acestea decat cu adevar. El lamureste semnele pentru un popor care cunoaste. 6. In schimbarea noptii si a zilei si in ceea ce Allah a creat in ceruri si pe pamant sunt semne pentru un popor care se teme de El.

Dupa ce Si-a statornicit Domnia si Dumnezeirea, Allah pomeneste dovezile rationale din univers care arata aceasta si arata desavarsirea Numelor si Insusirilor Sale: soarele, luna, cerurile si pamantul si toate felurile de fapturi din ele. El vesteste ca ele sunt semne „pentru un popor care cunoaste” si „pentru un popor care se teme de El”.

Stiinta conduce la recunoasterea semnificatiei lor si la deducerea dovezilor pe calea cea mai directa. Evlavia naste in inima dorinta pentru bine si teama de rau, iar acestea izvorasc din dovezi si argumente, din stiinta si certitudine.

Simpla creare a acestor fapturi in chipul lor arata desavarsirea Puterii, Stiintei si Vietii lui Allah Preainaltul si faptul ca El este Qayyum. Precizia, maiestria, frumusetea si creatia aleasa din ele arata desavarsirea Intelepciunii lui Allah, frumusetea creatiei Sale si largimea Stiintei Sale.

Foloasele si binefacerile din ele — precum faptul ca a facut soarele stralucire si luna lumina, prin care se dobandesc foloase necesare vietii, precum si alte foloase — arata Mila lui Allah Preainaltul, grija Sa fata de robi si largimea bunatatii si binefacerii Sale. Deosebirile dintre ele arata Vointa lui Allah, care se implineste negresit.

Toate acestea arata ca numai El merita adorarea, iubirea si lauda, Stapanul maretiei si al cinstirii si al insusirilor maretie. Nadajduirea si teama nu trebuie indreptate decat spre El, iar invocatia sincera nu trebuie inchinata altcuiva dintre fapturile stapanite de El, care au nevoie de Allah in toate treburile lor.

Aceste versete indeamna si incurajeaza cugetarea asupra fapturilor lui Allah si cercetarea lor pentru a trage invatatura. Prin aceasta, intelegerea se largeste, Imanul si judecata sporesc, iar ratiunea se intareste. Neglijarea ei inseamna

nesocotirea poruncii lui Allah, inchiderea caii spre sporirea credintei si incremenirea mintii si a cugetarii.

Versetele 7 la 8

إِنَّ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا وَرَضُوا بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَاطْمَأْنَنُوا بِهَا وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ
ءَايَاتِنَا غَافِلُونَ ﴿٧﴾ أُولَٰئِكَ مَا لَهُمْ النَّارُ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٨﴾

7. Cei care nu nadajduiesc sa Ne intalneasca, sunt multumiti de viata lumeasca si se simt in siguranta in ea, precum si cei nepasatori fata de semnele Noastre, 8. acestia vor avea Focul drept adapost, pentru ceea ce agoniseau.

„Cei care nu nadajduiesc sa Ne intalneasca”, adica nu ravnesc la intalnirea cu Allah, care este cea mai mare dorinta si cea mai inalta speranta a celor ce nadajduiesc. Ei se intorc de la ea si poate chiar o tagaduiesc. „Sunt multumiti de viata lumeasca” in locul Vietii de Apoi „si se simt in siguranta in ea”, adica se sprijina pe ea si o fac telul ultim al dorintelor si tinta lor.

Ei cauta viata lumeasca si alearga dupa placerile ei pe orice cale care li se deschide. Isi indreapta vointa, gandirea, cugetele si faptele spre ea, ca si cum ar fi creati pentru a ramane in ea si ca si cum ea nu ar fi o locuinta de trecere in care calatorii isi aduna provizii pentru locuinta statornica, spre care se indreapta cei dintai si cei de pe urma si pentru ale carei placeri si bucurii lucreaza cei care izbutesc.

„Precum si cei nepasatori fata de semnele Noastre”: ei nu trag folos nici din versetele Qur'anului, nici din semnele universului si ale sufletelor. Indepartarea de dovada atrage dupa sine indepartarea si nepasarea fata de adevarul pe care ea il arata.

„Acestia”, cei cu asemenea insusiri, „vor avea Focul drept adapost”, adica locuinta si salasul lor, din care nu vor iesi, „pentru ceea ce agoniseau” din necredinta, Shirk si felurite pacate.

Versetele 9 la 10

إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ يَهْدِيهِمْ رَبُّهُم بِإِيمَانِهِمْ تَجْرَى مِنْ تَحْتِهِمُ
 الْأَنْهَارُ فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ ﴿٩﴾ دَعَوْهُمْ فِيهَا سُبْحَنَكَ اللَّهُمَّ وَتَحِيَّتُهُمْ فِيهَا
 سَلَامٌ وَاٰخِرُ دَعْوَاهُمْ أَنِ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٠﴾

9. Cei care cred si savarsesc fapte drepte vor fi calauziti de Domnul lor prin credinta lor. Pe sub ei vor curge rauri in Gradinile placerii. 10. Invocatia lor acolo va fi: „Slava Tie, Allah!”; salutul lor acolo va fi: „Pace!”, iar incheierea invocatiei lor va fi: „Lauda lui Allah, Domnul lumilor!”

Dupa ce a pomenit pedeapsa lor, Allah pomeneste rasplata celor supusi. „Cei care cred si savarsesc fapte drepte”, adica au adunat Imanul si implinirea cerintelor sale dintre faptele drepte ale inimii si ale madularelor, savarsite cu sinceritate si potrivit invataturii Trimisului.

„Vor fi calauziti de Domnul lor prin credinta lor.” Prin Imanul lor dobandesc cea mai mare rasplata: calauzirea. Allah ii invata ceea ce le foloseste, le daruieste ajutorul de a implini faptele nascute din calauzire si ii calauzeste sa cugete la semnele Sale. In aceasta lume ii calauzeste spre Calea Dreapta si ii indruma pe ea, iar in Locuinta Rasplatirii spre drumul care duce la Gradinile placerii.

De aceea spune: „Pe sub ei vor curge rauri” fara incetare „in Gradinile placerii”. El le-a numit astfel fiindca ele cuprind placerea desavarsita: bucuria, veselia si fericirea inimii; vederea Celui Milostiv, auzirea Cuvintelor Sale, buna Sa placere si apropierea Lui; intalnirea celor iubiti si a fratilor si bucuria de a fi impreuna cu ei; glasurile incantatoare, melodiile placute si privelistile voioase; placerea trupului prin felurite mancaruri, bauturi, casatorii si toate celelalte lucruri pe care sufletele nu le cunosc, care nu au trecut prin mintea nimanui si pe care descrierile nu le pot cuprinde.

„Invocatia lor acolo va fi: Slava Tie, Allah!”, adica adorarea lor acolo: inceputul ei este Tasbih pentru Allah si declararea Lui mai presus de orice lipsa, iar sfarsitul ei este lauda lui Allah. Ei au fost scutiti de indatoriri in Locuinta Rasplatirii, dar le-a ramas cea mai desavarsita placere, mai aleasa decat mancarurile gustoase: pomenirea lui Allah, prin care inimile gasesc liniste si sufletele se bucura. Ea este pentru ei asemenea respiratiei, fara povara si greutate.

Salutul dintre ei, la intalniri si vizite, este „Pace!”: un cuvânt ferit de vorba desarta si de pacat, descris prin pace. S-a spus in explicatia cuvintelor

„Invocatia lor acolo va fi: Slava Tie, Allah!” pana la sfarsitul versetului ca, atunci cand oamenii Gradinii doresc mancare, bautura sau altele, spun: „Slava Tie, Allah!”, iar acestea le sunt aduse pe loc. Cand termina, spun: „Lauda lui Allah, Domnul lumilor!”

Versetul 11

* وَلَوْ يَعْلَمُ اللَّهُ لِلنَّاسِ الشَّرَّ اسْتَعْجَلَهُمْ بِأَخْيَرِ لَقَضَىٰ إِلَيْهِمْ أَجْلَهُمْ فَذَرُوا الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿١١﴾

11. Daca Allah ar grabi raul pentru oameni asa cum ei cer sa le vina grabnic binele, sorocul lor ar fi implinit. Insa ii lasam pe cei care nu nadajduiesc sa Ne intalneasca sa rataceasca orbi in razvratirea lor.

Aceasta tine de Blandetea si binefacerea Lui fata de robii Sai. Daca le-ar grabi raul atunci cand savarsesc faptele care il atrag si le-ar trimite de indata pedeapsa, asa cum le grabeste binele atunci cand savarsesc faptele care il atrag, „sorocul lor ar fi implinit”, adica pedeapsa i-ar nimici.

Insa Allah Preainaltul le da ragaz si nu-i neglijeaza, trecand peste multe dintre drepturile Sale. Daca Allah i-ar lua la socoteala pe oameni pentru nedreptatea lor, nu ar lasa pe fata pamantului nicio faptura.

In aceasta intra si omul care, atunci cand se manie pe copiii, familia sau averea lui, poate face impotriva lor o invocatie care, daca ar fi primita, i-ar pierde si i-ar aduce cea mai mare vatamare. Allah este insa Bland si Preaintept.

„Insa ii lasam pe cei care nu nadajduiesc sa Ne intalneasca”, adica nu cred in Viata de Apoi si de aceea nu se pregatesc pentru ea si nu lucreaza ceea ce i-ar salva de pedeapsa lui Allah, „sa rataceasca orbi in razvratirea lor”. Ei se zbat tulburati, nu sunt calauziti spre drum si nu primesc ajutor pentru a gasi cea mai dreapta dovada. Aceasta este pedeapsa nedreptatii lor si a necredintei in semnele lui Allah. Razvratirea lor este falsul prin care au trecut dincolo de hotarele adevarului.

Versetul 12

وَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ الضُّرُّ دَعَانَا لَجْنِبَهُ أَوْ قَاعِدًا أَوْ قَائِمًا فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُ
 ضُرَّهُ مَرَّ كَأَن لَّمْ يَدْعُنَا إِلَىٰ ضُرِّ مَسَّهُ ۚ كَذَٰلِكَ زَيْنَ لِلْمُسْرِفِينَ مَا كَانُوا
 يَعْمَلُونَ ﴿١٢﴾

12. Cand omul este atins de un necaz, Ne cheama culcat pe o parte, asezat sau in picioare. Dar cand indepartam de la el necazul sau, trece mai departe ca si cum nu Ne-ar fi chemat pentru necazul care l-a atins. Astfel le sunt impodobite celor care intrec masura faptele pe care le savarseau.

Aceasta este o vestire despre firea omului asa cum este ea. Cand este atins de un rau, precum boala sau nenorocirea, se straduiește in invocatie si Ii cere lui Allah in toate starile sale — in picioare, asezat si culcat —, staruind in invocatie ca Allah sa-i indeparteze necazul. „Dar cand indepartam de la el necazul sau, trece mai departe ca si cum nu Ne-ar fi chemat pentru necazul care l-a atins”, adica staruie in nepasarea lui, intors de la Domnul sau, ca si cum necazul care l-a atins si pe care Allah i l-a indepartat nu ar fi existat. Ce nedreptate poate fi mai mare decat aceasta? El Ii cere lui Allah sa-i implineasca nevoia, iar cand Allah i-o implineste, nu mai ia seama la dreptul Domnului sau, ca si cum Allah nu ar avea niciun drept asupra lui. Aceasta este amagirea lui Shaytan, care i-a infatisat drept frumos ceea ce ratiunile sanatoase si firile curate socotesc urat si respingator. „Astfel le sunt impodobite celor care intrec masura faptele pe care le savarseau”, adica celor care trec dincolo de hotar.

Versetele 13 la 14

وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا الْقُرُونََ مِنْ قَبْلِكُمْ لَمَّا ظَلَمُوا وَجَاءَتْهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ وَمَا
 كَانُوا لِيُؤْمِنُوا ۚ كَذَٰلِكَ نَجْزِي الْقَوْمَ الْجَٰثِمِينَ ﴿١٣﴾ ثُمَّ جَعَلْنَاكُمْ خَلَائِفَ فِي
 الْأَرْضِ مِنْ بَعْدِهِمْ لِنَنْظُرَ كَيْفَ تَعْمَلُونَ ﴿١٤﴾

13. Noi am nimicit generatiile de dinaintea voastra cand au savarsit nedreptate. Trimisii lor au venit la ei cu dovezi limpezi, insa ei nu aveau sa creada. Astfel rasplatim poporul nelegiuit. 14. Apoi v-am facut urmasi pe pamant dupa ei, ca sa vedem cum veti lucra.

Allah Preainaltul vesteste ca a nimicit generatiile trecute din pricina nedreptatii si necredintei lor, dupa ce Trimisii le-au adus dovezile limpezi, adevarul s-a vadit, iar ei nu s-au supus si nu au crezut. Atunci a coborat asupra lor pedeapsa Sa, care nu poate fi indepartata de niciun popor nelegiuit ce incalca hotarele lui Allah. Aceasta este randuiala Lui pentru toate natiunile.

„Apoi v-am facut urmasi pe pamant dupa ei, ca sa vedem cum veti lucra.”
Daca luati aminte si invatati din soarta celor de dinaintea voastra, urmati semnele lui Allah si credeti in Trimisii Sai, veti fi izbaviti in aceasta lume si in Viata de Apoi. Daca insa savarsiti aceleasi fapte ca nedreptii de dinaintea voastra, va va lovi ceea ce i-a lovit pe ei. Cel care avertizeaza a inlaturat orice scuza.

Versetele 15 la 17

لا

وَإِذَا نُتِلَىٰ عَلَيْهِمْ ءَايَاتُنَا بَيِّنَاتٍ قَالَ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا أَتَأْتِنَا بِقُرْءَانٍ غَيْرِ
هَذَا أَوْ بَدِّلْهُ قُلْ مَا يَكُونُ لِي أَنْ أُبَدِّلَهُ مِنْ تِلْقَائِي نَفْسِي إِنْ أَتَّبَعُ إِلَّا مَا
يُوحَىٰ إِلَيَّ إِنِّي أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ رَبِّي عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١٥﴾ قُلْ لَوْ
شَاءَ اللَّهُ مَا تَلَوْتُهُ عَلَيْكُمْ وَلَا أَدْرَاكُمْ بِهِ فَقَدْ لَبِثْتُ فِيكُمْ عُمُرًا مِّن قَبْلِهِ ج
أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿١٦﴾ فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ بِآيَاتِهِ
إِنَّهُمْ لَا يَفْلَحُ الْمُجْرِمُونَ ﴿١٧﴾

15. Cand li se recita versetele Noastre limpezi, cei care nu nadajduiesc sa Ne intalneasca spun: „Adu un alt Qur'an decat acesta sau schimba-l!” Spune: „Nu mi se cuvine sa-l schimb de la mine insumi. Eu nu urmez decat ceea ce imi este revelat. Daca nu L-as asculta pe Domnul meu, ma tem de pedeapsa unei Zile cumplite.” **16.** Spune: „Daca Allah ar fi voit, nu vi l-as fi recitat, iar El nu vi l-ar fi facut cunoscut. Am trait printre voi o viata intreaga inainte de el. Oare nu pricepeti?” **17.** Cine este mai nedrept decat cel care nascocesta o minciuna despre Allah sau tagaduieste semnele Sale? Cu adevarat, nelegiuitii nu vor izbandi.

Allah pomeneste incapatanarea celor care nu credeau in Trimisul Sau Muhammad. Cand li se recitau versetele limpezi ale lui Allah, care lamureau adevarul, ei se intorceau de la ele si cereau, cu incapatanare, indrazneala si nedreptate: „Adu un alt Qur'an decat acesta sau schimba-l!” Allah sa-i

osandearca! Cat de mare era indrazneala lor fata de Allah, nedreptatea si respingerea versetelor Sale!

Allah i-a poruncit nobilului Sau Trimis sa le spuna: „Nu mi se cuvine sa-l schimb de la mine insumi”, adica nu-mi este ingaduit si nici nu mi se potriveste sa fac aceasta; eu sunt doar un Trimis si nu stapanesc deloc lucrul acesta. „Eu nu urmez decat ceea ce imi este revelat” si nu pot face altfel, fiind un rob caruia i s-a poruncit. „Daca nu L-as asculta pe Domnul meu, ma tem de pedeapsa unei Zile cumplite.”

Acestea sunt cuvintele celei mai alese fapturi si atitudinea sa fata de porunca si Revelatia Domnului sau. Cum ramane atunci cu acesti oameni nechibzuiti si rataciti, care au unit nestiinta cu ratacirea, nedreptatea cu incapatanarea, pretentiile indaratnice cu incercarea de a-L arata neputincios pe Domnul lumilor? Oare nu se tem ei de pedeapsa unei Zile cumplite?

Daca pretind ca tinta lor este ca adevarul sa se arate prin semnele cerute de ei, ei mint. Allah le-a aratat deja semne prin care altii au crezut, iar El este Cel care trimite semnele pe care le vointe, potrivit Intelepciunii Sale dumnezeiesti si Milei Sale fata de robi.

„Spune: Daca Allah ar fi voit, nu vi l-as fi recitat, iar El nu vi l-ar fi facut cunoscut. Am trait printre voi o viata intreaga inainte de el”, adica inainte sa vi-l recit si sa ajungeti sa-l cunoasteti; el nu mi-a trecut prin gand si nu mi-a venit in minte. „Oare nu pricepeti” ca inainte de aceasta nu am venit cu nimic asemanator si nu am rostit nimic de felul acesta?

Am trait intreaga viata printre voi si ma cunoasteti deplin: stiti ca sunt un om fara stiinta de carte, care nu citeste si nu scrie si care nu a studiat si nu a invatat de la nimeni. Cu toate acestea, v-am adus aceasta Carte mareata, pe care cei mai elocventi si mai invatati oameni nu o pot egala. Cum as fi putut sa o nascocesc de la mine? Nu este aceasta o dovada hotaratoare ca ea este Revelatie de la Cel Preaintelept, Vrednic de toata lauda?

Daca v-ati folosi gandirea si ratiunea si ati cugeta la starea mea si la aceasta Carte, ati ajunge la o certitudine lipsita de orice indoiala ca ea este adevarul, iar dincolo de adevar nu este decat ratacire. Daca totusi staruiti cu incapatanare in necredinta, sunteti negresit nedrepti.

„Cine este mai nedrept decat cel care nascoceste o minciuna despre Allah sau tagaduieste semnele Sale?” Daca as fi nascocit-o, as fi fost cel mai nedrept dintre oameni, nu as fi izbandit niciodata, iar starea mea adevarata nu v-ar fi ramas ascunsa. Eu v-am adus insa semnele lui Allah, iar voi nu ati crezut in ele. Voi sunteti, asadar, nedrepti si cauza voastra se va destrama negresit, iar voi nu veti izbandi atata vreme cat ramaneti astfel.

Cuvintele „cei care nu nadajduiesc sa Ne intalneasca spun” arata ca ceea ce i-a impins spre aceasta incapatanare a fost lipsa credintei in intalnirea cu Allah. Cel care nadajduieste sa-L intalneasca pe Allah se supune neaparat acestei Carti si crede in ea, fiindca intentia lui este dreapta.

Versetul 18

وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَضُرُّهُمْ وَلَا يَنْفَعُهُمْ وَيَقُولُونَ هَؤُلَاءِ شُفَعَاؤُنَا عِنْدَ اللَّهِ قُلْ أَتَنْبِئُونَ اللَّهَ بِمَا لَا يَعْلَمُ فِي السَّمَوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿١٨﴾

18. Ei adora in afara lui Allah ceea ce nici nu-i vatama, nici nu le foloseste si spun: „Acestia sunt mijlocitorii nostri la Allah.” Spune: „Ii vestiti oare lui Allah ceva ce El nu cunoaste in ceruri si pe pamant?” Slava Lui! El este mai presus de ceea ce ei li asociaza.

„Ei”, politeistii care nu credeau in Trimisul lui Allah, „adora in afara lui Allah ceea ce nici nu-i vatama, nici nu le foloseste”. Aceste divinitati false nu au puterea sa le aduca nici cel mai mic folos si nici sa indeparteze de la ei cea mai mica vatamare.

„Si spun”, fara nicio dovada: „Acestia sunt mijlocitorii nostri la Allah”, adica ii adora ca sa-i apropie de Allah si sa mijloceasca pentru ei inaintea Lui. Aceasta este insa ceva nascocit si inventat de ei. Allah le respinge cuvintele: „Spune: Ii vestiti oare lui Allah ceva ce El nu cunoaste in ceruri si pe pamant?”

Allah este Atotstiutor, iar Stiinta Lui cuprinde tot ce este in ceruri si pe pamant. El v-a vestit ca nu are partener si ca nu exista alta divinitate alaturi de El. Pretindeti voi, politeistilor, ca El ar avea parteneri in ceruri sau pe pamant? Ii vestiti un lucru ascuns de El, dar cunoscut voua? Voi sunteti mai stiutori sau Allah? Poate exista un cuvânt mai mincinos decat acesta, care presupune ca acesti oameni rataciti, nestiutori si nechibzuiti ar sti mai mult decat Domnul lumilor?

Orice om cu mintea intreaga ajunge la concluzia dreapta doar cugetand la aceasta afirmatie si se incredinteaza ca ea este falsa si zadarnica. „Slava Lui! El este mai presus de ceea ce ei li asociaza.” Allah este Preacurat si mai presus de a avea vreun partener ori egal. El este Allah, Unul, Unicul, Cel de care toate depind. Nu exista alta divinitate in ceruri ori pe pamant. Tot ceea ce este adorat in afara Lui, in lumea de sus sau in cea de jos, este fals potrivit ratiunii, Revelatiei si firii sanatoase.

Aceasta este fiindca Allah este Adevarul, iar ceea ce ei cheama in afara Lui este falsul. Cu adevarat, Allah este Cel Preainalt, Cel Maret [Luqman 31:30].

Versetele 19 la 20

وَمَا كَانَ النَّاسُ إِلَّا أُمَّةً وَاحِدَةً فَاخْتَلَفُوا ۚ وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ لَقُضِيَ بَيْنَهُمْ فِيمَا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿١٩﴾ وَيَقُولُونَ لَوْلَا أُنْزِلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِنْ رَبِّهِ فَقُلْ إِنَّمَا الْغَيْبُ لِلَّهِ فَانْتَظِرُوا إِنِّي مَعَكُمْ مِنَ الْمُنْتَظِرِينَ ﴿٢٠﴾

19. Oamenii nu au fost decat o singura comunitate, apoi s-au deosebit. Daca nu ar fi fost un cuvânt hotarat mai inainte de Domnul tau, s-ar fi judecat intre ei in cele asupra carora se deosebesc. 20. Ei spun: „De ce nu i-a fost coborat un semn de la Domnul lui?” Spune: „Nevazutul Ii apartine numai lui Allah. Asteptati, asadar; si eu astept impreuna cu voi.”

„Oamenii nu au fost decat o singura comunitate”, unita in religia adevarata. Apoi s-au deosebit, iar Allah a trimis Trimisii cu vesti bune si avertizari si a coborat impreuna cu ei Cartea, ca sa judece intre oameni in cele asupra carora se deosebeau.

„Daca nu ar fi fost un cuvânt hotarat mai inainte de Domnul tau”, prin care pacatosilor li s-a dat ragaz si pedeapsa pentru pacatele lor nu le-a fost grabita, „s-ar fi judecat intre ei” prin izbavirea credinciosilor si nimicirea necredinciosilor. Astfel s-ar fi facut despartirea dintre ei in cele asupra carora se deosebeau. Insa Allah a voit sa-i incerce, punandu-i pe unii la proba prin altii, pentru ca cei sinceri sa se deosebeasca de mincinosi.

Ei, mincinosii incapatanati, „spun: De ce nu i-a fost coborat un semn de la Domnul lui?” Se refereau la semnele anume pe care le cereau, precum atunci cand au spus: „De ce nu i-a fost trimis un inger, ca sa fie impreuna cu el prevenitor?” [al-Furqan 25:7] si cand au cerut un izvor, gradini, rauri, bucati de cer cazute, venirea lui Allah si a ingerilor, o casa din aur sau inaltarea la cer, insotita de o carte pe care s-o citeasca [al-Isra' 17:90-93].

„Spune” atunci cand iti cer un semn: „Nevazutul Ii apartine numai lui Allah.” El ii cuprinde pe toti oamenii prin Stiinta Sa si le randuieste treburile potrivit cunoasterii Sale despre starile lor si marii Sale Intelepciuni. Nimeni altcineva nu poate hotari randuiala, dovada, scopul ori temeiul ei. „Asteptati, asadar; si eu astept impreuna cu voi”, adica fiecare dintre noi asteapta sa vada ce soarta va avea celalalt, potrivit cu ceea ce merita. Asteptati si veti vedea cine va avea sfarsitul cel mai bun.

Versetul 21

وَإِذَا أَذَقْنَا النَّاسَ رَحْمَةً مِّنْ بَعْدِ ضَرَاءٍ مَّسْتَهْمٍ إِذَا لَهُمْ مَّكْرٌ فِي ءَايَاتِنَا قُلِ اللَّهُ
 أَسْرَعُ مَكْرًا إِنَّ رُسُلَنَا يَكْتُبُونَ مَا تَمْكُرُونَ ﴿٢١﴾

21. Cand ii facem pe oameni sa guste mila dupa o nenorocire care i-a atins, iata-i uneltind impotriva semnelor Noastre. Spune: „Allah este mai grabnic in uneltire.” Trimisii Nostri scriu, cu adevarat, ceea ce uneltiti.

Cand ii facem pe oameni sa guste o mila dupa o nenorocire care i-a atins — precum sanatate dupa boala, bogatie dupa saracie sau siguranta dupa frica —, ei uita necazul care i-a lovit si nu-I multumesc lui Allah pentru usurare si mila. Dimpotriva, staruie in razvratire si uneltire.

De aceea Allah spune: „iata-i uneltind impotriva semnelor Noastre”, adica se straduiesc prin fals sa zadarniceasca adevarul. „Spune: Allah este mai grabnic in uneltire.” Uneltirea rea nu se intoarce decat impotriva autorilor ei; ceea ce cauta va cadea asupra lor si nu vor scapa de raspundere. Ingerii scriu ceea ce fac, Allah le tine socoteala tuturor faptelor, apoi ii va rasplati pe deplin pentru ele.

Versetele 22 la 23

هُوَ الَّذِي يُسِيرُ كُرْمَ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ حَتَّىٰ إِذَا كُنْتُمْ فِي الْفُلِكِ وَجَرِنَ بِهِمْ يَبْرِجْ
 طَيْبَةً وَفَرَحُوا بِهَا جَاءَتْهَا رِيحٌ عَاصِفٌ وَجَاءَهُمُ الْمَوْجُ مِنْ كُلِّ مَكَانٍ وَظَنُوا
 أَنَّهُمْ أُحِيطَ بِهِمْ دَعَوُا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ لَئِنْ أَجَبْنَاهُ مِنْ هَذِهِ لَنَكُونَنَّهُ
 مِنَ الشَّاكِرِينَ ﴿٢٢﴾ فَلَمَّا أَجَبْنَاهُ إِذَا هُمْ يَبْغُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ
 يَأْتِيهَا النَّاسُ إِنَّمَا بَغْيُكُمْ عَلَىٰ أَنْفُسِكُمْ مَتَّعَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا ثُمَّ إِلَيْنَا مَرْجِعُكُمْ
 فَتَنْبِئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٢٣﴾

22. El este Cel care va face sa calatoriti pe uscat si pe mare. Cand sunteti in corabii, iar ele plutesc cu ei purtate de un vant bun si se bucura de el, vine asupra lor un vant naprasnic, valurile ii lovesc din toate partile si cred ca sunt cuprinsi. Atunci Il cheama pe Allah, dedicandu-I numai Lui religia: „Daca ne izbavesti din aceasta, vom fi negresit dintre cei multumitori.” 23. Dar cand ii izbaveste, iata-i savarsind nedreptate pe pamant fara drept. O, oameni!

Nedreptatea voastra este numai impotriva sufletelor voastre. Este o placere trecatoare a vietii lumesti; apoi la Noi este intoarcerea voastra si va vom vesti ceea ce savarseati.

Dupa ce a pomenit regula generala despre felul in care se poarta oamenii cand mila vine dupa nenorocire si usurarea dupa greutate, Allah da un exemplu care o confirma: starea lor pe mare, cand aceasta se framanta si ei se tem de urmari.

„El este Cel care va face sa calatoriti pe uscat si pe mare”, prin mijloacele de transport pe care vi le-a pus la dispozitie si spre folosirea carora v-a calauzit. „Cand sunteti in corabii”, pe mare, „iar ele plutesc cu ei purtate de un vant bun”, potrivit dorintei lor, fara tulburare ori greutate, si ei se simt in siguranta, „vine asupra lor un vant naprasnic”, care sufla cu putere, „valurile ii lovesc din toate partile si cred ca sunt cuprinsi”, adica socotesc ca sunt pierduti.

Atunci orice legatura a inimii cu fapturile se rupe si ei cunosc ca nimeni nu-i poate izbavi din aceasta greutate in afara lui Allah Singur. Il cheama, dedicandu-I numai Lui religia, si isi iau un angajament ferm: „Daca ne izbavesti din aceasta, vom fi negresit dintre cei multumitori.”

„Dar cand ii izbaveste, iata-i savarsind nedreptate pe pamant fara drept.” Ei uita greutatea, invocatia si angajamentul ferm pe care l-au facut si li asociaza lui Allah pe cei despre care recunoscusera ca nu-i pot izbavi de necaz si nu pot indeparta vatamarea. De ce nu-I dedica lui Allah adorarea in vreme de usurare, asa cum au facut in vreme de greutate?

Aceasta nedreptate se intoarce impotriva lor. De aceea spune: „O, oameni! Nedreptatea voastra este numai impotriva sufletelor voastre. Este o placere trecatoare a vietii lumesti.” Tot ceea ce puteti nadajdui prin nedreptatea voastra si prin indepartarea de adorarea exclusiva a lui Allah este sa dobanditi un folos lumesc neinsemnat si o pozitie care va inceta curand si va ramane in trecut, dupa care le veti parasi impotriva vointei voastre. „Apoi la Noi este intoarcerea voastra” in Ziua Invierii „si va vom vesti ceea ce savarseati.” Aceasta este cea mai aspra avertizare impotriva staruintei in aceste fapte.

Versetul 24

إِنَّمَا مِثْلُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا كَمَا أَنْزَلْنَاهُ مِنَ السَّمَاءِ فَاخْتَلَطَ بِهِ نَبَاتُ الْأَرْضِ مِمَّا يَأْكُلُ النَّاسُ وَالْأَنْعَامُ حَتَّى إِذَا أَخَذَتِ الْأَرْضُ زُخْرُفَهَا وَازْبَيَّتْ وَطْنَ أَهْلِهَا أَنَّهُمْ قَدَرُونَ عَلَيْهَا أَمْرًا لَيْلًا أَوْ نَهَارًا فَجَعَلْنَاهَا حَصِيدًا كَأَن لَّمْ تَغْنَبِ بِالْأَمْسِ كَذَلِكَ نَفْصِلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٢٤﴾

24. Pilda vietii lumesti este asemenea apei pe care o coboram din cer. Prin ea se amesteca si cresc plantele pamantului, din care mananca oamenii si animalele. Cand pamantul isi ia podoaba, se infrumusesteaza, iar locuitorii lui cred ca au putere asupra lui, porunca Noastra vine asupra lui noaptea sau ziua si il facem miriste, ca si cum ieri nu ar fi inflorit. Astfel lamurim semnele pentru un popor care cugeta.

Aceasta este una dintre cele mai frumoase pilde si descrie intocmai starea acestei lumi. Omul poate dobandi placerile, poftele, rangurile si celelalte podoabe ale ei si poate inflori — daca intr-adevar infloreste — pentru putina vreme. Cand bunurile lumesti ajung la culme, ele incep curand sa scada si dispar ori moare cel care le-a dobandit si le lasa in urma. El ramane cu mainile goale, iar inima ii este plina de grija, tristete si regret.

Ea este asemenea „apei pe care o coboram din cer. Prin ea se amesteca si cresc plantele pamantului”, adica pamantul da la iveala toate soiurile frumoase de plante, „din care mananca oamenii”, precum cerealele si fructele, „si animalele”, precum feluritele ierburi.

„Cand pamantul isi ia podoaba si se infrumusesteaza”, adica se imbraca in podoabe, incanta privirile, ii desfata pe cei care se plimba prin el si este un semn pentru cei care inteleg; ei vad o priveliste minunata, plina de verde, galben, alb si alte culori. „Iar locuitorii lui cred ca au putere asupra lui”, adica nadajduiesc ca starea aceasta va continua si va dainui, fiindca aceasta este dorinta si capatul nazuintelor lor.

In timp ce se afla astfel, „porunca Noastra vine asupra lui noaptea sau ziua si il facem miriste, ca si cum ieri nu ar fi inflorit”, adica de parca nu ar fi existat. Aceasta este o pilda exacta a starii lumii acesteia. „Astfel lamurim semnele”, dand pilde care le fac limpezi si usor de inteles, „pentru un popor care cugeta”, adica pentru cei care isi folosesc mintile in ceea ce le aduce folos.

Celui nepasator, care intoarce spatele adevarului, versetele nu-i folosesc, iar lamurirea nu-i indeparteaza indoielile. Dupa ce a descris lumea aceasta si ceea

ce se alege din desfatarea ei, Allah pomeneste Viata de Apoi, pentru ca oamenii sa nazuiasca spre ea.

Versetele 25 la 26

وَاللَّهُ يَدْعُو إِلَى دَارِ السَّلَامِ وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٢٥﴾ *
لِّلَّذِينَ أَحْسَنُوا الْحُسْنَىٰ وَزِيَادَةٌ وَلَا يَرْهَقُ وُجُوهَهُمْ قَتَرٌ وَلَا ذِلَّةٌ أُولَٰئِكَ
أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٢٦﴾

25. Allah cheama la Casa Pacii si il calauzeste pe cine voieste spre o Cale Dreapta. 26. Cei care fac bine vor avea cea mai buna rasplata si ceva pe deasupra. Nici intunecime, nici umilire nu le vor acoperi chipurile. Acestia sunt locuitorii Gradinii si vor ramane vesnic in ea.

Allah ii cheama pe toti robii Sai la Casa Pacii si ii indeamna sa o caute, iar pentru calauzire ii alege pe cei pe care ii voieste. Aceasta este Bunatatea si Harul Sau, iar Allah alege pentru Mila Sa pe cine voieste. Aceasta este Dreptatea si Intelepciunea Lui, iar nimeni nu mai are vreo scuza dupa ce El a lamurit si a trimis Trimisii.

Allah numeste Gradina „Casa Pacii” fiindca este ferita de orice neajuns si lipsa. Placerile ei sunt desavarsite si complete, vesnice si frumoase din toate punctele de vedere. Cum Allah ii cheama pe robii Sai la Casa Pacii, este ca si cum inimile ar tanji spre ea si ar dori sa cunoasca faptele care conduc acolo; de aceea El le pomeneste.

„Cei care fac bine vor avea cea mai buna rasplata si ceva pe deasupra.” Ei fac bine in adorarea Creatorului, adorandu-L cu constiinta ca El ii vede si fiind pe deplin sinceri in robia fata de El. Implinesc, pe cat pot, toate actele de adorare si fac tot binele cu putinta robilor lui Allah, prin cuvant si fapta: daruiesc averi, le ofera ajutor prin efortul propriu, poruncesc binele, opresc raul, il invata pe cel nestiutor, il sfatuiesc pe cel nepasator si implinesc alte binefaceri.

Acestia sunt cei care fac bine. Pentru ei este „cea mai buna rasplata”, Gradina desavarsita in frumuseti, „si ceva pe deasupra”: privirea la nobila Fata a lui Allah, auzirea Cuvintelor Sale, dobandirea Bunei Sale placeri si bucuria apropiarii de El. Astfel vor primi tot ceea ce poate fi dorit si cerut.

Apoi Allah arata cum este indepartata orice vatamare de la ei: „Nici intunecime, nici umilire nu le vor acoperi chipurile”, adica niciun rau nu-i va lovi in vreun fel. Cand omul este lovit de rau, urmele se vad pe chipul sau, care

se schimba si se intuneca. Despre acestia insa, Allah spune: „Vei recunoaste pe chipurile lor stralucirea fericirii” [al-Mutaffifin 83:24]. „Acestia sunt locuitorii Gradinii si vor ramane vesnic in ea”, fara sa se mute, sa plece sau sa se schimbe.

Versetul 27

وَالَّذِينَ كَسَبُوا السَّيِّئَاتِ جَزَاءُ سَيِّئَةٍ بِمِثْلِهَا وَتَرْهَقُهُمْ ذِلَّةٌ مَّا لَهُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ عَاصِمٍ كَأَنَّمَا أُغْشِيَتْ وُجُوهُهُمْ قِطْعًا مِنْ أَلِيلٍ مُظْلِمًا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٢٧﴾

27. Cei care agonisesc rele vor avea drept rasplata a unei fapte rele una asemenea ei, iar umilirea ii va acoperi. Ei nu vor avea niciun aparator impotriva lui Allah. Chipurile lor vor fi ca si cum ar fi acoperite cu bucati din intunericul noptii. Acestia sunt locuitorii Focului si vor ramane vesnic in el.

Dupa ce i-a pomenit pe locuitorii Gradinii, Allah ii pomeneste pe locuitorii Focului si vesteste ca ceea ce au agonisit in lume sunt fapte rele care aduc Mania lui Allah: toate felurile de necredinta si pacat. „Vor avea drept rasplata a unei fapte rele una asemenea ei”, o rasplata rea pe masura relor pe care le-au savarsit.

„Iar umilirea ii va acoperi”: inimile lor vor fi cuprinse de umilire si de frica pedepsei lui Allah. Nimeni nu o va indeparta de la ei si nimeni nu-i va ocroti. Umilirea launtrica se va rasfrange asupra infatisarii lor, intunecandu-le chipurile.

„Chipurile lor vor fi ca si cum ar fi acoperite cu bucati din intunericul noptii. Acestia sunt locuitorii Focului si vor ramane vesnic in el.” Cat de mare este deosebirea dintre cele doua grupuri! In Ziua aceea, unele chipuri vor fi stralucitoare, privind spre Domnul lor, iar altele vor fi posomorate, stiind ca o nenorocire zdrobitoare le va lovi [al-Qiyamah 75:22-25]. Unele chipuri vor fi luminoase, razand si vesele; altele vor fi acoperite de praf si intunecime. Acestia sunt necredinciosii nelegiuiti [Abasa 80:38-42].

Versetele 28 la 30

وَيَوْمَ يُحْشَرُهُمْ جَمِيعًا ثُمَّ نَقُولُ لِلَّذِينَ أَشْرَكُوا مَكَانَكُمْ أَنْتُمْ وَشُرَكَاءُكُمْ فَزَيَّلْنَا بَيْنَهُمْ وَقَالَ شُرَكَاءُهُمْ مَا كُنْتُمْ إِلَّا نَا تَعْبُدُونَ ﴿٢٨﴾ فَكَفَى بِاللَّهِ شَهِيدًا بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ إِنْ كُنَّا عَنْ عِبَادَتِكُمْ لَغَافِلِينَ ﴿٢٩﴾ هُنَالِكَ تَبْلُوا كُلُّ نَفْسٍ مَّا أَسْلَفَتْ وَرُدُّوْا إِلَى اللَّهِ مَوْلَاهُمُ الْحَقِّ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَّا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿٣٠﴾

28. In Ziua cand ii vom aduna pe toti, le vom spune celor care au asociat: „Ramaneti la locurile voastre, voi si partenerii vostri!” Apoi ii vom desparti unii de altii, iar partenerii lor vor spune: „Nu pe noi ne-ati adorat. 29. Allah este de ajuns ca martor intre noi si voi; noi nu am stiut nimic despre adorarea voastra.” 30. Acolo, fiecare suflet va cunoaste ceea ce a trimis inainte. Ei vor fi adusi inapoi la Allah, adevaratul lor Stapan, iar nascocirile lor vor disparea din preajma lor.

„In Ziua cand ii vom aduna pe toti”, adica vom strange toate fapturile la vremea randuita a socotelii si ii vom aduce laolalta pe politeisti si pe cei pe care ii adora in afara lui Allah. „Le vom spune celor care au asociat: Ramaneti la locurile voastre, voi si partenerii vostri!”, adica ramaneti acolo pentru a fi judecati si pentru ca hotararea dintre voi si ei sa fie vestita.

„Apoi ii vom desparti unii de altii”, atat cu trupurile, cat si cu inimile. Astfel, intre ei se va ivi dusmanie cumplita dupa ce in aceasta lume le aratasera iubire curata. Iubirea si alianta lor se vor preface in ura si vrajmasie. Partenerii lor se vor dezice de ei si vor spune: „Nu pe noi ne-ati adorat”, caci ei Il declara pe Allah mai presus de orice partener si egal.

„Allah este de ajuns ca martor intre noi si voi; noi nu am stiut nimic despre adorarea voastra.” Nu v-am poruncit aceasta si nu v-am chemat la ea; voi l-ati adorat pe cel care v-a chemat, iar acela era Shaytan. Allah spune in alta parte: „Oare nu v-am poruncit, copii ai lui Adam, sa nu-l adorati pe Shaytan? El va este un dusman vadit” [Ya-Sin 36:60].

Allah mai spune ca, in Ziua cand ii va aduna pe toti, ii va intreba pe ingeri daca ei au fost adorati, iar ingerii vor raspunde: „Slava Tie! Tu esti Ocrotitorul nostru, nu ei. Dimpotriva, ei ii adora pe jinni, iar cei mai multi credeau in ei” [Saba' 34:40-41].

Ingerii nobili, Profetii, apropiatii lui Allah si cei asemenea lor se vor dezice in Ziua Invierii de cei care i-au adorat si vor nega ca i-ar fi chemat vreodata sa-i adore; iar ei vor spune adevarul. Atunci politeistii vor simti o cainta de

nedescris si vor cunoaste grozavia faptelor trimise inainte si a relelor savarsite. Li se va arata ca au nascocit minciuni despre Allah: adorarea lor nu le-a folosit, cei pe care ii adorau au disparut din preajma lor, iar toate legaturile si mijloacele de ajutor le-au fost taiate.

De aceea Allah spune: „Acolo”, in Ziua aceea, „fiecare suflet va cunoaste ceea ce a trimis inainte”, adica va cunoaste adevarata natura a faptelor si a agoniseli sale. Apoi va urma rasplata: fiecare om va fi rasplatit dupa faptele sale; daca au fost bune, va primi bine, iar daca au fost rele, va fi pedepsit. „Ei vor fi adusi inapoi la Allah, adevaratul lor Stapan, iar nascocirile lor vor disparea din preajma lor.” Credinta lor ca faceau bine asociindu-I parteneri lui Allah si ca cei adorati in afara Lui le vor folosi ori vor indeparta pedeapsa va pieri cu totul.

Versetele 31 la 33

قُلْ مَنْ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ أَمَّنْ يَمْلِكُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَرَ وَمَنْ يُخْرِجُ
الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَمَنْ يُدَبِّرُ الْأَمْرَ فَسَيَقُولُونَ اللَّهُ
فَقُلْ أَفَلَا تَتَّقُونَ ﴿٣١﴾ فَذَلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ الْحَقُّ فَمَازَا بَعْدَ الْحَقِّ إِلَّا الضَّلَالُ
فَأَنِّي تُصْرَفُونَ ﴿٣٢﴾ كَذَلِكَ حَقَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ عَلَى الَّذِينَ فَسَقُوا أَنَّهُمْ لَا
يُؤْمِنُونَ ﴿٣٣﴾

31. Spune: „Cine va inzestrea din cer si de pe pamant? Cine stapaneste auzul si vazul? Cine scoate viul din mort si scoate mortul din viu? Cine randuieste lucrurile?” Ei vor spune: „Allah.” Spune: „Oare nu va temeti?”
32. Acesta este Allah, adevaratul vostru Domn. Ce se afla dincolo de adevar daca nu ratacirea? Cum de sunteti abatuti? **33.** Astfel s-a implinit Cuvantul Domnului tau impotriva celor nelegiuiti: ei nu vor crede.

Spune-le acestor oameni care li asociaza lui Allah parteneri pentru care El nu a coborat nicio dovada, folosind impotriva lor ceea ce recunosc despre unicitatea Domniei Sale ca argument pentru ceea ce neaga din unicitatea Dumnezeirii: „Cine va inzestrea din cer si de pe pamant?” Cine coboara inzestrarea din cer, scoate din pamant toate felurile de hrana si vi le pune la dispozitie?

„Cine stapaneste auzul si vazul?” Cine le-a creat si cine le stapaneste? Aceste doua binefaceri sunt pomenite anume pentru a indica si binefacerile mai mici prin cele mai inalte, datorita importantei si folosului lor. „Cine scoate viul

din mort”, precum feluritele plante si copaci din seminte si samburi, credinciosul din necredincios, pasarea din ou si altele asemenea, „si scoate mortul din viu”, savarsind contrariul celor pomenite?

„Cine randuieste lucrurile” in lumea de sus si in cea de jos, prin toate felurile de randuire dumnezeiasca? Daca ii intrebi despre acestea, „vor spune: Allah”, fiindca le recunosc pe toate si stiu ca Allah nu are partener in niciunul dintre lucrurile pomenite. „Spune: Oare nu va temeti?” Oare nu-L adorati numai pe El, cu sinceritate si fara partener, parasind rivalii si idolii pe care ii adorati in afara Lui?

„Acesta este Allah, adevaratul vostru Domn”, Divinitatea care singura este adorata pe drept si vrednica de toata lauda, Domnul care poarta grija intregii creatii si revarsa asupra ei toate felurile de binefaceri. „Ce se afla dincolo de adevar daca nu ratacirea?”

El este singurul Creator si singurul Randuitor. Oamenii nu au nicio binefacere care sa nu vina de la El; nimeni in afara Lui nu le aduce binele si nu indeparteaza raul. Ale Lui sunt cele mai frumoase Nume si Insusirile marete si desavarsite; El este Stapanul Maretiei si al Cinstirii.

„Cum de sunteti abatuti” de la adorarea Celui care are aceste Insusiri spre adorarea unui lucru lipsit de existenta adevarata, care nu-si poate aduce lui insusi nici folos, nici indepartarea vatamarii, nici moarte, nici viata si nici inviere? Acela nu stapaneste nici cat un fir de praf, nu are nicio parte in Stapanirea lui Allah si nu poate mijloci decat cu Ingaduinta Lui. Sa piara cel care Li asociaza parteneri si vai celor care nu cred! Ei si-au pierdut ratiunea, dupa cum si-au pierdut religia, si sunt pierduti in lumea aceasta si in Viata de Apoi.

De aceea Allah spune despre ei: „Astfel s-a implinit Cuvantul Domnului tau impotriva celor nelegiuiti: ei nu vor crede”, dupa ce le-a aratat semnele limpezi si dovezile stralucitoare. In aceasta este o lectie pentru cei inzestrati cu intelegere, un indemn pentru cei care se tem de Allah si o calauzire pentru toti oamenii.

Versetele 34 la 36

قُلْ هَلْ مِنْ شُرَكَائِكُمْ مَنْ يَدْعُوا الْخَلْقَ ثُمَّ يَعْبُدُ قُلْ اللَّهُ يَدْعُوا الْخَلْقَ ثُمَّ
 يَعْبُدُ فَأَنَّى تُوَفَّقُونَ ﴿٣٤﴾ قُلْ هَلْ مِنْ شُرَكَائِكُمْ مَنْ يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ
 قُلْ اللَّهُ يَهْدِي لِلْحَقِّ أَفَمَنْ يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ أَحَقُّ أَنْ يُتَّبَعَ أَمْ مَنْ لَا يَهْدِي إِلَّا
 أَنْ يَهْدَىٰ فَمَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ ﴿٣٥﴾ وَمَا يَتَّبِعُ أَكْثَرُهُمْ إِلَّا ظَنًّا إِنَّ
 الظَّنَّ لَا يُغْنِي مِنَ الْحَقِّ شَيْئًا إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِمَا يَفْعَلُونَ ﴿٣٦﴾

34. Spune: „Este vreunul dintre partenerii vostri care incepe creatia, apoi o repeta?” Spune: „Allah incepe creatia, apoi o repeta. Cum de sunteti abatuti?” 35. Spune: „Este vreunul dintre partenerii vostri care calauzeste la adevar?” Spune: „Allah calauzeste la adevar. Oare Cel care calauzeste la adevar este mai vrednic sa fie urmat sau cel care nu gaseste calea decat daca este el insusi calauzit? Ce este cu voi? Cum judecati?” 36. Cei mai multi dintre ei nu urmeaza decat banuiala, iar banuiala nu foloseste la nimic in fata adevarului. Allah cunoaste deplin ceea ce fac.

Allah arata neputinta divinitatilor politeistilor si faptul ca ele nu au nicio insusire care sa le faca vrednice sa fie luate drept divinitati impreuna cu El. „Spune: Este vreunul dintre partenerii vostri care incepe creatia, apoi o repeta?” Intrebarea cuprinde negarea: niciunul dintre ei nu poate incepe creatia si apoi s-o repete; ei sunt prea slabi si neputinciosi pentru aceasta.

„Spune: Allah incepe creatia, apoi o repeta”, fara partener si fara ajutor. „Cum de sunteti abatuti?” Cum va puteti intoarce de la adorarea Celui care este Unic in inceperea si repetarea creatiei spre adorarea celor care nu pot crea nimic, ci sunt ei insisi creati?

„Spune: Este vreunul dintre partenerii vostri care calauzeste la adevar”, prin explicarea si limpezirea lui, prin insuflarea lui in inimi ori prin ajutorul acordat oamenilor sa-l urmeze? „Spune: Allah calauzeste la adevar”, El Singur, prin dovezi si argumente, prin inspiratie, prin ajutor si prin inlesnirea urmarii Caili Drepte.

„Oare Cel care calauzeste la adevar este mai vrednic sa fie urmat sau cel care nu gaseste calea decat daca este el insusi calauzit?” Din pricina nestiintei si ratacirii lor, acestia, pe care ii socotesc parteneri ai lui Allah, nu pot calauzi si nici nu se pot calauzi singuri, daca nu primesc calauzire. „Ce este cu voi? Cum judecati?” Ce v-a dus la aceasta judecata falsa si la gandul ca ar fi potrivit sa fie

adorat cineva alaturi de Allah, dupa ce dovada a aratat limpede ca nimeni nu merita adorarea in afara lui Allah Singur?

Dupa ce s-a lamurit ca divinitatile lor nu au nicio insusire si nicio putere care sa le faca vrednice de adorare alaturi de Allah, ci au insusiri ale neputintei care exclud Dumnezeirea, din ce pricina au fost luate drept divinitati? Raspunsul este ca Shaytan i-a facut omului sa-i para frumos cel mai urat fals si cea mai cumplita ratacire, pana cand oamenii s-au obisnuit cu ele si le-au socotit adevar, desi nu sunt nimic.

De aceea Allah spune ca cei care cheama parteneri in afara Lui nu urmeaza decat banuiala si nu fac decat sa minta [Yunus 10:66]. In realitate, ei nu urmeaza parteneri ai lui Allah, fiindca Allah nu are parteneri nici potrivit ratiunii, nici potrivit Revelatiei. Ei urmeaza doar banuiala, iar banuiala nu poate inlocui adevarul sigur [an-Najm 53:28].

Ii numesc divinitati si ii adora alaturi de Allah, desi „nu sunt decat niste nume pe care voi si stramosii vostri le-ati dat, fara ca Allah sa fi coborat vreo dovada pentru ele” [an-Najm 53:23]. „Allah cunoaste deplin ceea ce fac” si ii va rasplati pentru aceasta cu o pedeapsa aspra.

Versetele 37 la 41

وَمَا كَانَ هَذَا الْقُرْآنُ أَنْ يُفْتَرَىٰ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلَكِنْ تَصْدِيقَ الَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ وَتَفْصِيلَ الْكِتَابِ لَا رَيْبَ فِيهِ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٣٧﴾ أَمْ يَقُولُونَ أَفَنُفِثَ بِهِ قُلُوبَنَا بِسُورَةٍ مِّثْلِهِ ۖ وَادْعُوا مَنْ اسْتَطَعْتُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٣٨﴾ بَلْ كَذَّبُوا بِمَا لَمْ يُحِيطُوا بِعِلْمِهِ وَلَمَّا يَأْتِهِمْ تَأْوِيلُهُ كَذَلِكَ كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الظَّالِمِينَ ﴿٣٩﴾ وَمِنْهُمْ مَنْ يُؤْمِنُ بِهِ ۖ وَمِنْهُمْ مَنْ لَا يُؤْمِنُ بِهِ ۚ وَرَبُّكَ أَعْلَمُ بِالْمُفْسِدِينَ ﴿٤٠﴾ وَإِنْ كَذَّبُوكَ فَقُلْ لِي عَمَلٍ وَلَكُمْ عَمَلُكُمْ أَنْتُمْ بَرِيءُونَ مِمَّا أَعْمَلُ وَأَنَا بَرِيءٌ مِمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٤١﴾

37. Acest Qur'an nu putea fi alcatuit de cineva in afara lui Allah. El confirma ceea ce a fost inaintea lui si lamureste Cartea. Nu este nicio indoiala in el; el vine de la Domnul lumilor. 38. Sau spun ei: „L-a nascocit!” Spune: „Aduceti o Sura asemenea lui si chemati pe cine puteti in afara lui Allah, daca spuneti

adevarul.” 39. Dimpotriva, ei au tagaduit ceea ce nu au cuprins prin cunoastere si a carui implinire nu le-a venit inca. Tot astfel au tagaduit si cei de dinaintea lor. Priveste care a fost sfarsitul nedreptilor! 40. Printre ei sunt unii care vor crede in el si altii care nu vor crede. Domnul tau ii cunoaste cel mai bine pe cei care raspandesc stricaciune. 41. Daca te tagaduiesc, spune: „Fapta mea este a mea, iar fapta voastra este a voastra. Voi sunteti nevinovati de ceea ce fac eu, iar eu sunt nevinovat de ceea ce faceti voi.”

„Acest Qur'an nu putea fi alcatuit de cineva in afara lui Allah”, adica nu este cu putinta si nici nu se poate inchipui ca acest Qur'an sa fi fost nascocit si pus pe seama lui Allah. El este Cartea mareata de care falsul nu se poate apropia nici dinainte, nici din urma, o Revelatie de la Cel Preaintelept, Vrednic de lauda [Fussilat 41:42].

Daca toti oamenii si jinnii s-ar aduna ca sa aduca ceva asemenea acestui Qur'an, nu ar putea, chiar daca s-ar ajuta unii pe altii [al-Isra' 17:88]. El este Cartea rostita de Domnul lumilor. Cum ar putea o faptura sa rosteasca o carte asemenea ei ori macar sa se apropie? Cuvintele arata maretia Celui care le-a rostit si Insusirile Sale.

Daca ar exista cineva care sa-L egaleze pe Allah in Maretie si in Insusirile desavarsite, atunci s-ar putea inchipui ca acela ar aduce ceva asemanator Qur'anului. Iar daca am presupune ca cineva l-ar atribui in chip mincinos o carte Domnului lumilor, Allah s-ar grabi sa-l loveasca printr-o pedeapsa aspra.

Allah a coborat insa aceasta Carte ca Mila pentru lumi si ca dovada care nu mai lasa nimanui vreo scuza. A coborat-o „confirmand ceea ce a fost inaintea ei” dintre Cartile dumnezeiesti, fiind in armonie cu ele, adeverind ceea ce au pomenit si ceea ce au vestit mai inainte, iar lucrurile s-au petrecut dupa cum fusese vestit.

Ea este „lamurirea Cartii”, adica lamurirea celor ingaduie si oprite, a randuielilor religioase si universale si a vestirilor adevarate. „Nu este nicio indoiala in ea; ea vine de la Domnul lumilor.” Nu exista in ea nicio indoiala; este adevar sigur, coborat de la Domnul lumilor, Cel care poarta grija tuturor fapturilor prin Harul Sau.

Una dintre cele mai insemnate forme ale grijii Sale pentru ei este coborarea acestei Carti, care vorbeste despre folosul lor religios si lumesc si cuprinde toate insusirile nobile si faptele bune.

„Sau spun ei”, necredinciosii, din incapatanare si ura: „L-a nascocit”, adica Muhammad l-a inventat si l-a atribuit in chip mincinos lui Allah? „Spune-le”, obligandu-i sa aduca ceva asemenea daca pot — caz in care pretentia lor ar putea fi adevarata, iar altminteri este falsa —: „Aduceti o Sura asemenea lui si chemati pe cine puteti in afara lui Allah, daca spuneti adevarul.”

Chemati-i sa va ajute sa aduceti o Sura asemenea Qur'anului. Acest lucru este insa cu neputinta. Daca ar fi fost posibil, ei si-ar fi vestit puterea si ar fi adus ceva asemanator. Fiindca nu au putut, s-a lamurit falsitatea cuvintelor lor si lipsa oricarei dovezi.

Ceea ce i-a facut sa nu creada in Qur'an, care cuprinde adevarul mai presus de care nu exista alt adevar, este ca nu l-au inteles. Daca l-ar fi inteles asa cum trebuie, s-ar fi smerit si ar fi crezut. Pana atunci nu venise inca asupra lor implinirea pedepsei cu care fusesera amenintati. Necredinta lor este de acelasi fel ca necredinta celor de dinainte. De aceea Allah spune: „Tot astfel au tagaduit si cei de dinaintea lor. Priveste care a fost sfarsitul nedreptilor”: o nimicire deplina, care nu a crutat pe nimeni dintre ei.

Sa se fereasca, asadar, acesti oameni sa staruie in necredinta, ca sa nu-i loveasca ceea ce a lovit natiunile necredincioase si osandite. Versetul arata ca omul trebuie sa fie chibzuit in toate treburile si sa nu se grabeasca sa primeasca ori sa respinga ceva inainte sa-l inteleaga pe deplin.

„Printre ei sunt unii care vor crede in el”, in Qur'an si in ceea ce cuprinde, „si altii care nu vor crede. Domnul tau ii cunoaste cel mai bine pe cei care raspandesc stricaciune.” Ei sunt cei care nu cred din incapatanare, nedreptate si rautate; Allah ii va rasplati pentru stricaciunea lor cu cea mai aspra pedeapsa.

„Daca te tagaduiesc”, continua-ti chemarea; tu nu raspunzi de socoteala lor, nici ei de socoteala ta; fiecare raspunde pentru fapta sa. „Spune: Fapta mea este a mea, iar fapta voastra este a voastra. Voi sunteti nevinovati de ceea ce fac eu, iar eu sunt nevinovat de ceea ce faceti voi.” Este asemenea cuvintelor lui Allah: „Cine savarseste fapte drepte o face spre folosul sau, iar cine savarseste rau o face impotriva sa” [al-Jathiyah 45:15].

Versetele 42 la 44

وَمِنْهُمْ مَّنْ يَسْتَمْعُونَ إِلَيْكَ أَفَأَنْتَ تُسْمِعُ الصُّمَّ وَلَوْ كَانُوا لَا يَعْقِلُونَ ﴿٤٢﴾
وَمِنْهُمْ مَّنْ يَنْظُرُ إِلَيْكَ أَفَأَنْتَ تَهْدِي الْعُمْى وَلَوْ كَانُوا لَا يَبْصُرُونَ ﴿٤٣﴾
إِنَّ اللَّهَ لَا يَظْلِمُ النَّاسَ شَيْئًا وَلَكِنَّ النَّاسَ أَنْفُسُهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٤٤﴾

42. Printre ei sunt unii care te asculta. Poti tu oare sa-i faci pe surzi sa auda, chiar daca ei nu pricep? **43.** Printre ei sunt unii care privesc spre tine. Poti tu oare sa-i calauzești pe orbi, chiar daca ei nu vad? **44.** Allah nu-i nedreptatește pe oameni cu nimic, ci oamenii se nedreptătesc pe ei insisi.

Allah vesteste despre o parte dintre cei care nu credeau în Trimis și în mesajul adus de el: „Printre ei sunt unii care te ascultă.” Ei îl ascultau pe Profet când recita Revelația, nu cautând calauzirea, ci doar ca spectatori, tagaduind și cautând greseli. O asemenea ascultare nu folosește și nu conduce la niciun bine. Nu este de mirare că usa izbanzii li s-a închis și au fost lipsiți de folosul ascultării.

De aceea Allah spune: „Poti tu oare să-i faci pe surzi să aude, chiar dacă ei nu pricep?” Aceasta întrebare statornicește negația: nu-i poți face pe surzi să aude, fiindcă ei nu aud nimic din ceea ce li se spune, chiar dacă se striga tare; cu atât mai mult când, pe lângă aceasta, nu au înțelegere.

Dacă nu este cu putință să-l faci să aude pe surdul care nu pricepe ceea ce i se spune, cu atât mai puțin îi poți face pe acești necredincioși să aude într-un chip care să le aducă folos. Cât privește auzirea dovezii care le înlătura scuza, ei au auzit deja ceea ce statornicește dovada lui Allah împotriva lor. Astfel, una dintre cele mai importante cai de dobândire a cunoașterii, ascultarea vestirilor transmise, le-a fost închisă.

Apoi Allah vesteste că și o altă cale a cunoașterii le-a fost închisă: vederea. „Printre ei sunt unii care privesc spre tine”, dar privirea nu le folosește și ei nu trag folos din cercetarea stării tale. Așa cum nu poți calauzi orbul care nu vede, tot astfel nu-i poți calauzi pe aceștia. Dacă mintea, auzul și vederea lor — mijloacele prin care se dobândesc cunoașterea și înțelegerea realităților — nu lucrează, ce cale le mai rămâne spre adevăr?

Cuvintele „Printre ei sunt unii care privesc spre tine” arată că privirea la Profet, la calauzirea, caracterul, faptele și mesajul lui este una dintre cele mai mari dovezi ale sincerității sale și ale temeiniciei celor aduse de el. Pentru cel înzestrat cu vedere aceasta este de ajuns și nu mai are nevoie de altă dovadă.

„Allah nu-i nedreptătește pe oameni cu nimic.” El nu le adaugă la faptele rele și nu le micsorează faptele bune. „Ci oamenii se nedreptătesc pe ei înșiși”: adevărul vine la ei, însă nu-l primesc, iar după aceea Allah îi pedepsește pecetluindu-le inimile, auzul și vederea.

Versetul 45

وَيَوْمَ يُحْشَرُهُمْ كَأَن لَّمْ يَلْبَثُوا إِلَّا سَاعَةً مِّنَ النَّهَارِ يَتَعَارَفُونَ بَيْنَهُمْ قَدْ خَسِرَ
الَّذِينَ كَذَّبُوا بِلِقَاءِ اللَّهِ وَمَا كَانُوا مُهْتَدِينَ ﴿٤٥﴾

45. In Ziua cand ii va aduna, li se va parea ca nu au ramas decat un ceas dintr-o zi, recunoscandu-se intre ei. Cu adevarat pierduti sunt cei care au tagaduit intalnirea cu Allah si nu au fost calauziti.

Allah vesteste cat de repede se va sfarsi lumea aceasta. Cand ii va aduna pe oameni intr-o Zi asupra careia nu este nicio indoiala, li se va parea ca au ramas in lume doar putina vreme si ca nu au gustat nici bucurie, nici suferinta. Se vor recunoaste intre ei asa cum se recunosteau in lume.

In Ziua aceea, cei care s-au temut de Allah vor fi castigatori, iar cei care au tagaduit intalnirea cu Allah vor fi pierduti. Ei nu au fost calauziti spre Calea Dreapta si religia adevarata, astfel ca au pierdut binecuvantarile si au meritat sa intre in Foc.

Versetul 46

وَأَمَّا نُزِيرُكَ بَعْضَ الَّذِي نَعِدُهُمْ أَوْ نَتَوَفَّيْكَ فَإِلَيْنَا مَرْجِعُهُمْ ثُمَّ اللَّهُ شَهِيدٌ عَلَى
مَا يَفْعَلُونَ ﴿٤٦﴾

46. Fie ca iti aratam o parte din ceea ce le-am fagaduit, fie ca te luam la Noi inainte de aceasta, la Noi este intoarcerea lor. Apoi Allah este Martor la ceea ce fac.

Nu te intrista, o, Trimisule, pentru acesti necredinciosi si nu cere grabirea pedepsei lor. Pedepsa pe care le-am pregatit-o va veni negresit: fie in aceasta lume, astfel incat o vei vedea cu ochii tai si te vei bucura vazand-o, fie in Viata de Apoi, dupa moarte.

Ei se vor intoarce la Allah, iar El ii va vesti despre ceea ce savarseau. Allah le-a numarat faptele, desi ei le-au uitat, si El este Martor asupra tuturor lucrurilor. Aceasta este o avertizare aspra pentru ei si o mangaiere pentru Trimis, pe care poporul sau l-a tagaduit cu incapatanare.

Versetele 47 la 49

وَلِكُلِّ أُمَّةٍ رَسُولٌ فَإِذَا جَاءَ رَسُولُهُمْ قُضِيَ بَيْنَهُمْ بِالْقِسْطِ وَهُمْ لَا
يُظْلَمُونَ ﴿٤٧﴾ وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْوَعْدُ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٤٨﴾ قُلْ لَا
أَمْلِكُ لِنَفْسِي ضَرًّا وَلَا نَفْعًا إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ لِكُلِّ أُمَّةٍ أَجَلٌ إِذَا جَاءَ أَجَلُهُمْ
فَلَا يَسْتَعْجِرُونَ سَاعَةً وَلَا يَسْتَأْذِنُونَ ﴿٤٩﴾

47. Fiecarei comunitati i-a fost trimis un Trimis. Cand vine Trimisul lor, se judeca intre ei cu dreptate si nu sunt nedreptatiti. **48.** Ei spun: „Cand se va implini aceasta fagaduinta, daca spuneti adevarul?” **49.** Spune: „Eu nu stapanesc pentru mine insumi nici vatamare, nici folos, in afara de ceea ce Allah vointe. Fiecare comunitate are un soroc. Cand le vine sorocul, nu-l pot intarzia nici macar un ceas si nici nu-l pot grabi.”

„Fiecarei comunitati” dintre cele trecute „i-a fost trimis un Trimis”, care i-a chemat la Tawhidul lui Allah si la urmareea religiei Sale. „Cand vine Trimisul lor” cu semnele, o parte crede, iar alta nu crede. Allah judeca intre ei cu dreptate, ii izbaveste pe credinciosi si ii nimiceste pe necredinciosi.

„Si nu sunt nedreptatiti”: nu sunt pedepsiti inainte ca Trimisul sa fie trimis si dovada sa fie lamurita, nici nu sunt pedepsiti pentru fapte pe care nu le-au savarsit. Cei care nu cred in tine, o, Muhammad, sa se fereasca sa se poarte asemenea acelor natii osandite, ca sa nu-i loveasca ceea ce i-a lovit pe aceia.

Ei nu trebuie sa socoteasca ca pedeapsa intarzie si sa spuna: „Cand se va implini aceasta fagaduinta, daca spuneti adevarul?” Prin aceasta cerere il nedreptateau pe Profet, fiindca el nu stapanea nimic din acel lucru; lui ii revenea numai sa transmita mesajul si sa-l lamureasca oamenilor.

Cat despre socoteala si trimiterea pedepsei asupra lor, acestea li apartin numai lui Allah. El o trimite cand vine vremea hotarata si randuita potrivit Intelepciunii Sale dumnezeiesti. Cand acel soroc vine, nu-l pot intarzia nici macar un ceas si nici nu-l pot grabi. Necredinciosii sa se fereasca, asadar, sa ceara grabirea pedepsei lui Allah, fiindca, atunci cand ea vine, nu poate fi indepartata de poporul nelegiuit [cf. al-An'am 6:147].

Versetele 50 la 52

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَتَاكُمْ عَذَابُهُ بَيِّنَاتٍ أَوْ نَهَارًا مَّاذَا يَسْتَعْجِلُ مِنْهُ الْمُجْرِمُونَ ﴿٥٠﴾
 أَتُمْ إِذَا مَا وَقَعَ ءَامَنْتُمْ بِهِ ءَالْتَنَ وَقَدْ كُنْتُمْ بِهِ تَسْتَعْجِلُونَ ﴿٥١﴾ ثُمَّ قِيلَ
 لِلَّذِينَ ظَلَمُوا ذُوقُوا عَذَابَ الْخُلْدِ هَلْ تُجْزَوْنَ إِلَّا بِمَا كُنْتُمْ تَكْسِبُونَ ﴿٥٢﴾

50. Spune: „Ce credeti? Daca pedeapsa Lui vine asupra voastra noaptea sau ziua, ce parte din ea doresc nelegiuitii sa grabeasca?” **51.** Oare abia dupa ce se va implini veti crede in ea? „Acum credeti, dupa ce mai inainte cereati sa fie grabita?” **52.** Apoi li se va spune celor care au savarsit nedreptate: „Gustati pedeapsa vesnica! Sunteti oare rasplatiti pentru altceva decat pentru ceea ce agonisati?”

„Spune: Ce credeti? Daca pedeapsa Lui vine asupra voastra noaptea”, in vreme ce dormiti, „sau ziua”, in vreme ce sunteti nepasatori, „ce parte din ea doresc nelegiuitii sa grabeasca?” Ce bine s-ar putea afla in ea, incat sa ceara grabirea ei? Cat de rea este pedeapsa pe care o cer mai devreme!

„Oare abia dupa ce se va implini veti crede in ea?” Credinta nu mai foloseste cand pedeapsa lui Allah s-a implinit. Atunci cand vor pretinde ca au crezut, li se va spune spre mustrare: „Acum credeti”, in vremea greutatii si a durerii, „dupa ce mai inainte cereati sa fie grabita?”

Aceasta este randuiala lui Allah cu robii Sai: ii iarta daca Li cer iertare inainte sa vina pedeapsa; cand pedeapsa a venit, credinta nu mai foloseste. Allah spune despre Fir'awn ca, atunci cand era pe punctul de a se ineca, a zis: „Cred ca nu exista alta divinitate decat Cel in care cred copiii lui Isra'il si sunt dintre cei supusi” [Yunus 10:90]. I s-a raspuns: „Acum crezi, dupa ce mai inainte nu te-ai supus si ai fost dintre cei care raspandesc stricaciune?” [Yunus 10:91].

Allah spune si: „Credinta lor, dupa ce au vazut pedeapsa Noastra, nu le-a mai fost de niciun folos. Aceasta este randuiala lui Allah care a trecut asupra robilor Sai” [Ghafir 40:85]. Aici El spune: „Oare abia dupa ce se va implini veti crede in ea? Acum credeti, dupa ce mai inainte cereati sa fie grabita?” Adica acum pretindeti ca aveti credinta¹⁸. Aceasta este ceea ce mainile voastre au trimis inainte si ceea ce voi insiva ati cerut sa fie grabit.

„Apoi li se va spune celor care au savarsit nedreptate”, cand vor fi rasplatiti pentru faptele lor in Ziua Invierii: „Gustati pedeapsa vesnica”, pedeapsa in care veti ramane pentru totdeauna, fara niciun ragaz, nici macar cat un ceas. „Sunteti

¹⁸ O alta formulare a pasajului are sensul: „Acum sunteti chemati la credinta.”

oare rasplatiti pentru altceva decat pentru ceea ce agonisati” din necredinta, tagaduire si pacat?

Versetele 53 la 56

* وَيَسْتَبِشُونَ أَحَقُّ هُوَ قُلْ إِي وَرَبِّي إِنَّهُ لَحَقٌّ وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ ﴿٥٣﴾
وَلَوْ أَنَّ لِكُلِّ نَفْسٍ ظَلَمَتْ مَا فِي الْأَرْضِ لَافْتَدَتْ بِهِ ۖ وَأَسْرُوا النَّدَامَةَ لَمَّا
رَأَوْا الْعَذَابَ وَقُضِيَ بَيْنَهُم بِالْقِسْطِ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿٥٤﴾ أَلَا إِنَّ لِلَّهِ مَا
فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ أَلَا إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَلَكِنْ أَكْثَرُهُمْ لَا
يَعْلَمُونَ ﴿٥٥﴾ هُوَ يَحْيِي وَيُمِيتُ وَإِلَيْهِ تَرْجِعُونَ ﴿٥٦﴾

53. Ei te intreaba: „Este acesta adevarul?” Spune: „Da, pe Domnul meu! Este adevarul si nu veti putea scapa.” **54.** Daca fiecare suflet care a savarsit nedreptate ar stapani tot ceea ce este pe pamant, l-ar da drept rascumparare. Isi vor ascunde cainta cand vor vedea pedeapsa. Se va judeca intre ei cu dreptate si nu vor fi nedreptatiti. **55.** Cu adevarat, ale lui Allah sunt toate cele din ceruri si de pe pamant. Cu adevarat, fagaduinta lui Allah este adevarata, insa cei mai multi dintre ei nu stiu. **56.** El da viata si da moarte, iar la El veti fi intorsi.

Allah ii spune Profetului Sau: „Ei te intreaba: Este acesta adevarul?” Necredinciosii intreaba din incapatanare, nu pentru a cauta lamurirea si calauzirea. Adica: este adevarat ca oamenii vor fi adunati si inviati dupa moarte pentru Ziua hotarata si ca vor fi rasplatiti pentru faptele lor — cei care au facut bine cu bine, iar cei care au facut rau cu pedeapsa?

„Spune”, jurand ca este adevar si aratand dovada limpede: „Da, pe Domnul meu! Este adevarul” si nu exista nicio indoiala ori neclaritate in el. „Si nu veti putea scapa” de Allah. El va va invia negresit. Asa cum a inceput crearea voastra cand nu erati nimic, tot astfel va va crea din nou, ca sa va rasplateasca pentru faptele voastre.

„Daca fiecare suflet care a savarsit nedreptate”, prin necredinta si pacat, „ar stapani tot ceea ce este pe pamant” din aur, argint si alte averi, ca sa se rascumpere de pedeapsa lui Allah, „l-ar da drept rascumparare”. Aceasta nu i-ar folosi cu nimic. Folosul si vatamarea, rasplata si pedeapsa vor fi numai dupa fapte, dreptate ori rele.

„Isi vor ascunde cainta cand vor vedea pedeapsa.” Nedreptii vor regreta ceea ce au facut, insa va fi prea tarziu. „Se va judeca intre ei cu dreptate”, cu o dreptate desavarsita, in care nu exista nedreptate sau lipsa de echitate in niciun fel.

„Cu adevarat, ale lui Allah sunt toate cele din ceruri si de pe pamant.” El le carmuieste prin hotararile Sale religioase si universale si va judeca intre ele, rasplatindu-le dupa fapte. De aceea spune: „Cu adevarat, fagaduinta lui Allah este adevarata, insa cei mai multi dintre ei nu stiu.” Din aceasta pricina nu se pregatesc pentru intalnirea cu Allah si pot ajunge chiar sa n-o creada, desi exista atatea dovezi hotaratoare, transmise si rationale.

„El da viata si da moarte”, adica El este Unicul care dispune de aducerea la viata si de moarte, precum si de toate celelalte feluri de oranduire; El nu are niciun partas in aceasta. „Iar la El veti fi intorsi” in Ziua Invierii, cand va va rasplati pentru faptele voastre, bune ori rele.

Versetele 57 la 58

يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ مَوْعِظَةٌ مِّن رَّبِّكُمْ وَشِفَاءٌ لِّمَا فِي الصُّدُورِ وَهُدًى
وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ ﴿٥٧﴾ قُلْ بِفَضْلِ اللَّهِ وَبِرَحْمَتِهِ فَبِذَلِكَ فَلْيَفْرَحُوا هُوَ خَيْرٌ
مِّمَّا يَجْمَعُونَ ﴿٥٨﴾

57. O, oameni! A venit la voi un indemn de la Domnul vostru, o vindecare pentru ceea ce se afla in piepturi, o calauzire si o mila pentru credinciosi.
58. Spune: „Prin Harul lui Allah si prin Mila Sa — pentru acestea sa se bucure! Ele sunt mai bune decat tot ceea ce strang.”

Allah Preainaltul ii indeamna pe oameni sa se indrepte spre aceasta Carte nobila, pomenind insusirile ei frumoase, de care ei au neaparata nevoie: „O, oameni! A venit la voi un indemn de la Domnul vostru”, care va povatuieste si va avertizeaza cu privire la faptele ce aduc mania lui Allah si atrag pedeapsa Sa; va previne asupra lor prin lamurirea urmelor si a urmarilor lor rele.

„O vindecare pentru ceea ce se afla in piepturi”: acest Qur'an vindeca bolile poftelor, care il impiedica pe rob sa se supuna Legii, si bolile inoierilor, care vatama stiinta sigura. El cuprinde indemnuri, incurajari si avertismente, fagaduinte si amenintari, prin care in inimi iau nastere dorinta de bine si teama de rau.

Cand inima gaseste in Qur'an dorinta de bine si teama de rau, iar aceste doua stari cresc pe masura ce sensurile lui ii sunt aduse iar si iar inainte, ea ajunge sa

puna ceea ce voieste Allah inaintea voii sufletului, iar ceea ce Il multumeste pe Allah ii devine robului mai iubit decat propria pofta.

Tot astfel, dovezile si argumentele pe care Allah le-a infatisat in chipuri felurite si le-a lamurit in cea mai aleasa exprimare inlatura indoielile care vatama adevarul. Prin ele inima ajunge la cele mai inalte trepte ale certitudinii.

Cand inima se insanatoseste de boala si imbraca vesmantul sanatatii, toate madularele o urmeaza: ele se indreapta prin indreptarea ei si se strica prin stricarea ei.

„O calauzire si o mila pentru credinciosi”: calauzirea este cunoasterea adevarului si lucrarea potrivit lui, iar mila este binele, binefacerea si rasplata din aceasta viata si din cea viitoare pe care le dobandeste cel calauzit prin Qur'an. Calauzirea este cel mai mare mijloc, iar mila este cea mai deplina tinta si dorinta; insa el nu este calauzire si mila decat pentru credinciosi.

Daca robul dobandeste calauzirea si primeste mila nascuta din ea, dobandeste fericirea, izbandirea, castigul, reusita, bucuria si veselia.

De aceea Allah Preainaltul le-a poruncit credinciosilor sa se bucure de acestea: „Spune: Prin Harul lui Allah”, adica prin Qur'an, cea mai mare binecuvantare si cel mai mare har daruit robilor, „si prin Mila Sa”, adica prin religie, credinta, adorarea lui Allah, iubirea si cunoasterea Lui; „pentru acestea sa se bucure! Ele sunt mai bune decat tot ceea ce strang” din bunurile si desfatarile lumii.

Binecuvantarea religiei, care este legata de fericirea acestei lumi si a Vietii de Apoi, nu poate fi comparata cu tot ceea ce cuprinde lumea, fiindca aceasta din urma este trecatoare si se va sfarsi curand.

Allah le porunceste sa se bucure de Harul si Mila Sa pentru ca aceasta bucurie aduce liniste sufletului, insufletire, multumire fata de Allah, putere si dorinta aprinsa pentru stiinta si credinta; ea il indeamna pe rob sa le sporeasca. Aceasta este bucuria laudata, spre deosebire de bucuria pentru poftele si placerile lumii ori pentru desertaciune, care este osandita.

Allah relateaza cuvintele pe care poporul lui Qarun i le-a adresat acestuia: „Nu te bucura peste masura, caci Allah nu-i iubeste pe cei care se bucura peste masura” [al-Qasas 28:76]. Iar despre cei care se bucura de desertaciunea lor, potrivit mesajului Trimisilor, spune: „Cand Trimisii lor le-au adus dovezile limpezi, ei s-au bucurat de stiinta pe care o aveau” [Ghafir 40:83].

Versetele 59 la 60

قُلْ أَرَأَيْتُمْ مَا أَنزَلَ اللَّهُ لَكُمْ مِنْ رِزْقٍ فَجَعَلْتُمْ مِنْهُ حَرَامًا وَحَلَالًا قُلْ ءَآلَهُ أَذْنٌ لَكُمْ أَمْ عَلَى اللَّهِ يَفْتَرُونَ ﴿٥٩﴾ وَمَا ظَنُّ الَّذِينَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ يَوْمَ الْقِيَمَةِ إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَشْكُرُونَ ﴿٦٠﴾

59. Spune: „Vedeti voi ceea ce Allah a coborat pentru voi ca inzestrare, iar voi ati facut o parte oprita si o parte ingaduita?” Spune: „Allah v-a ingaduit aceasta sau nascociti minciuni despre Allah?” **60.** Ce cred cei care nascocesc minciuni despre Allah ca se va intampla in Ziua Invierii? Allah este plin de Har fata de oameni, insa cei mai multi dintre ei nu sunt multumitori.

Allah ii mostra pe politeistii care au oprit ceea ce El a ingaduit si au ingaduit ceea ce El a oprit.

„Vedeti voi ceea ce Allah a coborat pentru voi ca inzestrare” din felurilele animale ingaduite, pe care El vi le-a daruit ca hrana si mila; „iar voi ati facut o parte oprita si o parte ingaduita?” Spune-le, mustrand aceasta fapta stricata: „Allah v-a ingaduit aceasta sau nascociti minciuni despre Allah?” Se stie ca Allah nu le-a dat ingaduinta; astfel se vadeste ca mint.

„Ce cred cei care nascocesc minciuni despre Allah ca se va intampla in Ziua Invierii?” Ce isi inchipuie ei ca le va face Allah prin pedeapsa? Allah spune: „In Ziua Invierii ii vei vedea pe cei care au mintit despre Allah cu fetele innegrite” [az-Zumar 39:60].

„Allah este plin de Har fata de oameni” si le daruieste multe binecuvantari, „insa cei mai multi dintre ei nu sunt multumitori”: fie nu multumesc pentru binecuvantare, fie o folosesc pentru nesupunere, fie opresc o parte din ea si resping Harul lui Allah fata de robii Sai. Putini sunt cei multumitori, care recunosc binecuvantarea, Il lauda pe Allah pentru ea si o folosesc in ascultarea Lui.

Acest verset este o dovada pentru principiul potrivit caruia toate mancarurile sunt ingaduite, afara de cele a caror oprire este statornicita printr-un text, fiindca Allah i-a muștrat pe cei care au oprit inzestrarea daruita robilor Sai.

Versetul 61

وَمَا تَكُونُ فِي شَأْنٍ وَمَا تَتْلُوا مِنْهُ مِنْ قُرْآنٍ وَلَا تَعْمَلُونَ مِنْ عَمَلٍ إِلَّا كُنَّا عَلَيْكُمْ شُهُودًا إِذْ تُفِيضُونَ فِيهِ وَمَا يَعْزُبُ عَنْ رَبِّكَ مِنْ مِثْقَالِ ذَرَّةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ وَلَا أَصْغَرَ مِنْ ذَلِكَ وَلَا أَكْبَرَ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ ﴿٦١﴾

61. In orice stare te-ai afla, orice ai recita din Qur'an si orice fapta ati savarsi, Noi suntem Martori asupra voastra cand va cufundati in ea. Domnului tau nu-I scapa nici macar greutatea unui fir de praf, pe pamant ori in cer, si nimic mai mic sau mai mare decat aceasta nu exista fara sa fie intr-o Carte limpede.

Allah Preainaltul vesteste ca El vegheaza, priveste si cunoaste toate starile robilor, miscarile si repausul lor. In aceasta se afla un indemn de a fi constienti neincetat de privirea Lui.

„In orice stare te-ai afla”, adica in orice imprejurare religioasa sau lumeasca te-ai gasi, „orice ai recita din Qur'an”, pe care Allah ti l-a revelat, „si orice fapta ati savarsi”, mica ori mare, „Noi suntem Martori asupra voastra cand va cufundati in ea”, din clipa cand o incepeti si cat timp o impliniti.

Amintiti-va, asadar, ca Allah va vede in toate faptele voastre; savarsiti-le cu sinceritate si stradanie si feriti-va de tot ceea ce El uraste. El va priveste si stie ceea ce aratati si ceea ce ascundeti.

„Domnului tau nu-I scapa nici macar greutatea unui fir de praf, pe pamant ori in cer”: nimic nu se ascunde Stiintei, Auzului, Vederii si Cunoasterii Sale. „Si nimic mai mic sau mai mare decat aceasta nu exista fara sa fie intr-o Carte limpede”: Stiinta Sa il cuprinde, iar Condeii Sau il inscrie.

Allah alatura adesea aceste doua trepte ale Hotararii si Predestinarii: Stiinta Sa care cuprinde toate lucrurile si inscrierea a tot ceea ce se petrece. El spune: „Oare nu stii ca Allah cunoaste ceea ce este in cer si pe pamant? Toate acestea sunt intr-o Carte; acest lucru Ii este usor lui Allah” [al-Hajj 22:70].

Versetele 62 la 64

أَلَا إِنَّ أَوْلِيَاءَ اللَّهِ لَا خَوْفَ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٦٢﴾ الَّذِينَ ءَامَنُوا
وَكَانُوا يَتَّقُونَ ﴿٦٣﴾ لَهُمُ الْبُشْرَىٰ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ لَا تَبْدِيلَ
لِكَلِمَاتِ اللَّهِ ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٦٤﴾

62. Cu adevarat, apropiatii lui Allah nu vor avea nicio teama si nu se vor intrista: **63.** cei care cred si se tem de Allah. **64.** Pentru ei sunt vesti bune in viata acestei lumi si in Viata de Apoi. Cuvintele lui Allah nu pot fi schimbate. Aceasta este izbanda cea mare.

Allah ne vesteste despre apropiatii si iubirii Sai, despre faptele, insusirile si rasplata lor. „Apropiatii lui Allah nu vor avea nicio teama” fata de viitor si de spaimile care ii asteapta, „si nu se vor intrista” pentru ceea ce a trecut, fiindca nu vor fi savarsit decat fapte drepte. Odata ce teama si intristarea sunt inlaturate, li se statornicesc siguranta, fericirea si binele mult pe care nu-l cunoaste decat Allah.

Apoi ii descrie: „cei care cred” in Allah, ingerii Sai, Cartile Sale, Trimisii Sai, Ziua de Apoi si Predestinarea, cu binele si raul ei, si care isi adeveresc credinta prin Taqwa, implinind poruncile si ferindu-se de opriri.

Oricine este credincios si are Taqwa este un apropiat al lui Allah. „Pentru ei sunt vesti bune in viata acestei lumi si in Viata de Apoi.” Vestile bune din aceasta lume cuprind lauda frumoasa, iubirea credinciosilor, visele bune si bunatatea pe care Allah i-o arata robului, inlesnindu-i cele mai bune fapte si cele mai frumoase insusiri si indepartand de el insusirile rele.

In Viata de Apoi, primele vesti bune le primesc credinciosii la moarte, cand ingerii coboara la ei: „Nu va temeti si nu va intristati, ci primiti vestea buna a Gradinii care v-a fost fagaduita” [Fussilat 41:30]. Apoi, in mormant, primesc vestea bunei placeri a lui Allah si a desfatarilor vesnice. In Ziua de Apoi vor primi vestea desavarsita a intrarii in Gradinile placerii si a izbavirii de pedeapsa dureroasa.

„Cuvintele lui Allah nu pot fi schimbate”: tot ceea ce Allah fagaduieste este adevarat si nu poate fi schimbat ori inlocuit, fiindca El este Adevarat in cuvant, iar nimeni nu se poate impotrivi Vointei si Hotararii Sale.

„Aceasta este izbanda cea mare”, fiindca ea cuprinde izbavirea de tot ceea ce este temut si dobandirea a tot ceea ce este cautat si iubit. Adevarata izbanda este numai a oamenilor credintei si Taqwei. Pe scurt, vestile bune cuprind toate bunatatile si rasplatirile pe care Allah le-a legat, in aceasta lume si in Viata de

Apoi, de credinta si Taqwa; de aceea El a vorbit in chip general, fara sa le restranga.

Versetul 65

وَلَا يَحْزُنُكَ قَوْلُهُمْ إِنَّ الْعِزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا ۖ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٦٥﴾

65. Cuvintele lor sa nu te intristeze. Cu adevarat, intreaga putere Ii apartine lui Allah. El este Cel care aude totul, Atotstiutorul.

Nu lasa sa te intristeze cuvintele celor care nu cred in tine, prin care urmaresc sa te ponegreasca pe tine si religia ta. Ele nu le vor aduce cinste si nu-ti vor face niciun rau.

„Intreaga putere Ii apartine lui Allah”: El o daruieste cui voieste si nu o daruieste cui nu voieste. Allah spune: „Cel care doreste puterea sa stie ca toata puterea Ii apartine lui Allah” [Fatir 35:10]; sa o caute, asadar, prin ascultarea Lui, caci dupa aceea spune: „La El urca vorbele bune, iar fapta dreapta le inalta.”

Se stie ca tu Il asculți pe Allah; puterea si cinstea iti vor veni tie si celor care te urmeaza de la El: „Puterea Ii apartine lui Allah, Trimisului Sau si credinciosilor” [al-Munafiqun 63:8].

„El este Cel care aude totul, Atotstiutorul”: Auzul Sau cuprinde toate glasurile si nimic nu-I este ascuns; Stiinta Sa cuprinde toate cele vazute si nevazute. Nici greutatea unui fir de praf de pe pamant ori din cer, nici ceva mai mic sau mai mare nu-I scapa.

Allah aude ceea ce spui tu si ceea ce spun vrajmasii tai despre tine si cunoaste toate acestea in amanunt. Sa-ti fie, asadar, de ajuns ca Allah stie si iti poarta de grija; celui care se teme de Allah, El ii este de ajuns.

Versetele 66 la 67

أَلَا إِنَّ لِلَّهِ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ وَمَا يَتَّبِعُ الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ
 دُونِ اللَّهِ شُرَكَاءَ إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَإِنْ هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ ﴿٦٦﴾ هُوَ
 الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ لِتَسْكُنُوا فِيهِ وَالنَّهَارَ مُبْصِرًا إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ
 يَسْمَعُونَ ﴿٦٧﴾

66. Cu adevarat, ai lui Allah sunt toti cei din ceruri si de pe pamant. Ce urmeaza cei care cheama, in afara lui Allah, asa-zisi partasi? Ei nu urmeaza decat presupunerea si nu fac decat sa minta. **67.** El este Cel care a facut pentru voi noaptea, ca sa va odihniti in ea, si ziua luminoasa. In acestea sunt semne pentru oamenii care asculta.

Allah ne vesteste ca ale Lui sunt toate cele din ceruri si de pe pamant. El singur le-a creat si le stapaneste, iar toate fapturile sunt robii Sai. El le oranduieste prin hotararile si legile pe care le voieste. Toate sunt supuse lui Allah si se afla sub Stapanirea Lui; de aceea nu merita nicio forma de adorare si nu-I sunt partasi sub niciun aspect.

„Ce urmeaza cei care cheama, in afara lui Allah, asa-zisi partasi?” Ei urmeaza numai o presupunere care nu poate tine locul adevarului. „Ei nu fac decat sa minta”, nascocind in aceasta privinta. Daca ar fi sinceri cand spun ca acestia sunt partasii lui Allah, sa arate macar o insusire prin care ar merita cat greutatea unui fir de praf din adorare; insa nu vor putea niciodata.

Exista printre ei cineva care a creat ceva, a daruit vreo inzestrare, stapaneste vreo faptura ori oranduieste noaptea si ziua, pe care Allah le-a pus in slujba oamenilor?

„El este Cel care a facut pentru voi noaptea, ca sa va odihniti in ea”, prin somn si repaus, datorita intunericului care acopera fata pamantului; daca ar ramane mereu lumina, oamenii nu s-ar putea linisti. „Si ziua luminoasa”: El a facut-o luminoasa, ca oamenii sa vada, sa-si caute castigul si sa se ingrijeasca de folosul religiei si al lumii lor.

„In acestea sunt semne pentru oamenii care asculta” Revelatiile lui Allah cautand sa inteleaga, sa primeasca si sa fie calauziti, nu ascultand cu incapatanare si respingere. Ei vad aici dovada ca numai Allah merita adorarea, ca El este Dumnezeu adevarat, iar divinitatea oricarui lucru din afara Lui este falsa; El este Cel Plin de bunatate, Indurator, Atotstiutor si Preaintelept.

Versetele 68 la 70

قَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَدًا سُبْحَنَهُ ۖ هُوَ الْغَنِيُّ لَهُ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ
 إِنَّ عِنْدَكُمْ مِّنْ سُلٰطٰنٍ بِهٰذَا أَتَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٦٨﴾ قُلْ إِنَّ
 الَّذِينَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ لَا يُفْلِحُونَ ﴿٦٩﴾ مَتَّعَ فِي الدُّنْيَا ثُمَّ إِلَيْنَا
 مَرْجِعُهُمْ ثُمَّ نَذِيقُهُمُ الْعَذَابَ الشَّدِيدَ بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ ﴿٧٠﴾

68. Ei spun: „Allah Si-a luat un fiu.” Marire Lui! El este Cel lipsit de orice nevoie. Ale Lui sunt cele din ceruri si cele de pe pamant. Nu aveti nicio dovada pentru aceasta. Spuneti despre Allah ceea ce nu stiti? **69.** Spune: „Cei care nascocesc minciuni despre Allah nu vor izbandi.” **70.** Vor avea o desfatare trecatoare in aceasta lume, apoi la Noi va fi intoarcerea lor, iar Noi ii vom face sa guste pedeapsa aspra pentru ca nu credeau.

Allah ne vesteste despre minciuna politeistilor impotriva Domnului lumilor: „Ei spun: Allah Si-a luat un fiu.” El Se declara mai presus de aceasta: „Marire Lui!”, adica este cu desavarsire mai presus de ceea ce spun nedreptii, atribuindu-I lipsuri.

Apoi lamureste falsitatea pretentiei lor prin mai multe dovezi. Intai: „El este Cel lipsit de orice nevoie”, deplin independent in toate privintele. Daca este cu desavarsire lipsit de nevoie, pentru ce Si-ar lua un fiu? Ar face-o din nevoie? Aceasta contrazice deplina Sa bogatie, caci nimeni nu-si ia un fiu decat dintr-o lipsa.

A doua dovada: „Ale Lui sunt cele din ceruri si cele de pe pamant.” Aceasta formulare cuprinde fara exceptie toate fiintele din ceruri si de pe pamant: toate sunt fapturi si robi ai Sai. Insusirea aceasta generala inlatura ideea ca ar avea un fiu printre ele, fiindca fiul este de acelasi fel cu tatal sau, iar un pretins fiu al lui Dumnezeu nu ar putea fi faptura si rob. Stapanirea lui Allah asupra tuturor lucrurilor inlatura, asadar, pretentia ca El ar avea un fiu.

A treia dovada: „Nu aveti nicio dovada pentru aceasta.” Aveti vreo dovada ori vreun argument ca Allah are un fiu? Daca ar fi avut o dovada, ar fi adus-o atunci cand El i-a provocat, insa nu au putut. Astfel s-a vadit falsitatea cuvintelor lor si faptul ca vorbesc fara stiinta. „Spuneti despre Allah ceea ce nu stiti?” Aceasta este una dintre cele mai grave fapte oprite.

„Cei care nascocesc minciuni despre Allah nu vor izbandi”: ei nu-si vor atinge tinta si nu vor dobandi ceea ce cauta. Se vor bucura putin de necredinta si minciuna lor in aceasta lume, apoi se vor intoarce la Allah, iar El ii va face sa

guste pedeapsa aspra pentru necredinta lor. „Nu Allah i-a nedreptatit, ci ei insisi s-au nedreptatit” [Al 'Imran 3:117].

Versetele 71 la 73

* وَأَتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ نُوحٍ إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ يَتَقَوْمِ إِنَّ كَانَ كَبُرَ عَلَيْكُمْ مَقَامِي وَتَذَكِيرِي بِآيَاتِ اللَّهِ فَعَلَى اللَّهِ تَوَكَّلْتُ فَأَجْمِعُوا أَمْرَكُمْ وَشُرَكَاءَكُمْ ثُمَّ لَا يَكُنْ أَمْرُكُمْ عَلَيْكُمْ غُمَّةً ثُمَّ اقْضُوا إِلَيَّ وَلَا تُنظِرُونِ ﴿٧١﴾ فَإِنْ تَوَلَّيْتُمْ فَأَسْأَلُكُمْ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى اللَّهِ وَأَمَرْتُ أَنْ أَكُونَ مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿٧٢﴾ فَكَذَّبُوهُ فَنَجَّيْنَاهُ وَمَنْ مَعَهُ فِي الْفُلْكِ وَجَعَلْنَاهُمْ خُلَفَاءَ وَأَغْرَقْنَا الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُنْذَرِينَ ﴿٧٣﴾

71. Recita-le istorisirea lui Nuh, cand el a spus poporului sau: „O, popor al meu! Daca sederea mea printre voi si amintirea semnelor lui Allah vi se par prea grele, atunci eu ma incred in Allah. Hotarati-va planul, voi si partasiile vostri, si planul vostru sa nu va ramana nelamurit; apoi infaptuiti impotriva mea ceea ce ati hotarat si nu-mi dati niciun ragaz. 72. Daca va intoarceti, eu nu v-am cerut nicio rasplata. Rasplata mea este numai la Allah si mi s-a poruncit sa fiu dintre cei supusi Lui.” 73. Ei l-au tagaduit, iar Noi l-am izbavit pe el si pe cei care erau cu el in corabie, i-am facut urmasi si i-am inecat pe cei care au tagaduit semnele Noastre. Priveste, dar, care a fost sfarsitul celor avertizati.

Allah ii spune Profetului Sau: recita poporului tau istorisirea lui Nuh si chemarea lui catre poporul sau. El i-a chemat la Allah vreme indelungata si a ramas intre ei o mie de ani fara cincizeci; totusi chemarea nu le-a sporit decat razvratirea. S-au saturat de el si nu-l mai puteau indura, insa el nu a slabit si nu a incetat sa-i cheme.

El le-a spus: „O, popor al meu! Daca sederea mea printre voi si amintirea semnelor lui Allah vi se par prea grele”, adica daca ramanerea mea printre voi, aducerea aminte a ceea ce va foloseste si dovezile limpezi ale lui Allah va apasa, iar voi vreti sa-mi faceti rau ori sa respingeti adevarul, „atunci eu ma incred in Allah”. Ma bizui pe El sa indeparteze raul indreptat impotriva mea si a chemarii mele; aceasta incredere este oastea si arma mea. Aduceti tot ceea ce puteti din oameni si arme.

„Hotarati-va planul”, uniti-va cu totii, fara ca vreunul dintre voi sa ramana in urma si fara sa crutati vreun efort, „voi si partasii vostri”, pe care ii adorati si ii luati ca aliati in afara lui Allah, Domnul lumilor. „Si planul vostru sa nu va ramana nelamurit”: sa nu fiti tulburati in privinta lui si sa nu-l ascundeti, ci impliniti-l pe fata. „Apoi infaptuiti impotriva mea ceea ce ati hotarat” din pedeapsa si rau, „si nu-mi dati niciun ragaz”, nici macar un ceas.

Aceasta este o dovada hotaratoare si un semn mare al temeinicieii si adevarului chemarii sale. El era singur, fara neam care sa-l apere si fara ostire la care sa se adapteasca. Totusi, a inceput discutia cu poporul sau aratand nechibzuinta credintelor lor, stricaciunea religiei lor si slabiciunea zeilor lor. Ei nutreau impotriva lui dusmanie si ura mai mari decat muntii inalti si erau oameni puternici si agresivi.

Cu toate acestea le-a spus: adunati-va voi, partasii vostri si toti cei pe care ii mai puteti chema, pregatiti toate uneltirile si apoi savarsiti-le impotriva mea daca puteti. Ei nu au izbutit sa faca nimic; astfel s-a vadit ca el era sincer, iar ei minteau in pretentiile lor.

„Daca va intoarceti” de la chemarea mea, nu aveti nicio pricina sa o faceti, fiindca s-a lamurit ca nu va intoarceti de la desertaciune spre adevar, ci de la adevarul sustinut de toate dovezile spre desertaciunea a carei falsitate a fost dovedita.

In plus, „eu nu v-am cerut nicio rasplata” pentru chemarea mea ori pentru primirea ei, ca sa puteti spune ca am venit sa va iau averile si de aceea refuzati. „Rasplata mea este numai la Allah”; eu nu caut rasplata de la nimeni in afara Lui. Si nu va poruncesc ceva pe care eu insumi sa nu-l fac; dimpotriva, „mi s-a poruncit sa fiu dintre cei supusi Lui”, iar eu sunt cel dintai care implineste ceea ce va poruncesc.

„Ei l-au tagaduit”, desi ii chemase noaptea si ziua, in taina si pe fata; chemarea lui nu i-a facut decat sa fuga si mai mult de adevar. „Noi l-am izbavit pe el si pe cei care erau cu el in corabie”, pe care ii poruncisem sa o construiasca sub privirea Noastra [cf. Hud 11:37]. I-am spus: „Cand va clocoti cuptorul, ia in ea cate o pereche din fiecare fel, familia ta — afara de cei impotriva carora s-a rostit Hotararea — si pe cei care cred” [Hud 11:40], iar el a facut aceasta.

Apoi Allah a poruncit cerului sa verse apa din belsug si a facut pamantul sa izbucneasca in izvoare; apele s-au intalnit pentru o porunca deja hotarata [cf. al-Qamar 54:12]. „L-am purtat pe o corabie facuta din scanduri si cuie” [al-Qamar 54:13], care plutea sub privirea Noastra.

„I-am facut urmasi” pe pamant dupa nimicirea necredinciosilor. Allah i-a binecuvantat urmasii si a facut ca numai ei sa ramana, apoi i-a raspandit pe

pamant. „Si i-am inecat pe cei care au tagaduit semnele Noastre”, dupa ce ele li se lamurisera si dovada fusese statornicita.

„Priveste, dar, care a fost sfarsitul celor avertizati”: nimicire, injosire si blestemul necurmat al generatiilor de dupa ei; ori de cate ori sunt pomeniti, oamenii ii invinuiesc si ii osandesc. Sa se fereasca acesti necredinciosi ca nu cumva sa-i loveasca nimicirea, injosirea si pedeapsa care i-au lovit pe aceia.

Versetul 74

ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِ رَسُولًا إِلَىٰ قَوْمِهِمْ فَبَاءُواهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا بِمَا
كَذَّبُوا بِهِ مِنْ قَبْلُ كَذَلِكَ نَطْبَعُ عَلَىٰ قُلُوبِ الْمُعْتَدِينَ ﴿٧٤﴾

74. Apoi, dupa el, am trimis Trimisii la popoarele lor. Ei le-au adus dovezile limpezi, insa nu aveau sa creada in ceea ce tagaduisera mai inainte. Astfel pecetluim inimile celor care intrec masura.

„Apoi, dupa el”, dupa Nuh, „am trimis Trimisii la popoarele lor”, adica la popoarele lor necredincioase, ca sa le cheme la calauzire si sa le avertizeze cu privire la ceea ce le-ar aduce pieirea.

„Ei le-au adus dovezile limpezi”: fiecare Profet a fost sprijinit in chemarea sa prin semne care dovedeau adevarul mesajului adus. „Insa nu aveau sa creada in ceea ce tagaduisera mai inainte.” Cand Trimisul a venit la ei, s-au grabit sa nu creada; Allah i-a pedepsit, pecetluindu-le inimile si impiedicandu-i sa creada dupa ce credinta le fusese cu putinta. El spune: „Le vom intoarce inimile si privirile, pentru ca nu au crezut in ea prima oara” [al-An'am 6:110].

„Astfel pecetluim inimile celor care intrec masura”: punem asupra lor o pecete, astfel incat niciun bine sa nu intre in ele. Allah nu i-a nedreptatit; ei insisi s-au nedreptatit prin tagaduirea adevarului cand acesta a venit si prin respingerea lor de la inceput.

Versetele 75 la 78

ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِم مُّوسَىٰ وَهَارُونَ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ ۚ بِآيَاتِنَا فَاسْتَكْبَرُوا
وَكَانُوا قَوْمًا مُّجْرِمِينَ ﴿٧٥﴾ فَلَمَّا جَاءَهُمُ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِنَا قَالُوا إِنَّ هَذَا
لَسِحْرٌ مُّبِينٌ ﴿٧٦﴾ قَالَ مُوسَىٰ أَتَقُولُونَ لِلْحَقِّ لَمَّا جَاءَكُمْ أَسِحْرٌ هَذَا وَلَا
يُفْلِحُ السَّحَرُونَ ﴿٧٧﴾ قَالُوا أَجِئْتَنَا لْتَلْفِتْنَا عَمَّا وَجَدْنَا عَلَيْهِ ءَابَاءَنَا وَتَكُونَ
لَكُمُ الْكِبْرِيَاءُ فِي الْأَرْضِ وَمَا نَحْنُ لَكُمُ بِمُؤْمِنِينَ ﴿٧٨﴾

75. Apoi, dupa ei, i-am trimis pe Musa si Harun cu semnele Noastre la Fir'awn si dregatorii lui, insa ei s-au purtat cu trufie si au fost un popor nelegiuit. 76. Cand adevarul le-a venit de la Noi, au spus: „Acesta este, fara indoiala, vrajitorie vadita.” 77. Musa a spus: „Spuneti aceasta despre adevar dupa ce a venit la voi? Este aceasta vrajitorie? Vrajitorii nu vor izbandi.” 78. Ei au spus: „Ati venit la noi ca sa ne abateti de la ceea ce i-am gasit urmand pe stramosii nostri si ca maretia in tara sa va apartina voua doi? Noi nu vom crede in voi.”

„Apoi, dupa ei”, dupa Trimisii pe care Allah i-a trimis popoarelor necredincioase si osandite, „I-am trimis pe Musa” ibn 'Imran, cel caruia Cel Milostiv i-a vorbit nemijlocit, unul dintre Trimisii hotarati si dintre marii indrumatori luati drept pilda, carora le-au fost revelate Legi maretie si cuprinzatoare. Impreuna cu el l-am trimis pe fratele sau „Harun”, ca ajutor.

I-am trimis „cu semnele Noastre”, care dovedeau adevarul mesajului lor: Tawhidul lui Allah si oprirea adorarii oricui in afara Lui, „la Fir'awn si dregatorii lui”, capetenile si mai-marii stapanirii sale, fiindca oamenii de rand ii urmau.

„Insa ei s-au purtat cu trufie” fata de semne, pe nedrept si din ingamfare, dupa ce se convinsesera de ele, „si au fost un popor nelegiuit”: nelegiuirea si necredinta erau insusirile lor statornice.

„Cand adevarul le-a venit de la Noi” — cel mai maret adevar, venit de la Allah, inaintea Maretiei Caruia se supune intreaga creatie, Domnul lumilor care isi copleseste fapturile cu binefaceri — ei l-au respins si nu l-au primit. „Au spus: Acesta este, fara indoiala, vrajitorie vadita.” Allah sa-i osandeasca! Nu s-au multumit sa intoarca spatele si sa tagaduiasca, ci l-au socotit cea mai rea desertaciune, vrajitoria, a carei esenta este amagirea si inchipuirea. L-au numit vrajitorie vadita, desi era adevarul limpede.

De aceea Musa i-a muștrat pentru respingerea adevărului, pe care nu-l respinge decât cel mai nelegiuit om: „Spuneți această despre adevăr după ce a venit la voi?”, adică îl numiți vrajitorie vadită? „Este această vrajitorie?” Cercetați-l și cercetați ceea ce cuprinde, iar atunci veți ști cu certitudine că este adevărul.

„Vrajiții nu vor izbandi” nici în această lume, nici în Viata de Apoi. Așteptați și veți vedea cui îi aparține sfârșitul bun, cine izbandește și prin mână cui vine biruința. Mai târziu au aflat, și tuturor li s-a făcut limpede, că Musa a fost cel care a izbandit și a biruit în această lume și în Viata de Apoi.

Ei i-au răspuns lui Musa, încercând să-i respingă cuvintele printr-un argument care nu le infirma: „Ați venit la noi ca să ne abateți de la ceea ce i-am găsit urmând pe strămoșii noștri?”, adică de la politeism și adorarea altora în afara lui Allah, ca să ne porunciți să-L adorăm numai pe Allah, fără partas? Ei au luat credințele strămoșilor rataciți drept dovadă și prin ele au respins adevărul adus de Musa.

Cuvintele Sale, „Si ca maretia în țară să vă aparțină voua doi?”, înseamnă: ați venit ca să deveniți conducători și să ne scoateți din țară noastră? Aceste cuvinte erau o înșelătorie prin care voiau să-i amagească pe cei neștiutori, să-i atate împotriva lui Musa și să-i împiedice să creadă în el.

Acesta nu este argument și nici dovadă. Cel care cunoaște adevărata stare a lucrurilor și are patrundere știe că un argument nu poate fi respins decât printr-o dovadă. Când cineva aduce adevărul, iar mesajul său este întâmpinat cu asemenea obiecții slabe, aceasta arată neputința celui care le rosteste de a respinge mesajul adus de potrivnicul său. Dacă ar fi avut dovada și argument temeinic, le-ar fi adus, fără să se refugieze în presupuneri despre intenția și tinta celuiilalt, fie că acuzația ar fi adevărată sau nu.

Oricine îl cunoștea pe Musa și cunoștea chemarea lui știa că el nu urmărea maretia pe pământ. Tinta lui și a celorlalți Trimisi era calauzirea oamenilor și arătarea lucrurilor care le folosesc.

Adevărul despre ei era chiar ceea ce au spus: „Noi nu vom crede în voi.” Au refuzat din trufie și incapacitanare, nu fiindcă mesajul lui Musa și Harun ar fi fost fals ori fiindcă ar fi avut vreo îndoială cu privire la el. Pricina era numai nedreptatea, dușmania și dorința de maretie — tocmai ceea ce le atribuiseră lui Musa și Harun.

Versetele 79 la 82

وَقَالَ فِرْعَوْنُ أَتُونِي بِكُلِّ سَاحِرٍ عَلِيمٍ ﴿٧٩﴾ فَلَمَّا جَاءَ السَّحَرَةُ قَالَ لَهُمْ
 مُوسَى أَلْقُوا مَا أَنْتُمْ مُلْقُونَ ﴿٨٠﴾ فَلَمَّا أَلْقَوْا قَالَ مُوسَى مَا جِئْتُمْ بِهِ السَّحَرُ
 إِنَّ اللَّهَ سَيُبْطِلُهُ إِنَّ اللَّهَ لَا يُصْلِحُ عَمَلَ الْمُفْسِدِينَ ﴿٨١﴾ وَيُحَقِّقُ اللَّهُ الْحَقَّ
 بِكَلِمَتِهِ ۖ وَلَوْ كَرِهَ الْجَاهِلُونَ ﴿٨٢﴾

79. Fir'awn a spus: „Aduceti-mi orice vrajitor priceput.” **80.** Cand vrajitorii au venit, Musa le-a spus: „Aruncati ceea ce aveti de aruncat!” **81.** Cand au aruncat, Musa a spus: „Ceea ce ati adus este vrajitorie. Allah o va nimici. Allah nu indreapta lucrarea celor care raspandesc stricaciune. **82.** Allah statorniceste adevarul prin Cuvintele Sale, chiar daca nelegiuitii urasc aceasta.”

Fir'awn a spus, infruntand adevarul adus de Musa si urmarind sa se impuna¹⁹ in fata dregatorilor sai si a poporului sau: „Aduceti-mi orice vrajitor priceput”, adica pe toti cei iscusiti si bine deprinsi cu vrajitoria. El a trimis oameni prin cetatile Egiptului, care i-au adus vrajitori de felurite categorii si trepte.

„Cand vrajitorii au venit” ca sa se intreaca cu Musa, acesta le-a spus: „Aruncati ceea ce aveti de aruncat!” Nu le-a hotarat ce sa faca, fiindca era sigur de biruinta si nu se temea nici de ei, nici de ceea ce adusesera.

„Cand au aruncat” funiile si toiegele lor, ele au parut serpi care se miscau. Musa a spus: „Ceea ce ati adus este vrajitorie”, adica aceasta este vrajitorie adevarata si mare; insa, oricat de mare ar fi, „Allah o va nimici. Allah nu indreapta lucrarea celor care raspandesc stricaciune”, fiindca ei cauta prin ea sa sprijine desertaciunea impotriva adevarului, iar ce stricaciune poate fi mai mare?

Aceasta cuprinde orice om care raspandeste stricaciune si orice lucrare ori uneltire a sa: fapta lui va fi zadarnicita si va pieri. Chiar daca uneori pare sa izbandeasca, ea va sfarsi prin a se destrama si a pieri.

Cat despre cei care indreapta lucrurile, cautand Fata lui Allah prin fapte si mijloace folositoare, poruncite de El, Allah le indreapta lucrarile, le inalta si le face sa sporeasca neincetat. Musa si-a aruncat toiagul, iar acesta a inghitit tot ceea ce nascocisera; vrajitoria lor a fost zadarnicita, iar desertaciunea lor a pierit.

¹⁹ O alta formulare spune ca Fir'awn incerca sa-i amageasca pe dregatorii sai si pe poporul sau.

„Allah statorniceste adevarul prin Cuvintele Sale, chiar daca nelegiuitii urasc aceasta.” Cand adevarul li s-a facut limpede, vrajitorii au cazut in prosternare. Fir'awn i-a amenintat ca ii va rastigni si le va taia mainile si picioarele, dar ei nu au luat seama la aceasta si au ramas statornici in credinta.

Cat despre Fir'awn, dregatorii si adeptii lor, niciunul nu a crezut; au staruit, ratacind orbeste in razvratirea lor.

Versetul 83

فَأَمَّا أَمَنَ لِمُوسَىٰ إِلَّا ذُرِّيَّةٌ مِّن قَوْمِهِ عَلَىٰ خَوْفٍ مِّن فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِمْ أَن يَفْتِنَهُمْ وَإِنَّ فِرْعَوْنَ لَعَالٍ فِي الْأَرْضِ وَإِنَّهُ لَمِنَ الْمُسْرِفِينَ ﴿٨٣﴾

83. Nu au crezut in Musa decat niste tineri din poporul sau, cu teama ca Fir'awn si dregatorii lor ii vor supune incercarii. Fir'awn era semet pe pamant si era dintre cei care intrec orice hotar.

„Nu au crezut in Musa decat niste tineri din poporul sau”, adica o parte dintre tinerii copiilor lui Isra'il, care au ramas statornici in fata fricii, fiindca credinta se inradacinase in inimile lor. Se temeau ca Fir'awn si dregatorii lor ii vor supune incercarii si ii vor abate de la religie.

„Fir'awn era semet pe pamant”, avea puterea si stapanirea; nu este de mirare ca se temeau de represaliile lui. In plus, „era dintre cei care intrec orice hotar”, depasind masura in razvratire si dusmanie.

Intelepciunea — iar Allah stie cel mai bine — pentru care nu au crezut in Musa decat tinerii poporului sau este aceea ca tinerii primesc mai usor adevarul si il urmeaza mai repede. Cei varstnici crescusera in necredinta, iar credintele false ramase in inimile lor ii indepartau de adevar mai mult decat pe altii.

Versetele 84 la 86

وَقَالَ مُوسَىٰ يَاقَوْمِ إِن كُنتُمْ ءَامِنُونَ بِاللَّهِ فَعَلَيْهِ تَوَكَّلُوا إِن كُنتُمْ مُّسْلِمِينَ ﴿٨٤﴾ فَقَالُوا عَلَى اللَّهِ تَوَكَّلْنَا رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً لِّلْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٨٥﴾ وَنَجِّنَا بِرَحْمَتِكَ مِنَ الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴿٨٦﴾

84. Musa a spus: „O, popor al meu! Daca ati crezut in Allah, atunci incredeti-va in El, daca sunteti cu adevarat supusi Lui.” 85. Ei au spus: „In Allah ne

incredem. Domnul nostru, nu ne face pricina de incercare pentru poporul nedrept 86. si izbaveste-ne, prin Mila Ta, de poporul necredincios.”

Musa si-a povatuit poporul la rabdare si i-a amintit mijlocul prin care puteau dobandi aceasta: „Daca ati crezut in Allah”, lucrati asa cum se cuvine credinciosilor; „atunci incredeti-va in El, daca sunteti cu adevarat supusi Lui”, bizuiti-va pe El, intoarceti-va spre El si cereti-I ajutorul.

Ei s-au supus si au spus: „In Allah ne incredem. Domnul nostru, nu ne face pricina de incercare pentru poporul nedrept”, adica nu le da putere asupra noastra, ca sa ne sileasca sa parasim credinta ori sa ne biruie, amagindu-se astfel si spunand: daca acestia ar fi urmat adevarul, nu ar fi fost biruiti.

„Si izbaveste-ne, prin Mila Ta, de poporul necredincios”, ca sa fim feriti de raul lor si sa ne putem tine de religia noastra, implinindu-i randuielile pe fata, fara ca cineva sa ni se impotriveasca ori sa ne opreasca.

Versetele 87 la 89

وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ وَأَخِيهِ أَنْ تَبَوَّءَا لِقَوْمِكَ مِمَّصْرَ بَيْوتًا وَاجْعَلُوا بُيُوتَكُمْ قِبْلَةً
وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٨٧﴾ وَقَالَ مُوسَىٰ رَبَّنَا إِنَّكَ آتَيْتَ
فِرْعَوْنَ وَمَلَأَهُ زِينَةً وَأَمْوَالًا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا رَبَّنَا لِيُضِلُّوا عَنْ سَبِيلِكَ رَبَّنَا
اطْمَسْ عَلَىٰ أَمْوَالِهِمْ وَأَشْدُدْ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ فَلَا يُؤْمِنُوا حَتَّىٰ يَرَوْا الْعَذَابَ
الْأَلِيمَ ﴿٨٨﴾ قَالَ قَدْ أُجِيبَت دَعْوَتُكُمَا فَاسْتَقِيمَا وَلَا تَتَّبِعَانِ سَبِيلَ الَّذِينَ لَا
يَعْلَمُونَ ﴿٨٩﴾

87. Le-am revelat lui Musa si fratelui sau: „Pregatiti pentru poporul vostru case in Egipt, faceti din casele voastre locuri de rugaciune, impliniti Rugaciunea si da-le credinciosilor vestea cea buna.” 88. Musa a spus: „Domnul nostru! I-ai daruit lui Fir'awn si dregatorilor lui podoaba si averi in viata acestei lumi, Domnul nostru, ca sa-i rataceasca pe oameni de la Calea Ta. Domnul nostru, nimiceste-le averile si inaspreste-le inimile, ca sa nu creada pana cand nu vor vedea pedeapsa dureroasa.” 89. El a spus: „Rugaciunea voastra a fost primita. Ramaneti amandoi statornici si nu urmati calea celor care nu stiu.”

Cand persecutia lui Fir'awn si a poporului sau impotriva copiilor lui Isra'il s-a inasprit si ei cautau cu staruinta sa-i abata de la religie, Allah le-a revelat lui

Musa si fratelui sau: „Pregatiti pentru poporul vostru case in Egipt”, adica porunciti-le sa-si pregateasca locuinte in care sa se poata ascunde.

„Faceti din casele voastre locuri de rugaciune”, fiindca nu puteau implini Rugaciunea in lacasurile de cult deschise tuturor. „Impliniti Rugaciunea”, caci ea va va ajuta in toate treburile, „si da-le credinciosilor vestea cea buna” a ajutorului, sprijinului si biruintei religiei lor. Cu adevarat, odata cu greutatea vine usurarea; cu adevarat, odata cu greutatea vine usurarea. Cand apasarea se mareste si lucrurile devin tot mai grele, Allah aduce izbavirea si usurarea.

Cand Musa a vazut impietirea inimilor lui Fir'awn si ale dregatorilor sai si intoarcerea lor de la adevar, s-a rugat impotriva lor, iar Harun a spus amin la rugaciunea sa.

Musa a spus: „Domnul nostru! I-ai daruit lui Fir'awn si dregatorilor lui podoaba”, cu care se infrumusetau: bijuterii, haine, case impodobite, calarituri alese si slujitori, „si averi” din belsug, „in viata acestei lumi, ca sa-i rataceasca pe oameni de la Calea Ta”. Ei folosesc aceste averi numai pentru a-i abate pe oameni de la Calea Ta; s-au ratacit si ii ratacesc si pe altii.

„Domnul nostru, nimiceste-le averile”, ia-le de la ei, fie nimicindu-le, fie prefacandu-le in pietre fara folos, „si inaspreste-le inimile, ca sa nu creada pana cand nu vor vedea pedeapsa dureroasa”. Musa a spus aceasta din manie pentru ca ei incalcasera hotarele sfinte ale lui Allah, raspandisera stricaciune printre robii Sai si ii oprisera de la Calea Lui. Din cunoasterea desavarsita a Domnului sau, el stia ca Allah ii va pedepsi pentru faptele lor inchizandu-le usa credintei.

Allah a spus: „Rugaciunea voastra a fost primita.” Aceasta arata ca Musa se ruga, iar Harun spunea amin; cel care spune amin are parte la rugaciune impreuna cu cel care o rosteste.

„Ramaneti amandoi statornici”, ramaneti statornici in religia voastra si continuati chemarea, „si nu urmati calea celor care nu stiu”, adica drumul celor nestiutori si rataciti, care s-au abatut de la Calea Dreapta si urmeaza drumurile ce duc spre Foc.

Allah i-a poruncit lui Musa sa plece noaptea cu copiii lui Isra'il si i-a vestit ca vor fi urmariti. Fir'awn a trimis vestitori prin cetati ca sa adune ostirile si a spus despre Musa si copiii lui Isra'il: „Acestia sunt o ceata mica; ei ne-au starnit mania, iar noi suntem cu totii prevazatori” [ash-Shu'ara' 26:54-56].

Fir'awn si-a adunat ostirile de aproape si de departe si i-a urmarit cu ura si dusmanie, pornind sa-i asupeasca pe Musa si pe poporul sau si sa raspandeasca raul pe pamant. Cand asuprirea ajunge la o asemenea treapta si pacatul se inradacineaza astfel, asteapta pedeapsa.

Versetele 90 la 93

* وَجَوَّزْنَا بِنِي إِسْرَءِيلَ الْبَحْرَ فَاتَّبَعَهُمْ فِرْعَوْنُ وَجُنُودُهُ بَغْيًا وَعَدُوًّا حَتَّىٰ
 إِذَا أَدْرَكَهُ الْغَرَقُ قَالَ ءَامَنْتُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا الَّذِي ءَامَنْتُ بِهِ ۚ بَنُوا إِسْرَءِيلَ
 وَأَنَا مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿٩٠﴾ ءَأَلْتَنَ وَقَدْ عَصَيْتَ قَبْلُ وَكُنْتَ مِنَ
 الْمُفْسِدِينَ ﴿٩١﴾ فَالْيَوْمَ نُنَجِّيكَ بِبَدَنِكَ لِتَكُونَ لِمَنْ خَلَقَكَ ءَايَةً ۖ وَإِنَّ
 كَثِيرًا مِّنَ النَّاسِ عَنْ ءَايَتِنَا لَغَافِلُونَ ﴿٩٢﴾ وَلَقَدْ بَوَّأْنَا بَنِي إِسْرَءِيلَ مَبَآءَ
 صِدْقٍ وَرَزَقْنَاهُمْ مِّنَ الطَّيِّبَاتِ فَمَا اخْتَلَفُوا حَتَّىٰ جَاءَهُمُ الْعِلْمُ ۚ إِنَّ رَبَّكَ
 يَقْضِي بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿٩٣﴾

90. I-am trecut pe copiii lui Isra'il prin mare, iar Fir'awn si ostirile lui i-au urmarit cu asuprire si dusmanie, pana cand, pe cand se ineca, el a spus: „Cred ca nu exista alta divinitate decat Cel in care cred copiii lui Isra'il, iar eu sunt dintre cei supusi.” 91. „Acum crezi, dupa ce mai inainte nu te-ai supus si ai fost dintre cei care raspandesc stricaciune? 92. Astazi iti vom salva trupul, ca sa fii un semn pentru cei de dupa tine.” Cu adevarat, multi oameni sunt nepasatori fata de semnele Noastre. 93. I-am asezat pe copiii lui Isra'il intr-un salas bun si i-am inzestrat cu lucruri bune. Ei nu s-au dezbinat pana cand le-a venit stiinta. Domnul tau va judeca intre ei, in Ziua Invierii, cu privire la lucrurile in care se deosebeau.

„I-am trecut pe copiii lui Isra'il prin mare.” Cand Musa a ajuns la mare, Allah i-a revelat sa o loveasca cu toiagul. El a lovit-o si s-au deschis douasprezece drumuri, pe care copiii lui Isra'il au trecut, iar Fir'awn si ostirile lui au intrat in mare urmarindu-i.

Cand Musa si poporul sau au iesit cu totii din mare, iar Fir'awn si ostirile sale se aflau in mijlocul ei, Allah a poruncit marii sa se inchida peste ei; toti s-au inecat sub privirile copiilor lui Isra'il.

Cand Fir'awn a inceput sa se inece si a fost sigur ca va pieri, el a spus: „Cred ca nu exista alta divinitate decat Cel in care cred copiii lui Isra'il”, adica Allah, Dumnezeu adevarat, in afara Caruia nu exista alta divinitate, „iar eu sunt dintre cei supusi”, dintre cei care se supun religiei lui Allah si mesajului adus de Musa.

Allah lamureste ca aceasta credinta nu i-a folosit in acea stare: „Acum crezi” si il adeveresti pe Trimisul lui Allah, „dupa ce mai inainte nu te-ai supus”,

savarsind cu indrazneala pacate, necrezand si mintind, „si ai fost dintre cei care raspandesc stricaciune?” Credinta de acum nu-ti foloseste.

Aceasta este randuiala lui Allah: cand necredinciosii ajung intr-o stare care ii sileste sa creada, credinta nu le foloseste, fiindca este credinta intemeiata pe ceea ce vad cu ochii, asemenea credintei celui inviat. Folositoare este numai credinta in nevazut.

„Astazi iti vom salva trupul, ca sa fii un semn pentru cei de dupa tine.” Talcuitorii au spus ca frica pe care copiii lui Isra'il o aveau fata de Fir'awn era atat de mare, incat aproape nu puteau crede ca s-a inecat si s-au indoit de aceasta. Allah a poruncit marii sa-i arunce trupul pe un loc inalt, ca el sa fie pentru ei invatatura si semn.

„Cu adevarat, multi oameni sunt nepasatori fata de semnele Noastre.” Semnele trec iar si iar pe langa ei, dar ei nu trag folos, fiindca nu le dau atentie. In schimb, cel inzestrat cu minte si cu inima atenta vede in semnele lui Allah cea mai puternica dovada a adevarului vestit de Trimisi.

„I-am asezat pe copiii lui Isra'il intr-un salas bun”, in locuintele poporului lui Fir'awn, si le-am lasat mostenire tara si tinutul lor. „Si i-am inzestrat cu lucruri bune”, mancare, bautura si celelalte bunatati.

„Ei nu s-au dezbinat” cu privire la adevar „pana cand le-a venit stiinta”, care cerea unirea si intelegerea. Insa s-au asuprit unii pe altii, iar multi dintre ei au urmat pofte si scopuri potrivnice adevarului; astfel, dezbinarea s-a raspandit mult intre ei.

„Domnul tau va judeca intre ei, in Ziua Invierii, cu privire la lucrurile in care se deosebeau”, prin Judecata Sa dreapta, izvorata din Stiinta desavarsita si Puterea atotcuprinzatoare.

Aceasta este boala la care sunt expusi oamenii religiei adevarate: daca Shaytan nu reuseste sa-i faca sa i se supuna parasind cu totul religia, se straduieste sa-i atate unii impotriva altora, sa arunce intre ei dusmanie si ura. Din aceasta se nasc deosebiri care ii fac sa se declare unii pe altii rataciti si sa poarte ranchiuna, ceea ce il bucura pe Iblis.

Domnul lor este Unul, Trimisul lor este unul, religia lor este una si interesele lor obstesti sunt aceleasi. De ce s-ar dezbinati intr-un chip care ii desparte si ii slabeste, le rupe legaturile, le risipeste atatea foloase religioase si lumesti si face sa se piarda atatea dintre cele ce tin de religia lor?

Te rugam, o, Allah, sa fii Bland cu robii Tai credinciosi, sa-i unesti, sa vindeci dezbinarea dintre ei, sa-i aduni pe cei apropiati si pe cei departati, o, Stapan al Maretiei si al Cinstei!

Versetele 94 la 95

ج

فَإِنْ كُنْتَ فِي شَكٍّ مِّمَّا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ فَسْأَلِ الَّذِينَ يَقْرَأُونَ الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكَ
 لَقَدْ جَاءَكَ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُمْتَرِينَ ﴿٩٤﴾ وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ
 الَّذِينَ كَذَبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ فَتَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٩٥﴾

94. Daca esti in indoiala cu privire la ceea ce ti-am revelat, intreaba-i pe cei care citesc Scriptura de dinaintea ta. Adevarul a venit la tine de la Domnul tau, asa ca nu fi dintre cei care se indoiesc 95. si nu fi dintre cei care tagaduiesc semnele lui Allah, caci ai fi dintre cei pierduti.

Allah ii spune Profetului Sau Muhammad: „Daca esti in indoiala cu privire la ceea ce ti-am revelat”, daca este adevarat ori nu, „intreaba-i pe cei care citesc Scriptura de dinaintea ta”, adica pe oamenii echitabili ai Cartii si pe invatatii statornici; ei iti vor confirma adevarul celor vestite si potrivirea lor cu ceea ce au ei.

Daca se spune: multi dintre oamenii Cartii — poate chiar cei mai multi dintre ei, iudeii si crestinii — nu au crezut in Trimisul lui Allah, l-au infruntat si i-au respins chemarea; totusi Allah i-a poruncit Trimisului Sau sa-i ia drept martori si a facut marturia lor dovada a adevarului celor aduse de el. Cum se intelege aceasta? Raspunsul are mai multe laturi:

Prima: cand marturia este atribuita unui grup, unei scoli ori unei tari, sunt avuti in vedere numai oamenii drepti si sinceri dintre ei. Ceilalti nu sunt luati in seama, chiar daca sunt mai numerosi, fiindca marturia se intemeiaza pe dreptate si adevar. Aceasta conditie s-a implinit prin credinta multor rabini si invatati ai lor, precum 'Abdullah ibn Salam si insotitorii lui, precum si a multora care au primit Islamul in vremea Profetului, a califilor de dupa el si mai tarziu.

A doua: marturia oamenilor Cartii in favoarea Trimisului se intemeiaza pe cartea lor, Tawrah, despre care pretind ca o urmeaza. Daca in Tawrah se afla ceea ce se potriveste cu Qur'anul, il adevereste si marturiseste temeinicia lui, atunci, chiar daca toti, de la cel dintai pana la cel din urma, s-ar uni sa tagaduiasca aceasta, tagaduirea lor nu ar vatama cu nimic mesajul adus de Trimis.

A treia: Allah i-a poruncit Trimisului Sau sa invoce marturia oamenilor Cartii asupra adevarului mesajului adus. El a facut aceasta pe fata si a vestit-o inaintea tuturor. Se stie ca multi dintre ei erau dintre cei mai dornici sa zadarniceasca chemarea Trimisului Muhammad. Daca ar fi avut ceva prin care sa respinga cele pomenite de Allah, l-ar fi aratat si l-ar fi facut cunoscut. Pentru

ca nu s-a petrecut nimic de felul acesta, neputinta dusmanului de a respinge si recunoasterea celui care a raspuns chemarii sunt dintre cele mai puternice dovezi ale adevarului si temeinicieii acestui Qur'an.

A patra: cei mai multi dintre oamenii Cartii nu au respins chemarea Trimisului, ci cei mai multi au raspuns si s-au supus de buna voie. Trimisul a fost trimis intr-o vreme in care cei mai multi dintre oamenii religiosi de pe pamant erau oameni ai Cartii; nu a trecut mult pana cand cei mai multi locuitori ai Shamului, Egiptului, Irakului si ai tinuturilor invecinate — locuri in care religia oamenilor Cartii era bine inradacinata — au primit Islamul.

Nu au ramas decat conducatorii care au ales intaietatea lumeasca in locul adevarului, cei care i-au urmat dintre oamenii de rand nestiutori si cei care poarta numai numele de crestini, precum europenii apuseni, care in realitate nu cred in Viata de Apoi si nu apartin niciunei religii revelate. Ei isi revendica apartenenta la religia lui Mesia pentru a-si intari stapanirea si a-si masca falsitatea, asa cum stie cel care ii cunoaste si vede limpede starea lor.

Iar cuvintele Sale: „Adevarul a venit la tine” inseamna: adevarul in care nu exista indoiala sub niciun aspect, „de la Domnul tau, asa ca nu fi dintre cei care se indoiesc.” Acest sens este asemenea cuvintelor lui Allah: „Aceasta este o Carte care ti-a fost coborata; sa nu fie in pieptul tau nicio neliniste din pricina ei” [al-A'raf 7:2].

„Si sa nu fii dintre cei care tagaduiesc semnele lui Allah, caci ai fi dintre cei pierduti.” In acest pasaj Allah interzice doua lucruri: indoiala si sovaiala cu privire la acest Qur'an, apoi, mai grav decat acestea, tagaduirea lui, desi el cuprinde semnele limpezi ale lui Allah, care nu pot fi respinse in niciun chip.

Allah a aratat ca urmare a acestei tagaduirii este pierderea: lipsirea de orice castig, prin pierderea rasplatii din aceasta lume si din Viata de Apoi si prin dobandirea pedepsei in amandoua. Interzicerea unui lucru cuprinde porunca implinirii opusului sau; prin urmare, aici se afla porunca de a crede deplin in Qur'an, de a avea inima linistita prin el, de a-l invata si de a lucra potrivit lui.

Prin aceasta, robul ajunge dintre cei care izbutesc, care dobandesc cele mai inalte teluri, cele mai alese dorinte si cele mai desavarsite virtuti, iar pierderea este indepartata de la ei.

Versetele 96 la 97

إِنَّ الَّذِينَ حَقَّتْ عَلَيْهِمْ كَلِمَتُ رَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٩٦﴾ وَلَوْ جَاءَتْهُمْ كُلُّ آيَةٍ
حَتَّى يَرَوْا الْعَذَابَ الْأَلِيمَ ﴿٩٧﴾

96. Cei impotriva carora Cuvantul Domnului tau s-a adeverit nu vor crede, 97. chiar daca le-ar veni orice semn, pana cand vor vedea pedeapsa dureroasa.

„Cei impotriva carora Cuvantul Domnului tau s-a adeverit”, adica aceia care sunt dintre cei rataciti, osanditi Focului, si asupra carora trebuie sa se implineasca ceea ce Allah a hotarat si a randuit, „nu vor crede, chiar daca le-ar veni orice semn”. Semnele nu le sporesc decat razvratirea si ratacirea.

Allah nu i-a nedreptatit, ci ei s-au nedreptatit pe ei insisi cand au respins adevarul prima data cand le-a venit. Drept pedeapsa, Allah le-a pecetluit inimile, auzul si vazul; ei nu vor crede pana cand nu vor vedea pedeapsa dureroasa cu care au fost amenintati.

Atunci vor sti cu certitudine ca lucrul pe care l-au urmat era ratacire, iar ceea ce le-au adus Trimisii era adevarul. Insa va fi intr-un timp in care credinta nu le mai foloseste; in acea Zi, dezvinovatarea celor nedrepti nu le va fi de folos si nici nu li se va cere sa caute multumirea lui Allah. Semnele ii folosesc numai celui care are o inima vie ori asculta cu atentie si cu inima treaza.

Versetul 98

فَلَوْلَا كَانَتْ قَرْيَةً ءَامَنَتْ فَنَفَعَهَا إِيمَانُهَا إِلَّا قَوْمَ يُونُسَ لَمَّا ءَامَنُوا كَشَفْنَا عَنْهُمْ عَذَابَ الْخِزْيِ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَمَتَّعْنَاهُمْ إِلَىٰ حِينٍ ﴿٩٨﴾

98. De ce nu a existat nicio cetate care sa fi crezut, iar credinta ei sa-i fi fost de folos, afara de poporul lui Yunus? Cand ei au crezut, am indepartat de la ei pedeapsa rusinii in viata acestei lumi si le-am dat sa se bucure pentru un timp.

„De ce nu a existat nicio cetate” dintre cetatile care i-au tagaduit pe Trimisi, „care sa fi crezut”, cand a vazut pedeapsa, „iar credinta ei sa-i fi fost de folos?” Niciuneia nu i-a folosit credinta dupa ce a vazut pedeapsa. Allah a spus despre Fir'awn: „Cred ca nu exista alta divinitate decat Cel in care cred copiii lui Isra'il, iar eu sunt dintre cei supusi.” I s-a spus: „Acum crezi, dupa ce mai inainte nu te-ai supus si ai fost dintre cei care raspandesc stricaciune?” [Yunus 10:90-91].

Allah mai spune: „Cand au vazut pedeapsa Noastra, au spus: Credem numai in Allah si nu credem in ceea ce Li faceam partasi. Dar credinta lor, cand au vazut pedeapsa Noastra, nu le-a mai fost de folos. Aceasta este randuiala lui Allah fata de robii Sai” [Ghafir 40:84-85]. Si: „Cand moartea vine la unul dintre ei, el spune: Domnul meu, intoarce-ma, ca sa fac bine in ceea ce am lasat” [al-Mu'minun 23:99-100].

Intelepciunea este limpede: credinta silita nu este credinta adevarata, iar daca lucrul care l-a silit sa creada — pedeapsa — ar fi indepartat, omul s-ar intoarce la necredinta.

„Afara de poporul lui Yunus? Cand ei au crezut”, dupa ce au vazut pedeapsa, „am indepartat de la ei pedeapsa rusinii in viata acestei lumi si le-am dat sa se bucure pentru un timp.” Aceasta este o exceptie de la randuiala generala. Ea are o intelepciune cunoscuta de Cunosculatorul nevazutului si al vazutului, dar care nu a ajuns la noi si pe care intelegerea noastra nu o poate cuprinde.

Allah spune in alta parte: „Yunus a fost dintre Trimisi... L-am trimis la o suta de mii sau chiar mai multi. Ei au crezut, iar Noi le-am dat sa se bucure pentru un timp” [as-Saffat 37:139, 147-148]. Poate ca intelepciunea este ca ceilalti oameni nimiciti s-ar fi intors, daca ar fi fost trimisi inapoi, la ceea ce le fusese oprit; despre poporul lui Yunus, Allah stie cel mai bine ca credinta lor va dainui, iar ei au ramas cu adevarat statornici in ea. Allah stie cel mai bine.

Versetele 99 la 100

وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ لَأَمَنَّ مَنْ فِي الْأَرْضِ كُلَّهُمْ جَمِيعًا أَفَأَنْتَ تُكْرِهُ النَّاسَ حَتَّى
يَكُونُوا مُؤْمِنِينَ ﴿٩٩﴾ وَمَا كَانَ لِنَفْسٍ أَنْ تَوْمِنَ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَيَجْعَلُ
الرَّجْسَ عَلَى الَّذِينَ لَا يَعْقِلُونَ ﴿١٠٠﴾

99. Daca Domnul tau ar fi voit, toti cei de pe pamant ar fi crezut, cu totii. Oare tu ii vei sili pe oameni pana cand vor fi credinciosi? 100. Niciun suflet nu poate sa creada decat cu voia lui Allah, iar El pune necuratia asupra celor care nu inteleg.

Allah ii spune Profetului Sau Muhammad: „Daca Domnul tau ar fi voit, toti cei de pe pamant ar fi crezut, cu totii”, caci El ar fi putut sa le insufe credinta si sa aseze evlavia in inimile lor; El are putere asupra acestui lucru. Insa Intelepciunea Sa a cerut ca unii dintre ei sa fie credinciosi, iar altii necredinciosi.

„Oare tu ii vei sili pe oameni pana cand vor fi credinciosi?” Tu nu poti face aceasta si nu se afla in puterea ta; nimeni, in afara de Allah, nu are puterea aceasta.

„Niciun suflet nu poate sa creada decat cu voia lui Allah”, adica prin vointa si hotararea Sa, prin ingaduinta Sa care tine de predestinare si de Lege. Pe cel dintre creaturi care este pregatit sa primeasca aceasta si in care credinta poate creste, Allah il sprijina si il calauzeste. „Iar El pune necuratia”, adica raul si ratacirea, „asupra celor care nu inteleg”, care nu primesc poruncile si opririle lui Allah si nu dau ascultare sfaturilor si indemnului Sau.

Versetele 101 la 103

ج
 قُلْ أَنْظَرُوا مَاذَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا تُغْنِي الْآيَاتُ وَالنُّذُرُ عَنْ قَوْمٍ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٠١﴾ فَهَلْ يَنْتَظِرُونَ إِلَّا مِثْلَ أَيَّامِ الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلِهِمْ قُلْ فَاتَنْظَرُوا إِنِّي مَعَكُمْ مِنَ الْمُنْتَظَرِينَ ﴿١٠٢﴾ ثُمَّ نَجَّيْ رُسُلَنَا وَالَّذِينَ ءَامَنُوا كَذَلِكَ حَقًّا عَلَيْنَا نَجِ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٠٣﴾

101. Spune: „Priviti la ceea ce se afla in ceruri si pe pamant!” Insa semnele si avertismentele nu folosesc unui popor care nu crede. **102.** Oare asteapta ei altceva decat zile asemenea celor ale oamenilor care au trecut inaintea lor? Spune: „Asteptati! Si eu sunt impreuna cu voi dintre cei care asteapta.” **103.** Apoi ii izbavim pe Trimisii Nostri si pe cei care cred. Astfel, este un drept asupra Noastra sa-i izbavim pe credinciosi.

Allah Preainaltul ii cheama pe robii Sai sa priveasca la ceea ce se afla in ceruri si pe pamant. Este vorba despre a privi cu luare-aminte, a cugeta la cele cuprinse in ele si a desprinde invataturi; in acestea se afla semne pentru un popor care crede si invataturi pentru cei care au certitudine. Ele arata ca numai Allah este Cel adorat si laudat, Stapanul Maretiei, al Cinstei, al Numelor marete si al Insusirilor desavarsite.

„Insa semnele si avertismentele nu folosesc unui popor care nu crede”, fiindca ei nu trag folos din semne, din pricina intoarcerii lor de la ele si a impotrivirii lor.

„Oare asteapta ei altceva decat zile asemenea celor ale oamenilor care au trecut inaintea lor?” Dupa ce semnele lui Allah s-au facut limpezi, cei care nu cred nu mai pot astepta decat nimicirea si pedeapsa asemenea celor dinaintea

lor, fiindca au savarsit aceleasi fapte, iar randuiala lui Allah se aplica celor dintai si celor de pe urma.

„Spune: Asteptati! Si eu sunt impreuna cu voi dintre cei care asteapta.” Vetii afla cui ii apartine sfarsitul bun si izbavirea in aceasta lume si in Viata de Apoi. Acestea le apartin numai Trimisilor si celor care ii urmeaza. De aceea Allah spune: „Apoi ii izbavim pe Trimisii Nostri si pe cei care cred” de greutatile si nenorocirile acestei lumi si ale Vietii de Apoi.

„Astfel, este un drept asupra Noastra sa-i izbavim pe credinciosi.” Allah Si-a luat asupra Sa aceasta obligatie. Ea cuprinde si ocrotirea celor care cred; Allah ii apara pe credinciosi, iar robul dobandeste izbavirea de lucrurile neplacute potrivit masurii credintei sale.

Versetele 104 la 106

قُلْ يَٰٓأَيُّهَا النَّاسُ إِن كُنتُمْ فِي شَكٍّ مِّن دِينِي فَلَا أَعْبُدُ الَّذِينَ تَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ وَلَكِن أَعْبُدُ اللَّهَ الَّذِي يَتَوَفَّكُم وَأُمِرْتُ أَنْ أَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٠٤﴾ وَأَنْ أَقِمَّ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا وَلَا تَكُونَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٠٥﴾ وَلَا تَدْعُ مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُكَ وَلَا يَضُرُّكَ فَإِنْ فَعَلْتَ فَإِنَّكَ إِذَا مِن الظَّالِمِينَ ﴿١٠٦﴾

104. Spune: „O, oameni! Daca sunteti in indoiala cu privire la religia mea, eu nu-i ador pe cei pe care ii adorati voi in afara de Allah, ci Il ador pe Allah, Cel care va ia sufletele, si mi s-a poruncit sa fiu dintre credinciosi.”

105. Indreapta-ti fata numai catre religie, fiind drept-credincios, si sa nu fii dintre politeisti. **106.** Nu chema in afara de Allah ceea ce nu-ti poate fi de folos si nici nu-ti poate dauna. Daca ai face aceasta, ai fi dintre cei nedrepti.

Allah ii spune Profetului Sau Muhammad, conducatorul Trimisilor, imamul celor evlaviosi si cel mai ales dintre cei care au certitudine: „O, oameni! Daca sunteti in indoiala cu privire la religia mea”, adica daca va aflati in indoiala si nehotarare, eu nu ma indoiesc de ea, ci am stiinta sigura ca ea este adevarul si ca ceea ce chemati in afara de Allah este desertaciune. Pentru aceasta am dovezi si argumente limpezi.

De aceea a spus: „Eu nu-i ador pe cei pe care ii adorati voi in afara de Allah” dintre rivali, idoli si altii, fiindca ei nu creeaza, nu inzestreaaza si nu oranduieste nimic. Ei sunt creati si supusi, fara nimic care sa ceara adorarea lor.

„Ci Il ador pe Allah, Cel care va ia sufletele.” El este Allah care v-a creat, va da moartea si apoi va va invia ca sa va rasplateasca pentru fapte. El este Cel vrednic de adorare, de Rugaciune, de smerenie si de prosternare. „Si mi s-a poruncit sa fiu dintre credinciosi.”

„Sa-ti indrepti fata numai catre religie, fiind drept-credincios”, adica sa-I inchini sincer lui Allah faptele vazute si ascunse, sa implinesti toate legiurile religiei, indreptandu-te numai spre Allah si intorcandu-te de la tot ceea ce este in afara Lui. „Si sa nu fii dintre politeisti”, nici in starea lor si nici impreuna cu ei.

„Nu chema in afara de Allah ceea ce nu-ti poate fi de folos si nici nu-ti poate dauna.” Aceasta descrie orice lucru creat: el nu foloseste si nu vatama prin sine; Cel care aduce folos si vatamare este numai Allah Preainaltul. „Daca ai face aceasta”, chemand in afara de Allah ceva care nu foloseste si nu vatama, „ai fi dintre cei nedrepti”, care se vatama pe ei insisi prin nimicirea lor. Aceasta nedreptate este shirkul, precum spune Allah: „Shirkul este o nedreptate uriasa” [Luqman 31:13].

El era cel mai ales dintre creaturi; totusi, daca ar fi chemat pe altcineva impreuna cu Allah, ar fi fost dintre politeistii nedrepti. Cu atat mai mult se aplica aceasta altora.

Versetul 107

وَأَن يَّمْسَسَكَ اللَّهُ بَضْرٍ فَلَا كَاشِفَ لَهُ إِلَّا هُوَ ۖ وَأَن يُرَدِّكَ بِخَيْرٍ فَلَا رَادَّ لِفَضْلِهِ ۚ يُصِيبُ بِهِ مَن يَشَاءُ مِّنْ عِبَادِهِ ۚ وَهُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿١٠٧﴾

107. Daca Allah te atinge cu un rau, nimeni in afara de El nu-l poate indeparta; iar daca iti volesti un bine, nimeni nu poate respinge Harul Sau. El il face sa ajunga la cine volesti dintre robii Sai. El este Atoateiertatorul, Induratorul.

Acesta este unul dintre cele mai marete argumente ca numai Allah este vrednic de adorare. El este Cel care aduce folos si vatamare, daruieste si opreste. Daca te atinge cu un rau, precum saracia, boala ori altceva asemenea, „nimeni in afara de El nu-l poate indeparta”. Daca toate creaturile s-ar uni sa foloseasca cuiva, nu i-ar folosi decat prin ceea ce Allah i-a scris; iar daca s-ar uni sa-i faca rau, nu i-ar putea dauna cu nimic daca Allah nu ar voi aceasta.

„Iar daca iti volesti un bine, nimeni nu poate respinge Harul Sau”, adica niciuna dintre creaturi nu poate opri Harul si Bunatatea Lui. Allah spune: „Mila

pe care Allah o deschide oamenilor nu o poate opri nimeni, iar ceea ce El opreste nu poate trimite nimeni dupa El” [Fatir 35:2].

„El il face sa ajunga la cine vointe dintre robii Sai”, alegand pentru Mila Sa pe cine vointe dintre creaturi; Allah este Stapanul Harului maret. „El este Atoateiertatorul”, Cel care iarta toate greselile si ii da robului reusita de a urma mijloacele iertarii; cand robul le implineste, Allah ii iarta pacatele mari si mici. „Induratorul”, a Carui Mila cuprinde orice lucru si a Carui Bunatate ajunge la tot ceea ce exista, nimic neputandu-se lipsi de Bunatatea Sa nici cat o clipire.

Cand robul cunoaste prin dovada hotaratoare ca Allah este Unicul care daruieste binefacerile si indeparteaza nenorocirile, daruieste cele bune si inlatura relele si necazurile, iar nicio creatura nu stapaneste nimic din acestea decat daca Allah face sa se intample prin mana ei, el dobandeste certitudinea ca Allah este Adevarul, iar ceea ce ei cheama in afara Lui este desertaciune. Dupa aceasta dovada limpede, Allah spune:

Versetele 108 la 109

قُلْ يٰٓأَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكُمْ ۖ فَمَنِ اهْتَدَىٰ فَإِنَّمَا يَهْتَدِي
لِنَفْسِهِ ۚ وَمَنْ ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا ۚ وَمَا أَنَا عَلَيْكُمْ بِوَكِيلٍ ﴿١٠٨﴾ وَاتَّبِعْ
مَا يُوحَىٰ إِلَيْكَ وَأَصْبِرْ حَتَّىٰ يَحْكُمَ اللَّهُ ۚ وَهُوَ خَيْرُ الْحَاكِمِينَ ﴿١٠٩﴾

108. Spune: „O, oameni! Adevarul a venit la voi de la Domnul vostru. Cel care se calauzeste se calauzeste numai pentru sine, iar cel care se ratacesta se ratacesta numai impotriva sa. Eu nu sunt pazitor asupra voastra.”
109. Urmeaza ceea ce ti se reveleaza si ai rabdare pana cand Allah va judeca. El este Cel mai bun dintre judecatori.

„Spune”, o, Trimisule, dupa ce dovada s-a limpezit: „O, oameni! Adevarul a venit la voi de la Domnul vostru”, adica vestea adevarata, sprijinita de dovezi, asupra careia nu exista indoiala, v-a venit de la Domnul vostru. Una dintre cele mai mari dovezi ale purtarii Sale de grija este ca v-a coborat acest Qur'an, in care se afla lamurirea tuturor lucrurilor, felurite porunci, adevaruri privitoare la Allah si virtuti alese.

Aceasta este una dintre cele mai marete forme ale indrumarii si bunatatii Sale fata de voi: El a despartit limpede calauzirea de ratacire, astfel incat nu a mai ramas vreo indoiala ori neclaritate.

„Cel care se calauzeste”, urmand calauzirea lui Allah, cunoscand adevarul, intelegandu-l si dandu-i intaietate asupra celorlalte lucruri, „se calauzeste

numai pentru sine”. Allah nu are nevoie de robii Sai; rodul faptelor lor se intoarce numai asupra lor.

„Iar cel care se ratacest” de la calauzire, intorcandu-se de la cunoasterea adevarului ori de la lucrarea potrivit lui, „se ratacest numai impotriva sa” si nu-L vatama pe Allah cu nimic. „Eu nu sunt pazitor asupra voastra”, nu tin socoteala faptelor voastre si nu va cer socoteala pentru ele; eu sunt numai un avertizator limpede, iar Allah este Pazitorul vostru. Luati seama, asadar, la voi insiva in vremea ragazului.

„Urmeaza ceea ce ti se reveleaza”, prin stiinta, fapta, purtare si chemare la el. „Si ai rabdare” in aceasta, caci aceasta este cea mai inalta rabdare, iar sfarsitul ei este laudat. Nu slabi si nu te lasa cuprins de plictiseala, ci staruie si ramai statornic „pana cand Allah va judeca” intre tine si cei care te tagaduiesc. „El este Cel mai bun dintre judecatori”: Judecata Sa cuprinde dreptatea desavarsita si echitatea deplina, pentru care I se cuvine lauda.

Profetul a implinit porunca Domnului sau si a ramas statornic pe Calea Dreapta, pana cand Allah a facut religia Sa sa biruie toate celelalte religii si i-a daruit biruinta asupra dusmanilor sai prin sabie si sulita, dupa ce mai intai il facuse biruitor asupra lor prin dovada si argument. Lui Allah I se cuvin lauda si multumirea asa cum se potrivesc Maretiei, Desavarsirii si Bunatatii Sale nemarginite.

S-a incheiat tafsirul Surei Yunus. Toata lauda Ii apartine lui Allah, Domnul lumilor.

Sura Hud

VERSETELE 1 LA 5

Revelata la Mecca

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In Numele lui Allah, Cel Milostiv, Indurator.

Versetele 1 la 4

ج
الرَّ كَتَبُ أَحْكَمَتْ ءَايَتُهُ ثُمَّ فَصَّلَتْ مِنْ لَدُنْ حَكِيمٍ خَبِيرٍ ﴿١﴾ ۞ أَلَا
تَعْبُدُونَ إِلَّا اللَّهَ إِنِّي لَكُمْ مِنْهُ نَذِيرٌ وَبَشِيرٌ ﴿٢﴾ ۞ وَأَنْ أَسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُوا
إِلَيْهِ يَمَتِّعْكُمْ مَتَاعًا حَسَنًا إِلَى أَجَلٍ مُسَمًّى وَيُؤْتِ كُلَّ ذِي فَضْلٍ فَضْلَهُ ۖ وَإِنْ
تَوَلَّوْا فَإِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ كَبِيرٍ ﴿٣﴾ ۞ إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ وَهُوَ عَلَى
كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٤﴾ ۞

1. Alif. Lam. Ra. Aceasta este o Carte ale carei versete au fost desavarsit intocmite, apoi talcuite pe larg, de catre un Intelept, Atotstiutor, 2. ca sa nu adorati decat pe Allah. „Eu sunt pentru voi, din partea Lui, un avertizator si un binevestitor. 3. Cereti-I iertare Domnului vostru, apoi caiti-va inaintea Lui; El va va darui o bucurie frumoasa pana la un termen hotarat si ii va da fiecarui om cu merit Harul Sau. Iar daca va intoarceti, ma tem pentru voi de pedeapsa unei Zile mari. 4. La Allah este intoarcerea voastra, iar El are putere asupra tuturor lucrurilor.”

Allah Preainaltul spune: „Aceasta este o Carte”, adica o Carte mareata si o Revelatie nobila, „ale carei versete au fost desavarsit intocmite”: au fost facute trainice si frumoase; relatarile ei sunt adevarate, poruncile si opririle ei sunt drepte, exprimarea ei este elocventa, iar sensurile ei sunt sublime.

„Apoi talcuite pe larg”, adica deosebite si lamurite la cel mai inalt grad al claritatii, „de catre un Intelept”, care asaza lucrurile la locul lor si le randuieste la treapta cuvenita, nu porunceste si nu opreste decat dupa cum cere Intelepciunea Sa, „Atotstiutor”, Cunosculator al celor vazute si ascunse.

Daca desavarsirea si lamurirea acestei Carti vin de la Allah, Inteptul, Atotstiutorul, nu mai intreba cat este de mare si de aleasa si cat de desavarsita este intelegciunea si cat de cuprinzatoare este mila pe care le contine.

Allah a coborat Cartea Sa „ca sa nu adorati decat pe Allah”, adica pentru ca intreaga religie sa-I fie inchinata sincer lui Allah si nimeni dintre creaturi sa nu-I fie facut partas. „Eu sunt pentru voi, din partea Lui”, o, oameni, trimis de la Allah, Domnul vostru, „un avertizator” pentru cel care cuteaza sa savarseasca pacate, vestindu-i pedeapsa acestei lumi si a Vietii de Apoi, „si un binevestitor” pentru cei supusi lui Allah, vestindu-le rasplata acestei lumi si a Vietii de Apoi.

„Cereti-I iertare Domnului vostru” pentru pacatele savarsite, „apoi caiti-va inaintea Lui” in tot ceea ce va sta inainte din viata, prin intoarcerea la El, parasirea lucrurilor pe care le uraste si indreptarea spre ceea ce iubeste si cu care este multumit.

Apoi Allah a pomenit ceea ce se naste din cererea iertarii si din cainta: „El va va darui o bucurie frumoasa”, dandu-va din inzestrarea Sa lucrurile de care va bucurati si va folositi, „pana la un termen hotarat”, adica pana la vremea mortii voastre. „Si ii va da fiecarui om cu merit Harul Sau”: le va da oamenilor bunatatii si binefacerii din Harul Sau si le va arata Bunatatea Sa drept rasplata pentru binefacerile lor, daruindu-le ceea ce iubesc si indepartand de la ei ceea ce le displace.

„Iar daca va intoarceti” de la mesajul la care va chem, va abateti de la el si poate chiar il tagaduiti, „ma tem pentru voi de pedeapsa unei Zile mari”: Ziua Invierii, in care Allah ii va aduna pe cei dintai si pe cei de pe urma.

„La Allah este intoarcerea voastra”, iar El va va rasplati dupa faptele voastre, bune ori rele. „Iar El are putere asupra tuturor lucrurilor.” In aceste cuvinte se afla dovada invierii mortilor, caci El are putere asupra tuturor lucrurilor, iar invierea mortilor este unul dintre ele. El v-a vestit aceasta si este Cel mai Adevarat dintre cei care vorbesc. Prin urmare, invierea trebuie sa se petreaca atat potrivit ratiunii, cat si potrivit Revelatiei.

Versetul 5

ج
 اَلَا اِنَّهُمْ يَثْنُونَ صُدُورَهُمْ لِيَسْتَخْفُوا مِنْهُ اَلَا حِينَ يَسْتَغْشُونَ ثِيَابَهُمْ يَعْلَمُ مَا
 يُسْرُونَ وَمَا يَعْلَنُونَ اِنَّهُمْ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٥﴾

5. Cu adevarat, ei isi indoaie piepturile ca sa se ascunda de El. Chiar si atunci cand se invelesc in vesmintele lor, El stie ceea ce ascund si ceea ce arata. El cunoaste bine ceea ce se afla in piepturi.

Allah vestește neștiința politeistilor și cât de mare este ratacirea lor: „Ei își îndoiesc piepturile”, aplecându-le, „ca să se ascundă de El”, închipuindu-și că aceasta le ascunde starea de Allah, pentru că El să nu le vadă faptele. Allah le lamurește greșeala acestei presupuneri: „Chiar și atunci când se învelesc în vesmintele lor”, în starea cea mai ascunsă, El îi cunoaște.

„El știe ceea ce ascund” dintre cuvinte și fapte „și ceea ce arată” dintre ele; ba chiar cunoaște ceva și mai ascuns: „El cunoaște bine ceea ce se află în piepturi”, dorințele, soaptele și gândurile pe care ei nu le rostesc nici în taină, nici pe față. Cum își s-ar putea ascunde starea lor când își îndoiesc piepturile ca să se ascundă de El?

Este cu puțință ca sensul să fie și acela că Allah pomeneste întoarcerea necredincioșilor de la Trimis și de la chemarea lui. Din pricina puternicei lor împotriviri, ei își îndoiesc piepturile și se apleacă atunci când îl vad pe Trimis, ca să nu-i vadă și să nu le facă auzită chemarea și indemnul folositor. Poate exista o împotrivire mai mare decât aceasta?

Apoi Allah îi amenință că El cunoaște toate starile lor, că ei nu se pot ascunde de El și că îi va răsplăti pentru faptele lor.

Juzul 12

Sura Hud

VERSETELE 6 LA 123

Versetul 6

ج
* وَمَا مِنْ دَابَّةٍ فِي الْأَرْضِ إِلَّا عَلَى اللَّهِ رِزْقُهَا وَيَعْلَمُ مُسْتَقَرَّهَا وَمُسْتَوْدَعَهَا
كُلٌّ فِي كِتَابٍ مُبِينٍ ﴿٦﴾

6. Nu exista vietuitoare pe pamant a carei inzestrare sa nu fie in grija lui Allah. El ii cunoaste locul statornic si locul in care este incredintata. Toate se afla intr-o Carte limpede.

Aceasta cuprinde orice fiinta care se misca pe fata pamantului, dintre oameni, animale de uscat ori vietuitoare marine. Allah Preainaltul Si-a luat asupra Sa inzestrarea si hrana lor; astfel, inzestrarea lor este in grija lui Allah.

„El ii cunoaste locul statornic si locul in care este incredintata”: cunoaste locul in care aceste vietuitoare stau si se adapostesc, precum si locul spre care se muta in plecarile si intoarcerile lor si in schimbarile starilor lor.

„Toate” amanuntele starilor lor se afla „intr-o Carte limpede”, in al-Lawh al-Mahfuz, care cuprinde toate intamplarile petrecute si pe cele care se vor petrece in ceruri si pe pamant. Stiinta lui Allah le cuprinde pe toate, Condeiiul Sau le-a scris, Voia Sa se implineste asupra lor, iar Inzestrarea Sa le cuprinde. Inimile sa fie, asadar, linistite prin grija Celui care Si-a luat asupra Sa inzestrarea lor si a cuprins cu Stiinta Sa fiintele si insusirile lor.

Versetele 7 la 8

وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ وَكَانَ عَرْشُهُ عَلَى الْمَاءِ
 لِيَلْوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا وَلَئِنْ قُلْتُمْ إِنَّكُمْ مَبْعُوثُونَ مِنْ بَعْدِ الْمَوْتِ لَيَقُولَنَّ
 الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُبِينٌ ﴿٧﴾ وَلَئِنْ أَخَّرْنَا عَنْهُمُ الْعَذَابَ إِلَى أُمَّةٍ
 مَعْدُودَةٍ لَيَقُولُنَّ مَا يَحْبِسُهُ أَلَا يَوْمَ يَأْتِيهِمْ لَيْسَ مَصْرُوفًا عَنْهُمْ وَحَاقَ بِهِمْ مَا
 كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ﴿٨﴾

7. El este Cel care a creat cerurile si pamantul in sase zile — iar Tronul Sau era deasupra apei — ca sa va incerce si sa vada care dintre voi este mai bun in fapte. Daca spui: „Veti fi inviati dupa moarte”, cei care nu cred vor spune: „Aceasta nu este decat vrajitorie vadita!” 8. Iar daca le amanam pedeapsa pana la un timp hotarat, ei vor spune: „Ce o tine?” In Ziua cand va veni asupra lor, nimic nu o va indeparta de ei si ii va cuprinde ceea ce luau in batjocura.

Allah vesteste ca El „a creat cerurile si pamantul in sase zile”, prima fiind duminica, iar ultima vineri; „iar Tronul Sau era deasupra apei” in vremea cand a creat cerurile si pamantul, deasupra celui de-al saptelea cer. Dupa ce a creat cerurile si pamantul, S-a ridicat deasupra Tronului Sau si oranduieste lucrurile asa cum vointe, potrivit Hotararilor predestinate si Legii Sale.

De aceea spune: „ca sa va incerce si sa vada care dintre voi este mai bun in fapte”. El a creat pentru voi tot ceea ce se afla in ceruri si pe pamant ca sa va incerce prin poruncile si opririle Sale si sa vada care dintre voi este mai bun in fapta.

Al-Fudayl ibn 'Iyad, Allah sa aiba mila de el, a spus: „Adica cel mai sincer si cel mai corect in fapta.” A fost intrebata: „O, Abu 'Ali, ce inseamna cel mai sincer si cel mai corect?” El a raspuns: „Daca fapta este sincera, dar nu este corecta, ea nu este primita; iar daca este corecta, dar nu este sincera, ea nu este primita. Este primita numai cand este si sincera, si corecta. Sincera inseamna sa fie savarsita cautand Fata lui Allah, iar corecta inseamna sa fie potrivit Legii si Sunnei.”

Acest sens este asemenea cuvintelor lui Allah: „Nu i-am creat pe jinni si pe oameni decat ca sa Ma adore” [adh-Dhariyat 51:56] si: „Allah este Cel care a creat sapte ceruri si tot atatea pamanturi; Porunca Sa coboara prin ele, ca sa stiti

ca Allah are putere asupra tuturor lucrurilor si ca Allah cuprinde toate lucrurile cu Stiinta Sa” [at-Talaq 65:12].

Allah a creat toate fapturile ca sa-L adore si sa-L cunoasca prin Numele si Insusirile Sale si le-a poruncit aceasta. Cel care se supune si implineste porunca este dintre cei izbanditori; cel care se intoarce este dintre cei pierduti. El ii va aduna negresit intr-un salas in care ii va rasplati dupa felul in care au raspuns poruncilor si interdictiilor Sale.

De aceea Allah pomeneste tagaduirea politeistilor fata de rasplata: „Daca spui: Vetii fi inviati dupa moarte, cei care nu cred vor spune: Aceasta nu este decat vrajitorie vadita!” Cand le vestesti Invierea, ei nu te cred, ci o resping in cel mai hotarat chip si ponegresc ceea ce ai adus. Ei spun ca aceasta este vrajitorie vadita, desi ea este adevarul vadit.

„Iar daca le amanam pedeapsa pana la un timp hotarat”, pana la vremea randuita, ei o socotesc prea tarzie si spun, din nestiinta si nedreptate: „Ce o tine?” In cuvintele lor se afla tagaduire, fiindca iau intarzierea pedepsei drept dovada ca Trimisul i-ar fi mintit cand i-a vestit-o. Cat de gresita este aceasta concluzie!

„In Ziua cand va veni asupra lor, nimic nu o va indeparta de ei”, astfel incat sa mai poata chibzui asupra starii lor. „Si ii va cuprinde ceea ce luau in batjocura”: pedeapsa va cobori asupra lor, dupa ce au luat-o atat de usor incat erau siguri ca aducatorul vestii mintea.

Versetele 9 la 11

وَلَيْنَ أَذَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنَّا رَحْمَةً ثُمَّ نَزَعْنَاهَا مِنْهُ إِنَّهُ لَكَفُورٌ ﴿٩﴾ وَلَيْنَ أَذَقْنَاهُ نِعْمَاءَ بَعْدَ ضَرَاءٍ مَّسْتَهُ لَيَقُولُنَّ ذَهَبَ السَّيِّئَاتُ عَنِّي إِنَّهُ لَفَرِحَ ﴿١٠﴾ نَخُورٌ ﴿١٠﴾ إِلَّا الَّذِينَ صَبَرُوا وَعَمَلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَٰئِكَ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ ﴿١١﴾

9. Daca il facem pe om sa guste o mila de la Noi, apoi i-o luam, el cade in deznadejde si devine nerecunoscator. 10. Iar daca il facem sa guste o binecuvantare dupa o nenorocire care l-a atins, el va spune: „Relele s-au dus de la mine” si va fi bucuros peste masura si laudaros. 11. Afara de cei care rabda si savarsesc fapte bune; ei vor avea parte de iertare si de o rasplata mare.

Allah vesteste despre firea omului, ca el este nestiutor si nedrept. Cand Allah il face sa guste o mila de la El — sanatate, inzestrare, copii si altele — apoi i-o ia, omul se lasa cuprins de deznadejde si isi pierde orice speranta. Nu mai nadajduieste in rasplata lui Allah si nu-i vine in minte ca Allah i-ar putea inapoia binecuvantarea ori i-ar putea da ceva asemenea sau mai bun.

Daca Allah il face sa guste o binecuvantare dupa o nenorocire care l-a atins, el se bucura peste masura, se mandreste si isi inchipuie ca binele va ramane cu el. Spune: „Relele s-au dus de la mine” si se bucura de ceea ce i-a fost dat potrivit poftelor sale, laudandu-se inaintea robilor lui Allah cu binecuvantarile Lui.

Aceasta il face semet, increzut si plin de admiratie fata de sine, trufas fata de ceilalti, pe care ii dispretuieste. Ce purtare poate fi mai rea decat aceasta?

Aceasta este firea omului, afara de cel caruia Allah ii da calauzire si reusita, scotandu-l din aceasta purtare urata si asezand in el contrariul ei. Ei sunt „cei care rabda” in vremea stramtorarii si nu deznadajduiesc, iar in vremea belsugului nu se bucura cu trufie; „si savarsesc fapte bune”, dintre cele obligatorii si cele recomandate.

„Ei vor avea parte de iertare” pentru pacatele lor, prin care vor fi feriti de orice lucru de temut, „si de o rasplata mare”: castigarea Gradinilor fericirii, in care se afla tot ceea ce sufletele doresc si ceea ce desfata ochii.

Versetele 12 la 14

فَلَعَلَّكَ تَارِكٌ بَعْضَ مَا يُوحَىٰ إِلَيْكَ وَضَائِقٌ بِهِ ۚ صَدْرُكَ أَن يَقُولُوا لَوْلَا أُنزِلَ عَلَيْهِ كَنْزٌ أَوْ جَاءَ مَعَهُ مَلِكٌ ۚ إِنَّمَا أَنْتَ نَذِيرٌ ۚ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ ﴿١٢﴾ أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ ۚ قُلْ فَاتُوا بَعْشَرَ سُورٍ مِّثْلَهُ ۚ مُفْتَرِيَةٌ وَأَدْعُوا مَن أَسْتَطَعْتُمْ مِّنْ دُونِ اللَّهِ ۚ إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ ﴿١٣﴾ فَإِلَّا يَسْتَجِيبُوا لَكُم فَاعْلَمُوا أَنَّمَا أُنزِلَ بِعِلْمِ اللَّهِ وَأَن لَّا إِلَهَ إِلَّا هُوَ ۚ فَهَلْ أُنْتُمْ مُسْلِمُونَ ﴿١٤﴾

12. Poate ca ai lasa deoparte o parte din ceea ce ti se reveleaza si pieptul tau s-ar strange din pricina lui, pentru ca ei spun: „De ce nu i-a fost coborata o comoara ori de ce nu a venit cu el un inger?” Tu esti numai un avertizator, iar Allah este Ocrotitor asupra tuturor lucrurilor. 13. Sau spun ei: „El l-a nascocit.” Spune: „Aduceti zece sure nascocite asemenea lui si chemati pe cine puteti in afara de Allah, daca sunteti sinceri!” 14. Daca ei nu va raspund,

atunci sa stiti ca el a fost coborat cu Stiinta lui Allah si ca nu exista alta divinitate in afara de El. Oare va supuneti Lui?

Allah il mangaie pe Profetul Sau Muhammad pentru tagaduirea necredinciosilor: „Poate ca ai lasa deoparte o parte din ceea ce ti se reveleaza si pieptul tau s-ar strange din pricina lui, pentru ca ei spun: De ce nu i-a fost coborata o comoara ori de ce nu a venit cu el un inger?” Nu i se potriveste unuia ca tine ca vorbele lor sa te influenteze, sa te abata de la menire ori sa te faca sa lasi deoparte o parte din Revelatie.

Vorbele acestea izvorasc din incapatanare, nedreptate, razvratire, ratacire si necunoasterea a ceea ce poate constitui dovada si argument. Staruie in lucrarea ta; asemenea cuvinte slabe, care nu ies decat de la cei nesabuiti, sa nu te opreasca si sa nu-ti stranga pieptul.

Au adus ei vreodata un argument pe care sa nu-l poti respinge? Au adus impotriva mesajului tau vreo critica intemeiata, care sa-i slabeasca forta ori sa-i micsoreze valoarea, incat sa te mahnesti? Oare tie iti revine sa le ceri socoteala sau sa-i silesti la calauzire? „Tu esti numai un avertizator, iar Allah este Ocrotitor asupra tuturor lucrurilor”: El ii are in grija, le inregistreaza faptele si ii va rasplati deplin.

„Sau spun ei: El l-a nascocit”, adica Muhammad a nascocit acest Qur'an. Allah le raspunde: „Spune: Aduceti zece sure nascocite asemenea lui si chemati pe cine puteti in afara de Allah, daca sunteti sinceri!” Daca sunteti sinceri cand sustineti ca el l-a nascocit, atunci aduceti-le, caci nu exista intre voi si el vreo deosebire in elocventa si puterea exprimarii. Voi sunteti dusmanii lui cei mai hotarati si cei mai dornici sa-i zadarniciti chemarea; daca sunteti sinceri, aduceti zece sure nascocite asemenea lui.

„Daca ei nu va raspund” in nimic din acestea, „atunci sa stiti ca el a fost coborat cu Stiinta lui Allah”, din partea lui Allah, fiindca dovada il sustine si nu exista niciun argument care sa i se opuna. „Si ca nu exista alta divinitate in afara de El”: sa stiti ca El singur are dreptul la adorare. „Oare va supuneti Lui?”, primind Divinitatea Lui si smerindu-va pe deplin in adorarea Sa.

Aceste versete arata ca cel care cheama la Allah nu trebuie sa fie oprit de obiectiile si criticile oamenilor, mai ales cand critica nu are nicio temelie si nu vatama mesajul. Pieptul lui nu trebuie sa se stranga, ci sa aiba certitudine in ceea ce propovaduieste, sa staruie si sa-si continue lucrarea.

El nu este dator sa raspunda propunerilor celor care se impotrivesc si aleg ei insisi dovezile pe care le cer; este de ajuns sa statorniceasca dovada sanatoasa, lipsita de orice argument potrivit, asupra tuturor problemelor si cerintelor.

Versetele mai arata ca acest Qur'an este o minune prin sine: niciun om nu poate aduce ceva asemenea lui, nici zece sure asemenea lui, ba nici macar o singura sura. Dusmanii elocventi si iscusiti in vorbire, pe care Allah i-a provocat, nu au incercat sa-i aduca ceva asemenea, fiindca stiau ca nu au putere asupra acestui lucru.

Ele mai arata ca printre lucrurile in care se cere cunoastere sigura, nefiind de ajuns nici o presupunere foarte probabila, se numara cunoasterea Qur'anului si cunoasterea Tawhidului, potrivit cuvintelor Sale: „Sa stiti ca el a fost coborat cu Stiinta lui Allah si ca nu exista alta divinitate in afara de El.”

Versetele 15 la 16

مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَزِينَتَهَا نُوَفِّ إِلَيْهِمْ أَعْمَلَهُمْ فِيهَا وَهُمْ فِيهَا لَا
يَبْخَسُونَ ﴿١٥﴾ أُولَئِكَ الَّذِينَ لَيْسَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ إِلَّا النَّارُ وَحَبِطَ مَا
صَنَعُوا فِيهَا وَبَطُلَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٦﴾

15. Celor care doresc viata acestei lumi si podoaba ei le vom rasplati aici pe deplin faptele si nu li se va scadea nimic. 16. Acestia sunt cei pentru care in Viata de Apoi nu va fi decat Focul. Tot ceea ce au facut aici se va risipi si zadarnic va fi ceea ce au savarsit.

„Celor care doresc viata acestei lumi si podoaba ei”, adica toate dorintele lor sunt marginite la lumea aceasta si la podoabele ei: femei, fii, gramezi stranse de aur si argint, cai alesi, vite si ogoare. Ei isi indreapta vointa, ravna si lucrarea spre aceste lucruri si nu au nicio dorinta pentru Viata de Apoi.

Un asemenea om nu poate fi decat necredincios; daca ar fi credincios, credinta l-ar impiedica sa-si indrepte intreaga vointa spre aceasta lume, iar credinta sa si faptele bune pe care i s-a dat puterea sa le savarseasca ar fi semnul dorintei sale pentru Viata de Apoi.

Pentru acesti oameni nefericiti, ca si cum ar fi fost creati numai pentru aceasta lume, „le vom rasplati aici pe deplin faptele”, dandu-le partea randuita pentru ei in Umm al-Kitab din rasplata acestei lumi, „si nu li se va scadea nimic” din ceea ce le-a fost hotarat. Insa acesta este capatul desfatarii lor.

„Acestia sunt cei pentru care in Viata de Apoi nu va fi decat Focul”, in care vor ramane vesnic; chinul nu se va opri, iar rasplata cea mare le este oprita. „Tot ceea ce au facut aici se va risipi”: lucrarile lor in aceasta lume si stradanile lor impotriva adevarului si a oamenilor sai vor pieri. „Si zadarnic va

fi ceea ce au savarsit”, inclusiv faptele de bine fara temelie si fara conditia credintei.

Versetul 17

أَفَمَنْ كَانَ عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّهِ وَيَتْلُوهُ شَاهِدٌ مِّنْهُ وَمِن قَبْلِهِ كُتِبَ مُوسَىٰ
 إِمَامًا وَرَحْمَةً أُولَٰئِكَ يُؤْمِنُونَ بِهِ ۚ وَمَن يَكْفُرْ بِهِ ۚ مِنَ الْأَحْزَابِ فَالنَّارُ
 مَوْعِدُهُ ۚ فَلَا تَكُ فِي مِرْيَةٍ مِّنْهُ ۚ إِنَّهُ الْحَقُّ مِّن رَّبِّكَ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا
 يُؤْمِنُونَ ﴿١٧﴾

17. Oare cel care se sprijina pe o dovada limpede de la Domnul sau, insotita de o marturie din el insusi, iar inaintea lui a fost Cartea lui Musa, drept calauza si mila, poate fi asemenea celorlalti? Acestia cred in el. Iar pentru oricare grupare care nu crede in el, Focul este locul fagaduit. Nu te indoi de el: acesta este adevarul de la Domnul tau, insa cei mai multi oameni nu cred.

Allah descrie starea Trimisului Sau Muhammad si a celor care ii urmeaza calea, chemarea lor la religia Lui, dovezile pe care se sprijina, certitudinea lor si insusirile pe care numai ei le au. „Oare cel care se sprijina pe o dovada limpede de la Domnul sau” — Revelatia trimisa de Allah, care lamureste lucrurile de seama si aduce dovezi vadite — poate fi asemenea celorlalti?

Acea dovada este insotita de „o marturie din el insusi”: marturia firii drepte si a ratiunii sanatoase. Ea marturiseste temeinicia Revelatiei si a religiei Sale; ratiunea vede frumusetea ei, iar aceasta ii sporeste credinta.

Mai exista un al treilea martor: „Cartea lui Musa”, Tawrah, pe care Allah a facut-o „drept calauza” pentru oameni „si mila”. Ea marturiseste adevarul acestui Qur'an si se potriveste cu el in adevarul pe care il cuprinde. Oare cel sustinut de toate aceste marturii si dovezi ale certitudinii este asemenea celui cufundat in intuneric si nestiinta, din care nu iese? Ei nu sunt egali nici inaintea lui Allah, nici inaintea robilor Sai.

„Acestia”, cei pe care Allah i-a sprijinit sa ajunga la dovezi statornice, „cred in el” cu adevarat; credinta lor rodeste si ei dobandesc binele acestei lumi si al Vietii de Apoi. „Iar pentru oricare grupare care nu crede in el”, din toate gruparile pamantului unite in respingerea adevarului, „Focul este locul fagaduit”, in care vor intra negresit.

„Nu te indoi de el”, nici cu cea mai mica indoiala; „acesta este adevarul de la Domnul tau, insa cei mai multi oameni nu cred”, fie din nestiinta si ratacire, fie

din nedreptate, incapatanare si razvratire. Cel cu intentie buna si intelegere sanatoasa crede negresit in el, fiindca vede in el tot ceea ce cheama la credinta deplina.

Versetele 18 la 22

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا ۖ أُولَٰئِكَ يُعْرَضُونَ عَلَىٰ رَبِّهِمْ وَيَقُولُ
الْأَشْهَدُ هَؤُلَاءِ الَّذِينَ كَذَبُوا عَلَىٰ رَبِّهِمْ ۖ أَلَا لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الظَّالِمِينَ ﴿١٨﴾
الَّذِينَ يَصُدُّونَ عَن سَبِيلِ اللَّهِ وَيَبْغُونَهَا عِوَجًا وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ
كَافِرُونَ ﴿١٩﴾ أُولَٰئِكَ لَمْ يَكُونُوا مُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ وَمَا كَانَ لَهُمْ مِّنْ
دُونِ اللَّهِ مِنْ أَوْلِيَاءَ يُضْعِفُ لَهُمُ الْعَذَابُ مَا كَانُوا يَسْتَطِيعُونَ السَّمْعَ وَمَا
كَانُوا يُبْصِرُونَ ﴿٢٠﴾ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنفُسَهُمْ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا
يَفْتَرُونَ ﴿٢١﴾ لَا جَرَمَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ هُمْ الْخَاسِرُونَ ﴿٢٢﴾

18. Cine este mai nedrept decat cel care nascocesta o minciuna despre Allah? Acestia vor fi infatisati Domnului lor, iar martorii vor spune: „Acestia sunt cei care au mintit despre Domnul lor.” Blestemul lui Allah este asupra celor nedrepti, 19. care ii impiedica pe oameni de la Calea lui Allah si cauta sa o faca stramba, iar ei nu cred in Viata de Apoi. 20. Acestia nu pot scapa de Allah pe pamant si nu au alti ocrotitori in afara de Allah. Pedeapsa le va fi indoita. Ei nu puteau sa auda si nici nu vedeau. 21. Acestia sunt cei care si-au pierdut sufletele, iar ceea ce au nascocit va pieri de la ei. 22. Fara indoiala, in Viata de Apoi ei vor fi cei mai pierduti.

Allah vesteste ca nimeni nu este mai nedrept decat cel care nascocesta minciuni despre Allah. Aici intra oricine ii atribuie lui Allah un partas, Il descrie cu ceea ce nu se potriveste Marietiei Sale, spune despre El ceea ce El nu a spus, pretinde profetia ori nascocesta orice alta minciuna despre Allah. Acestia sunt cei mai nedrepti dintre oameni.

„Acestia vor fi infatisati Domnului lor”, ca El sa-i rasplateasca pentru nedreptate. Cand va hotari asupra lor pedeapsa aspra, „martorii” care au vazut nascocirea si minciuna lor vor spune: „Acestia sunt cei care au mintit despre Domnul lor. Blestemul lui Allah este asupra celor nedrepti”, un blestem neintrerupt, fiindca nedreptatea a devenit insusirea lor statornica si nu primeste usurare.

Apoi Allah descrie nedreptatea lor: „care îi împiedica pe oameni de la Calea lui Allah”. Ei s-au oprit pe ei însisi de la Calea lui Allah — Calea Trimisilor la care aceștia au chemat — și i-au oprit și pe alții, devenind imami care cheama la Foc.

„Si caută să o facă stramba”: se străduiesc să prezinte Calea lui Allah drept stramba, urată și rea în ochii oamenilor, ca ea să nu pară dreaptă. Ei înfrumusețează desertăciunea și urătesc adevărul; Allah să-i facă de rușine. „Iar ei nu cred în Viata de Apoi.”

„Aceștia nu pot scăpa de Allah pe pământ”, fiindcă se afla sub Puterea și Stăpânirea Sa. „Si nu au alți ocrotitori în afara de Allah” care să îndepărteze pedeapsa ori să le aducă vreun folos; toate legăturile lor vor fi tăiate.

„Pedeapsa le va fi îndoită”, sporită și înmulțită, fiindcă ei s-au rătăcit și i-au rătăcit și pe alții. „Ei nu puteau să aude”: din pricina urii față de adevăr și a fugii de el, nu puteau asculta semnele lui Allah într-un chip folositor. Allah spune: „Ce au ei de se întorc de la Indemn, ca niște magari salbatici speriați, fugind de un leu?” [al-Muddaththir 74:49-51].

„Si nici nu vedeau”, adică nu priveau cu luare-aminte și nu cugetau la cele care le-ar fi fost de folos; erau asemenea surzilor și mutilor care nu înțeleg.

„Aceștia sunt cei care și-au pierdut sufletele”, lipsindu-le de castigul cel mai mare și făcându-le să merite pedeapsa cea mai aspră. „Iar ceea ce au nascocit va pieri de la ei”: religia pe care o propovăduiau și o înfrumusețau se va risipi, iar divinitățile adorate în afara de Allah nu le vor folosi când vine Porunca Domnului tau.

„Fără îndoială, în Viata de Apoi ei vor fi cei mai pierduți.” Pierderea este marginită la ei; ba chiar le revine cea mai cumplită pierdere, din pricina regretelor lor adânci, a lipirii de rasplata și a suferinței pricinuite de pedeapsa. Cerem ocrotirea lui Allah de un asemenea sfârșit.

După ce a pomenit starea celor nefericiți, Allah descrie însușirile celor fericiți și rasplata pe care o au la El:

Versetele 23 la 24

ص
 إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَأَخْبَتُوا إِلَىٰ رَبِّهِمْ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ
 هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٢٣﴾ * مَثَلُ الْفَرِيقَيْنِ كَالْأَعْمَىٰ وَالْأَصْمَىٰ وَالْبَصِيرِ
 وَالسَّمِيعِ هَلْ يَسْتَوِيَانِ مَثَلًا أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿٢٤﴾

23. Cei care cred, savarsesc fapte bune si se smeresc inaintea Domnului lor sunt locuitorii Paradisului si vor ramane vesnic in el. 24. Pilda celor doua grupuri este asemenea celui orb si surd si celui care vede si aude. Sunt ei oare egali? Nu luati aminte?

„Cei care cred” cu inimile lor, adeverind tot ceea ce Allah le-a poruncit sa creada dintre temeliile si principiile religiei, „savarsesc fapte bune”, ceea ce cuprinde faptele inimii, faptele madularelor si cuvintele limbii, „si se smeresc inaintea Domnului lor”: se supun Lui si Maretiei Sale, se smeresc inaintea Puterii Lui si se intorc spre El cu iubire, teama, speranta si rugaminte.

„Acestia” care au adunat asemenea insusiri „sunt locuitorii Paradisului si vor ramane vesnic in el”, fiindca nu au lasat vreun bine poruncit fara sa-l implineasca si nici vreo fapta buna fara sa se grabeasca la ea.

„Pilda celor doua grupuri”, grupul celor nefericiti si grupul celor fericiti, este asemenea „celui orb si surd” — cei nefericiti — „si celui care vede si aude” — cei fericiti. „Sunt ei oare egali?” Nu sunt egali; dimpotriva, deosebirea dintre ei nu poate fi descrisa. „Nu luati aminte” la faptele care va folosesc, ca sa le impliniti, si la faptele care va vatama, ca sa le parasiti?

Versetele 25 la 49

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ إِنِّي لَكُمْ نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٢٥﴾ أَنْ لَا تَعْبُدُوا إِلَّا
 اللَّهَ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمِ الْيَوْمِ ﴿٢٦﴾ فَقَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ
 قَوْمِهِ مَا نَرَاكَ إِلَّا بَشَرًا مِّثْلَنَا وَمَا نَرَاكَ أَتْبَعَكَ إِلَّا الَّذِينَ هُمْ أَرَادُوا بِإِدْبَارِ
 الْأَرَائِ وَمَا نَرَاكَ إِلَّا عَلَيْنَا مِنْ فَضْلٍ بَلْ نَحْنُ كَذِبِينَ ﴿٢٧﴾ قَالَ يَقَوْمِ
 أَرَأَيْتُمْ إِنْ كُنْتُ عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِنْ رَبِّي وَءَاتَانِي رَحْمَةً مِنْ عِنْدِهِ فَعُمِّيَتْ عَلَيْكُمْ
 أَنزَلَ مَكُوهَا وَآتَاهَا كَرِهُونَ ﴿٢٨﴾ وَيَقَوْمِ لَا تَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مَا لَا

ج ج
 أَجْرِي إِلَّا عَلَى اللَّهِ وَمَا أَنَا بِطَارِدِ الَّذِينَ ءَامَنُوا إِنَّهُمْ مُلَقُوا رَبِّهِمْ وَلَكِنِّي
 أَرَأَيْتُمْ قَوْمًا تَجْهَلُونَ ﴿٢٩﴾ وَيَقُولُ مَنْ يَنْصُرُنِي مِنَ اللَّهِ إِنْ طَرَدْتَهُمْ أَفَلَا
 تَذَكَّرُونَ ﴿٣٠﴾ وَلَا أَقُولُ لَكُمْ عِنْدِي خَزَائِنُ اللَّهِ وَلَا أَعْلَمُ الْغَيْبَ وَلَا
 أَقُولُ إِنِّي مَلَكٌ وَلَا أَقُولُ لِلَّذِينَ تَزْدَرِي أَعْيُنُكُمْ لَنْ يُؤْتِيَهُمُ اللَّهُ خَيْرًا اللَّهُ أَعْلَمُ
 بِمَا فِي أَنْفُسِهِمْ إِنِّي إِذَا لَمَنْ الظَّالِمِينَ ﴿٣١﴾ قَالُوا يَنْوحُ قَدْ جَدَلْتَنَا
 فَأَكْثَرْتَ جِدْلَنَا فَاثْنَا بِمَا تَعْدُنَا إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٣٢﴾ قَالَ إِنَّمَا
 يَأْتِيَكُمْ بِهِ اللَّهُ إِنْ شَاءَ وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ ﴿٣٣﴾ وَلَا يَنْفَعُكُمْ نُصْحِي إِنْ
 أَرَدْتُ أَنْ أُنْصَحَ لَكُمْ إِنْ كَانَ اللَّهُ يُرِيدُ أَنْ يُغْوِيَكُمْ هُوَ رَبُّكُمْ وَإِلَيْهِ
 تُرْجَعُونَ ﴿٣٤﴾

أَمْ يَقُولُونَ أَفْتَرَاهُ قُلْ إِنْ أَفْتَرَيْتُهُ فَعَلَىٰ إِجْرَامِي وَأَنَا بَرِيءٌ مِّمَّا
 تُجْرِمُونَ ﴿٣٥﴾ وَأَوْحِيَ إِلَىٰ نُوحٍ أَنَّهُ لَنْ يُؤْمِنَ مِنْ قَوْمِكَ إِلَّا مَنْ قَدْ ءَامَنَ
 فَلَا تَبْتَئِسْ بِمَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ﴿٣٦﴾ وَأَصْنَعِ الْفُلَكَ بِأَعْيُنِنَا وَوَحَيْنَا وَلَا
 تُخَاطِبُنِي فِي الَّذِينَ ظَلَمُوا إِنَّهُمْ مُغْرَقُونَ ﴿٣٧﴾ وَبَصْنَعِ الْفُلَكَ وَكُلَّمَا مَرَّ عَلَيْهِ
 مَلَأَ مِنْ قَوْمِهِ سَخِرُوا مِنْهُ قَالَ إِنْ تَسْخَرُوا مِنَّا فَإِنَّا نَسْخَرُ مِنْكُمْ كَمَا
 تَسْخَرُونَ ﴿٣٨﴾ فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ مَنْ يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ وَيَحِلُّ عَلَيْهِ عَذَابٌ
 مُّقِيمٌ ﴿٣٩﴾ حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَمْرُنَا وَفَارَ التَّنُورُ قُلْنَا احْمِلْ فِيهَا مِنْ كُلِّ زَوْجَيْنِ
 اثْنَيْنِ وَأَهْلَكَ إِلَّا مَنْ سَبَقَ عَلَيْهِ الْقَوْلُ وَمَنْ ءَامَنَ وَمَا ءَامَنَ مَعَهُ إِلَّا
 قَلِيلٌ ﴿٤٠﴾

ج
 * وَقَالَ أَرَبُكُوا فِيهَا بِسْمِ اللَّهِ مَجْرَاهَا وَمُرْسَاهَا إِنْ رَبِّي لَغَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٤١﴾
 وَهِيَ تَجْرِي بِهِمْ فِي مَوْجٍ كَالْجِبَالِ وَنَادَىٰ نُوحٌ ابْنَهُ وَكَانَ فِي مَعْزِلٍ يَبْنِي

أَرْكَبَ مَعْنًا وَلَا تَكُنْ مَعَ الْكَافِرِينَ ﴿٤٢﴾ قَالَ سَأُوِي إِلَىٰ جَبَلٍ يَعْصِمُنِي
 مِنَ الْمَاءِ قَالَ لَا عَاصِمَ الْيَوْمَ مِنْ أَمْرِ اللَّهِ إِلَّا مَنْ رَحِمَ وَحَالَ بَيْنَهُمَا
 الْمَوْجُ فَكَانَ مِنَ الْمَغْرِقِينَ ﴿٤٣﴾ وَقِيلَ يَا أَرْضُ ابْلَعِي مَاءَكَ وَبَسْمَاءُ
 أَقْلَعِي وَغِيضَ الْمَاءِ وَقُضِيَ الْأَمْرُ وَاسْتَوَتْ عَلَىٰ الْجُودِيِّ وَقِيلَ بُعْدًا لِلْقَوْمِ
 الظَّالِمِينَ ﴿٤٤﴾ وَنَادَىٰ نُوحٌ رَبَّهُ فَقَالَ رَبِّ إِنَّ ابْنِي مِنْ أَهْلِي وَإِنَّ وَعْدَكَ
 الْحَقُّ وَأَنْتَ أَحْكَمُ الْحَاكِمِينَ ﴿٤٥﴾ قَالَ يَنْوحُ إِنَّهُ لَيْسَ مِنْ أَهْلِكَ إِنَّهُ
 عَمَلٌ غَيْرُ صَالِحٍ فَلَا تَسْأَلْنِي مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ إِنِّي أَعِظُكَ أَنْ تَكُونَ مِنَ
 الْجَاهِلِينَ ﴿٤٦﴾ قَالَ رَبِّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ أَنْ أَسْأَلَكَ مَا لَيْسَ لِي بِهِ عِلْمٌ
 وَإِلَّا تَغْفِرْ لِي وَتَرْحَمْنِي أَكُنْ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٤٧﴾ قِيلَ يَنْوحُ أَهْبِطْ بِسَلَامٍ
 مِّنَّا وَبَرَكَاتٍ عَلَيْكَ وَعَلَىٰ أُمَمٍ مِّمَّنْ مَعَكَ وَأُمَمٌ سَنُمَتِّعُهُمْ ثُمَّ يَمَسُّهُمْ مِنَّا عَذَابٌ
 أَلِيمٌ ﴿٤٨﴾ تِلْكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْغَيْبِ نُوحِيهَا إِلَيْكَ مَا كُنْتَ تَعْلَمُهَا أَنْتَ وَلَا
 قَوْمُكَ مِنْ قَبْلِ هَذَا فَاصْبِرْ إِنَّ الْعَقِيبَ لِلْمُتَّقِينَ ﴿٤٩﴾

25. L-am trimis pe Nuh la poporul sau: „Eu sunt pentru voi un avertizator limpede. 26. Nu adorati decat pe Allah; ma tem pentru voi de pedeapsa unei Zile dureroase.” 27. Mai-marii necredinciosi din poporul sau au spus: „Nu vedem in tine decat un om asemenea noua si nu vedem sa te fi urmat decat cei mai de jos dintre noi, fara sa chibzuiasca. Nu vedem ca ati avea vreun merit asupra noastra; dimpotriva, va socotim mincinosi.”

28. El a spus: „O, popor al meu! Ce credeti? Daca ma sprijin pe o dovada limpede de la Domnul meu si El mi-a daruit o mila din partea Sa, iar ea v-a fost ascunsa, oare va putem sili sa o primiti, cand voi o urati? 29. O, popor al meu! Nu va cer pentru aceasta nicio avere. Rasplata mea este numai la Allah. Nu-i voi alunga pe cei care cred; ei Il vor intalni pe Domnul lor. Insa vad ca sunteti un popor nestiutor. 30. O, popor al meu! Cine ma va ajuta impotriva lui Allah daca ii alung? Nu luati aminte? 31. Nu va spun ca la mine se afla vistieriile lui Allah, nici ca stiu nevazutul si nici nu va spun ca sunt inger. Nici nu spun despre cei pe care ochii vostri ii dispretuiesc ca Allah nu le va darui

niciun bine. Allah cunoaste cel mai bine ceea ce se afla in sufletele lor. Daca as face aceasta, as fi dintre cei nedrepti.”

32. Ei au spus: „O, Nuh! Te-ai certat cu noi si ai prelungit cearta. Adu-ne ceea ce ne fagaduiesti, daca esti dintre cei sinceri.” 33. El a spus: „Numai Allah vi-l va aduce, daca voieste, si nu veti putea scapa. 34. Sfatul meu nu va va folosi, oricat as voi sa va sfatuiesc, daca Allah voieste sa va duca in ratacire. El este Domnul vostru si la El veti fi intorsi.” 35. Sau spun ei: „El l-a nascocit.” Spune: „Daca l-am nascocit, pacatul meu este asupra mea, iar eu sunt nevinovat de pacatele pe care le savarsiti.”

36. I s-a revelat lui Nuh: „Nimeni din poporul tau nu va mai crede, in afara celor care au crezut deja. Nu te intrista pentru ceea ce faceau. 37. Fa corabia sub Ochii Nostri si dupa Revelatia Noastra si nu-Mi vorbi despre cei nedrepti; ei vor fi inecati.” 38. El facea corabia si, ori de cate ori treceau pe langa el maimarii poporului sau, isi bateau joc de el. El spunea: „Daca va bateti joc de noi, si noi ne vom bate joc de voi asa cum va bateti voi joc. 39. Vetii afla curand asupra cui va veni o pedeapsa care il va acoperi de rusine si asupra cui se va cobori o pedeapsa statornica.”

40. Cand a venit Porunca Noastra si cuptorul a revarsat apa, am spus: „Ia in ea cate o pereche din fiecare specie, familia ta — in afara celui impotriva caruia Cuvantul s-a rostit deja — si pe cei care cred.” Dar numai putini au crezut impreuna cu el. 41. Nuh a spus: „Urcati-va in ea! In Numele lui Allah va fi mersul si oprirea ei. Domnul meu este Atoateiertator, Indurator.” 42. Ea plutea cu ei printre valuri asemenea muntilor. Nuh l-a chemat pe fiul sau, care statea deoparte: „O, fiul meu! Urca impreuna cu noi si nu fi cu necredinciosii.”

43. El a spus: „Ma voi adaposti pe un munte, care ma va feri de apa.” Nuh a spus: „Astazi nimeni nu este ferit de Porunca lui Allah, afara de cel de care El are mila.” Un val s-a asezat intre ei, iar el a fost dintre cei inecati. 44. S-a spus: „O, pamantule, inghite-ti apa! O, cerule, opreste-te!” Apa a scazut, Porunca s-a implinit, corabia s-a oprit pe al-Judi si s-a spus: „Departa cu poporul nedrept!”

45. Nuh l-a chemat pe Domnul sau: „Domnul meu! Fiul meu este din familia mea, fagaduinta Ta este adevarata, iar Tu esti Cel mai Intept dintre judecatori.” 46. El a spus: „O, Nuh! El nu este din familia ta; aceasta este o fapta nedreapta. Nu-Mi cere ceea ce nu cunosti. Te indemn sa nu fii dintre cei nestiutori.” 47. Nuh a spus: „Domnul meu! Caut adapost la Tine ca sa nu-Ti cer ceea ce nu cunosc. Daca nu ma ierti si nu ai mila de mine, voi fi dintre cei pierduti.”

48. S-a spus: „O, Nuh! Coboara cu pace de la Noi si cu binecuvantari asupra ta si asupra unor comunitati care se vor naste din cei aflati cu tine. Altora le vom da sa se bucure pentru un timp, apoi ii va atinge o pedeapsa dureroasa de la Noi.” 49. Acestea sunt vesti din nevazut pe care ti le revelam. Nici tu si nici poporul tau nu le stiati inainte. Ai rabdare; sfarsitul bun este al celor evlaviosi.

Comentariul versetelor 25 la 27

„L-am trimis pe Nuh”, primul dintre Trimisi, „la poporul sau”, ca sa-i cheme la Allah si sa le opreasca shirkul. El a spus: „Eu sunt pentru voi un avertizator limpede”, adica v-am lamurit ceea ce va avertizez, intr-un chip care inlatura orice neclaritate.

„Nu adorati decat pe Allah”, adica faceti adorarea sincera numai pentru Allah si parasiti tot ceea ce adorati in afara Lui. „Ma tem pentru voi de pedeapsa unei Zile dureroase” daca nu-L adorati numai pe Allah si nu-mi dati ascultare.

„Mai-marii necredinciosi din poporul sau”, adica nobilii si conducatorii, au raspuns chemarii lui Nuh cu respingere, dupa obiceiul oamenilor asemenea lor: ei sunt cei dintai care resping chemarea Trimisilor.

„Nu vedem in tine decat un om asemenea noua.” Aceasta era piedica pe care ei o invocau pentru a nu-l urma, desi tocmai aceasta era situatia potrivita si nu se cuvenea altceva. Oamenii pot primi invatatura de la un om asemenea lor, il pot intalni si il pot intreba despre orice lucru, spre deosebire de ingeri.

„Nu vedem sa te fi urmat decat cei mai de jos dintre noi”, adica, dupa pretentia lor, numai oamenii cu rangul cel mai scazut si cei neinsemnati. In realitate, cei care l-au urmat erau oamenii nobili si cu judecata, care s-au supus adevarului. Ei nu erau asemenea celor mai de jos, carora li se spunea mai-mari: acestia urmau orice shaytan razvratit, isi luau pietrele si copacii drept divinitati, se apropiu de ele si se prosternau inaintea lor. Se poate vedea cineva mai josnic si mai umilit decat acestia?

„Fara sa chibzuiasca”, adica: te-au urmat fara chibzuinta si fara sa cerceteze; de indata ce i-ai chemat, ti-au dat ascultare. Prin aceasta voiau sa spuna ca ei nu aveau discernamant si nu stiau ce faceau. Necredinciosii nu au inteles insa ca adevarul limpede este recunoscut de firea sanatoasa: de indata ce ajunge la oamenii intelepti, ei il cunosc si dobandesc certitudine asupra lui. El nu este asemenea chestiunilor ascunse, care cer gandire si cercetare indelungata.

„Nu vedem ca ati avea vreun merit asupra noastra”, adica nu sunteti mai buni decat noi, incat sa va urmam. „Dimpotriva, va socotim mincinosi.” Ei

insisi minteau prin aceasta afirmatie, caci vazusera semnele prin care Allah il sprijinise pe Nuh si care impuneau certitudinea deplina asupra adevarului sau.

Comentariul versetului 28

De aceea Nuh le-a raspuns: „O, popor al meu! Ce credeti? Daca ma sprijin pe o dovada limpede de la Domnul meu”, adica pe certitudine? El era trimisul desavarsit, pilda urmata de oamenii cu judecata; langa intelepciunea lui, mintile celor mai iscusiti oameni pareau neinsemnate. El spunea adevarul cand afirma ca se sprijina pe o dovada limpede de la Domnul sau, iar aceasta marturie era de ajuns pentru a-i confirma sinceritatea.

„Si El mi-a daruit o mila din partea Sa”, adica mi-a revelat, m-a trimis ca Mesager si m-a binecuvantat cu adevarata calauzire. „Iar ea v-a fost ascunsa”, adica va este nevazuta si vi se pare grea. „Oare va putem sili sa o primiti”, sa va constrangem sa primiti ceea ce pentru noi este sigur, iar pentru voi este indoielnic, „cand voi o urati” si sunteti atat de dornici sa respingeti ceea ce am adus? Aceasta nu ne vatama si nu ne clatina credinta, iar vorbele si nascocirile voastre nu ne vor opri sa urmam ceea ce credem. Ele va indeparteaza numai pe voi de adevarul pe care il numiti minciuna. Cand lucrurile au ajuns aici, nu va putem sili sa urmati Porunca lui Allah ori sa primiti ceva fata de care simtiti o asemenea aversiune.

Comentariul versetelor 29 la 31

„O, popor al meu! Nu va cer pentru aceasta nicio avere”, adica nu cer plata din bunurile voastre pentru chemarea mea, ca sa vi se para apasatoare. „Rasplata mea este numai la Allah.” Ca si cum i-ar fi cerut sa-i alunge pe credinciosii lipsiti de rang social, el le-a spus: „Nu-i voi alunga pe cei care cred.” Nu se cuvine si nu mi se potriveste sa fac aceasta; dimpotriva, ii primesc, ii cinstesc si ii respect, „caci ei Il vor intalni pe Domnul lor”, iar El ii va rasplati pentru credinta si evlavia lor cu Gradinile placerii. „Insa vad ca sunteti un popor nestiutor”, fiindca imi cereti sa-i alung pe apropiatii lui Allah, respingeti adevarul pentru ca ei il urmeaza si socotiti adevarul minciuna sub pretextul ca eu sunt om asemenea voua si ca noi nu am avea niciun merit asupra voastra.

„O, popor al meu! Cine ma va ajuta impotriva lui Allah daca ii alung?”, adica cine ma va apara de pedeapsa Sa? Alungarea lor ar atrage o pedeapsa pe care nimeni in afara de Allah nu o poate indeparta. „Nu luati aminte” la ceea ce va este mai folositor si nu cugetati asupra lucrurilor?

„Nu va spun ca la mine se afla vistierile lui Allah, nici ca stiu nevazutul si nici nu va spun ca sunt inger.” Eu sunt numai un Trimis al lui Allah catre voi, care va binevesteste si va avertizeaza; in afara acestei meniri nu stapanesc

nimic. Vistieriile lui Allah nu sunt in mana mea, ca sa dau cui voiesc si sa opresc de la cine voiesc. Nu cunosc nevazutul, ca sa va spun ce se afla in inimile si cugetele voastre, si nu pretind ca sunt inger. Nu-mi atribui mai mult decat sunt si nici alt rang decat cel pe care mi l-a dat Allah; nu-i judec pe oameni dupa presupunerea mea.

„Nici nu spun despre cei pe care ochii vostri ii dispretuiesc” — credinciosii slabi pe care mai-marii necredinciosi ii priveau de sus — „ca Allah nu le va darui niciun bine. Allah cunoaste cel mai bine ceea ce se afla in sufletele lor.” Daca sunt sinceri in credinta, vor avea un bine mare; iar daca nu sunt, socoteala lor este la Allah. „Daca as face aceasta”, spunand vreunul dintre lucrurile pomenite, „as fi dintre cei nedrepti.” Astfel, Nuh le-a taiat orice speranta ca ii va alunga ori ii va uri pe credinciosii saraci si a continuat sa-i convinga prin mijloace care il conving pe orice om drept.

Comentariul versetelor 32 la 34

Cand au vazut ca el nu inceta sa-i cheme si ca nu obtineau de la el ceea ce cereau, au spus: „O, Nuh! Te-ai certat cu noi si ai prelungit cearta. Adu-ne ceea ce ne fagaduiesti”, pedeapsa, „daca esti dintre cei sinceri.” Cat de nestiutori si rataciti erau cand ii vorbeau astfel Profetului care ii sfatuia cu sinceritate! Daca ar fi fost drepti, ar fi spus: O, Nuh, ne-ai sfatuit cu sinceritate si te-ai ingrijit de noi, dar ne-ai chemat la ceva care nu ne este limpede; explica-ne ca sa te urmam, iar daca nu, iti recunoastem totusi stradania de a ne sfatui. Acesta ar fi fost raspunsul drept al celui chemat la ceva ce nu intelege. Ei insa minteau, se purtau grosolan cu Profetul lor si nu adusesera impotriva spuselor sale nici macar un argument indoielnic, cu atat mai putin o dovada.

Din nestiinta si nedreptate au trecut la cererea grabirii pedepsei, ca si cum ar fi vrut sa-L puna pe Allah in neputinta. Nuh le-a raspuns: „Numai Allah vi-l va aduce, daca voieste”, adica daca Voia si Intelepciunea Sa cer sa o trimita asupra voastra, El o va face, „si nu veti putea scapa” de Allah; eu nu stapanesc deloc aceasta hotarare. „Sfatul meu nu va va folosi, oricat as voi sa va sfatuiesc, daca Allah voieste sa va duca in ratacire”, caci Voia Sa se implineste. Daca, din pricina respingerii adevarului, El voieste sa va duca in ratacire, atunci, oricat m-as stradui si oricat de deplin v-as sfatui, nu v-ar folosi cu nimic. Iar Nuh, pacea fie asupra sa, se straduse si ii sfatuise astfel. „El este Domnul vostru”, Care face cu voi ceea ce voieste si va judeca asa cum hotaraste, „si la El veti fi intorsi”, iar El va va rasplati dupa fapte.

Comentariul versetului 35

Cuvintele „Sau spun ei: El l-a nascocit” il pot avea in vedere pe Nuh, deoarece contextul este relatarea lui cu poporul sau. Sensul ar fi ca poporul lui spunea: el a nascocit minciuni despre Allah si a mintit cu privire la Revelatia pe care pretinde ca a primit-o. Atunci Allah i-a poruncit sa spuna: „Daca l-am nascocit, pacatul meu este asupra mea, iar eu sunt nevinovat de pacatele pe care le savarsiti.” Fiecare isi poarta propria povara: „Niciun purtator de povara nu va purta povara altuia” [al-An'am 6:164].

Pronumele il poate avea in vedere si pe Profetul Muhammad, iar versetul ar fi o inserare in relatarea lui Nuh. Aceasta istorisire nu putea fi cunoscuta decat de Profeti; cand Allah i-a spus-o Trimisului Sau, ea a devenit un semn al adevarului mesageriei lui. Totusi, poporul sau spunea ca Muhammad a alcatuit singur acest Qur'an, desi stia ca el nu citea si nu scria, nu plecase de la ei ca sa studieze cu oamenii Scripturilor si le adusesese o Carte care ii provoca sa alcatuiasca macar o sura asemenea ei. Daca dupa toate acestea pretindeau ca a nascocit-o, incapatanarea lor era vadita si discutia nu mai folosea; se cuvenea sa fie lasati. „Daca l-am nascocit, pacatul meu este asupra mea”, adica pacatul minciunii mele, „iar eu sunt nevinovat de pacatele pe care le savarsiti.” De ce staruiti atunci atat sa ma socotiti mincinos?

Comentariul versetului 36

„I s-a revelat lui Nuh: Nimeni din poporul tau nu va mai crede, in afara celor care au crezut deja”, caci inimile lor se impietrisera. „Nu te intrista pentru ceea ce faceau”: nu te mahnii si nu le mai da atentie lor si faptelor lor, caci Allah i-a urat pentru necredinta lor si a hotarat pedeapsa lor, iar Hotararea Sa nu poate fi respinsa.

Comentariul versetelor 37 la 39

„Fa corabia sub Ochii Nostri si dupa Revelatia Noastra”, adica sub grija Noastra, in Vazul Nostru, potrivit Multumirii Noastre si indrumarii pe care ti-o revelam. „Si nu-Mi vorbi despre cei nedrepti”, nu cauta sa discuti cu Mine despre nimicirea care ii asteapta, „caci ei vor fi inecati”: pedeapsa a devenit obligatorie, iar Hotararea asupra lor se va implini.

Nuh a ascultat porunca Domnului sau si a inceput sa faca arca. „Ori de cate ori treceau pe langa el mai-marii poporului sau” si vedeau ce face, „isi bateau joc de el. El spunea: Daca va bateti joc de noi, si noi ne vom bate joc de voi asa cum va bateti voi joc. Veti afla curand asupra cui va veni o pedeapsa care il va acoperi de rusine si asupra cui se va cobori o pedeapsa statornica” — asupra noastra ori asupra voastra. Ei au aflat aceasta atunci cand pedeapsa i-a ajuns.

Comentariul versetului 40

„Cand a venit Porunca Noastra”, adica vremea hotarata pentru venirea pedepsei, „si cuptorul a revarsat apa”: Allah a facut cerul sa trimita ploaie in torente si a facut sa tasneasca izvoare pe tot pamantul. Chiar si cuptoarele, care de obicei sunt locul focului si in care apa este cel mai putin de asteptat, au inceput sa reverse apa. Apele s-au intalnit pentru o hotarare randuita [al-Qamar 54:11-12]. „Am spus” lui Nuh: „Ia in ea cate o pereche din fiecare specie”, cate un mascul si o femela din fiecare soi de vietuitoare, ca speciile sa dainuiasca; celelalte exemplare, in afara acestor perechi, nu puteau fi luate, fiindca arca nu le putea purta. „Si familia ta, in afara celui impotriva caruia Cuvantul s-a rostit deja”, cei necredinciosi, precum fiul sau care s-a inecat, „si pe cei care cred. Dar numai putini au crezut impreuna cu el.”

Comentariul versetelor 41 la 43

Nuh le-a spus celor pe care Allah ii poruncise sa-i ia: „Urcati-va in ea! In Numele lui Allah va fi mersul si oprirea ei”, adica va porni in Numele lui Allah, se va opri in Numele lui Allah si va merge prin Porunca si Puterea Sa. „Domnul meu este Atoateiertator, Indurator”, fiindca ne-a iertat, a avut mila de noi si ne-a izbavit de poporul nedrept.

Apoi Allah descrie mersul ei ca si cum l-am privi: „Ea plutea cu ei”, cu Nuh si cei urcati, „printre valuri asemenea muntilor”, iar Allah o ocrotea si avea grija de cei aflati in ea. „Nuh l-a chemat pe fiul sau”, cand s-a urcat, chemandu-l si pe el, „care statea deoparte”, la distanta de ei: „O, fiul meu! Urca impreuna cu noi si nu fi cu necredinciosii”, ca sa nu te loveasca ceea ce ii va lovi pe ei.

Fiul, care nu-l credea pe tatal sau cand ii spunea ca nimeni nu va fi salvat in afara celor urcati in arca, a raspuns: „Ma voi adaposti pe un munte, care ma va feri de apa”, adica voi urca pe munte si ma voi apara prin el. Nuh a spus: „Astazi nimeni nu este ferit de Porunca lui Allah, afara de cel de care El are mila.” Nici muntele, nici altceva nu poate apara pe cineva; chiar daca ar folosi toate mijloacele cu putinta, nu va fi salvat daca Allah nu-l salveaza. „Un val s-a asezat intre ei, iar el a fost dintre cei inecati.”

Comentariul versetelor 44 la 47

Dupa ce Allah i-a inecat si i-a salvat pe Nuh si pe cei impreuna cu el, „s-a spus: O, pamantule, inghite-ti apa”, apa iesita din tine si cea cazuta asupra ta; inghite toata apa de pe suprafata ta. „O, cerule, opreste-te!” Ambele au ascultat Porunca lui Allah: pamantul si-a inghitit apa, iar cerul a incetat ploaia. „Apa a scazut”, fiind absorbita in pamant, „Porunca s-a implinit” prin nimicirea necredinciosilor si izbavirea credinciosilor, „corabia s-a oprit pe al-Judi”,

muntele cunoscut din tinutul Mosulului, „si s-a spus: Departe cu poporul nedrept!”, fiindca dupa nimicire i-au urmat blestemele si osandirile.

„Nuh L-a chemat pe Domnul sau: Domnul meu! Fiul meu este din familia mea, fagaduinta Ta este adevarata”, fiindca ii spusese: „Ia in ea cate o pereche din fiecare specie si familia ta” [Hud 11:40], iar Allah nu-Si incalca fagaduinta. Poate ca Nuh era cuprins de o mare mila pentru fiul sau si, pentru ca Allah ii fagaduise salvarea familiei, a socotit ca fagaduinta ii cuprinde pe toti, credinciosi si necredinciosi. De aceea L-a chemat astfel pe Domnul sau si a lasat hotararea Intepleciunii lui Allah.

Allah a spus: „O, Nuh! El nu este din familia ta” despre care ti-am fagaduit ca o voi salva, „aceasta este o fapta nedreapta”, adica aceasta rugaminte a ta pentru salvarea unui necredincios, care nu crede in Allah si in Trimisul Sau. „Nu-Mi cere ceea ce nu cunosti”, al carui sfarsit nu-l stii, daca este bun ori nu. „Te indemn sa nu fii dintre cei nestiutori”: iti dau acest indemn ca sa fii dintre cei desavarsiti si sa fii ferit de insusirile celor nestiutori.

Atunci Nuh a regretat adanc si a spus: „Domnul meu! Caut adapost la Tine ca sa nu-Ti cer ceea ce nu cunosc. Daca nu ma ierti si nu ai mila de mine, voi fi dintre cei pierduti.” Iertarea si mila il salveaza pe om de pierdere. Aceasta arata ca Nuh nu stia ca rugamintea pentru salvarea fiului sau era oprita si cuprinsa in cuvintele: „Nu-Mi vorbi despre cei nedrepti; ei vor fi inecati” [Hud 11:37]. Cele doua porunci ii parusera in conflict, iar el credea ca fiul sau era cuprins in cuvintele „familia ta”. Dupa aceasta, cand i s-a lamurit ca fiul era dintre cei pentru care i se interzisese sa se roage ori sa pledeze, s-a oprit.

Comentariul versetului 48

„S-a spus: O, Nuh! Coboara cu pace de la Noi si cu binecuvantari asupra ta si asupra unor comunitati care se vor naste din cei aflati cu tine”, dintre oameni si celelalte specii pe care le luase cu el. Allah i-a binecuvantat pe toti, pana cand au umplut toate tinuturile pamantului.

„Altora le vom da sa se bucure pentru un timp”, pe pamant, „apoi ii va atinge o pedeapsa dureroasa de la Noi.” Salvarea acestora nu Ne impiedica sa trimitem pedeapsa asupra celor care vor deveni necredinciosi dupa ei. Chiar daca vor fi lasati sa se bucure putin, dupa aceea vor fi cuprinsi de pedeapsa.

Comentariul versetului 49

Dupa istorisirea de mai sus, pe care nu o putea cunoaste decat cel binecuvantat cu Mesajul Sau, Allah i-a spus Profetului Muhammad: „Acestea sunt vesti din nevazut pe care ti le revelam. Nici tu si nici poporul tau nu le stiati inainte”, astfel incat ei nu pot pretinde ca le cunosteai dinainte. Lauda-L si

multumeste-I lui Allah; ai rabdare si ramai statornic in religia adevarata si pe Calea dreapta pe care te affi si ai rabdare in chemarea oamenilor la Allah. „Sfarsitul bun este al celor evlaviosi”, al celor care se pazesc de shirk si de toate pacatele. In cele din urma vei birui asupra poporului tau, asa cum Nuh a biruit asupra poporului sau.

Versetele 50 la 60

وَالِىْ عَادَ أَخَاهُمْ هُودًا قَالَ يَقَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ إِنِ أَنْتُمْ إِلَّا مُفْتَرُونَ ﴿٥٠﴾ يَقَوْمَ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِنْ أَجْرِي إِلَّا عَلَى الَّذِي فَطَرَنِي أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٥١﴾ وَيَقَوْمِ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُوا إِلَيْهِ يُرْسِلِ السَّمَاءَ عَلَيْكُمْ مِدْرَارًا وَيَزِدْكُمْ قُوَّةً إِلَى قُوَّتِكُمْ وَلَا تَتَوَلَّوْا مَجْرِمِينَ ﴿٥٢﴾ قَالُوا يَهُودُ مَا جِئْتَنَا بِبَيِّنَةٍ وَمَا نَحْنُ بِتَارِكِي آلِهَتِنَا عَنْ قَوْلِكَ وَمَا نَحْنُ لَكَ بِمُؤْمِنِينَ ﴿٥٣﴾ إِنْ نَقُولُ إِلَّا اعْتَرَاكَ بَعْضُ آلِهَتِنَا بِسُوءٍ قَالَ إِنِّي أُشْهِدُ اللَّهَ وَاشْهَدُوا أَنِّي بَرِيءٌ مِّمَّا تُشْرِكُونَ ﴿٥٤﴾ مِنْ دُونِهِ فَكِيدُونِي جَمِيعًا ثُمَّ لَا تُنْظَرُونَ ﴿٥٥﴾ إِنِّي تَوَكَّلْتُ عَلَى اللَّهِ رَبِّي وَرَبِّكُمْ مَا مِنْ دَابَّةٍ إِلَّا هُوَ آخِذٌ بِنَاصِيَتِهَا إِنَّ رَبِّي عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٥٦﴾ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ مَا أُرْسِلْتُ بِهِ إِلَيْكُمْ وَيَسْتَخْلِفُ رَبِّي قَوْمًا غَيْرَكُمْ وَلَا تَضُرُّونَهُ شَيْئًا إِنَّ رَبِّي عَلَى كُلِّ شَيْءٍ حَفِيفٌ ﴿٥٧﴾ وَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا نَجَّيْنَا هُودًا وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ بِرَحْمَةٍ مِنَّا وَنَجَّيْنَاهُمْ مِنْ عَذَابٍ غَلِيظٍ ﴿٥٨﴾ وَتِلْكَ عَادٌ جَحَدُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ وَعَصَوْا رُسُلَهُ وَاتَّبَعُوا أَمْرَ كُلِّ جَبَّارٍ عَنِيدٍ ﴿٥٩﴾ وَاتَّبَعُوا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا لَعْنَةً وَيَوْمَ الْقِيَمَةِ أَلَا إِنَّ عَادًا كَفَرُوا رَبَّهُمْ أَلَا بُعْدًا لِعَادٍ قَوْمِ هُودٍ ﴿٦٠﴾

50. La 'Ad l-am trimis pe fratele lor Hud. El a spus: „O, popor al meu! Adorati-L pe Allah! Nu aveti alta divinitate in afara de El. Voi nu sunteti decat nascocitori de minciuni. 51. O, popor al meu! Nu va cer pentru aceasta

nicio rasplata. Rasplata mea este numai la Cel care m-a creat. Oare nu pricepeti? 52. O, popor al meu! Cereti-I iertare Domnului vostru, apoi caiti-va inaintea Lui. El va trimite asupra voastra ploaie imbelsugata din cer si va adauga putere la puterea voastra. Nu va intoarceti savarsind pacate.”

53. Ei au spus: „O, Hud! Nu ne-ai adus nicio dovada limpede. Nu ne vom parasi divinitatile la cuvantul tau si nu vom crede in tine. 54. Noi spunem doar ca una dintre divinitatile noastre te-a lovit cu un rau.” El a spus: „Il iau pe Allah drept martor, iar voi fiti martori ca eu sunt nevinovat de ceea ce li faceti partas 55. in afara Lui. Uneltiti cu totii impotriva mea si nu-mi dati niciun ragaz! 56. Eu ma incred in Allah, Domnul meu si Domnul vostru. Nu exista vietuitoare pe care El sa nu o tina de suvita fruntii. Domnul meu este pe o Cale dreapta.”

57. „Iar daca va intoarceti, eu v-am transmis ceea ce mi-a fost incredintat si cu care am fost trimis la voi. Domnul meu va aduce in locul vostru un alt popor, iar voi nu-I veti pricinui niciun rau. Domnul meu vegheaza asupra tuturor lucrurilor.” 58. Cand a venit Porunca Noastra, l-am salvat pe Hud si pe cei care au crezut impreuna cu el, printr-o mila de la Noi, si i-am salvat de o pedeapsa aspra. 59. Acela a fost poporul 'Ad: ei au tagaduit semnele Domnului lor, nu au ascultat de Trimisii Sai si au urmat porunca fiecarui tiran incapatanat. 60. Un blestem i-a urmarit in aceasta lume si ii va urmari in Ziua Invierii. Cu adevarat, 'Ad nu a crezut in Domnul lor. Departe cu 'Ad, poporul lui Hud!

Comentariul versetelor 50 la 52

„La 'Ad” — tribul bine-cunoscut din regiunea dunelor de nisip, al-Ahqaf, in tinutul Yemenului — „l-am trimis pe fratele lor” de neam, Hud, astfel incat sa poata primi ceea ce le spunea, caci ii cunosteau sinceritatea. El le-a spus: „O, popor al meu! Adorati-L pe Allah! Nu aveti alta divinitate in afara de El. Voi nu sunteti decat nascocitori de minciuni.” Le-a poruncit sa-L adore numai pe Allah, i-a oprit de la adorarea altora si le-a aratat ca nascocisera minciuni despre Allah atunci cand ii adoraau pe altii si socoteau aceasta ingaduit. Le-a lamurit obligatia adorarii lui Allah si desertaciunea adorarii a tot ceea ce este in afara Lui.

Apoi le-a aratat ca nu aveau nicio piedica pentru a primi mesajul: „O, popor al meu! Nu va cer pentru aceasta nicio rasplata”, nicio plata din bunurile voastre pentru chemarea mea, ca sa puteti spune ca vreau sa va iau averile. Va chem si va invat fara plata. „Rasplata mea este numai la Cel care m-a creat. Oare nu pricepeti” ceea la care va chem, faptul ca aveti toate motivele sa-l primiti si niciun motiv sa-l respingeti?

„O, popor al meu! Cereti-I iertare Domnului vostru” pentru ceea ce ati savarsit in trecut, „apoi caiti-va inaintea Lui” cu o cainta sincera si intoarceti-va la Allah. Daca faceti aceasta, „El va trimite asupra voastra ploaie imbelsugata din cer”, care va face pamantul roditor si va inmulti roadele lui, „si va adauga putere la puterea voastra”. Ei erau printre cei mai puternici dintre oameni si spuneau: „Cine este mai puternic decat noi?” [Fussilat 41:15]. Hud le-a fagaduit ca, daca vor crede, Allah le va spori puterea. „Nu va intoarceti savarsind pacate”, adica nu va indepartati de Domnul vostru ca pacatosi, prea trufasi pentru adorarea Sa si calcand hotarele Lui.

Comentariul versetelor 53 la 57

Ei au raspuns, respingandu-i cuvintele: „O, Hud! Nu ne-ai adus nicio dovada limpede.” Daca prin dovada intelegeau semnul propus de ei, acesta nu era necesar pentru dovedirea adevarului; Profetului i se cere numai un semn care confirma temeinicia mesajului sau. Iar daca voiau sa spuna ca nu adusese niciun semn care sa-i adevereasca spusele, minteau: niciun Profet nu a venit la poporul sau fara ca Allah sa-i dea semne suficiente pentru ca oamenii sa creada.

Chiar daca singurul sau semn ar fi fost chemarea la adorarea sincera a lui Allah, fara partas, porunca fiecărei fapte bune si a fiecărei purtari frumoase, oprirea de la orice insusire josnica — shirk, fapte rusinoase, nedreptate si toate relele — impreuna cu insusirile lui Hud, care nu puteau apartine decat celor mai alesi si mai sinceri oameni, toate acestea ar fi fost dovezi de ajuns ale sinceritatii lui. Oamenii cu ratiune si intelegere vad ca acest semn este mai mare decat simplele lucruri extraordinare pe care unii le socotesc singurele minuni.

Un alt semn al adevarului lui Hud era faptul ca el, un singur om fara sprijinitori si ajutoare, isi chema poporul cu glas tare si ii provoca, spunand: „Eu ma incred in Allah, Domnul meu si Domnul vostru” si: „Il iau pe Allah drept martor, iar voi fiti martori ca eu sunt nevinovat de ceea ce li faceti partas in afara Lui. Uneltiti cu totii impotriva mea si nu-mi dati niciun ragaz!” Ei erau dusmani puternici, care voiau sa stinga prin orice mijloc lumina lui, dar el nu se temea de ei si nu le dadea atentie; ei erau neputinciosi si nu-i puteau face rau. In aceasta sunt semne pentru oamenii care pricep.

„Nu ne vom parasi divinitatile la cuvantul tau”, adica nu vom inceta sa le adoram numai din pricina cuvintelor tale, despre care pretindeau ca nu aveau dovada, „si nu vom crede in tine.” Astfel ii aratau Profetului Hud ca nu mai putea spera in credinta lor si ca aveau sa ratacasca mai departe, orbiti de necredinta.

„Noi spunem doar ca una dintre divinitatile noastre te-a lovit cu un rau”, adica te-a lovit cu nebulie, iar tu ai inceput sa rostesti vorbe de neinteles. Slava Celui care a pecetluit inimile nedreptilor! Ei l-au coborat pe cel mai sincer dintre oameni, aducatorul celui mai adevarat mesaj, la un rang atat de jos, incat orice om intelept s-ar rusina sa repete cuvintele lor, daca Allah nu ni le-ar fi relatat in Cartea Sa.

Hud le-a aratat cat de sigur era ca nici ei, nici divinitatile lor nu-i puteau face rau: „Il iau pe Allah drept martor, iar voi fiti martori ca eu sunt nevinovat de ceea ce li faceti partas in afara Lui. Uneltiti cu totii impotriva mea”, folositi toate mijloacele prin care credeti ca imi puteti pricinui rau, „si nu-mi dati niciun ragaz! Eu ma incred in Allah”, ma bizui pe El in toate treburile mele, „Domnul meu si Domnul vostru”: El este Creatorul tuturor, ne stapaneste pe noi si pe voi si are grija de noi.

„Nu exista vietuitoare pe care El sa nu o tina de suvita fruntii.” Nicio fiinta nu se misca si nu se opreste decat cu ingaduinta Sa. Daca v-ati aduna cu totii sa-mi faceti rau, iar Allah nu v-ar da putere asupra mea, nu ati putea; iar daca v-ar da putere, aceasta ar fi pentru o intelepciune voita de El. „Domnul meu este pe o Cale dreapta”: El este Drept, Echitabil, Intelept si Vrednic de lauda in Hotararile predestinate si legiuite, in rasplata si in pedeapsa Sa. Faptele Lui nu ies din aceasta Cale dreapta, pentru care este laudat.

„Iar daca va intoarceti” de la chemarea mea, „eu v-am transmis ceea ce mi-a fost incredintat si cu care am fost trimis la voi”, astfel incat nu-mi mai ramane nicio raspundere fata de voi. „Domnul meu va aduce in locul vostru un alt popor” care Il va adora fara sa-I faca partas, „iar voi nu-I veti pricinui niciun rau.” Raul vostru se intoarce numai asupra voastra: neascultarea celor neascultatori nu-L vatama, iar ascultarea celor supusi nu-I aduce vreun folos. „Cel care savarseste o fapta buna o face pentru sine, iar cel care savarseste raul il face impotriva sa” [Fussilat 41:46]. „Domnul meu vegheaza asupra tuturor lucrurilor.”

Comentarii versetelor 58 la 60

„Cand a venit Porunca Noastra”, adica pedeapsa, prin vantul nimicitor care „nu lasa nimic peste care trecea fara sa-l prefaca in ruina” [adh-Dhariyat 51:42], „l-am salvat pe Hud si pe cei care au crezut impreuna cu el, printr-o mila de la Noi, si i-am salvat de o pedeapsa aspra”, o pedeapsa uriasa si cumplita trimisa asupra lui 'Ad. Cand s-a facut dimineata, nu se mai vedeau decat locuintele lor ruinate [al-Ahqaf 46:25].

„Acela a fost poporul 'Ad”, asupra caruia Allah a trimis pedeapsa din pricina nedreptatii lor. „Ei au tagaduit semnele Domnului lor” cand i-au spus lui Hud

ca nu le adusesese nicio dovada limpede; astfel s-a aratat ca erau convinsi de adevarul chemarii lui, dar o respingeau cu incapatanare. „Nu au ascultat de Trimisii Sai”: cel care nu da ascultare unui Trimis nu da ascultare tuturor Trimisilor, caci chemarea lor este una. „Si au urmat porunca fiecarui tiran incapatanat”, care ii asuprea pe robii lui Allah si se impotriva cu staruinta semnelor Sale. Ei nu au ascultat de niciun sfatuitor sincer, dar au urmat orice inselator care le voia pierzarea. De aceea Allah i-a nimicit.

„Un blestem i-a urmarit in aceasta lume” in toate vremurile si generatiile: vestea urata si faptele lor hidoase sunt pomenite, iar ei sunt osanditi; „si ii va urmari in Ziua Invierii”. „Cu adevarat, 'Ad nu a crezut in Domnul lor”, L-au tagaduit pe Cel care i-a creat, i-a inzebrat si i-a ingrijit. „Departa cu 'Ad, poporul lui Hud!”, adica Allah sa-i indeparteze de orice bine si sa-i apropie de orice rau.

Versetele 61 la 68

ج
 * وَإِلَىٰ ثَمُودَ أَخَاهُمْ صَالِحًا قَالَ يَتَقَوْمَ عَبْدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ هُوَ
 أَنْشَأَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ وَاسْتَعْمَرَكُمْ فِيهَا فَاسْتَغْفِرُوهُ ثُمَّ تَوْبُوا إِلَيْهِ إِنَّ رَبِّي قَرِيبٌ
 مُّجِيبٌ ﴿٦١﴾ قَالُوا يَصْلِحُ قَدْ كُنْتَ فِينَا مَرْجُوًّا قَبْلَ هَذَا أَتَنْهَانَا أَنْ
 نَعْبُدَ مَا يَعْبُدُ آبَاؤُنَا وَإِنَّا لَفِي شَكٍّ مِّمَّا تَدْعُونَا إِلَيْهِ مُرِيبٌ ﴿٦٢﴾ قَالَ
 يَتَقَوْمَ أَرَأَيْتُمْ إِنْ كُنْتُ عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِنْ رَبِّي وَآتَانِي مِنْهُ رَحْمَةً فَمَنْ يَنْصُرُنِي مِنَ
 اللَّهِ إِنْ عَصَيْتُهُ فَمَا تَزِيدُونَنِي غَيْرَ تَخْسِيرٍ ﴿٦٣﴾ وَيَتَقَوْمَ هَذِهِ نَاقَةُ اللَّهِ
 لَكُمْ آيَةٌ فَذَرُوهَا تَأْكُلْ فِي أَرْضِ اللَّهِ وَلَا تَمَسُّوهَا بِسُوءٍ فَيَأْخُذَكُمْ عَذَابٌ
 قَرِيبٌ ﴿٦٤﴾ فَعَقَرُوهَا فَقَالَ تَمَتَّعُوا فِي دَارِكُمْ ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ ذَلِكَ وَعْدٌ غَيْرُ
 مَكْذُوبٍ ﴿٦٥﴾ فَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا نَجَّيْنَا صَالِحًا وَالَّذِينَ ءَامَنُوا مَعَهُ بِرَحْمَةٍ مِنَّا
 وَمِنْ خِزْيِ يَوْمٍ إِذِ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ الْقَوِيُّ الْعَزِيزُ ﴿٦٦﴾ وَأَخَذَ الَّذِينَ ظَلَمُوا
 الصَّيْحَةَ فَأَصْبَحُوا فِي دِيرِهِمْ جَثِيمِينَ ﴿٦٧﴾ كَأَن لَّمْ يَغْنَوْا فِيهَا آلَا إِنَّ
 ثَمُودًا كَفَرُوا رَبَّهُمْ أَلَا بُعْدًا لِّثَمُودَ ﴿٦٨﴾

61. La Thamud l-am trimis pe fratele lor Salih. El a spus: „O, popor al meu! Adorati-L pe Allah! Nu aveti alta divinitate in afara de El. El v-a facut sa va iviti din pamant si v-a asezat pe el. Cereti-I iertare, apoi caiti-va inaintea Lui. Domnul meu este Apropiat si Raspunde.” 62. Ei au spus: „O, Salih! Inainte de aceasta ne puneam mari sperante in tine. Ne opresti sa adoram ceea ce au adorat parintii nostri? Cu adevarat, avem o indoiala tulburatoare despre ceea la care ne chemi.”

63. El a spus: „O, popor al meu! Ce credeti? Daca ma sprijin pe o dovada limpede de la Domnul meu si El mi-a daruit o mila din partea Sa, cine ma va ajuta impotriva lui Allah daca nu-L ascult? Voi nu-mi sporiti decat pierderea. 64. O, popor al meu! Aceasta este camila lui Allah, un semn pentru voi. Lasati-o sa pasca pe pamantul lui Allah si nu-i faceti niciun rau, caci va va ajunge o pedeapsa apropiata.” 65. Ei au ologit-o, iar el a spus: „Mai bucurati-va trei zile in locuintele voastre. Aceasta este o fagaduinta care nu va fi dezmintita.”

66. Cand a venit Porunca Noastra, l-am salvat pe Salih si pe cei care au crezut impreuna cu el, printr-o mila de la Noi, si i-am salvat de rusinea acelei Zile. Domnul tau este Cel Puternic, Atotputernicul. 67. Strigatul i-a cuprins pe cei nedrepti, iar dimineata i-a gasit zacand fara viata in casele lor, 68. ca si cum nu ar fi locuit niciodata acolo. Cu adevarat, Thamud nu a crezut in Domnul lor. Departe cu Thamud!

Comentariul versetelor 61 la 62

„La Thamud” — al doilea 'Ad, tribul bine-cunoscut care locuia in al-Hijr si in Wadi al-Qura — „l-am trimis pe fratele lor” de neam, Salih, robul si Trimisul lui Allah, care ii chema sa-L adore numai pe Allah. El a spus: „O, popor al meu! Adorati-L pe Allah”, recunoasteti Unicitatea Sa si faceti adorarea sincera numai pentru El. „Nu aveti alta divinitate in afara de El”, nici dintre locuitorii cerului, nici dintre cei ai pamantului.

„El v-a facut sa va iviti din pamant si v-a asezat pe el.” El v-a facut urmasi pe pamant, v-a daruit binecuvantari vazute si nevazute si v-a dat puterea sa va statorniciti aici, sa ziditi, sa saditi copaci si sa semanati, sa cultivati dupa voie, sa va bucurati de folesele lui si sa-i folositi resursele. Asa cum El nu are niciun partas in toate acestea, nu-I faceti partasi in adorare.

„Cereti-I iertare” pentru necredinta, shirkul si pacatele savarsite si parasiti-le, „apoi caiti-va inaintea Lui”, intoarceti-va la El printr-o cainta sincera. „Domnul meu este Apropiat si Raspunde”: este aproape de cel care Il cheama si li cere, fie prin rugaminte, fie printr-o adorare; ii raspunde dandu-i ceea ce cere, ii primeste adorarea si ii daruieste cea mai buna raspunda.

Sa se stie ca apropierea lui Allah este de doua feluri: generala si speciala. Apropierea generala este fata de toate creaturile prin Stiinta Sa; ea este pomenita in cuvintele: „Noi suntem mai aproape de el decat vena gatului sau” [Qaf 50:16]. Apropierea speciala este fata de adoratorii Lui, de cei care Il cer si de cei care Il iubesc; ea este pomenita in cuvintele: „Prosterneaza-te si apropie-te” [al-'Alaq 96:19], in versetul de fata si in cuvintele: „Cand robii Mei te intreaba despre Mine, Eu sunt aproape si raspund chemarii celui care Ma cheama” [al-Baqarah 2:186]. Aceasta apropiere aduce Mila Sa, raspunsul la rugi si implinirea dorintelor; de aceea Numele „Apropiat” este alaturat aici Numelui „Cel care Raspunde”.

Cand Profetul Salih le-a poruncit si i-a indemnat la sinceritate fata de Allah, ei au respins chemarea lui in cel mai rau chip: „O, Salih! Inainte de aceasta ne puneam mari sperante in tine”, speram ca vei fi intelept si ca ne vei aduce folos. Marturia lor arata ca ii recunosteau purtarea frumoasa, caracterul nobil si faptul ca era dintre cei mai alesi ai poporului sau. Cand le-a adus insa mesajul care nu se potrivea poftelor lor stricate, sensul cuvintelor lor a fost: erai bun si desavarsit, dar acum ne-ai dezamagit si nu mai putem astepta niciun bine de la tine.

Temeiul obiectiei lor era: „Ne opresti sa adoram ceea ce au adorat parintii nostri?” Aceasta era, in ochii lor, cea mai mare critica la adresa lui Salih: cum sa puna sub semnul intrebarii mintile lor si ale parintilor lor rataciti si sa-i opreasca sa adore ceea ce nu aduce folos, nu indeparteaza rau si nu ajuta cu nimic, fiind facut din pietre, copaci si lucruri asemanatoare? El le porunceea sa-I inchine adorarea numai lui Allah, Domnul lor, Care nu incetase sa reverse binecuvantari si favoruri asupra lor. Nu aveau nicio binecuvantare care sa nu fie de la El si nimeni in afara Lui nu indeparta raul.

„Cu adevarat, avem o indoiala tulburatoare despre ceea la care ne chemi”, adica suntem inca neincrezatori si framantati de indoiala. Ei pretindeau ca, daca ar fi stiut ca mesajul este adevarat, l-ar fi urmat. Aceasta era o minciuna, iar Salih le-a aratat-o.

Comentariul versetelor 63 la 65

El a spus: „O, popor al meu! Ce credeti? Daca ma sprijin pe o dovada limpede de la Domnul meu”, pe dovada si certitudine, „si El mi-a daruit o mila din partea Sa”, binecuvantandu-ma cu Mesajul si Revelatia, oare sa va urmez pe calea voastra, la care ma chemati? „Cine ma va ajuta impotriva lui Allah daca nu-L ascult? Voi nu-mi sporiti decat pierderea”, nimic in afara de paguba, nimicire si vatamare.

„O, popor al meu! Aceasta este camila lui Allah, un semn pentru voi.” Ea avea o zi in care bea din fantana, iar ei beau toti din laptele ei, si aveau o alta zi in care beau ei din fantana. „Lasati-o sa pasca pe pamantul lui Allah”, caci nu sunteti raspunzatori de hrana si ingrijirea ei, „si nu-i faceti niciun rau”, ologind-o, „caci va va ajunge o pedeapsa apropiata.”

„Ei au ologit-o, iar el a spus”, Salih le-a spus: „Mai bucurati-va trei zile in locuintele voastre. Aceasta este o fagaduinta care nu va fi dezmințita”, ci se va implini negresit.

Comentariul versetelor 66 la 68

„Cand a venit Porunca Noastra”, ca pedeapsa sa se abata asupra lor, „I-am salvat pe Salih si pe cei care au crezut impreuna cu el, printr-o mila de la Noi, si i-am salvat de rusinea acelei Zile”, de pedeapsa, umilire si rusine. „Domnul tau este Cel Puternic, Atotputernicul”: prin Puterea si Taria Sa a nimicit natiunile nelegiuite si i-a salvat pe Trimisii lor si pe cei care i-au urmat.

„Strigatul i-a cuprins pe cei nedrepti”, un strigat urias care le-a facut inimile sa se opreasca, „iar dimineata i-a gasit zacand fara viata in casele lor”, stinsi, fara nicio miscare. „Ca si cum nu ar fi locuit niciodata acolo”: cand pedeapsa i-a ajuns, era ca si cum nu ar fi cunoscut nici bucuria vietii in locuintele lor, nici tihna de acolo, nici macar o singura zi de desfatat. Orice desfatat i-a parasit, iar pedeapsa neintrerupta i-a cuprins ca si cum ar fi fost mereu cu ei. „Cu adevarat, Thamud nu a crezut in Domnul lor”, L-au tagaduit dupa ce le venisera semnele limpezi. „Departa cu Thamud!” Cat de pierduti si umiliti au fost! Cautam adapost la Allah de pedeapsa si rusinea acestei lumi.

Versetele 69 la 83

وَلَقَدْ جَاءَتْ رُسُلُنَا إِبْرَاهِيمَ بِالْبُشْرَىٰ قَالُوا سَلَامًا قَالَ سَلَامٌ فَمَا لَبِثَ أَنْ جَاءَ
بِعِجْلٍ جَنِيدٍ ﴿٦٩﴾ فَلَمَّا رَآ أَيْدِيَهُمْ لَا تَصِلُ إِلَيْهِ نَكِرَهُمْ وَأَوْجَسَ مِنْهُمْ
خِيفَةً قَالُوا لَا تَخَفْ إِنَّا أُرْسِلْنَا إِلَىٰ قَوْمِ لُوطٍ ﴿٧٠﴾ وَأَمْرَاتُهُ قَائِمَةٌ
فَضَحَكَتْ فَبَشَّرْنَاهَا بِإِسْحَاقَ وَمِنْ وَرَاءِ إِسْحَاقَ يَعْقُوبَ ﴿٧١﴾ قَالَتْ يَوِْلَتَىٰ
أَعَدُّدٌ وَأَنَا عَجُوزٌ وَهَٰذَا بَعْلِي شَيْخًا إِنَّ هَٰذَا لَشَيْءٌ عَجِيبٌ ﴿٧٢﴾ قَالُوا
أَتَعْجِبِينَ مِنْ أَمْرِ اللَّهِ رَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ عَلَيْكُمْ أَهْلَ الْبَيْتِ إِنَّهُ حَمِيدٌ

مَجِيدٌ ﴿٧٣﴾ فَلَمَّا ذَهَبَ عَنْ إِبْرَاهِيمَ الرَّوْعُ وَجَاءَتْهُ الْبُشْرَى يُجْدِلُنَا فِي قَوْمِ
لُوطٍ ﴿٧٤﴾ إِنَّ إِبْرَاهِيمَ لَحَلِيمٌ أَوَّهٌ مِّنْبٍ ﴿٧٥﴾ يَكْبِرُهُمْ أَعْرَضَ عَنْ هَذَا
إِنَّهُ قَدْ جَاءَ أَمْرُ رَبِّكَ وَإِنَّهُمْ لَكَاذِبٌ عِندَ رَبِّكَ ﴿٧٦﴾

وَلَمَّا جَاءَتْ رُسُلُنَا لُوطًا سَيِّئًا بِهِمْ وَضَاقَ بِهِمْ ذَرْعًا وَقَالَ هَذَا يَوْمٌ
عَصِيبٌ ﴿٧٧﴾ وَجَاءَهُ قَوْمُهُ يُهْرَعُونَ إِلَيْهِ وَمِنْ قَبْلُ كَانُوا يَعْمَلُونَ
السَّيِّئَاتِ قَالَ يَنْقُومُ هَؤُلَاءِ بِنَاتِي هُنَّ أَطْهَرُ لَكُمْ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَلَا تُخْزُونِ فِي
ضَيْفِي أَلَيْسَ مِنْكُمْ رَجُلٌ رَّشِيدٌ ﴿٧٨﴾ قَالُوا لَقَدْ عَلِمْتَ مَا لَنَا فِي بَنَاتِكَ
مِنْ حَقٍّ وَإِنَّكَ لَتَعْلَمُ مَا نُرِيدُ ﴿٧٩﴾ قَالَ لَوْ أَنَّ لِي بِكُمْ قُوَّةً أَوْ غِيَاوَى إِلَى
رُكْنٍ شَدِيدٍ ﴿٨٠﴾ قَالُوا يَلُوطُ إِنَّا رُسُلُ رَبِّكَ لَنْ يَصِلُوا إِلَيْكَ فَأَسْرِ
بِأَهْلِكَ بِقِطْعٍ مِنَ اللَّيْلِ وَلَا يَلْتَفِتْ مِنْكُمْ أَحَدٌ إِلَّا أَمْرَاتِكَ إِنَّهُ مُصِيبُهَا مَا
أَصَابَهُمْ إِنْ مَوْعِدُهُمُ الصُّبْحُ أَلَيْسَ الصُّبْحُ بِقَرِيبٍ ﴿٨١﴾ فَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا
جَعَلْنَا عَلَيْهَا سَافِلَهَا وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهَا حِجَارَةً مِّنْ سِجِّيلٍ مَّنْصُودٍ ﴿٨٢﴾ مُسَوِّمَةً
عِنْدَ رَبِّكَ وَمَا هِيَ مِنَ الظَّالِمِينَ بِبَعِيدٍ ﴿٨٣﴾

69. Trimisii Nostri au venit la Ibrahim cu vestea cea buna. Ei au spus: „Pace!” El a raspuns: „Pace!” si nu a zabovit sa le aduca un vitel fript. 70. Cand a vazut ca mainile lor nu ajung la el, i-a socotit straini si a simtit teama fata de ei. Ei au spus: „Nu te teme! Noi am fost trimisi la poporul lui Lut.” 71. Sotia lui statea in picioare si a ras; Noi i-am binevestit pe Ishaq si, dupa Ishaq, pe Ya'qub. 72. Ea a spus: „Vai mie! Sa nasc eu, cand sunt batrana, iar acesta, sotul meu, este un batran? Acesta este cu adevarat un lucru uimitor!” 73. Ei au spus: „Te miri de Porunca lui Allah? Mila si binecuvantarile lui Allah fie asupra voastra, oameni ai casei! El este Vrednic de lauda, Glorios.”

74. Cand teama l-a parasit pe Ibrahim si i-a venit vestea cea buna, el a inceput sa se certe cu Noi pentru poporul lui Lut. 75. Ibrahim era bland, staruitor in rugaciune si se intorcea mereu la Allah. 76. „O, Ibrahim! Renunta la aceasta! Porunca Domnului tau a venit, iar asupra lor va veni o pedeapsa care nu

poate fi respinsa.” 77. Cand Trimisii Nostri au venit la Lut, venirea lor l-a intristat si s-a simtit neputincios sa-i apere. El a spus: „Aceasta este o zi grea!”

78. Poporul sau a venit grabit spre el; ei obisnuiau de mai inainte sa savarseasca fapte rele. El a spus: „O, popor al meu! Acestea sunt ficele mele; ele sunt mai curate pentru voi. Temeti-va de Allah si nu ma faceti de rusine fata de oaspetii mei. Nu se afla printre voi niciun barbat cu judecata?” 79. Ei au spus: „Stii bine ca nu avem niciun drept asupra ficelilor tale si stii bine ce voim.” 80. El a spus: „De as avea putere impotriva voastra ori de m-as putea sprijini pe un reazem puternic!”

81. Ei au spus: „O, Lut! Noi suntem Trimisii Domnului tau. Ei nu vor ajunge la tine. Pleaca noaptea cu familia ta si nimeni dintre voi sa nu priveasca inapoi, in afara sotiei tale; o va lovi ceea ce ii va lovi pe ei. Timpul lor hotarat este dimineata. Oare dimineata nu este aproape?” 82. Cand a venit Porunca Noastra, am rasturnat cetatile cu susul in jos si am facut sa ploua asupra lor pietre de lut ars, asezate una dupa alta, 83. insemnate la Domnul tau. Ele nu sunt departe de cei nedrepti.

Comentariul versetelor 69 la 73

„Trimisii Nostri” dintre ingerii cei nobili „au venit la Ibrahim”, Khalil-ul lui Allah, „cu vestea cea buna”, vestea unui fiu. Cand Allah i-a trimis sa nimiceasca poporul lui Lut, le-a poruncit sa treaca pe la Ibrahim si sa-i aduca vestea despre Ishaq. Cand au intrat la el, „ei au spus: Pace! El a raspuns: Pace!”, adica l-au salutat, iar el le-a raspuns. Aceasta arata legitimitatea salutului de pace, randuiala pastrata din religia lui Ibrahim, faptul ca salutul se rosteste inaintea vorbirii si ca raspunsul trebuie sa fie mai deplin decat salutul initial. Salutul lor era o propozitie verbala, care indica reinnoirea, iar raspunsul sau era o propozitie nominala, care indica statornicia si continuitatea; deosebirea dintre ele este mare, dupa cum este cunoscut in limba araba.

„Si nu a zabovit sa le aduca un vitel fript”: Ibrahim s-a grabit spre casa si a pregatit pentru oaspeti un vitel gras, fript pe pietre incinse; l-a apropiat de ei si le-a spus: „Nu mancati?”

„Cand a vazut ca mainile lor nu ajung la el”, la mancarea oferita, „i-a socotit straini si a simtit teama fata de ei.” A crezut ca venisera cu un rau si ca voiau sa-i faca ceva neplacut; aceasta s-a petrecut inainte sa afle cine erau si de ce venisera. Ei au spus: „Nu te teme! Noi am fost trimisi la poporul lui Lut”, adica suntem Trimisii lui Allah, trimisi de El sa nimicim poporul lui Lut.

„Sotia lui statea in picioare”, slujindu-i pe oaspeti, „si a ras” cand a auzit starea lor si lucrul pentru care fusesera trimisi, mirandu-se. „Noi i-am binevestit pe Ishaq si, dupa Ishaq, pe Ya'qub.” Ea s-a mirat si a spus: „Vai mie! Sa nasc

eu, cand sunt batrana, iar acesta, sotul meu, este un batran?" Acestea erau doua piedici in calea nasterii. „Acesta este cu adevarat un lucru uimitor!”

Ei au spus: „Te miri de Porunca lui Allah?” Porunca Sa nu are nimic uimitor, caci Voia Sa desavarsita patrunde in orice lucru si nimic nu este greu pentru Puterea Sa, mai ales in ceea ce randuieste si implineste pentru aceasta casa binecuvantata. „Mila si binecuvantarile lui Allah fie asupra voastra, oameni ai casei!”, adica Mila, Bunatatea si Binecuvantarea Sa sa nu inceteze asupra voastra. Binecuvantarea inseamna sporirea binelui si a binefacerii Sale si coborarea binelui dumnezeiesc asupra robului. „El este Vrednic de lauda, Glorios”: Vrednic de lauda in Insusirile Sale, fiindca toate sunt desavarsite, si Vrednic de lauda in Faptele Sale, fiindca ele sunt bunatate, darnicie, binefacere, intelepciune, dreptate si echitate. Glorios inseamna maretia si intinderea Insusirilor: Lui Ii apartin Insusirile desavarsirii, iar din fiecare Insusire a desavarsirii Ii apartine forma cea mai deplina, mai desavarsita si mai cuprinzatoare.

Comentariul versetelor 74 la 76

„Cand teama l-a parasit pe Ibrahim”, teama starnita de oaspetii sai, „si i-a venit vestea cea buna” a fiului, a inceput atunci sa discute cu Trimisii, pledand impotriva nimicirii poporului lui Lut. El le-a spus ca Lut se afla printre ei, iar ei au raspuns: „Noi stim mai bine cine se afla acolo. Il vom salva pe el si familia lui, in afara sotiei sale” [al-'Ankabut 29:32].

„Ibrahim era bland”, cu un caracter frumos, rabdator si ingaduator, fara sa se manie din pricina nestiintei celor nestiutori; era „staruitor in rugaciune”, smerindu-se inaintea lui Allah in toate timpurile, si „se intorcea mereu la Allah” prin cunoasterea si iubirea Lui, apropiindu-se de El si intorcandu-se de la oricine in afara Lui. Din aceasta pricina el a pledat pentru cei a caror nimicire Allah o hotarase.

I s-a spus: „O, Ibrahim! Renunta la aceasta” discutie, „Porunca Domnului tau a venit” cu nimicirea lor, „iar asupra lor va veni o pedeapsa care nu poate fi respinsa”. Prin urmare, discutia ta nu mai are niciun folos.

Comentariul versetelor 77 la 81

„Cand Trimisii Nostri”, ingerii care plecasera de la Ibrahim, „au venit la Lut, venirea lor l-a intristat si s-a simtit neputincios sa-i apere. El a spus: Aceasta este o zi grea!” A fost cuprins de mare neliniste si grija, pentru ca stia ca poporul sau nu-i va lasa in pace. Ei venisera sub chipul unor tineri fara barba, de o desavarsire si frumusetate foarte mari, iar lucrul de care se temea s-a intamplat.

„Poporul sau a venit grabit spre el”, repezindu-se si dorind sa savarseasca impreuna cu oaspetii lui fapta rusinoasa cu care erau obisnuiti. „Ei obisnuiau de mai inainte sa savarseasca fapte rele”, o nelegiuire pe care nimeni din lume nu o savarsise inaintea lor.

Lut a spus: „O, popor al meu! Acestea sunt ficele mele; ele sunt mai curate pentru voi” decat oaspetii mei. Aceasta se aseamana cu judecata lui Sulayman fata de cele doua femei, cand a propus sa taie in doua copilul pentru care se certau, ca sa scoata adevarul la iveala. Lut stia ca ficele sale erau ferite de ei si ca ei nu aveau niciun drept asupra lor; scopul sau cel mare era sa indeparteze aceasta fapta rusinoasa cumplita.

„Temeti-va de Allah si nu ma faceti de rusine fata de oaspetii mei”, adica fie sa tineti seama de teama de Allah, fie sa ma respectati cu privire la oaspetii mei si sa nu ma rusinati inaintea lor. „Nu se afla printre voi niciun barbat cu judecata” care sa va opreasca si sa va mustre? Aceasta arata ca erau lipsiti cu totul de bine si de onoare.

Ei i-au raspuns: „Stii bine ca nu avem niciun drept asupra ficelilor tale si stii bine ce voim”, adica ii voim numai pe barbati si nu avem nicio dorinta pentru femei. Nelinistea lui Lut a devenit si mai mare si a spus: „De as avea putere impotriva voastra ori de m-as putea sprijini pe un reazem puternic”, precum un trib puternic care sa va opreasca. Aceasta era cu privire la mijloacele vazute; altminteri, el se sprijinea pe Cel mai tare si mai puternic Reazem, Allah, Caruia nimeni nu-I poate sta impotriva.

Cand lucrurile au ajuns la capat si stramtorarea lui a devenit foarte mare, ingerii au spus: „O, Lut! Noi suntem Trimisii Domnului tau”, dezvaluindu-i cine erau ca sa-l linisteasca, „ei nu vor ajunge la tine”. Jibril i-a lovit cu aripa si le-a stins vederea; ei au inceput sa-l ameninte pe Lut cu dimineata, iar ingerii i-au poruncit sa plece noaptea cu familia.

„Pleaca noaptea cu familia ta”, in adancul noptii, cu mult inainte de zori, ca sa va indepartati de cetate. „Nimeni dintre voi sa nu priveasca inapoi”: grabiti-va sa iesiti, preocupati numai de salvare, si nu va intoarceti spre ceea ce lasati in urma. „In afara sotiei tale; o va lovi ceea ce ii va lovi pe ei”, pedeapsa, fiindca ea participa la pacatul poporului sau si ii vestea despre oaspetii lui Lut cand acestia veneau la el. „Timpul lor hotarat este dimineata.” Ca si cum Lut ar fi dorit grabirea pedepsei, i s-a spus: „Oare dimineata nu este aproape?”

Comentariul versetelor 82 la 83

„Cand a venit Porunca Noastra”, ca pedeapsa sa fie trimisa asupra lor, „am rasturnat cetatile cu susul in jos si am facut sa ploua asupra lor pietre de lut ars”, pietre din foc foarte fierbinte, „asezate una dupa alta”, urmarindu-i pe cei

care fugeau din cetati. „Insemnate la Domnul tau”, purtand semnul pedepsei si al maniei. „Ele nu sunt departe de cei nedrepti” care se aseamana poporului lui Lut prin faptele lor. Robii sa se pazeasca sa faca precum ei, ca sa nu-i ajunga ceea ce i-a ajuns pe aceia.

Versetele 84 la 95

ج
 * وَالِىٰ مَدِيْنَ اَخَاهُمْ شُعَيْبًا قَالَ يٰقَوْمِ اعْبُدُوا اللّٰهَ مَا لَكُمْ مِّنْ اِلٰهٍ غَيْرُهُ
 وَلَا تَتَّقُوا الْمِكَالَ وَالْمِيزَانَ اِنِّىْ اَرٰكُمْ بِخَيْرٍ وَّ اِنِّىْ اَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ
 مُحِيطٍ ﴿٨٤﴾ وَيَقَوْمِ اَوْفُوا الْمِكَالَ وَالْمِيزَانَ بِالْقِسْطِ وَلَا تَبْخَسُوا النَّاسَ
 اَشْيَاءَهُمْ وَلَا تَعْتَوُوا فِى الْاَرْضِ مُمْسِدِيْنَ ﴿٨٥﴾ بَقِيَتْ اللّٰهُ خَيْرٌ لَّكُمْ اِنْ
 كُنْتُمْ مُّؤْمِنِيْنَ وَمَا اَنَا عَلَيْكُمْ بِحَفِيْظٍ ﴿٨٦﴾ قَالُوا يٰشُعَيْبُ اَصْلَوْتِكَ تَأْمُرُكَ
 اَنْ تَتْرَكَ مَا يَعْبُدُ اَبَاؤُنَا اَوْ اَنْ نَّفْعَلَ فِىْ اَمْوَالِنَا مَا نَشَآءُ اِنَّكَ لَآَنْتَ الْحَلِيْمُ
 الرَّشِيْدُ ﴿٨٧﴾ قَالَ يٰقَوْمِ اَرَايْتُمْ اِنْ كُنْتُ عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِّنْ رَّبِّىْ وَرَزَقْنِىْ مِنْهُ
 رِزْقًا حَسَنًا يُّوْمًا اُرِيْدُ اَنْ اُخَالِفُكُمْ اِلٰى مَا اَنْهَكُمْ عَنْهُ اِنْ اُرِيْدُ اِلَّا الْاِصْلَاحَ
 مَا اَسْتَطَعْتُ وَمَا تَوْفِيقِىْ اِلَّا بِاللّٰهِ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَاِلَيْهِ اُنِيْبُ ﴿٨٨﴾ وَيَقَوْمِ
 لَا يَجْرِمَنَّكُمْ شِقَاقِىْ اَنْ يُّصِيبَكُمْ مِّثْلُ مَا اَصَابَ قَوْمَ نُوْحٍ اَوْ قَوْمَ هُوْدٍ اَوْ قَوْمَ
 صَالِحٍ وَمَا قَوْمُ لُوطٍ مِّنْكُمْ بِبَعِيْدٍ ﴿٨٩﴾

ج
 وَاسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ ثُمَّ تَوَبُوا اِلَيْهِ اِنَّ رَّبِّىْ رَحِيْمٌ وَّ دُوْدُ ﴿٩٠﴾ قَالُوا يٰشُعَيْبُ مَا
 نَفَقَهُ كَثِيْرًا مِّمَّا تَقُوْلُ وَاِنَّا لَنَرٰكَ فِىْنَا ضَعِيْفًا وَّلَوْ لَا رَهْطُكَ لَرَجَمْنَاكَ وَمَا
 اَنْتَ عَلَيْنَا بِعَزِيْزٍ ﴿٩١﴾ قَالَ يٰقَوْمِ اَرْهَطِىْ اَعَزُّ عَلَيْكُمْ مِّنَ اللّٰهِ وَاتَّخَذْتُمُوْهُ
 وِرَآءَ كُمُ ظَهْرِيَا اِنَّ رَّبِّىْ بِمَا تَعْمَلُوْنَ مُحِيطٌ ﴿٩٢﴾ وَيَقَوْمِ اَعْمَلُوا عَلَىٰ
 مَكَاتِكُمْ اِنِّىْ عَمَلٌ سَوْفٌ تَعْمَلُوْنَ مِّنْ يَّاتِيْهِ عَذَابٌ يُّخْزِيْهِ وَمَنْ هُوَ كَذِبٌ
 وَارْتَقِبُوا اِنِّىْ مَعَكُمْ رَقِيْبٌ ﴿٩٣﴾ وَلَمَّا جَاءَ اَمْرُنَا نَجِيْنَا شُعَيْبًا وَالدِّىْنَ ءَامَنُوْا

مَعَهُ بِرَحْمَةٍ مِّنَّا وَأَخَذَتِ الَّذِينَ ظَلَمُوا الصَّيْحَةَ فَأَصْبَحُوا فِي دِيرِهِمْ
جَثْمِينَ ﴿٩٤﴾ كَأَن لَّمْ يَغْنَوْا فِيهَا أَلَا بُعْدًا لِّمَدِينٍ كَمَا بَعْدَتْ

ثَمُودُ ﴿٩٥﴾

84. La Madyan l-am trimis pe fratele lor Shu'ayb. El a spus: „O, popor al meu! Adorati-L pe Allah! Nu aveti alta divinitate in afara de El. Nu micșorati masura si greutatea. Va vad in bunastare, dar ma tem pentru voi de pedeapsa unei Zile atotcuprinzatoare. 85. O, popor al meu! Dati masura si greutatea deplina, cu dreptate. Nu le imputinati oamenilor bunurile si nu raspanditi stricaciune pe pamant. 86. Ceea ce ramane de la Allah este mai bun pentru voi, daca sunteti credinciosi. Eu nu sunt pazitor asupra voastra.”

87. Ei au spus: „O, Shu'ayb! Rugaciunea ta iti porunceste sa parasim ceea ce au adorat parintii nostri ori sa nu facem cu averile noastre ceea ce voim? Tu esti, desigur, cel bland si chibzuit!” 88. El a spus: „O, popor al meu! Ce credeti? Daca ma sprijin pe o dovada limpede de la Domnul meu si El mi-a daruit o inzestrare buna din partea Sa? Nu vreau sa va contrazic, facand eu ceea ce va opresc pe voi sa faceti. Nu vreau decat indreptarea, atat cat pot. Izbanda mea este numai prin Allah. In El ma incred si la El ma intorc.”

89. „O, popor al meu! Impotrivirea fata de mine sa nu va faca sa fiti loviti de ceva asemenea cu ceea ce a lovit poporul lui Nuh, poporul lui Hud ori poporul lui Salih; iar poporul lui Lut nu este departe de voi. 90. Cereti-I iertare Domnului vostru, apoi caiti-va inaintea Lui. Domnul meu este Indurator si Plin de iubire.” 91. Ei au spus: „O, Shu'ayb! Nu intelegem mare parte din ceea ce spui si te vedem slab printre noi. Daca nu ar fi clanul tau, te-am ucide cu pietre. Tu nu te bucuri de cinste in ochii nostri.”

92. El a spus: „O, popor al meu! Clanul meu este oare mai de cinste pentru voi decat Allah, pe Care L-ati aruncat inapoia voastra? Domnul meu cuprinde ceea ce faceti. 93. O, popor al meu! Lucrati mai departe asa cum o faceti, iar eu voi lucra. Vetii afla curand asupra cui va veni o pedeapsa care il va acoperi de rusine si cine este mincinos. Asteptati, iar eu astept impreuna cu voi.” 94. Cand a venit Porunca Noastra, l-am salvat pe Shu'ayb si pe cei care au crezut impreuna cu el, printr-o mila de la Noi. Strigatul i-a cuprins pe cei nedrepti, iar dimineata i-a gasit zacand fara viata in casele lor, 95. ca si cum nu ar fi locuit niciodata acolo. Departe cu Madyan, asa cum a fost indepartat Thamud!

Comentariul versetelor 84 la 86

„La Madyan” — tribul bine-cunoscut care locuia in Madyan, in partea de jos a Palestinei — „I-am trimis pe fratele lor” de neam, Shu'ayb, deoarece il cunosteau si puteau sa ia de la el invatatura. El le-a spus: „O, popor al meu! Adorati-L pe Allah! Nu aveti alta divinitate in afara de El”, adica adorati-L cu sinceritate numai pe El. Ei li faceau partasi lui Allah si, pe langa shirkul lor, micorau masura si greutatea. De aceea i-a oprit de la aceasta, spunand: „Nu micorati masura si greutatea”, ci dati-le pe deplin.

„Va vad in bunastare”, adica va vad bucurandu-va de multe binecuvantari, de sanatate, de avere multa si de copii. Multumiti-I asadar lui Allah pentru ceea ce v-a daruit si nu tagaduiti binecuvantarea Lui, ca sa nu va fie luata. „Dar ma tem pentru voi de pedeapsa unei Zile atotcuprinzatoare”, adica de o pedeapsa care va va cuprinde si nu va lasa pe niciunul dintre voi.

„O, popor al meu! Dati masura si greutatea deplina, cu dreptate”, adica potrivit echitatii cu care ati dori sa vi se dea si voua. „Nu le imputinati oamenilor bunurile”, adica nu le luati nimic din bunuri prin furt, folosind masuri si greutate mai mici decat cele cuvenite. „Nu raspanditi stricaciune pe pamant”, caci staruinta in pacate strica religiile, credintele si viata religioasa si lumeasca si aduce nimicirea semanaturilor si a vietuitoarelor.

„Ceea ce ramane de la Allah este mai bun pentru voi”, adica binele pe care Allah vi-l lasa dupa ce dati oamenilor drepturile lor va este de ajuns; sa nu ravniti la ceea ce nu va este necesar si va aduce o vatamare foarte mare. „Daca sunteti credinciosi”, atunci lucrati potrivit cerintelor credintei. „Eu nu sunt pazitor asupra voastra”, adica nu va pazesc faptele si nu raspund pentru ele; Allah Preainaltul este Cel care le pastreaza, iar eu nu fac decat sa va vestesc mesajul cu care am fost trimis.

Comentariul versetului 87

„Ei au spus: O, Shu'ayb! Rugaciunea ta iti porunceste sa parasim ceea ce au adorat parintii nostri?” Au spus aceasta ca sa-si bata joc de Profetul lor si ca sa arate ca nu erau dispusi sa-i raspunda. Sensul cuvintelor lor era: nu exista nimic care sa te faca sa ne opresti sa savarsim ceea ce voim cu averile noastre, in afara faptului ca te rogi lui Allah si Il adori. Daca asa stau lucrurile, oare trebuie sa parasim, numai pentru ca aceasta corespunde vederilor tale, ceea ce au adorat parintii nostri stravechi, desi nu ai nicio dovada pentru aceasta? Cum sa te urmam si sa parasim calea parintilor nostri, pe care ii socotim oameni cu minte si intelepciune?

Tot astfel, cuvintele tale nu ne obliga sa facem cu averile noastre ceea ce ne-ai poruncit: sa dam masura si greutatea deplina si sa achitam drepturile datorate

din ele. Dimpotriva, vom continua sa facem ce voim, fiindca averile sunt ale noastre si tu nu ai niciun drept sa dispui de ele.

De aceea au spus, in batjocura: „Tu esti, desigur, cel bland si chibzuit!” Adica: esti tu cel cunoscut prin blandete, demnitate si buna judecata, astfel incat sa nu spui decat ceea ce este intelept, sa nu poruncesti decat ceea ce este drept si sa nu opresti decat de la ceea ce este rau? Prin aceasta voiau tocmai contrariul: sa-l descrie drept nechibzuit si ratacit. Sensul era: cum poti fi tu cel bland si chibzuit, iar parintii nostri cei nesabuiti si rataciti?

Au rostit aceasta in batjocura, vrand sensul opus, dar el nu era asa cum isi inchipuiau. Dimpotriva, era cu adevarat bland si chibzuit. Rugaciunea lui ii porunceam sa-i opreasca sa adore ceea ce adorasera parintii lor rataciti si sa-i opreasca sa faca tot ce voiau cu averile lor. Rugaciunea opreste de la faptele rusinoase si de la rau; iar ce fapta rusinoasa si rea poate fi mai mare decat adorarea altcuiva in afara lui Allah, retinerea drepturilor cuvenite robilor ori furtul prin micsorarea masurii si a greutatii? Shu'ayb, pacea fie asupra lui, era intr-adevar bland si chibzuit.

Comentariul versetului 88

Shu'ayb le-a spus: „O, popor al meu! Ce credeti? Daca ma sprijin pe o dovada limpede de la Domnul meu”, adica daca am certitudine si deplina incredere in adevarul mesajului cu care am venit, „si El mi-a daruit o inzestrare buna din partea Sa”, adica Allah mi-a dat diferite feluri de avere? „Nu vreau sa va contrazic, facand eu ceea ce va opresc pe voi sa faceti.” Nu vreau sa va opresc sa folositi masuri si greutati mai mici decat cele cuvenite, iar apoi sa fac eu insumi aceasta, ca sa fiti banuitori fata de mine. Dimpotriva, cand va opresc de la ceva, sunt cel dintai care se opreste.

„Nu vreau decat indreptarea, atat cat pot”, adica nu am alt scop decat sa va indrept starea si sa va asigur ceea ce va este de folos; nu urmaresc niciun interes personal si ma straduiesc pentru voi dupa puterea mea. Fiindca aceasta afirmatie putea sa para o lauda de sine, el a indepartat aceasta impresie spunand: „Izbanda mea este numai prin Allah.” Tot binele pe care reusesc sa-l fac si orice rau de care reusesc sa ma feresc se datoreaza numai ajutorului lui Allah Preainaltul, nu puterii si tariei mele.

„In El ma incred”, adica pe El ma sprijin in treburile mele si am incredere ca imi este de ajuns. „Si la El ma intorc”, prin implinirea felurilor de adorare pe care mi le-a poruncit si prin apropierea de El cu toate faptele bune. Prin aceste doua lucruri se indreapta starea robului: cautarea ajutorului Domnului sau si intoarcerea la El, dupa cum Preainaltul a spus: „Adora-L si crede-te in El”

[Hud 11:123] si: „Numai pe Tine Te adoram si numai de la Tine cerem ajutor”
[al-Fatihah 1:5].

Comentariul versetelor 89 la 90

„O, popor al meu! Impotrivirea fata de mine sa nu va faca sa fiti loviti”, adica opozitia si vrajmasia voastra fata de mine sa nu va poarte la pacat, astfel incat sa va loveasca „ceva asemenea cu ceea ce a lovit poporul lui Nuh, poporul lui Hud ori poporul lui Salih; iar poporul lui Lut nu este departe de voi”, nici ca loc, nici ca timp.

„Cereti-I iertare Domnului vostru” pentru pacatele pe care le-ati savarsit, „apoi caiti-va inaintea Lui”, in restul vietii voastre, prin cainta sincera, supunere si parasirea neascultarii. „Domnul meu este Indurator si Plin de iubire” fata de cel care se caieste si se intoarce la El: il miluieste, il iarta, ii primeste cainta si il iubeste. Numele al-Wadud arata ca El ii iubeste pe robii Sai credinciosi, iar ei Il iubesc. El este Cel care iubeste si Cel iubit.

Comentariul versetelor 91 la 93

„Ei au spus: O, Shu'ayb! Nu intelegem mare parte din ceea ce spui.” S-au aratat dezgustati de sfaturile si indemnurile lui si au spus ca nu pricep mult din cuvintele sale, din cauza aversiunii lor fata de ele. „Te vedem slab printre noi”, adica lipsit de putere si nu dintre mai-mari si capetenii, ci dintre cei socotiti neinsemnati. „Daca nu ar fi clanul tau”, tribul tau, „te-am ucide cu pietre. Tu nu te bucuri de cinste in ochii nostri.” Nu ai rang la noi si nu te cinstim; numai respectul pentru tribul tau ne face sa te lasam.

El le-a raspuns cu blandete, cautand sa le inmoaie inimile: „O, popor al meu! Clanul meu este oare mai de cinste pentru voi decat Allah?” Cum de ma crutati de dragul clanului meu, dar nu ma crutati de dragul lui Allah, astfel incat clanul meu ajunge pentru voi mai puternic si mai de cinste decat Allah? „Pe Care L-ati aruncat inapoia voastra”, adica ati aruncat Porunca lui Allah in spatele vostru, fara sa-i dati atentie si fara sa va temeti de El. „Domnul meu cuprinde ceea ce faceti.” Nicio fapta de-a voastra, nici cat greutatea unui fir de praf, nu-I este ascunsa pe pamant ori in cer, iar El va va rasplati deplin pentru ceea ce ati facut.

Cand incapatanarea lor l-a istovit si nu a mai putut face nimic cu ei, a spus: „O, popor al meu! Lucrati mai departe asa cum o faceti”, ramaneti in starea si religia voastra, „iar eu voi lucra. Vetii afla curand asupra cui va veni o pedeapsa care il va acoperi de rusine” si asupra cui va cobori pedeapsa statornica, „si cine este mincinos”, eu ori voi. Ei au aflat aceasta cand pedeapsa s-a abatut asupra

lor. „Așteptati” ce mi se va întâmpla mie, „iar eu aștept împreună cu voi” ce vi se va întâmpla voua.

Comentariul versetelor 94 la 95

„Când a venit Porunca Noastră”, pentru nimicirea poporului lui Shu'ayb, „l-am salvat pe Shu'ayb și pe cei care au crezut împreună cu el, printr-o milă de la Noi. Strigatul i-a cuprins pe cei nedrepti, iar dimineata i-a găsit zăcând fără viață în casele lor”: nu se auzea de la ei niciun sunet și nu se vedea nicio mișcare. „Ca și cum nu ar fi locuit niciodată acolo”, adică de parcă nu ar fi stat în locuințele lor și nu s-ar fi bucurat vreodată de plăcerile lor, până ce pedeapsa i-a ajuns. „Departa cu Madyan”, fiindcă Allah i-a nimicit și i-a acoperit de rușine, „asa cum a fost îndepărtat Thamud”. Cele două triburi au avut aceeași soartă: nimicirea și pieirea.

Shu'ayb, pacea fie asupra lui, era numit predicatorul elocvent al Profetilor, pentru felul frumos în care a discutat cu poporul său. În istorisirea lui se află multe foloase și învățăminte.

Învățăminte din istorisirea lui Shu'ayb

Dintre ele: necredinciosii sunt chemați să respecte atât temeliile Islamului, cât și ramurile și legiurile lui și sunt pedepsiți pentru încălcarea lor. Shu'ayb și-a chemat poporul la tawhid și la împlinirea măsurii și a greutății, iar amenințarea cu pedeapsa a fost legată de amandouă.

Dintre ele: micșorarea măsurii și a greutății face parte dintre pacatele mari și există temerea unei pedepse grabnice pentru cel care o savarsește. Aceasta este o formă de furt din averile oamenilor; dacă furtul prin măsură și greutate lipsa merita această amenințare, luarea averii lor prin forță și constrângere este cu atât mai gravă.

Dintre ele: răsplata este de aceeași natură cu fapta. Cine micșorează averea oamenilor ca să-și sporească propria avere va fi pedepsit prin contrariul scopului său, iar fapta lui va duce la dispariția binelui din înzestrarea sa. De aceea Shu'ayb a spus: „Va văd în bunăstare” [Hud 11:84], adică nu faceți ca această bunăstare să dispară prin fapta voastră.

Dintre ele: robul trebuie să fie mulțumit cu ceea ce Allah i-a daruit, să se mulțumească cu ceea ce este halal și cu castigurile îngaduite, care îl fac să nu aibă nevoie de ceea ce este haram și de castigurile interzise. Aceasta este mai bine pentru el, după cum Allah a spus: „Ceea ce rămâne de la Allah este mai bun pentru voi” [Hud 11:86]. În aceasta se află binecuvântare și sporirea înzestrării, pe când recurgerea la mijloace interzise aduce micșorarea și lipsirea de binecuvântare.

Dintre ele: fapta face parte dintre cerintele si urmarile imanului, fiindca Allah a randuit implinirea masurii si greutatii ca efect al credintei. Aceasta arata ca, atunci cand fapta lipseste, imanul este deficient ori lipseste cu totul.

Dintre ele: rugaciunea a fost randuita si Profetilor de mai inainte si face parte dintre cele mai bune fapte, pana acolo incat meritul si intaietatea ei asupra celorlalte fapte erau cunoscute chiar si necredinciosilor. Ea opreste de la faptele rusinoase si de la rau si este cantarul imanului si al legiuirilor lui. Implinirea ei desavarseste starea robului, iar neimplinirea ei ii vatama starea religioasa.

Dintre ele: averea cu care Allah il inzestreaza pe om, chiar daca a pus-o sub stapanirea lui, este un bun incredintat lui spre pastrare; omul nu are dreptul sa faca din ea tot ce doreste. El trebuie sa implineasca drepturile lui Allah din ea si sa se fereasca de castigurile interzise de Allah si de Trimisul Sau. Lucrurile nu stau asa cum sustin necredinciosii si cei asemenea lor, ca averile lor le apartin si pot face cu ele orice voiesc, fie ca aceasta corespunde poruncilor lui Allah, fie ca le incalca.

Dintre ele: desavarsirea chemarii la Allah cere ca cel care cheama sa fie primul care implineste ceea ce porunceste si primul care se opreste de la ceea ce interzice. Shu'ayb a spus: „Nu vreau sa va contrazic, facand eu ceea ce va opresc pe voi sa faceti” [Hud 11:88], iar Allah Preainaltul a spus: „O, voi cei care credeti! De ce spuneti ceea ce nu faceti? Este foarte urât inaintea lui Allah sa spuneti ceea ce nu faceti” [as-Saff 61:2-3].

Dintre ele: menirea, calea si religia Trimisilor urmaresc indreptarea, dupa putere si posibilitati. Ei cauta dobandirea si desavarsirea binelui ori dobandirea a ceea ce poate fi dobandit din el, indeparteaza si micsoreaza stricaciunea si pun binele general inaintea binelui particular. Binele adevarat este cel prin care se indreapta starea robilor si se randuiesc cum se cuvine treburile lor religioase si lumesti.

Dintre ele: cine implineste ceea ce poate din indreptare nu este invinuit si muștrat pentru ceea ce nu poate face. Robul trebuie sa indrepte in sine si in ceilalti ceea ce se afla in puterea lui.

Dintre ele: robul nu trebuie sa se sprijine pe sine nici cat clipirea ochiului. El trebuie sa ceara neincetat ajutorul Domnului sau, sa se increada in El si sa-I ceara izbanda. Cand primeste ceva din izbanda, sa o atribuiel Celui care i-a daruit-o si sa nu se admire pe sine, dupa cuvintele lui Shu'ayb: „Izbanda mea este numai prin Allah. In El ma incred si la El ma intorc” [Hud 11:88].

Dintre ele: se cuvine sa-i avertizam pe oameni, amintindu-le pedepsele care s-au abatut asupra neamurilor trecute si sa amintim istorisirile pedepselor care i-au lovit pe nelegiuiti in contextul muștrarii si al povatuirii. Tot astfel, cand ii

incurajam si ii indemnăm la taqwa, se cuvine sa amintim cinstea pe care Allah a daruit-o celor evlaviosi.

Dintre ele: celui care se caieste de pacat ii este iertat pacatul si ii este stearsa vina, iar Allah Preainaltul il iubeste. Nu trebuie luata in seama afirmatia celui care spune ca, atunci cand robul se caieste, iertarea ii revine, dar iubirea nu se mai intoarce; caci Allah a spus: „Cereti-I iertare Domnului vostru, apoi caiti-va inaintea Lui. Domnul meu este Indurător si Plin de iubire” [Hud 11:90].

Dintre ele: Allah ii apara pe credinciosi prin multe pricini, dintre care ei pot cunoaste unele ori pot sa nu cunoasca niciuna. Poate sa-i apere prin tribul lor ori prin compatriotii lor necredinciosi, asa cum l-a aparat pe Shu'ayb de uciderea cu pietre datorita clanului sau. Nu este nicio problema ca omul sa caute sa intareasca acele legaturi prin care Islamul si musulmanii sunt aparati; uneori aceasta poate deveni chiar obligatorie, fiindca indreptarea este ceruta potrivit puterii si posibilitatii.

Pe acest temei, daca musulmanii aflati sub stapanirea necredinciosilor ar contribui si ar lucra la instituirea unei conduceri republicane, astfel incat indivizii si popoarele sa-si poata dobandi drepturile religioase si lumesti, aceasta ar fi mai buna decat supunerea lor unei stapaniri care le nimiceste drepturile religioase si lumesti, cauta sa le stearga si ii transforma in lucratori si slujitori ai celor care o conduc. Da, daca este cu putinta ca statul sa apartina musulmanilor si ei sa fie conducatorii, aceasta este solutia care se impune. Dar, cand aceasta treapta nu este cu putinta, are intaietate solutia prin care religia si viata lumeasca sunt aparate si ocrotite. Iar Allah stie cel mai bine.

Versetele 96 la 101

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا وَسُلْطَانٍ مُّبِينٍ ﴿٩٦﴾ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ
فَاتَّبَعُوا أَمْرَ فِرْعَوْنَ وَمَا أَمْرُ فِرْعَوْنَ بِرَشِيدٍ ﴿٩٧﴾ يَقْدُمُ قَوْمَهُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ
فَأَوْرَدَهُمُ النَّارَ وَبِئْسَ الْوَرْدَ الْمُرُودُ ﴿٩٨﴾ وَاتَّبَعُوا فِي هَذِهِ لَعْنَةَ وَيَوْمِ
الْقِيَمَةِ بِئْسَ الرَّفْدُ الْمَرْفُودُ ﴿٩٩﴾ ذَلِكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْقُرَىٰ نَقِصُهُ عَلَيْكَ
مِنْهَا قَائِمٌ وَحَصِيدٌ ﴿١٠٠﴾ وَمَا ظَلَمْنَاهُمْ وَلَكِنْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ فَمَا أَغْنَتْ
عَنْهُمْ دَعْوَتُهُمُ الَّتِي يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ لَّمَّا جَاءَ أَمْرُ رَبِّكَ وَمَا
زَادَهُمْ غَيْرَ تَتَابَعٌ ﴿١٠١﴾

96. L-am trimis pe Musa cu semnele Noastre si cu o dovada limpede, 97. la Fir'awn si la capetenile sale. Ei au urmat porunca lui Fir'awn, dar porunca lui Fir'awn nu era dreapta. 98. El isi va preceda poporul in Ziua Invierii si il va duce la Foc. Ce rau este locul la care vor fi dusi! 99. In aceasta lume au fost urmariti de un blestem, iar in Ziua Invierii la fel. Ce rau este darul care le-a fost daruit! 100. Acestea sunt dintre vestile cetatilor pe care ti le istorisim; unele dintre ele sunt inca in picioare, iar altele au fost secerate. 101. Nu Noi i-am nedreptatit, ci ei s-au nedreptatit pe ei insisi. Divinitatile pe care le chemau in afara lui Allah nu le-au folosit la nimic atunci cand a venit Porunca Domnului tau; ele nu le-au sporit decat pieirea.

Preainaltul spune: „L-am trimis pe Musa”, fiul lui 'Imran, „cu semnele Noastre”, care aratau adevarul mesajului cu care venise, precum toiagul, mana si alte semne pe care Allah le-a facut sa apara prin mainile lui Musa, pacea fie asupra lui, „si cu o dovada limpede”, adica o dovada vadita, asemenea soarelui.

L-am trimis „la Fir'awn si la capetenile sale”, adica la nobilii poporului sau, fiindca ei erau urmati, iar ceilalti mergeau dupa ei. Ei nu s-au supus semnelor pe care Musa li le-a aratat, asa cum a fost explicat mai devreme in Sura al-A'raf, ci „au urmat porunca lui Fir'awn, dar porunca lui Fir'awn nu era dreapta”. Era o porunca ratacita si stramba, care nu indemna decat la ceea ce aduce numai vatamare; de aceea nu este de mirare ca, urmandu-l, poporul sau a ajuns la pieire.

„El isi va preceda poporul in Ziua Invierii”, „si il va duce la Foc. Ce rau este locul la care vor fi dusi!” „In aceasta lume au fost urmariti de un blestem, iar in Ziua Invierii la fel”, adica blestemul lui Allah, al ingerilor si al tuturor

oamenilor ii urmareste in aceasta lume si in Viata de Apoi. „Ce rau este darul care le-a fost daruit!”, adica ce rele sunt cele care s-au adunat asupra lor si i-au lovit unele dupa altele: pedeapsa lui Allah si blestemul din aceasta lume si din Viata de Apoi.

Dupa ce a pomenit istorisirile acestor natiuni cu Trimisii lor, Allah i-a spus Trimisului Sau, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa: „Acestea sunt dintre vestile cetatilor pe care ti le istorisim”, ca prin ele sa avertizezi, sa se arate adevarul mesajului tau si sa fie indemn si amintire pentru credinciosi. „Unele dintre ele sunt inca in picioare”, nu au fost nimicite, iar urmele locuintelor lor mai stau in picioare; „iar altele au fost secerate”, locuintele lor au disparut cu totul si nu a ramas nicio urma.

„Nu Noi i-am nedreptatit” prin felurile de pedeapsa pe care le-am trimis asupra lor, „ci ei s-au nedreptatit pe ei insisi” prin shirk, necredinta si incapatanare. „Divinitatile pe care le chemau in afara lui Allah nu le-au folosit la nimic atunci cand a venit Porunca Domnului tau.” Asa se intampla cu oricine cauta refugiu la altcineva in afara de Allah: acel lucru nu-i foloseste deloc atunci cand vin nenorocirile. „Ele nu le-au sporit decat pieirea”, adica pierderea si nimicirea, tocmai contrariul a ceea ce isi inchipuiau.

Versetul 102

وَكَذَلِكَ أَخْذُ رَبِّكَ إِذَا أَخَذَ الْقُرَىٰ وَهِيَ ظَلِمَةٌ ۚ إِنَّ أَخْذَهُ أَلَمٌ
شَدِيدٌ ﴿١٠٢﴾

102. Asa este pedeapsa Domnului tau atunci cand El pedepseste cetatile nedrepte. Pedeapsa Lui este dureroasa si aspra.

„Asa este pedeapsa Domnului tau atunci cand El pedepseste cetatile nedrepte”: El le nimiceste si le dezradacineaza prin pedeapsa, iar ceea ce chemau in afara lui Allah nu le foloseste la nimic. „Pedeapsa Lui este dureroasa si aspra.”

Versetele 103 la 108

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّمَن خَافَ عَذَابَ الْآخِرَةِ ^ج ذَلِكَ يَوْمَ مَجْمُوعٍ لَهُ النَّاسُ وَذَلِكَ
 يَوْمَ مَسْهُودٍ ﴿١٠٣﴾ وَمَا نُؤَخِّرُهُ إِلَّا لِأَجَلٍ مُّعَدُّودٍ ﴿١٠٤﴾ يَوْمَ يَأْتِ لَا
 تَكَلَّمُ نَفْسٌ إِلَّا بِإِذْنِهِ فَمِنْهُمْ شَقِيٌّ وَسَعِيدٌ ﴿١٠٥﴾ فَأَمَّا الَّذِينَ شَقُوا فَفِي
 النَّارِ لَهُمْ فِيهَا زَفِيرٌ وَشَهِيقٌ ﴿١٠٦﴾ خَالِدِينَ فِيهَا مَا دَامَتِ السَّمُوتُ
 وَالْأَرْضُ إِلَّا مَا شَاءَ رَبُّكَ إِنَّ رَبَّكَ فَعَّالٌ لِّمَا يُرِيدُ ﴿١٠٧﴾ * وَأَمَّا الَّذِينَ
 سَعَدُوا فَفِي الْجَنَّةِ خَالِدِينَ فِيهَا مَا دَامَتِ السَّمُوتُ وَالْأَرْضُ إِلَّا مَا شَاءَ
 رَبُّكَ عَطَاءٌ غَيْرٌ مُّجْدُودٍ ﴿١٠٨﴾

103. In aceasta se afla un semn pentru cel care se teme de pedeapsa Vietii de Apoi. Aceea este o Zi pentru care oamenii vor fi adunati si o Zi la care toti vor fi martori. 104. Noi nu o amanam decat pana la un termen hotarat. 105. In Ziua cand va veni, niciun suflet nu va vorbi decat cu ingaduinta Lui; unii dintre ei vor fi nenorociti, iar altii fericiti. 106. Cat despre cei nenorociti, ei vor fi in Foc, unde vor avea suspin si geamat. 107. Vor ramane vesnic in el cat vor dainui cerurile si pamantul, in afara de ceea ce vointe Domnul tau. Domnul tau face intotdeauna ceea ce vointe. 108. Cat despre cei fericiti, ei vor fi in Paradis si vor ramane vesnic in el cat vor dainui cerurile si pamantul, in afara de ceea ce vointe Domnul tau: un dar neintrerupt.

Comentariul versetelor 103 la 104

„In aceasta”, in ceea ce a fost pomenit despre feluritele pedepse cu care au fost loviti nelegiuitii, „se afla un semn pentru cel care se teme de pedeapsa Vietii de Apoi”, adica o invatatura si o dovada ca oamenii nedreptatii si ai pacatului vor avea pedeapsa acestei lumi si pedeapsa Vietii de Apoi.

Apoi Allah descrie Viata de Apoi: „Aceea este o Zi pentru care oamenii vor fi adunati”, adica vor fi adunati ca sa primeasca rasplata. Atunci li se vor arata Maretia, Stapanirea, Puterea lui Allah si Dreptatea Sa uriasa, astfel incat Il vor cunoaste cu adevarata cunoastere. „Si o Zi la care toti vor fi martori”, adica Allah, ingerii Sai si toate creaturile vor fi martori la ea. „Noi nu o amanam” — Ziua Invierii — „decat pana la un termen hotarat”. Cand se sfarsesc durata acestei lumi si toate cele pe care Allah le-a randuit sa existe in ea, El ii va muta

pe oameni in Viata de Apoi si va hotari rasplata lor, asa cum i-a supus in aceasta lume randuielilor shari'ah.

Comentariul versetului 105

„In Ziua cand va veni” si creaturile vor fi adunate, „niciun suflet nu va vorbi decat cu ingaduinta Lui”. Nici chiar Profetii cei nobili si ingerii nu vor mijloci decat cu ingaduinta Sa. „Unii dintre ei”, dintre oameni, „vor fi nenorociti, iar altii fericiți”. Nenorociti vor fi cei care nu au crezut in Allah, i-au tagaduit pe Trimisii Sai si nu I-au ascultat Porunca; fericiți vor fi credinciosii evlaviosi.

Comentariul versetelor 106 la 107

„Cat despre cei nenorociti”, rasplata lor va fi rusinea, dizgratia si pedeapsa. „Ei vor fi in Foc”, cufundati in pedeapsa lui aspra. „Unde vor avea suspin si geamat”: acestea sunt dintre cele mai urate si cumplite sunete.

„Vor ramane vesnic in el”, in Foc, cu aceasta pedeapsa, „cat vor dainui cerurile si pamantul, in afara de ceea ce vointe Domnul tau”, adica vor ramane acolo vesnic, cu exceptia timpului dinaintea intrarii lor in el. Aceasta este opinia majoritatii exegetilor: exceptia se refera la perioada de dinaintea intrarii lor, iar dupa intrare vor ramane acolo pentru totdeauna. „Domnul tau face intotdeauna ceea ce vointe”: El face tot ceea ce vrea si ceea ce Intelepiciunea Sa cere; nimeni nu poate intoarce Voia Sa.

Comentariul versetului 108

„Cat despre cei fericiți”, cei carora le-au revenit fericirea, izbanda si castigul, „ei vor fi in Paradis si vor ramane vesnic in el cat vor dainui cerurile si pamantul, in afara de ceea ce vointe Domnul tau”. Apoi Allah intareste vesnicia spunand: „un dar neintrerupt”, adica placerea si desfatarea aleasa pe care Allah le-o daruieste vor fi neintrerupte si vesnice, fara sa inceteze vreodata. Il rugam pe Allah Cel Generos sa ne faca, prin Harul Sau, dintre ei.

Versetul 109

ج ج
فَلَا تَكُ فِي مِرْيَةٍ مِّمَّا يَعْبُدُ هَؤُلَاءِ مَا يَعْبُدُونَ إِلَّا كَمَا يَعْبُدُ آبَاؤُهُمْ مِنْ قَبْلُ
وَإِنَّا لَمَوْفُوهُمْ نَصِيْبُهُمْ غَيْرَ مَنْقُوصٍ ﴿١٠٩﴾

109. Sa nu fii in indoiala cu privire la ceea ce adora acestia. Ei nu adora decat asa cum au adorat parintii lor mai inainte. Noi le vom da negresit partea lor pe deplin, fara sa fie micsorata.

Allah ii spune Trimisului Sau Muhammad, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa: „Sa nu fii in indoiala cu privire la ceea ce adora acestia”, adica sa nu ai nicio indoiala ca acesti mushrikun urmeaza falsul. Ei nu au nicio dovada revelata ori rationala; singurul lor argument indoielnic este ca „nu adora decat asa cum au adorat parintii lor mai inainte”, adica asa cum parintii lor adorasera.

Este cunoscut ca aceasta nu este nici macar un argument aparent, cu atat mai putin o dovada. Vorbele oricui in afara de Profeti au nevoie de dovada si nu pot fi ele inele dovada, mai ales cand este vorba despre asemenea oameni rataciti, ale caror greseli erau multe si ale caror afirmatii despre temeliile religiei erau stricate. Chiar daca toti ar fi de acord cu ele, ele ar ramane gresite si ratacite.

„Noi le vom da negresit partea lor pe deplin, fara sa fie micsorata”, adica le va veni neaparat partea hotarata pentru ei din aceasta lume, chiar daca este multa si chiar daca pare placuta. Aceasta nu arata ca starea lor este buna, caci Allah daruieste lumea atat celui pe care il iubeste, cat si celui pe care nu il iubeste, dar imanul si religia dreapta nu le daruieste decat celui pe care il iubeste. Omul sa nu se lase inselat nici de acordul ratacitilor asupra urmarii parintilor lor rataciti, nici de bunurile lumesti pe care Allah li le-a daruit.

Versetele 110 la 113

ج

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ فَاخْتَلَفَ فِيهِ وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ
لَقَضَىٰ بَيْنَهُمْ وَابْنَهُمْ لَفِي شَكٍّ مِنْهُ مَرْيَبٌ ﴿١١٠﴾ وَإِنْ كَلَّا لَمَّا لِيُوفِيَهُمْ
رَبُّكَ أَعْمَلُهُمْ إِنَّهُ بِمَا يَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿١١١﴾ فَاسْتَقِمْ كَمَا أُمِرْتَ وَمَنْ
تَابَ مَعَكَ وَلَا تَطْغَوْا إِنَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿١١٢﴾ وَلَا تَرْكَنُوا إِلَى الَّذِينَ
ظَلَمُوا فَتَمَسَّكُمُ النَّارُ وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ أَوْلِيَاءَ ثُمَّ لَا
تَنْصُرُونَ ﴿١١٣﴾

110. I-am dat lui Musa Cartea, dar au aparut neintelegeri cu privire la ea. Daca nu ar fi fost un cuvânt rostit mai inainte de Domnul tau, s-ar fi judecat deja intre ei; insa ei sunt intr-o indoiala tulburatoare cu privire la ea. 111. Domnul tau le va rasplati tuturor pe deplin faptele. El cunoaste bine ceea ce fac. 112. Ramai drept, asa cum ti s-a poruncit, impreuna cu cei care s-au cait alaturi de tine, si nu depasiti hotarele. El vede bine ceea ce faceti. 113. Nu va inclinati spre cei care fac nedreptate, ca sa nu va atinga Focul. Nu veti avea niciun ocrotitor in afara de Allah, iar apoi nu veti fi ajutati.

Comentariul versetelor 110 la 111

Allah Preainaltul spune ca i-a dat lui Musa Cartea, adica Tawrah, care le cerea oamenilor sa fie uniti si sa se puna de acord asupra poruncilor si interdictiilor ei. Cu toate acestea, cei care pretindeau ca o urmeaza au ajuns la deosebiri care le-au vatamat credinta si unitatea religioasa. „Daca nu ar fi fost un cuvânt rostit mai înainte de Domnul tau”, ca ei sa fie lasati pana la termenul lor si pedeapsa sa nu fie grabita, „s-ar fi judecat deja între ei”, prin coborarea pedepsei asupra nedreptului. Intelepiciunea lui Allah a cerut insa ca judecata dintre ei sa fie amanata pana in Ziua Invierii, iar ei au ramas intr-o indoiala tulburatoare.

Daca aceasta era purtarea lor fata de propria Carte, atunci nu este de mirare ca o parte dintre iudei nu cred in Qur'anul pe care Allah ti l-a revelat si raman intr-o indoiala tulburatoare fata de el. „Domnul tau le va rasplati tuturor pe deplin faptele”, adica Allah va judeca negresit între ei in Ziua Invierii, cu Dreptatea Sa, si il va rasplati pe fiecare dupa ceea ce merita. „El cunoaste bine ceea ce fac”, bine ori rau; nicio fapta, mica sau mare, nu-I este ascunsa.

Comentariul versetului 112

Dupa ce a aratat ca ei nu au ramas drepti si ca aceasta le-a adus dezbinarea si neintelegerea, Allah i-a poruncit Profetului Sau Muhammad, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa, si credinciosilor care erau impreuna cu el sa ramana drepti asa cum li s-a poruncit. Ei trebuie sa urmeze legiurile randuite de Allah, sa creada adevarurile de credinta pe care El le-a vestit, sa nu se abata de la acestea nici la dreapta, nici la stanga, sa staruie si sa nu depaseasca limitele caii drepte pe care Allah le-a randuit pentru ei.

„El vede bine ceea ce faceti”: nicio fapta de-a voastra nu-I este ascunsa si El va va rasplati pentru ea. In aceasta se afla indemnul de a ramane pe calea dreapta si avertizarea impotriva opusului ei.

Comentariul versetului 113

De aceea Allah i-a avertizat impotriva inclinarii spre cei care s-au abatut de la calea dreapta: „Nu va inclinati spre cei care fac nedreptate.” Inclinarea inseamna sa li te alaturi in nedreptatea lor, sa fii de acord cu ea ori sa fii multumit de ceea ce savarsesc. „Ca sa nu va atinga Focul”, daca faceti aceasta. „Nu veti avea niciun ocrotitor in afara de Allah”, care sa va salveze de pedeapsa Lui ori sa va aduca ceva din rasplata Sa, „iar apoi nu veti fi ajutati”, adica pedeapsa nu va fi indepartata de la voi daca va atinge.

În acest verset se afla avertizarea împotriva înclinării spre orice nedrept. Dacă aceasta amenințare privește simpla înclinare spre cei nedrepti, participarea la nedreptatea lor, aprobarea ei ori mulțumirea față de ea, atunci cum va fi cu nedreptatea savarsită de omul însuși? Îi cerem lui Allah să ne daruiască ocrotire și izbăvire de nedreptate.

Versetele 114 la 115

ج ج
وَأَقِمِ الصَّلَاةَ طَرَفِي النَّهَارِ وَزُلْفًا مِّنَ اللَّيْلِ إِنَّ الْحَسَنَاتِ يُذْهِبْنَ السَّيِّئَاتِ
ذَلِكَ ذِكْرٌ لِّلَّذِينَ ﴿١١٤﴾ وَأَصْبِرْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ
الْحَسَنِينَ ﴿١١٥﴾

114. Împlineste rugaciunea la cele doua capete ale zilei si in ceasurile apropiate ale noptii. Faptele bune sterg faptele rele. Aceasta este o amintire pentru cei care iau aminte. 115. Si fii rabdator, caci Allah nu lasa sa se piarda rasplata celor care fac bine.

Allah Preainaltul poruncește împlinirea deplină a rugăciunii „la cele două capete ale zilei”, adică la începutul și la sfârșitul ei. Aici intra rugăciunile Fajr, Dhuhur și 'Asr. „Si in ceasurile apropiate ale noptii”: aici intra Maghrib și 'Isha, precum și qiyam al-layl, rugăciunea de noapte, care apropie robul de Allah Preainaltul.

„Faptele bune sterg faptele rele”, adică aceste cinci rugăciuni și rugăciunile voluntare adăugate lor sunt dintre cele mai mari fapte bune. Pe lângă faptul că sunt bune, ele apropie de Allah și aduc rasplata; de aceea sterg și înlătură faptele rele, iar aici sunt avute în vedere pacatele mici, așa cum arată hadithurile autentice de la Profet, pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa: „Cele cinci rugăciuni, o Jumu'ah până la următoarea Jumu'ah și un Ramadan până la următorul Ramadan sterg pacatele dintre ele, atata timp cât pacatele mari sunt evitate.”²⁰

Tot astfel, sensul este precizat de versetul din Sura an-Nisa': „Dacă va feriti de pacatele mari de la care ati fost opriti, va vom sterge faptele rele și va vom face să intrați într-un loc de cinste” [an-Nisa' 4:31].

„Aceasta” poate să se refere la toate cele pomenite mai înainte: obligația de a rămâne pe calea dreaptă fără depășirea hotarelor, interdicția înclinării spre cei nedrepti, porunca de a împlini rugăciunea și lamurirea faptului că faptele bune

²⁰ Hadith relatat de Muslim, nr. 233, de la Abu Hurayrah, Allah să fie mulțumit de el.

sterg faptele rele. Toate acestea sunt „o amintire pentru cei care iau aminte”: prin ele inteleg poruncile si interdictiile lui Allah si implinesc indrumarile care aduc urmari bune si indeparteaza raul si consecintele neplacute.

Aceste porunci cer insa lupta cu sufletul si rabdare. De aceea Allah a spus: „Si fii rabdator”, adica tine-ti sufletul statornic in ascultarea de Allah si opreste-l de la neascultarea Lui; staruie in aceasta si nu-ti pierde rabdarea. „Allah nu lasa sa se piarda rasplata celor care fac bine”; dimpotriva, primeste de la ei cele mai bune fapte si ii rasplateste potrivit celui mai frumos dintre lucrurile pe care le-au savarsit. Acesta este un indemn mare la rabdare, care insufleteste sufletul slab prin dorinta de a primi rasplata lui Allah, ori de cate ori slabeste si oboseste.

Versetul 116

فَلَوْلَا كَانَ مِنَ الْقُرُونِ مِنْ قَبْلِكُمْ أُولُوا بَقِيَّةَ يَنُوهَ عَنِ الْفَسَادِ فِي الْأَرْضِ
إِلَّا قَلِيلًا مِّنْ أَجْنَيْنَا مِنْهُمْ وَاتَّبَعَ الَّذِينَ ظَلَمُوا مَا أُتْرِفُوا فِيهِ وَكَانُوا
مُجْرِمِينَ ﴿١١٦﴾

116. De ce nu s-au aflat, printre generatiile de dinaintea voastra, oameni ai virtutii si ai intelegerii care sa opreasca stricaciunea pe pamant, in afara de putini dintre cei pe care i-am salvat? Cei care au facut nedreptate au urmat desfatarea in care fusesera lasati si au fost nelegiuiti.

In aceasta Sura, Allah a pomenit nimicirea natiunilor care i-au tagaduit pe Trimisi si a aratat ca majoritatea lor se abateau, chiar si dintre oamenii Cartilor revelate. Aceasta ar fi dus la disparitia religiilor si la pierderea lor, daca Allah nu ar fi randuit in generatiile trecute o ramasita de oameni virtuosi care chemau la calauzire, opreau stricaciunea si pieirea si prin al caror folos au fost pastrate religiile. Ei erau insa foarte putini.²¹

Rezultatul a fost doar ca ei au fost salvati pentru ca i-au urmat pe Trimisi si s-au tinut de religia lor. Allah a statornicit dovada Sa prin ei, pentru ca cel care piere sa piara dupa o dovada limpede, iar cel care traieste sa traiasca dupa o dovada limpede [al-Anfal 8:42].

„Cei care au facut nedreptate au urmat desfatarea in care fusesera lasati”, adica s-au tinut de traiul bun, luxul si confortul cu care se obisnuisera si nu au

²¹ Nota editiei arabe: O alta interpretare intelege formularea ca pe o negatie: in generatiile trecute nu s-au aflat oameni ai virtutii care sa opreasca stricaciunea, in afara de putinii pe care Allah i-a salvat. Adica au ramas putini oameni cu aceasta insusire. Acest sens este apropiat de explicatia din text.

dorit nimic in locul lor. „Si au fost nelegiuiti”, adica nedrepti pentru ca au urmat desfatarea; de aceea au meritat pedeapsa si au fost dezradacinati.

In aceasta se afla indemnul ca in aceasta Ummah sa ramana oameni care indreapta ceea ce oamenii strica, pastreaza religia lui Allah, ii cheama pe cei rataciti la calauzire, rabda vatamarea lor si ii fac sa vada dupa orbire. Aceasta este cea mai inalta stare pe care o poate dori un om, iar cel care o atinge devine imam in religie, daca fapta sa este sincera pentru Domnul lumilor.

Versetul 117

وَمَا كَانَ رَبُّكَ لِيُهْلِكَ الْقُرَىٰ بِظُلْمٍ وَأَهْلِهَا مُصْلِحُونَ ﴿١١٧﴾

117. Domnul tau nu ar nimici cetatile pe nedrept, cat timp locuitorii lor sunt oameni care indreapta.

Adica Allah nu ar nimici pe nedrept locuitorii cetatilor, daca ei sunt oameni care indreapta si staruie in indreptare. El nu-i nimiceste decat atunci cand savarsesc nedreptate si dovada lui Allah a fost ridicata impotriva lor.

Se poate ca sensul sa fie si acesta: Domnul tau nu ar nimici cetatile pentru nedreptatea lor trecuta, daca locuitorii lor se caiesc si isi indreapta faptele; in acest caz Allah ii iarta si sterge nedreptatea pe care au savarsit-o.

Versetele 118 la 119

وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ لَجَعَلَ النَّاسَ أُمَّةً وَاحِدَةً ۚ وَلَا يَزَالُونَ مُخْتَلِفِينَ ﴿١١٨﴾ إِلَّا
 مَن رَّحِمَ رَبُّكَ ۚ وَلِذَلِكَ خَلَقَهُمْ وَتَمَّتْ كَلِمَةُ رَبِّكَ لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنَ الْجِنَّةِ
 وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ ﴿١١٩﴾

118. Daca Domnul tau ar fi voit, i-ar fi facut pe oameni o singura comunitate; insa ei nu vor inceta sa fie in dezacord, 119. in afara de cei pe care Domnul tau ii miluieste. Pentru aceasta i-a creat, iar Cuvantul Domnului tau s-a implinit: „Voi umple cu siguranta Jahannam cu jinni si oameni, toti laolalta.”

Preainaltul vesteste ca, daca ar fi voit, i-ar fi facut pe oameni o singura comunitate unita in religia Islamului. Aceasta nu este in afara Vointei si Puterii Sale, caci nimic nu-I este cu neputinta. Intelepciunea Sa a cerut insa ca ei sa ramana in dezacord, abatandu-se de la calea dreapta si urmand drumurile care duc la Foc, fiecare vazand adevarul in ceea ce spune el si ratacirea in spusele celuiilalt.

„In afara de cei pe care Domnul tau ii miluieste.” El ii calauzeste pe acestia la cunoasterea adevarului, la lucrarea potrivit lui si la acordul asupra lui. Lor le-a fost randuita dinainte fericirea si au fost cuprinsi de grija Domnului si de ajutorul Sau. Ceilalti sunt parasiti si lasati in seama lor.

„Pentru aceasta i-a creat”, adica Intelepciunea Sa a cerut sa-i creeze astfel incat dintre ei sa fie fericiti si nenorociti, oameni uniti si oameni dezbinati, grupul pe care Allah l-a calauzit si grupul asupra caruia s-a adeverit ratacirea. Prin aceasta li se arata robilor Dreptatea si Intelepciunea Sa, se scoate la iveala binele si raul ascunse in firea omeneasca si se desfasoara jihadul si faptele de adorare, care nu se implinesc si nu se indreapta decat prin incercari si punere la proba.

„Iar Cuvantul Domnului tau s-a implinit: Voi umple cu siguranta Jahannam cu jinni si oameni, toti laolalta.” Este asadar inevitabil sa fie randuiti Focului oameni care savarsesc faptele ce duc la el.

Versetele 120 la 123

وَكُلًّا نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ أَنْبَاءِ الرُّسُلِ مَا نُثَبِّتُ بِهِ فُؤَادَكَ وَجَاءَكَ فِي هَذِهِ
الْحَقُّ وَمَوْعِظَةٌ وَذِكْرٌ لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿١٢٠﴾ وَقُلْ لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ أَعْمَلُوا عَلَى
مَكَانَتِكُمْ إِنَّا عَمَلُونَ ﴿١٢١﴾ وَانْتَظِرُوا إِنَّا مُنْتَظِرُونَ ﴿١٢٢﴾ وَلِلَّهِ غَيْبُ
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَإِلَيْهِ يُرْجَعُ الْأَمْرُ كُلُّهُ فَاعْبُدْهُ وَتَوَكَّلْ عَلَيْهِ وَمَا رَبُّكَ
بِغَفْلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿١٢٣﴾

120. Tot ceea ce iti istorisim din vestile Trimisilor este ca prin acestea sa-ti intarim inima. Prin aceasta Sura ti-au venit adevarul, o povatuire si o amintire pentru credinciosi. 121. Spune-le celor care nu cred: „Lucrati dupa puterea voastra; si noi vom lucra. 122. Si asteptati; si noi asteptam.” 123. Lui Allah Ii apartine nevazutul cerurilor si al pamantului, iar la El se intorc toate lucrurile. Adora-L si increde-te in El. Domnul tau nu este neatent la ceea ce faceti.

Dupa ce a pomenit in aceasta Sura vestile Profetilor, Allah a aratat intelegerea acestei pomeniri: „Tot ceea ce iti istorisim din vestile Trimisilor este ca prin acestea sa-ti intarim inima”, adica pentru ca inima ta sa gaseasca liniste, sa devina statornica si sa rabde asa cum au rabdat Trimisii inzestrati cu hotarare. Sufletele se linistesc cand au o pilda, se insufletesc sa savarseasca

fapte si doresc sa se intreaca in ele. Adevarul este intarit prin pomenirea marturiilor si prin multimea celor care l-au urmat.

„Prin aceasta Sura ti-au venit adevarul”, adica certitudinea fata de care nu ramane nicio indoiala. Cunoasterea ei este cunoasterea adevarului, cea mai mare virtute a sufletelor. „O povatuire si o amintire pentru credinciosi”: prin ea sunt opriti de la lucrurile urate si isi amintesc faptele iubite de Allah, pe care apoi le implinesc.

Cei care nu cred nu se folosesc de povatuiiri si de feluritele aduceri-aminte. De aceea Allah a spus: „Spune-le celor care nu cred”, dupa ce dovada a fost ridicata impotriva lor: „Lucrati dupa puterea voastra”, ramaneti pe starea voastra si pe ceea ce faceti, „si noi vom lucra. Si asteptati” ce ni se va intampla, „si noi asteptam” ce vi se va intampla voua.

Allah a facut deosebire intre cele doua grupuri, i-a sprijinit pe robii Sai credinciosi si i-a infrant pe vrajmasii Sai necredinciosi. „Lui Allah Ii apartine nevazutul cerurilor si al pamantului”, adica lucrurile ascunse si nevazute din ele. „Iar la El se intorc toate lucrurile”, faptele si faptuitorii; El va deosebi raul de bine.

„Adora-L si increde-te in El”, adica implineste adorarea Lui, facand tot ceea ce poti dintre lucrurile pe care Allah ti le-a poruncit, si increde-te in Allah in toate acestea. „Domnul tau nu este neatent la ceea ce faceti”, fie bine, fie rau; Stiinta Sa cuprinde totul, iar Condeii Sau a consemnat toate acestea, iar El va judeca si va rasplati pentru fiecare fapta.

Incheierea comentariului Surei Hud

S-a incheiat Tafsirul Surei Hud. Lauda Ii apartine lui Allah, Domnul lumilor. Allah sa reverse binecuvantarea si pacea asupra lui Muhammad. Copierea sa s-a incheiat sambata, 21 Rabi' al-Akhir, anul 1347 H.

Sura Yusuf

VERSETELE 1 LA 52

Yusuf, fiul lui Ya'qub, pacea si binecuvantarea fie asupra amandurora.

Revelata la Mecca

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In Numele lui Allah, Cel Milostiv, Indurator.

Versetele 1 la 3

ج
الرَّ تِلْكَ ءَايَاتُ الْكِتَابِ الْمُبِينِ ﴿١﴾ إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لَعَلَّكُمْ
تَعْقِلُونَ ﴿٢﴾ نَحْنُ نَقُصُّ عَلَيْكَ أَحْسَنَ الْقَصَصِ بِمَا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ هَذَا
الْقُرْآنَ وَإِنْ كُنْتَ مِنْ قَبْلِهِ لَمَنِ الْغَافِلِينَ ﴿٣﴾

1. Alif. Lam. Ra. Acestea sunt versetele Cartii celei limpezi. 2. Noi am pogorat-o drept Qur'an arab, pentru ca voi sa pricepeti. 3. Noi iti istorisim cea mai frumoasa dintre istorisiri, prin ceea ce ti-am revelat din acest Qur'an, desi inainte de aceasta erai dintre cei care nu o cunosteau.

Allah Preainaltul vesteste ca versetele Qur'anului sunt „versetele Cartii celei limpezi”, adica sunt limpezi in cuvintele si sensurile lor. Aceasta limpezime se datoreaza si faptului ca El a pogorat-o in limba araba, cea mai nobila si mai limpede dintre limbi, care lamureste tot ceea ce oamenii au nevoie sa cunoasca dintre adevarurile folositoare.

Toata aceasta lamurire este „pentru ca voi sa pricepeti”, adica sa inteleti hotarele ei, temeliile si ramurile pe care le trateaza, precum si poruncile si interdictiile ei. Cand pricepeti acestea, dobanditi certitudine, iar aceasta cunoastere se statorniceste in inimile voastre, ea da roade prin faptele savarsite cu madularele si prin supunerea fata de Carte.

Cuvintele „pentru ca voi sa pricepeti” mai insemna si ca, atunci cand reveniti in minte asupra sensurilor ei nobile si inalte, intelegerea voastra sporeste si treceti de la o stare la alta, mai inalta si mai desavarsita.

„Noi iti istorisim cea mai frumoasa dintre istorisiri”, fiindca sunt istorisiri adevarate, cu exprimare usoara si sensuri inalte. „Prin ceea ce ti-am revelat din

acest Qur'an", adica prin continutul acestui Qur'an pe care ti l-am revelat si prin care te-am cinstit mai presus de ceilalti Profeti. Aceasta este o favoare si o binefacere curata de la Allah.

„Desi inainte de aceasta erai dintre cei care nu o cunosteau”, adica nu cunosteai Qur'anul si imanul inainte ca Allah sa-ti trimita revelatia, insa Noi l-am facut o lumina prin care ii calauzim pe aceia dintre robii Nostri pe care ii voim.

Dupa ce a laudat istorisirile cuprinse in Qur'an si a vestit ca ele sunt cele mai frumoase dintre toate istorisirile, neavand seaman in celelalte carti, Allah istoriseste povestea lui Yusuf, a tatalui sau si a fratilor sai, o poveste frumoasa si uimitoare.

Versetele 4 la 6

إِذْ قَالَ يُوسُفُ لِأَبِيهِ يَا أَبَتِ إِنِّي رَأَيْتُ أَحَدَ عَشَرَ كَوْكَبًا وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ
رَأَيْتُهُمْ لِي سَاجِدِينَ ﴿٤﴾ قَالَ يَبْنَىٰ لَا تَقْصُصْ رُءْيَاكَ عَلَىٰ إِخْوَتِكَ
فَيَكِيدُوا لَكَ كَيْدًا إِنَّ الشَّيْطَانَ لِلْإِنْسَانِ عَدُوٌّ مُّبِينٌ ﴿٥﴾ وَكَذَلِكَ يَجْتَبِيكَ
رَبُّكَ وَيُعَلِّمُكَ مِنْ تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ وَيُتِمُّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكَ وَعَلَىٰ آلِ يَعْقُوبَ كَمَا
أَتَمَّهَا عَلَىٰ أَبَوَيْكَ مِنْ قَبْلُ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْحَاقَ إِنَّ رَبَّكَ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٦﴾

4. Cand Yusuf i-a spus tatalui sau: „O, tata al meu! Am vazut unsprezece stele, soarele si luna; le-am vazut prosternandu-se inaintea mea.” 5. El a spus: „O, fiul meu! Nu le povesti fratilor tai visul tau, ca sa nu unelteasca impotriva ta. Shaytan este pentru om un dusman invederat. 6. Astfel, Domnul tau te va alege, te va invata talcuirea viselor si a intamplarilor si Isi va desavarsi binecuvantarea asupra ta si asupra familiei lui Ya'qub, asa cum a desavarsit-o mai inainte asupra parintilor tai Ibrahim si Ishaq. Domnul tau este Atotstiutor, Preaintelept.”

Sa se stie ca Allah a spus ca ii istoriseste Trimisului Sau cea mai frumoasa dintre istorisiri in aceasta Carte, apoi a redat aceasta poveste, a lamurit-o si a spus ce s-a petrecut. Prin aceasta se cunoaste ca ea este o poveste deplina, desavarsita si frumoasa.

Cine vrea sa o intregeasca ori sa o infrumuseteze cu relatari din Isra'iliyyat, fara lant de transmitere cunoscut si fara transmitator, dintre care cele mai multe sunt minciuni, socoteste ca umple presupuse goluri in istorisirea revelata de

Allah si incearca sa desavarseasca ceva despre care pretinde ca ar fi incomplet. Este indeajuns de rau ca omul sa gandeasca astfel. Explicatiile acestei Sure din multe carti de tafsir au fost umplute cu numeroase minciuni si lucruri respingatoare, care se impotrivesc in mare masura celor vestite de Allah. Robul trebuie sa inteleaga ceea ce Allah a istorisit si sa lase deoparte tot ce nu a fost transmis de Profet, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa.

„Cand Yusuf i-a spus tatalui sau”, adica lui Ya'qub ibn Ishaq ibn Ibrahim al-Khalil, pacea fie asupra lor: „O, tata al meu! Am vazut unsprezece stele, soarele si luna; le-am vazut prosternandu-se inaintea mea.” Acest vis a fost vestirea premergatoare a inaltarii la care Yusuf avea sa ajunga in aceasta lume si in Viata de Apoi.

Asa se petrece cand Allah voieste o lucrare mare: El pune inaintea ei o vestire care ii pregateste calea si il pregateste pe rob pentru greutatile ce vor urma, din blandete fata de el. Ya'qub a talcuit soarele ca fiind mama lui, luna ca fiind tatal lui, iar stelele ca fiind fratii lui. A inteles ca Yusuf va trece dintr-o stare in alta pana cand toti i se vor supune si se vor prosterna inaintea lui, in semn de respect si cinstire. Aceasta nu se putea implini decat dupa ce Allah avea sa-l aleaga si sa-l deosebeasca, desavarsindu-Si binecuvantarea asupra lui prin cunoastere, fapte drepte si statornicirea lui pe pamant.

Aceasta binecuvantare avea sa cuprinda si familia lui Ya'qub, cei care s-au prosternat inaintea lui, astfel incat sa aiba parte de ea urmandu-l pe el.

„Astfel, Domnul tau te va alege”, adica te va deosebi prin insusirile inalte si trasaturile frumoase pe care ti le va darui. „Te va invata talcuirea viselor si a intamplarilor”, adica talcuirea viselor si lamurirea intelesului si a implinirii relatarilor adevarate, precum cele din Cartile revelate si altele asemenea. „Si Isi va desavarsi binecuvantarea asupra ta” in aceasta lume si in Viata de Apoi, daruindu-ti binele acestei lumi si binele Vietii de Apoi, „asa cum a desavarsit-o mai inainte asupra parintilor tai Ibrahim si Ishaq”, carora Allah le-a daruit binecuvantari religioase si lumesti, mari si imbelsugate.

„Domnul tau este Atotstiutor, Preaintelept”: Stiinta Sa cuprinde toate lucrurile si ceea ce se afla in inimile robilor, bine ori rau, astfel incat ii daruieste fiecaruia ceea ce cer Intelepciunea Sa si desavarsirea Sa vrednica de lauda. El este Preaintelept si pune lucrurile la locul lor.

Dupa ce talcuirea visului i-a fost lamurita lui Yusuf, tatal sau i-a spus: „O, fiul meu! Nu le povesti fratilor tai visul tau, ca sa nu unelteasca impotriva ta”, din invidie pentru faptul ca vei ajunge capetenia lor. „Shaytan este pentru om un dusman invederat” si nu-l lasa nici ziua, nici noaptea, nici in ascuns, nici in vazul lumii. De aceea este mai bine sa fie indepartata orice pricina prin care el

ar putea dobândi putere asupra omului. Yusuf a ascultat porunca tatalui sau si nu le-a povestit fratilor sai visul, ci l-a ascuns de ei.

Versetele 7 la 9

* لَقَدْ كَانَ فِي يُوسُفَ وَإِخْوَتِهِ ءَايَاتٌ لِّلَّسَّالِينَ ﴿٧﴾ إِذْ قَالُوا لِيُوسُفُ
وَإِخْوَهُ أَحَبُّ إِلَىٰ آبَيْنَا مِنَّا وَنَحْنُ عُصْبَةٌ إِنَّ أَبَانَا لَفِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٨﴾
أَقْتُلُوا يُوسُفَ أَوْ اطْرَحُوهُ أَرْضًا يَخْلُ لَكُمْ وَجْهُ أَبِيكُمْ وَتَكُونُوا مِن بَعْدِهِ
قَوْمًا صَالِحِينَ ﴿٩﴾

7. In Yusuf si in fratii sai sunt semne pentru cei care intreaba. 8. Cand ei au spus: „Yusuf si fratele lui ii sunt tatalui nostru mai dragi decat noi, desi noi suntem un grup puternic. Tatal nostru se afla, desigur, intr-o ratacire vadita. 9. Omorati-l pe Yusuf ori alungati-l intr-un alt tinut, pentru ca chipul tatalui vostru sa ramana numai pentru voi; iar dupa aceea veti fi oameni drepti.”

„In Yusuf si in fratii sai sunt semne”, adica invataminte si dovezi din care se desprind numeroase concluzii folositoare, „pentru cei care intreaba”, pentru oricine cauta sa le cunoasca, fie prin interesul pe care il arata, fie prin intrebarile pe care le rosteste. Acesta este cel care se foloseste de semne si invataminte. Cel care le intoarce spatele nu se foloseste nici de semne, nici de istorisiri, nici de lamuriri.

„Cand ei au spus” unii catre altii: „Yusuf si fratele lui”, Binyamin, fratele lui dupa mama si dupa tata, pe cand ceilalti erau frati dupa tata, „ii sunt tatalui nostru mai dragi decat noi, desi noi suntem un grup puternic”, adica suntem multi; cum sa-i iubeasca pe ei mai mult decat pe noi? „Tatal nostru se afla, desigur, intr-o ratacire vadita”, adica intr-o greseala limpede, fiindca i-a ales pe ei mai presus de noi fara o pricina pe care s-o putem vedea.

„Omorati-l pe Yusuf ori alungati-l intr-un alt tinut”, adica indepartati-l de tatal sau si duceti-l intr-un tinut indepartat, unde tatal lui sa nu-l mai vada. Daca faceti una dintre acestea, „chipul tatalui vostru va ramane numai pentru voi”, adica atentia lui va fi indreptata spre voi si dragostea lui se va concentra asupra voastra, fiindca inima lui era atat de preocupata de Yusuf incat nu mai ramasese loc pentru voi. „Iar dupa aceea veti fi oameni drepti”, adica va veti cai inaintea lui Allah si Ii veti cere iertare dupa savarsirea pacatului.

Ei au hotarat sa se caiasca inainte de a savarsi pacatul, pentru ca fapta sa li se para usoara, uratenia ei sa se micsoreze in ochii lor si sa se incurajeze unii pe altii.

Versetul 10

قَالَ قَائِلٌ مِنْهُمْ لَا تَقْتُلُوا يُوسُفَ وَأَلْقُوهُ فِي غَيِّبَتِ الْجُبِّ يَلْتَقِطُهُ بَعْضُ
السَّيَّارَةِ إِن كُنْتُمْ فَاعِلِينَ ﴿١٠﴾

10. Unul dintre ei a spus: „Nu-l omorati pe Yusuf! Daca vreti neaparat sa faceti ceva, aruncati-l in adancul ascuns al unei fantani, ca sa-l ia vreo caravana.”

„Unul dintre ei”, adica unul dintre fratii lui Yusuf care voiau sa-l omoare ori sa-l alunge, „a spus: Nu-l omorati pe Yusuf”, caci uciderea lui este un pacat mai mare si o fapta mai urata. Puteti ajunge la scopul vostru, indepartandu-l de tatal sau fara a-l ucide: „aruncati-l in adancul ascuns al unei fantani” si amenintati-l sa nu spuna nimanui ce i-ati facut, ci sa pretinda ca este un rob fugit de la voi, „ca sa-l ia vreo caravana” care merge intr-un tinut indepartat, il va lua si il va pastra.

Cel care a propus aceasta a dat cea mai buna parere dintre ei cu privire la Yusuf; el era cel mai drept si cel mai temator de Allah in aceasta privinta. Unele rele sunt mai mici decat altele, iar vatamarea mai mare este indepartata printr-una mai mica.

Versetele 11 la 14

قَالُوا يَا أَبَانَا مَا لَكَ لَا تَأْمَنَّا عَلَى يُوسُفَ وَإِنَّا لَهُ لَنَصِحُونَ ﴿١١﴾ أَرْسَلَهُ
مَعَنَا غَدًا يَرْتَعُ وَيَلْعَبُ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ ﴿١٢﴾ قَالَ إِنِّي لِيَحْزُنُنِي أَنْ تَذْهَبُوا
بِهِ وَأَخَافُ أَنْ يَأْكُلَهُ الذِّئْبُ وَأَنْتُمْ عَنْهُ غَافِلُونَ ﴿١٣﴾ قَالُوا لَيْنَ أَكَلَهُ
الذِّئْبُ وَنَحْنُ عُصْبَةٌ إِنَّا إِذَا نَلَخَسِرُونَ ﴿١٤﴾

11. Ei au spus: „O, tata al nostru! De ce nu ni-l incredintezi pe Yusuf, desi noi ii vrem binele? **12. Trimite-l maine cu noi, sa se bucure si sa se joace; iar noi il vom pazi.**” **13. El a spus:** „Ma intristeaza sa-l luati si ma tem sa nu-l manance lupul in timp ce voi sunteti neatenti la el.” **14. Ei au spus:** „Daca l-ar manca lupul, desi noi suntem un grup puternic, atunci am fi cu adevarat pierduti.”

Dupa ce au cazut de acord asupra planului, fratii lui Yusuf au pornit sa-l implineasca. Ei i-au spus tatalui lor: „O, tata al nostru! De ce nu ni-l incredintezi pe Yusuf, desi noi ii vrem binele?”, adica de ce te temi, fara vreo pricina, ca i-am putea face ceva, cand noi suntem binevoitori fata de el, avem mila de el si ii dorim ceea ce ne dorim noua insine? Aceasta arata ca Ya'qub nu-l lasa pe Yusuf sa mearga cu ei in pustiu si in locuri asemanatoare.

Dupa ce au pretins ca sunt mai presus de orice banuiala care l-ar fi putut opri sa-l trimita, i-au aratat folosul pe care Yusuf insusi l-ar avea din iesire, lucru pe care tatal sau l-ar fi dorit pentru el: „Trimite-l maine cu noi, sa se bucure si sa se joace”, sa iasa in pustiu si sa se desfete, „iar noi il vom pazi”, il vom ingriji si il vom feri de orice rau.

Tatal lor le-a raspuns: „Ma intristeaza sa-l luati”, adica numai plecarea lui cu voi ma intristeaza si imi este grea, fiindca nu pot suporta despartirea de el nici macar putina vreme. Acesta este un lucru care ma opreste sa-l trimit. „Si ma tem sa nu-l manance lupul in timp ce voi sunteti neatenti la el”, daca va preocupati de altceva, fiindca el este mic si nu se poate apara de lup.

„Daca l-ar manca lupul, desi noi suntem un grup puternic”, numeros si dornic sa-l pazeasca, „atunci am fi cu adevarat pierduti”, adica nu ar mai fi niciun bine in noi si nu am fi de folos, daca un lup ne-ar birui si l-ar manca. Cand i-au oferit tatalui lor toate pricinile pentru a-l lasa sa mearga si nu a mai ramas o piedica vadita, el le-a ingaduit sa-l ia cu ei, ca sa se bucure.

Versetele 15 la 18

ج
فَلَمَّا ذَهَبُوا بِهِ وَاجْمَعُوا أَن يَجْعَلُوهُ فِي غَيْبَتِ الْجُبِّ وَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِ لَتُنَبِّئَنَّهُمْ
بِأَمْرِهِمْ هَذَا وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿١٥﴾ وَجَاءُوا أَبَاهُمْ عِشَاءً
يَبْكُونَ ﴿١٦﴾ قَالُوا يَا أَبَانَا إِنَّا ذَهَبْنَا نُسْتَبِقُ وَتَرَكْنَا يُوسُفَ عِنْدَ مَتْلَعِنَا
فَأَكَلَهُ الذِّئْبُ وَمَلَأْنَا بِمُؤْمِنٍ لَّنَا وَلَوْ كُنَّا صَادِقِينَ ﴿١٧﴾ وَجَاءُوا عَلَى
قَمِيصِهِ بِدَمٍ كَذِبٍ قَالَ بَلْ سَوَّلَتْ لَكُمْ أَنفُسُكُمْ أَمْرًا فَصَبْرٌ جَمِيلٌ وَاللَّهُ
الْمُسْتَعَانُ عَلَى مَا تَصِفُونَ ﴿١٨﴾

15. Cand l-au luat si au cazut cu totii de acord sa-l arunce in adancul ascuns al fantanii, Noi i-am revelat: „Le vei vesti candva aceasta fapta a lor, fara ca ei sa te recunoasca.” 16. Seara au venit la tatal lor plangand. 17. Ei au spus: „O, tata al nostru! Noi am plecat sa ne intrecem si l-am lasat pe Yusuf langa

lucrurile noastre, iar lupul l-a mancat. Dar tu nu ne vei crede, chiar daca spunem adevarul.” 18. Ei au adus pe camasa lui sange mincinos. El a spus: „Ba nu! Sufletele voastre v-au impodobit o fapta. Rabdare frumoasa! Allah este Cel al Carui ajutor il cer impotriva celor pe care le descrieti.”

Dupa ce tatal lor le-a ingaduit sa-l ia pe Yusuf, fratii lui l-au dus si au hotarat sa-l arunce in adancul ascuns al fantanii, dupa cum propusese unul dintre ei. Au putut implini ceea ce stabilisera si l-au aruncat in fantana. Atunci Allah a fost bland cu el si i-a revelat in acea stare grea: „Le vei vesti candva aceasta fapta a lor, fara ca ei sa te recunoasca”, adica ii vei demonstra si le vei vorbi despre aceasta fapta a lor, iar ei nu-si vor da seama cine esti in acea situatie.

Prin aceasta i s-a vestit ca va fi izbavit din starea in care se afla, ca Allah il va reuni cu familia si fratii sai atunci cand va fi intr-o stare de cinste si va avea putere pe pamant.

„Seara au venit la tatal lor plangand.” Au venit mai tarziu decat de obicei, plangand ca sa arate ca sunt sinceri si spun adevarul. Au spus, aducand o scuza mincinoasa: „O, tata al nostru! Noi am plecat sa ne intrecem”, fie alergand pe jos, fie tragand cu sagetile, „si l-am lasat pe Yusuf langa lucrurile noastre”, ca sa nu-l supunem oboselii si sa se odihneasca, „iar lupul l-a mancat” in timp ce noi eram departe si ne intreceam.

„Dar tu nu ne vei crede, chiar daca spunem adevarul”, adica iti aducem aceasta scuza, dar se pare ca nu ne crezi din cauza mahnirii pentru Yusuf si dragostei gingase pe care i-o porti in inima; insa faptul ca nu ne crezi nu ne impiedica sa-ti aducem scuza adevarata. Toate acestea au fost spuse pentru a-si intari povestea.

Ca sa-si intareasca afirmatia, „au adus pe camasa lui sange mincinos” si au pretins ca era sangele lui Yusuf, din clipa in care lupul l-a mancat. Tatal lor nu i-a crezut, ci a spus: „Ba nu! Sufletele voastre v-au impodobit o fapta”, adica v-au facut sa vedeti frumoasa o fapta urata: despartirea mea de el. Din imprejurari si din visul pe care Yusuf i-l povestise, el cunostea ceea ce ii adeverea banuiala.

„Rabdare frumoasa! Allah este Cel al Carui ajutor il cer impotriva celor pe care le descrieti”, adica aceasta este indatorirea mea si voi starui sa o implinesc: voi rabda aceasta nenorocire cu o rabdare frumoasa, fara nemultumire si fara a ma plange creaturilor. Ii cer lui Allah ajutorul pentru aceasta si nu ma sprijin pe puterea mea. El si-a luat acest angajament si s-a plans Creatorului sau, spunand: „Numai lui Allah ma plang de suferinta si de mahnirea mea” [Yusuf 12:86]. Plangerea catre Creator nu se impotriveste rabdarii frumoase. Cand un Profet face o fagaduinta, o implineste.

Versetele 19 la 20

ج ط
وَجَاءَتْ سَيَّارَةٌ فَأَرْسَلُوا وَارِدَهُمْ فَأَدْلَى دَلْوُهُ قَالَ يَبُشْرَىٰ هَذَا غُلْمٌ
وَأَسْرُوهُ بِضُعةٍ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِمَا يَعْمَلُونَ ﴿١٩﴾ وَشَرَوْهُ بِثَمَنٍ بَخْسٍ دَرَاهِمَ
مَعْدُودَةٍ وَكَانُوا فِيهِ مِنَ الزَّاهِدِينَ ﴿٢٠﴾

19. A venit o caravana si ei l-au trimis pe cel care le aducea apa. El si-a coborat galeata si a spus: „Ce veste buna! Acesta este un baiat!” Ei l-au ascuns ca pe o marfa, insa Allah stia bine ceea ce faceau. 20. L-au vandut pe un pret neinsemnat, pentru cativa dirhami numarati, caci nu puneau pret pe el.

Yusuf a ramas o vreme in fantana, pana cand „a venit o caravana” care mergea spre Egipt. „Ei l-au trimis pe cel care le aducea apa”, pe omul care mergea inaintea lor, cauta si cerceta sursele de apa si pregatea adapatoriile si cele necesare. El „si-a coborat galeata”, iar Yusuf s-a prins de ea si a iesit.

Cel care aducea apa a spus: „Ce veste buna! Acesta este un baiat!”, bucurandu-se si aratand ca a gasit un baiat de pret. „Ei l-au ascuns ca pe o marfa.” Fratii lui erau aproape, iar calatorii l-au cumparat de la ei „pe un pret neinsemnat”, foarte mic, lamurit prin cuvintele: „pentru cativa dirhami numarati, caci nu puneau pret pe el”.

Ei nu urmareau decat sa-l indeparteze de tatal sau, nu sa obtina pretul lui. Sensul este ca, atunci cand caravana l-a gasit, oamenii au hotarat sa-l ascunda si l-au asezat printre marfurile lor. Fratii lui au venit apoi si au pretins ca el era un rob fugit de la ei. Calatorii l-au cumparat de la ei la acel pret si le-au cerut garantii ca nu va fugi. Allah stie cel mai bine.

Versetul 21

وَقَالَ الَّذِي اشْتَرَاهُ مِنْ مِصْرَ لَامْرَأَتِهِ أَكْرِمِي مَثْوَاهُ عَسَىٰ أَنْ يَنْفَعَنَا أَوْ
نَتَّخِذَهُ وَلَدًا وَكَذَلِكَ مَكَآ لِيُوسَفَ فِي الْأَرْضِ وَلِنُعَلِّمَهُ مِنْ تَأْوِيلِ
الْأَحَادِيثِ وَاللَّهُ غَالِبٌ عَلَىٰ أَمْرِهِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٢١﴾

21. Cel din Egipt care l-a cumparat i-a spus sotiei sale: „Cinsteste-i sederea! Poate ca ne va fi de folos ori il vom lua ca fiu.” Astfel l-am statornicit pe Yusuf in tara, ca sa-l invatam talcuirea viselor si a intamplarilor. Allah este Biruitor in Hotararea Sa, insa cei mai multi oameni nu stiu.

Cand caravana l-a dus pe Yusuf in Egipt si l-a scos la vanzare, al-'Aziz al Egiptului l-a cumparat. Yusuf i-a placut, iar el i-a poruncit sotiei sale sa-l cinsteasca, spunand: „Cinstește-i sederea! Poate ca ne va fi de folos ori il vom lua ca fiu.” Adica fie ne vom folosi de el ca rob, prin feluritele treburi pe care le poate face pentru noi, fie il vom socoti unul dintre copiii nostri. Poate ca ei nu aveau copii.

„Astfel l-am statornicit pe Yusuf in tara”, adica asa cum am randuit ca al-'Aziz al Egiptului sa-l cumpere si sa-l cinsteasca in acest fel, am facut din aceasta inceputul statornicirii sale pe pamant. „Ca sa-l invatam talcuirea viselor si a intamplarilor”: el nu mai avea nimic care sa-l distraga si nicio preocupare in afara dobandirii cunoasterii, iar aceasta a devenit o pricina prin care a invatat mult din cunoasterea randuielilor religioase, talcuirea viselor si alte lucruri.

„Allah este Biruitor in Hotararea Sa”, adica Porunca Sa se implineste negresit; nimic nu o poate zadarnici si nimeni nu i se poate impotrivi. „Insa cei mai multi oameni nu stiu”, de aceea se poarta asa cum se poarta si incearca sa se impotriveasca Hotararii lui Allah, desi sunt prea neputinciosi si prea slabi pentru aceasta.

Versetul 22

ج
وَلَمَّا بَلَغَ أَشُدَّهُ ءَاتَيْنَاهُ حُكْمًا وَعِلْمًا وَكَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿٢٢﴾

22. Cand a ajuns la deplina sa putere, Noi i-am daruit intelepciune si cunoastere. Astfel ii rasplatim pe cei care fac bine.

„Cand a ajuns la deplina sa putere”, adica la desavarsirea puterii trupesti si mintale si a devenit in stare sa poarte sarcinile grele ale profetiei si mesajului, „Noi i-am daruit intelepciune si cunoastere”, adica l-am facut Profet si Trimis, un invatat devotat Domnului sau.

„Astfel ii rasplatim pe cei care fac bine”: pe cei care Il adora pe Creator, depunand toata stradania si fiind sinceri, si cauta sa faca bine robilor lui Allah prin folos si bunatate. Printre rasplatile pe care le primesc pentru buna lor adorare si bunatatea fata de oameni se afla si stiinta folositoare. Aceasta arata ca Yusuf a atins treapta ihsanului; Allah i-a daruit judecata intre oameni, stiinta multa si profetia.

Versetele 23 la 29

ج
 وَرَوَدَتْهُ الَّتِي هُوَ فِي بَيْتِهَا عَنْ نَفْسِهِ وَغَلَّقَتِ الْأَبْوَابَ وَقَالَتْ هَيْتَ لَكَ قَالَ
 مَعَاذَ اللَّهِ إِنَّهُ رَبِّي أَحْسَنَ مَثْوَايَ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ ﴿٢٣﴾ وَلَقَدْ
 هَمَمْتُ بِهِمْ وَهُمْ بِهَا لَوْلَا أَنَّ رَأَى بُرْهَانَ رَبِّي كَذَلِكَ لَنَصْرَفَ عَنْهُ السُّوءَ
 وَالْفَحْشَاءَ إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُخْلَصِينَ ﴿٢٤﴾ وَاسْتَبَقَا الْبَابَ وَقَدَّتْ قَيْصَهُ
 مِنْ دُبُرٍ وَأَلْفَيَا سَيِّدَهَا لَدَا الْأَبَابِ قَالَتْ مَا جَزَاءُ مَنْ أَرَادَ بِإِهْلِكَ سُوءًا إِلَّا أَنْ
 يُسْجَنَ أَوْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٢٥﴾ قَالَ هِيَ رُوْدَتْنِي عَنْ نَفْسِي وَشَهِدَ شَاهِدٌ مِنْ
 أَهْلِهَا إِنْ كَانَ قَيْصُهُ قَدْ مِنْ قَبْلِ فَصَدَقَتْ وَهُوَ مِنَ الْكَذَّابِينَ ﴿٢٦﴾ وَإِنْ
 كَانَ قَيْصُهُ قَدْ مِنْ دُبُرٍ فَكَذَّبَتْ وَهُوَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٢٧﴾ فَلَمَّا رَأَى قَيْصَهُ
 قَدْ مِنْ دُبُرٍ قَالَ إِنَّهُ مِنْ كَيْدِكُنِ إِنَّ كَيْدَكُنْ عَظِيمٌ ﴿٢٨﴾ يُوسُفُ
 أَعْرِضْ عَنْ هَذَا وَاسْتَغْفِرِي لِذَنْبِكِ إِنَّكِ كُنتِ مِنَ الْخَاطِئِينَ ﴿٢٩﴾

23. Femeia in a carei casa se afla a incercat sa-l ademeneasca. Ea a incuiat usile si a spus: „Vino la mine!” El a spus: „Allah sa ma fereasca! El, stapanul meu, mi-a facut sederea buna. Cei nedrepti nu vor izbandi.” 24. Ea l-a dorit, iar el a simtit inclinare spre ea; [ar fi cedat] daca nu ar fi vazut dovada Domnului sau. Astfel am indepartat de la el raul si fapta rusinoasa, caci el era dintre robii Nostri alesi. 25. Amandoi au alergat spre usa, iar ea i-a rupt camasa din spate. L-au gasit pe sotul ei la usa. Ea a spus: „Care sa fie rasplata celui care a voit raul familiei tale, daca nu inchisoarea ori o pedeapsa dureroasa?” 26. El a spus: „Ea a incercat sa ma ademeneasca.” Un martor din familia ei a spus: „Daca i-a fost rupta camasa din fata, ea spune adevarul, iar el este dintre mincinosi; 27. insa daca i-a fost rupta camasa din spate, ea minte, iar el este dintre cei sinceri.” 28. Cand sotul a vazut ca i-a fost rupta camasa din spate, a spus: „Aceasta este din violenla voastra, a femeilor. Violenla voastra este mare. 29. Yusuf, nu mai pomeni aceasta! Iar tu, femeie, cere iertare pentru pacatul tau, caci ai fost dintre cei care au gresit.”

Aceasta incercare grea a fost pentru Yusuf mai apasatoare decat incercarea venita prin fratii sai, iar rabdarea lui in ea a avut o rasplata mai mare. Aceasta a fost o rabdare asumata de bunavoie, desi existau multe pricini care chemau la pacat; el a pus insa dragostea lui Allah inaintea tuturor. In ceea ce priveste

vatamarea din partea fratilor sai, rabdarea lui a fost impusa de imprejurari, precum rabdarea la boala si la nenorociri care il lovesc pe rob fara alegerea lui si fata de care nu are alta scapare decat sa rabde, de voie ori de nevoie.

Yusuf era cinstit in casa lui al-'Aziz si avea frumuseti, desavarsire si noblete, iar acestea au dus la incercarea venita prin stapanul lui. „Femeia in a carei casa se afla a incercat sa-l ademeneasca”, adica el era robul ei, sub stapanirea ei, iar locuirea lor in aceeași casa facea usoara savarsirea faptei rele fara sa afle cineva.

Incercarea a sporit cand ea „a incuiat usile”, au ramas singuri si se simteau in siguranta fata de intrarea cuiva, apoi l-a chemat la ea: „Vino la mine!”, adica savarseste fapta urata si apropie-te. Yusuf era strain in acel tinut, iar strainul nu simte rusinea pe care ar simti-o in patria lui, intre cunoscuti. Era ca un prizonier sub mana ei, iar ea era stapanul lui. Frumusetea ei era o ispita in plus, iar el era tanar si necasatorit. In plus, il ameninta, daca nu i se supunea, cu inchisoarea ori cu o pedeapsa dureroasa.

Cu toate acestea, Yusuf a staruit sa se fereasca de neascultarea lui Allah, desi impulsul era puternic. Firea lui omeneasca a simtit inclinare, insa el s-a oprit pentru Allah si a pus Voia lui Allah inaintea dorintei sufletului care porunceste raul. In dovada Domnului sau — stiinta si imanul din inima lui, care cereau parasirea a tot ceea ce Allah interzisese — a vazut ceea ce l-a facut sa se indeparteze de acest pacat mare.

„El a spus: Allah sa ma fereasca!”, adica ma adapostesc la Allah sa nu savarsesc aceasta fapta urata, care atrage Mania lui Allah si il indeparteaza pe om de El. Mai mult, aceasta ar fi fost tradarea stapanului meu, care m-a cinstit si mi-a facut sederea buna. Nu se cuvine sa-i rasplatesc bunatatea prin cel mai mare rau fata de sotia lui; aceasta este dintre cele mai mari nedreptati, iar cei nedrepti nu izbutesc.

Pe scurt, Yusuf a pomenit pricinile care il opreau: teama de Allah, respectarea dreptului stapanului sau care ii facuse bine si pazirea de nedreptate, fiindca nedreptii nu izbutesc. Allah ii daruise dovada imanului din inima, care cere implinirea poruncilor Sale si ferirea de lucrurile interzise. Astfel Allah a indepartat de la el raul si fapta rusinoasa, deoarece el era dintre robii Sai alesi si sinceri in adorare, pe care Allah i-a ales pentru Sine, i-a binecuvantat si a indepartat de la ei raul, astfel incat au devenit dintre cei mai buni ai creatiei Sale.

Cand Yusuf a refuzat sa-i raspunda, in ciuda staruintei ei, a fugit spre usa ca sa scape de ispita. Ea a alergat dupa el, l-a apucat de vesmant si i-a rupt camasa. La usa l-au gasit pe sotul ei. El a vazut ceva neplacut, iar femeia s-a grabit sa minta, pretinzand ca Yusuf fusese cel care incercase s-o ispiteasca: „Care sa fie

rasplata celui care a voit raul familiei tale?” Ea nu a spus: celui care a facut raul, astfel incat sa lase impresia ca amandoi erau nevinovati de fapta insasi, iar disputa era numai asupra celui care il chemase pe celalalt, „daca nu inchisoarea ori o pedeapsa dureroasa?”

Yusuf s-a dezvinovatit de acuzatia ei: „Ea a incercat sa ma ademeneasca.” In acea clipa, fiecare dintre cele doua relatari putea parea adevarata, iar al-'Aziz nu stia cine spunea adevarul. Allah a asezat insa semne care arata adevarul, pe care robii le pot cunoaste sau nu. In acest caz, El a calauzit la mijlocul prin care se putea afla cine era sincer, pentru a arata nevinovatia Profetului si alesului Sau, Yusuf.

Un martor din familia ei a dat o judecata intemeiata pe indiciu: „Daca i-a fost rupta camasa din fata, ea spune adevarul, iar el este dintre mincinosi”, fiindca aceasta ar arata ca el s-a apropiat de ea si a incercat s-o ademeneasca, iar ea l-a impins si i-a rupt camasa din fata. „Insa daca i-a fost rupta camasa din spate, ea minte, iar el este dintre cei sinceri”, fiindca aceasta arata ca el fugea, iar ea il urma si i-a rupt camasa din spate.

„Cand sotul a vazut ca i-a fost rupta camasa din spate”, a cunoscut sinceritatea si nevinovatia lui Yusuf si minciuna ei. El i-a spus: „Aceasta este din viclenia voastra, a femeilor. Viclenia voastra este mare.” Ce viclenie ar putea fi mai mare decat aceea prin care ea a vrut sa se dezvinovateasca de fapta sa si l-a acuzat de ea pe Profetul lui Allah?

Cand adevarul s-a aratat, sotul ei i-a spus lui Yusuf: „Nu mai pomeni aceasta”, lasa vorba despre ea, uita si nu o povesti nimanui, ca sa ascunda fapta sotiei sale. Iar femeii i-a spus: „Cere iertare pentru pacatul tau, caci ai fost dintre cei care au gresit.” I-a poruncit lui Yusuf sa nu mai pomeneasca si i-a poruncit ei sa ceara iertare si sa se caiasca.

Versetele 30 la 35

ط
 * وَقَالَ نِسْوَةٌ فِي الْمَدِينَةِ امْرَأَتُ الْعَزِيزِ تُرْوَدُ فَتَنَّا عَنْ نَفْسِهِ قَدْ شَغَفَهَا حُبًّا إِنَّا لَنَرِئُهَا فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٣٠﴾ فَلَمَّا سَمِعَتْ بِمَكْرِهِنَّ أَرْسَلَتْ إِلَيْهِنَّ وَأَعْتَدَتْ لَهُنَّ مُتَكًا وَءَاتَتْ كُلَّ وَاحِدَةٍ مِّنْهُنَّ سَكِينًا وَقَالَتْ أَخْرِجْ عَلَيْنَ فَلَمَّا رَأَيْنَهُ أَكْبَرْنَهُ وَقَطَّعْنَ أَيْدِيَهُنَّ وَقُلْنَ حَاشَ لِلَّهِ مَا هَذَا بَشَرًا إِنْ هَذَا إِلَّا مَلَكٌ كَرِيمٌ ﴿٣١﴾ قَالَتْ فَذَلِكُنَّ الَّذِي لُمْتُنَنِي فِيهِ وَلَقَدْ رُودَتْهُ عَنْ نَفْسِهِ

فَاسْتَعَصِمَ وَلَئِنْ لَمْ يَفْعَلْ مَا أَمَرُهُ لَيُسْجَنَ وَلَيَكُونَا مِنَ الصَّغِيرِينَ ﴿٣٢﴾
 قَالَ رَبِّ السِّجْنُ أَحَبُّ إِلَيَّ مِمَّا يَدْعُونَنِي إِلَيْهِ وَإِلَّا تَصْرِفْ عَنِّي كَيْدَهُنَّ
 أَصْبُ إِلَيْهِنَّ وَأَكُنْ مِنَ الْجَاهِلِينَ ﴿٣٣﴾ فَاسْتَجَابَ لَهُ رَبُّهُ فَصَرَفَ عَنْهُ
 كَيْدَهُنَّ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٣٤﴾ ثُمَّ بَدَأَ لَهُمْ مِنْ بَعْدِ مَا رَأَوُا الْآيَاتِ
 لَيُسْجَنَهُنَّ حَتَّىٰ حِينٍ ﴿٣٥﴾

30. Niste femei din cetate au spus: „Sotia lui al-'Aziz incearca sa-si ademeneasca slujitorul. Dragostea pentru el i-a patruns adanc in inima. Noi o vedem intr-o ratacire vadita.” 31. Cand a auzit violența vorbelor lor, a trimis dupa ele, le-a pregatit o incapere cu ospat si i-a dat fiecareia un cutit. Apoi i-a spus lui Yusuf: „Iesi inaintea lor!” Cand l-au vazut, au ramas uimite de el, si-au taiat mainile si au spus: „Allah sa ne fereasca! Acesta nu este om; nu poate fi decat un inger nobil!” 32. Ea a spus: „Acesta este cel pentru care m-ati invinuit. Eu am incercat sa-l ademenez, insa el s-a pazit. Daca nu face ceea ce ii poruncesc, va fi negresit intemnitat si va ajunge dintre cei umiliti.” 33. El a spus: „Doamne al meu! Inchisoarea imi este mai draga decat lucrul la care ma cheama ele. Daca nu indepartezi de la mine violența lor, as putea inclina spre ele si as fi dintre cei nestiutori.” 34. Domnul sau i-a raspuns si a indepartat de la el violența lor. El este Cel care aude totul, Atotstiutorul. 35. Apoi, dupa ce au vazut semnele nevinovatiei lui, li s-a parut potrivit sa-l intemniteze pentru o vreme.

Vestea s-a raspandit in cetate, iar femeile au inceput sa vorbeasca si s-o invinuiasca: „Sotia lui al-'Aziz incearca sa-si ademeneasca slujitorul.” Aceasta este o fapta urata: ea era femeie de rang inalt, sotul ei era om de rang inalt, iar ea incerca sa-l ademeneasca pe slujitorul aflat sub stapanirea si in slujba ei. „Dragostea pentru el i-a patruns adanc in inima”, adica iubirea a ajuns in miezul inimii ei, aceasta fiind cea mai puternica treapta a iubirii. „Noi o vedem intr-o ratacire vadita”, intr-o stare care nu i se potriveste, ii micsoareaza rangul si o face sa-si piarda cinstea in ochii oamenilor.

Aceste vorbe erau o violență din partea lor, fiindca scopul nu era numai s-o mustre. Prin ele voiau sa-l vada pe Yusuf, de a carui frumusetate fusese fermecata sotia lui al-'Aziz, ca ea sa se manie si sa li-l arate, iar ele sa inceteze s-o invinuiasca.

„Cand a auzit violența vorbelor lor, a trimis dupa ele”, chemandu-le in casa, „le-a pregatit o incapere cu ospat”, cu asternuturi, perne si mancare buna. Intre

alimente se afla ceva ce trebuia taiat cu cutitul, poate fructe de chitru ori altceva, asa ca „i-a dat fiecareia un cutit” cu care sa taie. Apoi i-a spus lui Yusuf: „Iesi inaintea lor”, cu frumusetea si nobletea ta.

„Cand l-au vazut, au ramas uimite de el”, adica inimile lor au fost cuprinse de maretia privelistii si au vazut o frumusetate fara seaman; „si-au taiat mainile” de uimire, cu cutitele pe care le aveau; „si au spus: Allah sa ne fereasca!”, adica Il preamaresc pe Allah, socotindu-L mai presus de orice neajuns. „Acesta nu este om; nu poate fi decat un inger nobil!” Yusuf primise o parte mare din frumusetate, lumina si noblete, fiind un semn pentru cei care privesc si o invatatura pentru cei care cugeta.

Cand au vazut frumusetatea sa exterioara, au inteles pricina pentru care sotia lui al-'Aziz fusese ispitita si au incetat s-o invinuiasca. Ea a vrut insa sa le arate si frumusetatea sa launtrica si desavarsita sa castitate. Si-a marturisit iubirea fara retinere, fiindca ele nu o mai mustrau: „Eu am incercat sa-l ademenesc, insa el s-a pazit”, adica a refuzat. Ea a continuat sa-l ademeneasca, iar trecerea timpului nu i-a sporit decat nelinistea, iubirea si dorul ca el sa-i raspunda.

De aceea a spus inaintea lor: „Daca nu face ceea ce ii poruncesc, va fi negresit intemnat si va ajunge dintre cei umiliti”, ca sa-l sileasca prin aceasta amenintare sa-i implineasca dorinta. Yusuf a cautat atunci ocrotirea Domnului sau si l-a cerut ajutorul impotriva vicleniei lor.

„El a spus: Doamne al meu! Inchisoarea imi este mai draga decat lucrul la care ma cheama ele.” Aceasta arata ca femeile au inceput sa-l indemne pe Yusuf sa i se supuna stapanei lui si au uneltit impotriva lui pentru a-l face sa cedeze. El a ales inchisoarea si pedeapsa lumeasca in locul unei placeri de o clipa care ar fi atras pedeapsa grea.

„Daca nu indepartezi de la mine viclenia lor”, as putea inclina spre ele, fiindca sunt slab si neputincios daca Tu nu indepartezi raul lor de la mine; „as putea inclina spre ele si as fi dintre cei nestiutori”. Aceasta este nestiinta: a pune o placere scurta si umbrita de neajunsuri inaintea placerilor continue si felurite din Gradinile desfatarii. Cine este mai nestiutor decat cel care o prefera pe prima celeilalte? Stiinta si mintea cer alegerea folosului mai mare si a placerii mai mari si alegerea lucrului cu urmarea cea mai buna.

„Domnul sau i-a raspuns” cand l-a chemat „si a indepartat de la el viclenia lor”. Ea a staruit in ademenire, folosind toate mijloacele pe care le avea, pana cand a deznadajduit, iar Allah l-a aparat de viclenia ei. „El este Cel care aude totul”: aude chemarea celui care Il cheama; „Atotstiutorul”: cunostea intentia lui buna si firea lui slaba, care avea nevoie de sprijinul, ocrotirea si blandetea Sa. Allah l-a salvat astfel pe Yusuf dintr-o ispita mare si o incercare grea.

Cand vestea s-a raspandit, iar unii oameni o scuza si altii o mustrau, „apoi li s-a parut potrivit”, adica stapanii sai au hotarat, „dupa ce au vazut semnele nevinovatiei lui, sa-l interneze pentru o vreme”, pentru ca vorbele despre aceasta veste sa inceteze si oamenii s-o uite. Cand un lucru devine cunoscut, oamenii continua sa-l raspandeasca atata vreme cat pricina lui ramane; daca pricina dispare, el este uitat. Ei au socotit ca aceasta le foloseste si l-au pus in inchisoare.

Versetele 36 la 40

وَدَخَلَ مَعَهُ السَّجْنَ فَتَيَانِ قَالَ أَحَدُهُمَا إِنِّي أَرَانِي أَعْصِرُ خَمْرًا وَقَالَ الْآخَرُ
 إِنِّي أَرَانِي أَحْمِلُ فَوْقَ رَأْسِي خُبْرًا تَأْكُلُ الطَّيْرُ مِنْهُ نَبَأْنَا بِآوِيلِهِ إِِنَّا نَرَاكَ
 مِنَ الْمُحْسِنِينَ ﴿٣٦﴾ قَالَ لَا يَأْتِيكُمَا طَعَامٌ تُرْزَقَانِهِ إِلَّا نَبَاتِكُمَا بِتَأْوِيلِهِ قَبْلَ
 أَنْ يَأْتِيَكُمَا ذَلِكُمَا مِمَّا عَلَّمَنِي رَبِّي إِنِّي تَرَكْتُ مِلَّةَ قَوْمٍ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَهُمْ
 بِالْآخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ ﴿٣٧﴾ وَاتَّبَعْتُ مِلَّةَ آبَائِي إِبْرَاهِيمَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ
 مَا كَانَ لَنَا أَنْ نُشْرِكَ بِاللَّهِ مِنْ شَيْءٍ ذَلِكَ مِنْ فَضْلِ اللَّهِ عَلَيْنَا وَعَلَى النَّاسِ
 وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ ﴿٣٨﴾ يَصْحَبِي السَّجْنَ ءَارْيَابٌ مُتَفَرِّقُونَ
 خَيْرٌ أَمْ اللَّهُ الْوَحْدُ الْقَهَّارُ ﴿٣٩﴾ مَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِهِ إِلَّا أَسْمَاءً سَمِيَتْهُمَا
 أَنْتُمْ وَءَابَاؤُكُمْ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ بِهَا مِنْ سُلْطَانٍ إِنِ الْحُكْمُ إِلَّا لِلَّهِ أَمَرَ أَلَّا تَعْبُدُوا
 إِلَّا إِيَّاهُ ذَلِكَ الدِّينُ الْقِيمُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٤٠﴾

36. Impreuna cu el au intrat in inchisoare doi tineri. Unul dintre ei a spus: „M-am vazut storcand struguri pentru vin.” Celalalt a spus: „M-am vazut purtand pe cap paine din care mancau pasarile. Vesteste-ne talcuirea lor, caci te vedem dintre cei care fac bine.” 37. Yusuf a spus: „Nu va va veni mancarea cu care sunteti hraniti fara sa va vestesc talcuirea viselor inainte ca ea sa vina. Aceasta este din ceea ce Domnul meu m-a invatat. Eu am parasit religia unui popor care nu crede in Allah si tagaduieste Viata de Apoi. 38. Am urmat religia parintilor mei Ibrahim, Ishaq si Ya'qub. Nu ni se cuvine sa-I asociem ceva lui Allah. Aceasta este din Harul lui Allah asupra noastra si asupra oamenilor, insa cei mai multi oameni nu multumesc. 39. O, voi, cei doi tovarasi ai mei de inchisoare! Sunt mai buni stapani feluriti ori Allah, Unicul,

Biruitorul? 40. Cei pe care ii adorati in afara Lui nu sunt decat niste nume pe care voi si parintii vostri le-ati dat, pentru care Allah nu a pogorat nicio dovada. Hotararea li apartine numai lui Allah. El a poruncit sa nu adorati decat pe El. Aceasta este religia cea dreapta, insa cei mai multi oameni nu stiu.”

Cand Yusuf a intrat in inchisoare, „impreuna cu el au intrat doi tineri”. Fiecare a avut un vis si i l-a povestit lui Yusuf, ca sa li-l talcuiasca. „Unul dintre ei a spus: M-am vazut storcand struguri pentru vin. Celalalt a spus: M-am vazut purtand pe cap paine din care mancau pasarile. Vesteste-ne talcuirea lor”, cum se vor implini, „caci te vedem dintre cei care fac bine”. Adica esti dintre oamenii care le fac bine celorlalti; fa-ne si noua bine prin talcuirea viselor, asa cum le-ai facut bine altora. Au apelat astfel la bunatatea lui.

Yusuf a raspuns cererii lor: „Nu va va veni mancarea cu care sunteti hraniti fara sa va vestesc talcuirea viselor inainte ca ea sa vina”, adica sa fiti linistiti si siguri ca vi le voi talcui: hrana voastra obisnuita nu va ajunge la voi inainte sa va spun talcuirea.

Poate ca Yusuf a vrut sa-i cheme la iman in acea imprejurare in care aveau nevoie de el, pentru ca chemarea lui sa fie mai roditoare si ei sa fie mai primitori. Apoi a spus: „Aceasta”, talcuirea pe care v-o voi da, „este din ceea ce Domnul meu m-a invatat”, din stiinta lui Allah pe care El mi-a daruit-o, facandu-mi bine. Aceasta se datoreaza faptului ca „eu am parasit religia unui popor care nu crede in Allah si tagaduieste Viata de Apoi” si „am urmat religia parintilor mei Ibrahim, Ishaq si Ya'qub”.

A parasi un lucru poate insemna atat a renunta la el dupa ce ai aderat la el, cat si a te tine departe de el fara sa fi aderat vreodata. Prin urmare, nu se poate spune ca Yusuf ar fi urmat mai inainte alta religie decat cea a lui Ibrahim.

Apoi a explicat aceasta religie: „Nu ni se cuvine sa-I asociem ceva lui Allah”; dimpotriva, afirmam Unicitatea Lui si Il adoram cu sinceritate numai pe El. „Aceasta este din Harul lui Allah asupra noastra si asupra oamenilor”, adica este dintre binecuvantarile, favorurile si harurile Sale cele mai mari asupra noastra si asupra celor pe care Allah ii calauzeste asemenea noua. Nu exista binecuvantare mai mare pentru oameni decat Islamul si religia dreapta. Cine o primeste si I se supune lui Allah este foarte fericit, fiindca a dobandit cele mai mari binecuvantari si virtuti.

„Insa cei mai multi oameni nu multumesc.” Le vin binecuvantarile, dar ei nu le primesc si nu implinesc dreptul lui Allah. In aceasta se afla indemnul de a urma calea lui Yusuf si infatisarea frumusetii ei. Cand Yusuf a vazut ca cei doi il pretuiesc si il socotesc un om care le face bine celorlalti si ii invata, le-a aratat ca pricina starii sale era Harul si binecuvantarea lui Allah: El il facuse sa

paraseasca shirkul si sa urmeze religia parintilor sai. Aceasta il adusese la ceea ce vedeau, asa ca si ei trebuiau sa-i urmeze calea.

Apoi i-a chemat deschis la Allah: „O, voi, cei doi tovarasi ai mei de inchisoare! Sunt mai buni stapani feluriti ori Allah, Unicul, Biruitorul?” Divinitati slabe si neputincioase, care nu pot aduce folos ori vatamare si nu pot darui ori retine nimic, si sunt felurite — copaci, pietre, ingeri, morti si alte lucruri luate ca obiecte ale adorarii — sunt oare mai bune decat Allah, Cel care are toate insusirile desavarsirii?

El este „Unicul” in Esenta, Insusirile si Faptele Sale, fara partas in nimic dintre acestea; „Biruitorul”, inaintea Puterii Caruia toate lucrurile se supun. Ceea ce El vointe se intampla, iar ceea ce nu vointe nu se intampla. „Nu exista vietuitoare pe care El sa nu o tina de smocul fruntii” [Hud 11:56]. Este limpede ca Acela care este astfel este mai bun decat divinitatile felurite, care sunt numai nume, lipsite de orice desavarsire si putere de a face ceva.

De aceea Allah spune: „Cei pe care ii adorati in afara Lui nu sunt decat niste nume pe care voi si parintii vostri le-ati dat.” Le-ati inventat numele si le-ati numit divinitati, inasa ele nu sunt nimic si nu au nicio insusire dumnezeiasca. „Pentru care Allah nu a pogorat nicio dovada”; dimpotriva, El a pogorat dovada care interzice adorarea lor si arata desertaciunea lor. Cum Allah nu a pogorat nicio dovada in sprijinul lor, nu exista nicio proba care sa le sustina.

Fiindca „Hotararea Ii apartine numai lui Allah”, El porunceste si opreste, legiuiește si hotaraste. El este Cel care „a poruncit sa nu adorati decat pe El. Aceasta este religia cea dreapta”, calea dreapta care duce la orice bine. Celelalte religii nu sunt drepte, ci strambe si duc la orice rau.

„Insa cei mai multi oameni nu stiu” realitatile lucrurilor; altminteri, deosebirea dintre adorarea numai a lui Allah, fara partas, si shirk este dintre cele mai limpezi lucruri. Din cauza nestiintei, cei mai multi oameni Ii fac partasi. Yusuf i-a chemat astfel pe tovarasii sai de inchisoare la adorarea numai a lui Allah si la sinceritatea fata de El. Poate ca ei au primit chemarea si s-au supus, iar binecuvantarea s-a desavarsit asupra lor; ori poate au ramas in shirk, iar dovada a fost statornicita impotriva lor. Apoi Yusuf a inceput talcuirea viselor, dupa ce fagaduisese aceasta.

Versetul 41

يَصْحَبِي السَّجْنِ أَمَّا أَحَدُكُمَا فَيَسْقِي رَبَّهُ خَمْرًا وَأَمَّا الْآخَرُ فَيُصْلَبُ فَتَأْكُلُ
الطَّيْرُ مِنْ رَأْسِهِ ۚ قُضِيَ الْأَمْرُ الَّذِي فِيهِ تَسْتَفْتِيَانِ ﴿٤١﴾

41. O, voi, cei doi tovarasi ai mei de inchisoare! Unul dintre voi ii va turna stapanului sau vin, iar celalalt va fi rastignit si pasarile vor manca din capul lui. Lucrul despre care ati cerut talcuire a fost hotarat.

„O, voi, cei doi tovarasi ai mei de inchisoare! Unul dintre voi”, cel care s-a vazut storcand struguri pentru vin, va iesi din inchisoare si „ii va turna stapanului sau vin”, adica ii va sluji din nou stapanului caruia ii turna vin, iar aceasta cere iesirea lui din inchisoare.

„Iar celalalt”, cel care s-a vazut purtand pe cap paine din care mancau pasarile, „va fi rastignit si pasarile vor manca din capul lui”. Yusuf a talcuit painea mancata de pasari drept carnea, grasimea capului si creierul sau. El nu va fi ingropat si ferit de pasari, ci va fi rastignit intr-un loc in care pasarile vor putea manca din el.

Apoi le-a vestit ca talcuirea data se va implini negresit: „Lucrul despre care ati cerut talcuire a fost hotarat”, adica lucrul asupra caruia cereti raspuns si lamurire.

Versetul 42

وَقَالَ لِلَّذِي ظَنَّ أَنَّهُ نَاجٍ مِّنْهُمَا اذْكُرْنِي عِنْدَ رَبِّكَ فَأَنَسَهُ الشَّيْطَانُ ذِكْرَ
رَبِّهِ ۖ فَلَبِثَ فِي السَّجْنِ بَعْضَ سِنِينَ ﴿٤٢﴾

42. Yusuf i-a spus celui despre care stia ca va fi salvat: „Pomeneste-ma inaintea stapanului tau.” Insa Shaytan l-a facut sa uite sa-l pomeneasca stapanului sau, astfel ca Yusuf a ramas in inchisoare cativa ani.

„Yusuf i-a spus celui despre care stia ca va fi salvat”, celui care se vazuse storcand struguri: „Pomeneste-ma inaintea stapanului tau”, spune-i despre mine si despre povestea mea; poate va avea mila de mine si va porunci eliberarea mea.

„Insa Shaytan l-a facut sa uite sa-l pomeneasca stapanului sau”, adica Shaytan l-a facut pe cel izbavit sa uite pomenirea lui Allah Preainaltul si faptele prin care se putea apropia de El. Printre cele uitate s-a numarat si pomenirea lui

Yusuf, care merita sa-i fie rasplatita bunatatea in cel mai deplin chip. Aceasta s-a petrecut pentru ca Allah sa-Si implineasca Voia si Hotararea.

„Astfel ca Yusuf a ramas in inchisoare cativa ani.” Cuvantul arab folosit pentru „cativa” desemneaza un numar intre trei si noua. S-a spus ca a ramas in inchisoare sapte ani. Cand Allah a voit sa-Si desavarseasca Hotararea si sa ingaduie iesirea lui Yusuf din inchisoare, a randuit o pricina pentru eliberarea, inaltarea rangului si sporirea prestigiului sau: visul regelui.

Versetele 43 la 49

وَقَالَ الْمَلِكُ إِنِّي أَرَى سَبْعَ بَقَرَاتٍ سِمَانٍ يَأْكُلْنَ سَبْعَ عَجَافٍ وَسَبْعُ سُنْبُلَاتٍ خُضْرٍ وَأُخْرَىٰ يَأْتِيهَا الْمَلَأُ أَفْتُونًا فِي رَأْيِي إِنْ كُنْتُمْ لِلرُّءْيَا تَعْبُرُونَ ﴿٤٣﴾ قَالُوا أَضْغَتْ أَحْلَمَ وَمَا نَحْنُ بِتَأْوِيلِ الْأَحْلَمِ بِعَالَمِينَ ﴿٤٤﴾ وَقَالَ الَّذِي نَجَّا مِنْهُمَا وَادَّكَرَ بَعْدَ أُمَّةٍ أَنَا أُنَبِّئُكُمْ بِتَأْوِيلِهِ فَأَرْسِلُونِ ﴿٤٥﴾ يُوسُفُ أَيُّهَا الصَّادِقُ افْتَنَّا فِي سَبْعِ بَقَرَاتٍ سِمَانٍ يَأْكُلْنَ سَبْعَ عَجَافٍ وَسَبْعُ سُنْبُلَاتٍ خُضْرٍ وَأُخْرَىٰ يَأْتِيهَا لَعَلِّي أَرْجِعَ إِلَى النَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿٤٦﴾ قَالَ تَزْرَعُونَ سَبْعَ سِنِينَ دَأَبًا فَمَا حَصَدْتُمْ فَذَرُّوهُ فِي سُنْبُلِهِ إِلَّا قَلِيلًا مَّا تَأْكُلُونَ ﴿٤٧﴾ ثُمَّ يَأْتِي مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ سَبْعُ شِدَادٍ يَأْكُلْنَ مَا قَدَّمْتُمْ لَهُنَّ إِلَّا قَلِيلًا مَّا تَحْصِنُونَ ﴿٤٨﴾ ثُمَّ يَأْتِي مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ عَامٌ فِيهِ يُغَاثُ النَّاسُ وَفِيهِ يَعْرِضُونَ ﴿٤٩﴾

43. Regele a spus: „Am vazut sapte vaci grase pe care le mancau sapte vaci slabe, sapte spice verzi si altele uscate. O, capetenii! Lamuriti-mi visul, daca stiti sa talmaciiti visele.” 44. Ei au spus: „Sunt vise amestecate si tulburi, iar noi nu cunoastem talmacirea unor astfel de vise.” 45. Cel dintre cei doi care fusese salvat si si-a amintit dupa o vreme a spus: „Eu va voi aduce talmacirea lui, deci trimiteti-ma.” 46. „Yusuf, o, tu, cel prea sincer! Lamureste-ne despre sapte vaci grase pe care le mananca sapte vaci slabe, despre sapte spice verzi si altele uscate, ca sa ma intorc la oameni si ei sa afle.” 47. Yusuf a spus: „Veti semana sapte ani la rand. Ceea ce veti secera lasati in spice, in afara de putin din care veti manca. 48. Apoi vor veni sapte ani grei, care vor mistui ceea ce

ati pregatit pentru ei, in afara de putin din ceea ce veti pastra. 49. Apoi va veni un an in care oamenii vor primi ploaie si in care vor storce.”

Cand Allah Preainaltul a voit ca Yusuf sa iasa din inchisoare, i-a aratat regelui acest vis uimitor, a carui talcuire privea intreaga natiune. Yusuf avea sa-l talcuiasca, virtutea lui avea sa se arate, stiinta sa avea sa devina cunoscuta, iar el avea sa fie inaltat in rang in ambele lumi. Fiindca regele hotara treburile supusilor, se potrivea ca el sa vada visul, deoarece treburile oamenilor sunt legate de rege.

Regele a vazut un vis care l-a tulburat. I-a adunat pe oamenii stiintei si ai intelepciunii din regatul sau si le-a spus: „Am vazut sapte vaci grase pe care le mancau sapte vaci slabe.” Era un lucru foarte neobisnuit: sapte vaci slabe si vlaguite, a caror putere pierise, mancau sapte vaci grase, aflate in deplinatatea puterii lor. „Si sapte spice verzi” pe care le mancau alte sapte „uscate. O, capetenii! Lamuriti-mi visul”, fiindca toate aceste lucruri au aceeasi talcuire si trimit la acelasi inteles, „daca stiti sa talcuiti visele”.

Ei s-au incurcat, nu i-au cunoscut talcuirea si nu au inteles ce inseamna. „Ei au spus: Sunt vise amestecate si tulburi”, vise fara sens si fara talcuire. Aceasta era o afirmatie despre un lucru pe care nu-l cunoasteau. Au adus o scuza care nu-i indreptatea si au spus: „Iar noi nu cunoastem talcuirea unor astfel de vise”, adica noi talcuim numai visele adevarate; cat despre visele tulburi venite de la Shaytan ori din propriile ganduri, nu le cunoastem talcuirea.

Ei au adaugat nestiintei lor verdictul ca visul era lipsit de sens, dintr-o prea buna parere despre ei insisi, fiindca nu au spus simplu: „Nu-i cunoastem talcuirea.” Aceasta nu este o purtare potrivita pentru oamenii religiei si ai intelepciunii. In aceasta se afla si blandetea subtila a lui Allah fata de Yusuf. Daca Yusuf ar fi talcuit visul din prima clipa, inainte ca el sa fie aratat capeteniiilor si invatatilor poporului, iar ei sa fie neputinciosi sa-l talcuiasca, talcuirea lui nu ar fi avut aceeasi greutate. Regele li l-a aratat mai intai, ei nu au putut raspunde, iar el a ramas foarte preocupat de vis. Apoi Yusuf l-a talcuit, iar talcuirea lui a avut inaintea lor un efect foarte mare.

Aceasta seamana cu felul in care Allah a aratat superioritatea lui Adam fata de ingeri prin stiinta pe care i-a daruit-o: mai intai i-a intrebat pe ingeri, iar ei nu au stiut; apoi l-a intrebat pe Adam, iar el le-a vestit numele tuturor lucrurilor. Astfel, superioritatea lui s-a aratat si mai limpede.

Tot astfel se va arata superioritatea celui mai ales dintre oameni, Muhammad, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa, in Ziua Invierii. Allah le va insufla oamenilor sa ceara mijlocirea lui Adam, apoi a lui Nuh, apoi a lui Ibrahim, apoi a lui Musa si apoi a lui 'Isa, pacea fie asupra lor, insa fiecare va arata de ce nu poate mijloci. Atunci vor veni la Muhammad, pacea si

binecuvantarea lui Allah fie asupra sa, iar el va spune: „Eu sunt pentru aceasta! Eu sunt pentru aceasta!”²² El va mijloci pentru toate fapturile si va dobandi Locul laudat, o cinste asemenea careia o vor dori cei dintai si cei de pe urma.

Slava Celui care este Bland in caile Sale ascunse! Cat de minunate sunt caile prin care El face sa ajunga binele si ihsanul la alesii si apropiatii Sai!

„Cel dintre cei doi care fusese salvat”, adica tanarul care se vazuse storcand struguri pentru vin si caruia Yusuf ii ceruse sa-l pomeneasca inaintea stapanului sau, „si-a amintit dupa o vreme”. El si-a amintit de Yusuf, de talcuirea celor doua vise si de rugamintea lui, iar dupa trecerea mai multor ani a stiut ca Yusuf va putea negresit sa talcuiasca visul regelui. De aceea a spus: „Eu va voi aduce talcuirea lui, deci trimiteti-ma”, adica trimiteti-ma la Yusuf ca sa-l intreb.

Ei l-au trimis, iar el a venit la Yusuf. Yusuf nu l-a muștrat pentru ca il uitase, ci i-a ascultat intrebarea si i-a raspuns. Tanarul a spus: „Yusuf, o, tu, cel prea sincer!”, adica omul cu desavarsire sincer in cuvintele si faptele sale, „lamureste-ne despre sapte vaci grase pe care le mananca sapte vaci slabe, despre sapte spice verzi si altele uscate, ca sa ma intorc la oameni si ei sa afle”. Ei asteptau cu nerabdare talcuirea, fiind foarte preocupati de acest vis.

Yusuf a talcuit cele sapte vaci grase si cele sapte spice verzi drept sapte ani roditori, iar cele sapte vaci slabe si cele sapte spice uscate drept sapte ani de seceta. Legatura dintre acestea si rodnicie ori seceta — iar Allah stie cel mai bine — este ca agricultura depinde de rodnicie si de seceta: cand exista rodnicie, culturile si vegetatia cresc si se inmultesc, iar infatisarea lor este frumoasa; cand este seceta, se intampla contrariul. Vacile ara pamantul si sunt folosite cel mai adesea la irigarea lui, iar spicele sunt hrana cea mai insemnata si mai buna. Pentru ca exista aceasta potrivire, talcuirea a unit semnele visului cu realitatile spre care ele aratau.

Yusuf a unit talcuirea cu indrumarea oamenilor catre ceea ce trebuiau sa faca si cu pregatirea pentru anii de seceta. El a spus: „Veti semana sapte ani la rand”, sapte ani neintrerupti. „Ceea ce veti secera lasati in spice”, fiindca astfel se pastreaza mai bine si oamenii sunt mai putin tentati sa-l consume, „in afara de putin din care veti manca”. Chiar si in anii roditori trebuiau sa manance putin, pentru ca ceea ce pastrau sa le fie de mare folos si sa aiba un efect hotarator.

„Apoi vor veni”, dupa cei sapte ani roditori, „sapte ani grei”, adica ani de seceta aspra, „care vor mistui ceea ce ati pregatit pentru ei”, vor consuma tot ceea ce ati depozitat, chiar daca va fi mult, „in afara de putin din ceea ce veti pastra”, adica din ceea ce veti pune deoparte si nu veti consuma in anii grei.

²² Hadith relatat de al-Bukhari, nr. 4712, si Muslim, nr. 193.

„Apoi va veni”, dupa cei sapte ani grei, „un an in care oamenii vor primi ploaie si in care vor storce”. Va ploua din belsug, paraiele vor curge, roadele se vor inmultii si vor depasi nevoia oamenilor, astfel incat ei vor storce struguri si alte roade din prisosul ramas dupa hrana lor.

Poate ca Yusuf a cunoscut venirea acestui an roditor, desi el nu era aratat limpede in visul regelui, din precizarea duratei de sapte ani grei: dupa ei trebuia sa vina un an in care greutatea lua sfarsit. Se stie ca o seceta neintrerupta de sapte ani nu poate fi urmata decat de un an foarte roditor; altminteri, precizarea acestei durate nu ar fi avut rost. Cand trimisul s-a intors la rege si la oameni si le-a vestit talcuirea lui Yusuf, ei s-au minunat si s-au bucurat nespus.

Versetle 50 la 52

وَقَالَ الْمَلِكُ أَتُؤْنِي بِهِ ^ط فَلَمَّا جَاءَهُ الرَّسُولُ قَالَ ارْجِعْ إِلَىٰ رَبِّكَ فَسْأَلْهُ مَا بَالُ النِّسْوَةِ الَّتِي قَطَعْنَ أَيْدِيَهُنَّ إِنَّ رَبِّي بِكَيْدِهِنَّ عَلِيمٌ ﴿٥٠﴾ قَالَ مَا خَطْبُكُمْ إِذْ رُودَتْكُمْ يُوسُفُ عَنْ نَفْسِهِ قُلْنَ حَاشَ لِلَّهِ مَا عَلِمْنَا عَلَيْهِ مِنْ سُوءٍ قَالَتِ امْرَأَتُ الْعَزِيزِ النَّحْنُ حَصْحَصَ الْحَقُّ أَنَا رُودَتْهُ عَنْ نَفْسِهِ وَإِنَّهُ لَمِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٥١﴾ ذَلِكَ لِيَعْلَمَ أَنِّي لَمْ أَخُنْهُ بِالْغَيْبِ وَأَنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي كَيْدَ الْخَائِنِينَ ﴿٥٢﴾

50. Regele a spus: „Aduceti-l la mine!” Cand trimisul a venit la el, Yusuf a spus: „Intoarce-te la stapanul tau si intreaba-l ce s-a intamplat cu femeile care si-au taiat mainile. Domnul meu cunoaste pe deplin viclenia lor.” **51. Regele le-a spus femeilor:** „Ce s-a intamplat cand ati incercat sa-l seduceti pe Yusuf?” Ele au spus: „Fereasca Allah! Nu stim nimic rau despre el.” **Sotia lui al-'Aziz a spus:** „Acum adevarul a iesit la iveala. Eu am fost cea care a incercat sa-l seduca, iar el este dintre cei sinceri. **52. Aceasta, pentru ca el sa stie ca nu l-am tradat in absenta lui si ca Allah nu calauzeste viclenia celor tradatori.”**

„Regele a spus” celor aflati langa el: „Aduceti-l la mine!”, adica scoateti-l pe Yusuf din inchisoare si aduceti-l inaintea mea. Cand trimisul a venit la Yusuf si i-a poruncit sa mearga la rege, Yusuf nu s-a grabit sa iasa pana cand nevinovatia lui nu avea sa fie aratata tuturor. Aceasta dovedeste rabdarea, cumpanirea si intelegciunea lui desavarsita.

El i-a spus trimisului: „Intoarce-te la stapanul tau”, adica la rege, „si intreaba-l ce s-a intamplat cu femeile care si-au taiat mainile”. Sa cerceteze ce

se petrecuse cu ele, caci fapta lor era limpede si vadita. „Domnul meu cunoaste pe deplin viclenia lor.”

Regele le-a chemat si le-a spus: „Ce s-a intamplat cand ati incercat sa-l seduceti pe Yusuf?” Ati vazut la el vreo purtare indoielnica? Femeile l-au declarat nevinovat: „Fereasca Allah! Nu stim nimic rau despre el”, adica nu cunoastem la el niciun rau, nici mic, nici mare. Astfel s-a aratat ca nu mai exista nicio pricina de banuiala cu privire la el ori la caracterul lui; nu mai ramasese de lamurit decat marturia sotiei lui al-'Aziz.

„Sotia lui al-'Aziz a spus: Acum adevarul a iesit la iveala”, adica acum adevarul s-a aratat limpede, dupa ce noi l-am invinuit, i-am patat cinstea si am facut ca el sa fie intemnitat. „Eu am fost cea care a incercat sa-l seduca, iar el este dintre cei sinceri” in cuvintele lui si in declararea nevinovatiei sale.

„Aceasta”, adica marturisirea mea ca eu am fost cea care a incercat sa-l seduca pe Yusuf, este „pentru ca el sa stie ca nu l-am tradat in absenta lui”. Se poate ca ea sa se fi referit la sotul ei: sa stie, dupa ce am recunoscut ca eu am incercat sa-l seduc pe Yusuf, ca nu l-am tradat in lipsa lui; din partea mea nu a avut loc decat incercarea de seducere, nu si tradarea in patul lui.

Se poate, de asemenea, ca ea sa se fi referit la Yusuf: pentru ca Yusuf sa stie, dupa marturisirea mea ca eu am incercat sa-l seduc si ca el a spus adevarul, ca nu l-am tradat atunci cand a lipsit de langa mine. „Si ca Allah nu calauzeste viclenia celor tradatori”: tradarea si viclenia fiecarui tradator se vor intoarce negresit impotriva lui, iar fapta lui va iesi la iveala.

Repertoarul pasajelor comentate

Numerele din dreapta indica paginile la care incepe prezentarea fiecarui pasaj. Comentariul poate continua pe paginile urmatoare.

Sura al Anfal

41 la 44.....	1	49.....	52
45 la 49.....	4	50 la 51.....	52
50 la 54.....	6	52.....	53
55 la 60.....	8	53 la 54.....	54
61 la 64.....	11	55 la 57.....	55
65 la 66.....	13	58 la 59.....	56
67 la 71.....	15	60.....	57
72 la 73.....	17	61 la 63.....	59
74 la 75.....	19	64 la 66.....	61

Sura at Tawbah

1 la 4.....	21	73 la 74.....	66
5 la 7.....	23	75 la 78.....	68
8 la 11.....	25	79 la 80.....	70
12 la 15.....	27	81 la 83.....	72
16 la 18.....	29	84.....	73
19 la 22.....	31	85.....	74
23 la 24.....	33	86 la 87.....	74
25 la 27.....	34	88 la 89.....	75
28.....	36	90 la 93.....	76
29.....	37	94 la 96.....	79
30 la 33.....	39	97 la 99.....	81
34 la 35.....	41	100.....	83
36.....	43	101.....	84
37.....	44	102 la 103.....	84
38 la 39.....	45	104.....	86
40.....	46	105.....	87
41 la 42.....	48	106.....	87
43 la 45.....	49	107 la 110.....	88
46 la 48.....	50	111.....	92
		112.....	93
		113 la 114.....	94
		115 la 116.....	95

117 la 118.....	96
119.....	98
120 la 121.....	99
122.....	100
123.....	101
124 la 126.....	102
127.....	103
128 la 129.....	104

Sura Yunus

1 la 2.....	105
3 la 4.....	106
5 la 6.....	108
7 la 8.....	109
9 la 10.....	110
11.....	111
12.....	112
13 la 14.....	112
15 la 17.....	113
18.....	115
19 la 20.....	116
21.....	117
22 la 23.....	117
24.....	119
25 la 26.....	120
27.....	121
28 la 30.....	122
31 la 33.....	123
34 la 36.....	125
37 la 41.....	126
42 la 44.....	128
45.....	130
46.....	130
47 la 49.....	131
50 la 52.....	132
53 la 56.....	133
57 la 58.....	134
59 la 60.....	136
61.....	137

62 la 64.....	138
65.....	139
66 la 67.....	140
68 la 70.....	141
71 la 73.....	142
74.....	144
75 la 78.....	145
79 la 82.....	147
83.....	148
84 la 86.....	148
87 la 89.....	149
90 la 93.....	151
94 la 95.....	153
96 la 97.....	155
98.....	155
99 la 100.....	156
101 la 103.....	157
104 la 106.....	158
107.....	159
108 la 109.....	160

Sura Hud

1 la 4.....	162
5.....	163
6.....	165
7 la 8.....	166
9 la 11.....	167
12 la 14.....	168
15 la 16.....	170
17.....	171
18 la 22.....	172
23 la 24.....	174
25 la 49.....	174
Comentariul versetelor 25 la 27.....	178
Comentariul versetului 28.....	179
Comentariul versetelor 29 la 31.....	179
Comentariul versetelor 32 la 34.....	180
Comentariul versetului 35.....	181
Comentariul versetului 36.....	181

Comentariul versetelor 37 la 39.....	181
Comentariul versetului 40.....	182
Comentariul versetelor 41 la 43.....	182
Comentariul versetelor 44 la 47.....	182
Comentariul versetului 48.....	183
Comentariul versetului 49.....	183
50 la 60.....	184
Comentariul versetelor 50 la 52.....	185
Comentariul versetelor 53 la 57.....	186
Comentariul versetelor 58 la 60.....	187
61 la 68.....	188
Comentariul versetelor 61 la 62.....	189
Comentariul versetelor 63 la 65.....	190
Comentariul versetelor 66 la 68.....	191
69 la 83.....	191
Comentariul versetelor 69 la 73.....	193
Comentariul versetelor 74 la 76.....	194
Comentariul versetelor 77 la 81.....	194
Comentariul versetelor 82 la 83.....	195
84 la 95.....	196
Comentariul versetelor 84 la 86.....	198
Comentariul versetului 87.....	198
Comentariul versetului 88.....	199
Comentariul versetelor 89 la 90.....	200
Comentariul versetelor 91 la 93.....	200
Comentariul versetelor 94 la 95.....	201
96 la 101.....	204
102.....	205
103 la 108.....	206
Comentariul versetelor 103 la 104.....	206
Comentariul versetului 105.....	207
Comentariul versetelor 106 la 107.....	207
Comentariul versetului 108.....	207
109.....	207
110 la 113.....	208
Comentariul versetelor 110 la 111.....	209
Comentariul versetului 112.....	209
Comentariul versetului 113.....	209
114 la 115.....	210
116.....	211

117.....	212
118 la 119.....	212
120 la 123.....	213

Sura Yusuf

1 la 3.....	215
4 la 6.....	216
7 la 9.....	218
10.....	219
11 la 14.....	219
15 la 18.....	220
19 la 20.....	222
21.....	222
22.....	223
23 la 29.....	224
30 la 35.....	226
36 la 40.....	229
41.....	232
42.....	232
43 la 49.....	233
50 la 52.....	236